Easy Internet

540 Ft

Easy Internet

START On-Line

Magyarország vezető HR kiadója kínálja:

Humán Fókusz

Páratlan munkaerő toborzási módszer

Személyes kapcsolattartás a legtehetségesebb fiatal diplomásokkal

Könnyen kezelhető, hatékony segítség a kiválasztásban

On-line toborzási módszerek és tanácsadás

Találja meg a legjobbakat a legjobbal!

Fiatal diplomások toborzása az interneten

www.startonline.hu/munkaado

Bővebb információ: info@sol.hu

Tartalom

Az Internet története

Kapcsolódó honlapok

Digitális történelem

Ajánló

Hasznos holmik

Az Internet kapujában	1
Egyszer volt, hol nem volt...	2
Internet az egész világ	6
Mire jó az Internet	8
Internetország	10
Az Internet története	1
Cisco Systems – akik időben kapcsoltak	1
Karácsony az Interneten	1
Norton Antivirus 2001	1

Impresszum

Főszerkesztő: Einspach Csaba
Főszerkesztő helyettes: Somogyi Absa
Olvasószerkesztő: Varga Csaba
Design: Kukucska János
Címlapfotó: Ferenczy Press
Tördelőszerkesztő: Ákasha Kft.
Korrektor: Juhász Gabriella
Munkatárs: Gajdos Attila
Lapmenedzser: Basilides János
Felelős kiadó: Pusztai Ferenc ügyvezető igazgató

A Silverback Books kétheti magazinja

A szerkesztőség és a kiadó címe: Silverback Books Kft. 1023 Budapest, Zsigmond tér 10. • Levélcím: Silverback Books Kft, 1535 Budapest, Pf. 788 • Fax: (06-1) 345-2150 • e-mail: easyinternet@silverback.hu • Nyomda: KMH Kft. • Árusításos úton terjeszti a Lapkereskedelmi Rt. • Előfizethető a Kiadónál: Silverback Books Kft, 1535 Budapest, Pf. 788, a lapba behúzott csekken az első januári számtól, fél évre (13 szám) 3880 Ft, egész évre (24 szám) 7160 Ft • A feltüntetett előfizetési díjak belföldi kézbesítésre érvényesek. • A lap példányai visszamenőleg megrendelhetők a Kiadóhoz küldött levélben vagy faxon, a kért számok feltüntetésével
ISBN 963 86143 0 7

A lap kizárólagos partnere az IBCNet Magyarország Kft.

A következő szám tartalmából

- Kapcsoljon rá!
- A Szolgáltatók
- A Microsoft-sztori
- Olvasson újságot!
- Nézze meg az ember

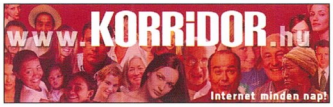

Az Internet kapujában

Az Easy Internet könnyen, mindenki számára érthetően mutatja be mindazt, amit az Internetről tudni érdemes.

Az Easy Internet magazin az Internet világát mutatja be Önnek. Magyarországon régóta nagy az igény egy olyan színvonalas kiadvány iránt, amelyik mindenki számára érthető módon ad útmutatást a világháló használatához, a rajta található információk eléréséhez. Az Easy Internet erre a feladatra vállalkozott.

Egy kis idő, és már az olyan érthetetlen kifejezések, mint az e-mail, a World Wide Web, a router, a letöltés, a chat vagy akár a modem sem fogják megijeszteni Önt, sőt reményeink szerint a világháló csodái beépülnek az Ön mindennapi életébe is. Ha első számaink valamelyikében valamit nem ért meg egyből, ne ijedjen meg, egy későbbi számunkban részletesen elmagyarázzuk mindazt, ami fejtörést okozott.

Ezt a magazint azért találtuk ki, hogy Ön választ kaphasson minden internetes kérdésére. Érdekes példák, egyszerű gyakorlatok segítségével rövidesen Ön is bátran és magabiztosan fog mozogni a világhálón.

Megtanítjuk például elektronikusan levelezni. Gondolta volna, hogy ez a világ egyik legegyszerűbb dolga? Még a postára sem kell elmennie, hogy felvegye a kapcsolatot a világ távoli részein élő barátaival, rokonaival. Elmondjuk, hogyan találhatja meg az Önt érdeklő, kincset érő információkat, és hogyan rakhatja rendbe azokat, de nem feledkezünk meg arról sem, hogy az Internet használatában rejlő veszélyekre is felhívjuk a figyelmét.

Elkísérjük vásárolni az elektronikus áruházakba és vigyázunk arra, hogy biztonságosan vásárolhasson. Megismertetjük azokkal a hasznos alkalmazásokkal, programokkal, melyekkel az Internet használata könnyebbé és biztonságossá tehető.

Nem feledkezünk meg a szórakozásról sem, elkalauzoljuk olyan honlapokra, amelyek izgalmas, érdekes formában segítik eligazodását egy-egy érdekes témában.

Bemutatjuk azokat a rendkívüli embereket és cégeket, melyek a legnagyobb szerepet játszották abban, hogy az Internet napjainkra a modern világ igazi csodájává válhatott.

Magazinunk számait egyszerű lesz gyűjteni. Az ötödik számhoz kapott dossziéba fűzve Ön kialakíthatja saját szakkönyvét, amely érthető és szórakoztató módon tárja fel az Internet titkait.

Sok sikert a felfedezéshez!

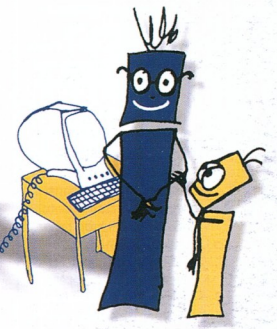

Egyszer volt, hol nem volt...

Minden történetnek van kezdete és vége.
Az Internet története még éppen csak elkezdődött.

Az elmúlt néhány évben szédületes növekedés tapasztalható az Internet világában. Ugrásszerűen megnőtt a rendszeresen internetezők, a hálózatba bekötött számítógépek száma. Az Internetről mindenki hallott, de valójában kevesen ismerik pontosan, mit is takar ez a fogalom. Tegyünk rövid múltbéli utazást, és tekintsük át az Internet történetét a kezdetektől napjainkig.

Ebben a fejezetben még nem soroljuk fel az Internet által nyújtott összes lehetőséget, nem itt szerepelnek a hasznos tanácsok arról, mire jók a különböző berendezések, és miként kell a legjobban beállítani a programokat. Kiderül azonban, hogy honnan ered az „Internet" szó, mitől lehet ilyen gyors a hálózat fejlődése, kik azok az emberek, akik legalább akkora változást hoztak életünkben, mint a rádió feltalálói.

A fejlődés három szakasza

Az Internet fejlődésének három szakaszát fogjuk áttekinteni. Az első szakasz az 1970 előtti időszak, melyben az Internet kialakulásához szükséges technológiák elvének kidolgozása és néhány próbálkozás történt az elvek gyakorlati használhatóságának bizonyítására. A fejlődés második szakaszának a hetvenes-nyolcvanas éveket számítjuk, ekkor a kísérleti számítógéphálózatok kialakulásától kezdve a nagyméretű hálózatok kialakulásáig a technológia elterjedése volt a legfontosabb jelenség. A kilencvenes évektől napjainkig számítjuk a harmadik szakaszt, a Web korszakát.

Hideg volt a háborúban

A hidegháborús korszak közepén mindenki egy újabb világháború kirobbanásától tartott. Az Egyesült Államok katonai vezetése a második világháborús tapasztalatok alapján tudta, hogy a hírközlő hálózatok és a számítógépek a leginkább sérülékeny elemei a hadseregnek. Olyan adattovábbítási módszerre volt szükség, amely a hírközlő csatornák részleges sérülése esetén is nagy biztonsággal juttatja célba a szükséges információkat.

Azt, hogy a számítógépek összekötésének ekkora jelentősége lehet, J.C.R. Lickrider fogalmazta meg 1962-ben, amikor olyan intergalaktikus számítógéphálózatról (angolul Intergalactic Network) írt, mely segítségével bárki, aki egy számítógépes terminál előtt ül, képes távoli számítógépekben tárolt adatok elérésére és másutt elhelyezett programok futtatására. Lickrider a Pentagon magas szintű kutatásokat támogató szervezete, az ARPA egyik vezetője lett.

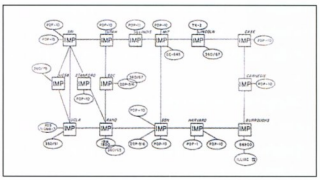

zsargon

Útválasztó (router)
Olyan berendezés, amely az internetes adatforgalmat irányítja. Az adatok útjuk során ezeken a berendezéseken áthaladva érik el a céljukat. Egy router mindig csak a következő routerig mondja meg az utat az adatok számára.

Csomópont
A nagykiterjedésű számítógép-hálózatok kiépítésénél az egyes számítógépeket csomópontokhoz csatlakoztatják. A csomópontok további csomópontokhoz kapcsolódnak, így több ezer, vagy még ennél is több számítógépből álló hálózatot lehet kialakítani. Az Internet is ilyen, csomópontokból álló számítógéphálózat.

Két nagyon fontos gondolat született meg ezzel kapcsolatban: 1. nem létezhet központja a hálózatnak, hiszen akkor ezt a központot kellene az ellenségnek megtámadnia és 2. jó volna, ha az adatok maguk is „tudnák", hogy hová kell eljutniuk. E két gondolat eredménye olyan hálózat, aminek nemhogy tartalék központja nincsen, egyáltalán nincsen központja, és amelyen a továbbított adatok kicsi, de intelligens részekből állnak azért, hogy ha valamennyi el is vész közülük, mégis minél több jusson célba.

Az alapító atyák

Három egymástól függetlenül dolgozó szakember, Paul Baran a RAND Corporation, Leonard Kleinrock a Massachusets Institute of Technology és Donald Davies a National Physical Laboratory (Anglia) munkatársa dolgozta ki a hatvanas évek közepére a biztonságos csomagkapcsolt számítógéphálózatok elvét. Ebben a továbbítandó adatokat kis csomagokra bontották fel, és így képessé tették a hálózatot a fenti célok elérésére.

Nemsokára az első gyakorlati siker is megszületett: sikerült összekötni két számítógépet az addig alkalmazott szokványos módszerekkel és az új technológia alkalmazásával is, és a számítógépek közös adatokon végeztek műveleteket. A kísérletek egyértelműen az új módszer előnyét mutatták, és megkezdődhetett az ilyen elvre épülő hálózatok kiépítése. Lawrence Roberts konferenciákat szervezett, hogy összefogja a párhuzamos kutatásokat, és 1967-ben létrehozta az ARPANET tervét. Az ARPANET csapat négy számítógépből létrehozta az első hálózatot.

Az Internet fejlődésének második szakaszában az ARPANET program folyamatosan bővült. Az induláskor 4 csomópontból álló hálózatban 1971-ben már 14 csomópontot találhattunk. 1975-re pedig összesen 61 csomópontból állt már a hálózat.

Civilek a pályán

Az idő múlásával az egyetemek és a katonai intézmények mellett megjelentek a legfontosabb ipari és szolgáltató cégek az épü-

Az ArpaNet team

1969-ben amerikai kormányzati támogatással megalakult az ARPANET-csapat. Vezetője Frank Heart, tagjai Bob Barker, Bernie Cosell, Will Crowther, Bob Kahn, Severo Ornstein és Dave Walden voltak. A csapat két feladatot tűzött ki maga elé: egyrészt az útválasztó berendezések (routerek) elődjének számító ún. IMP-k szoftverét akarták elkészíteni, másrészt a hálózat működéséhez szükséges eszközt akarták elkészíteni.

Négy helyszínt választottak ki. Minden helyszínen egy külön csoport foglalkozott az IMP és az adott helyszín számítógépei közötti kapcsolat megteremtésével. Minden csoport beleütközött valamilyen különleges nehézségbe. A csapat közös feladatul végül egy minden, a munkába bevont számítógép által közösen beszélt nyelv, egy protokoll (NCP) kialakítását tűzte ki maga elé. A szeptemberben befejeződött telepítési munkák után kézzel írott naplófeljegyzés igazolta, hogy a világon első alkalommal 1969. október 25-én sikerült létrehozni kapcsolatot két számítógép között a megvalósított csomagkapcsolt módszerrel, amelyben a kapcsolatról az IMP-k gondoskodtak – az első bejelentkezéskor ugyan összeomlott a rendszer, de a következő próbálkozás már sikeresnek bizonyult.

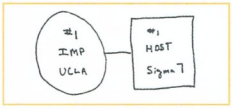

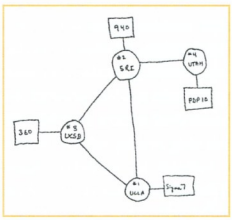

A Világháló első ábrái. A mai állapotot lehetetlen lenne lerajzolni

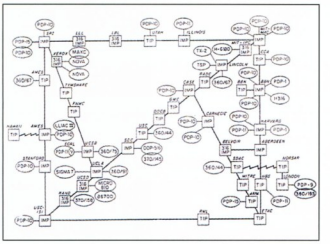

lőfélben lévő világháló körül. Lassan, de biztosan beépült az akkori informatikai elit tudatába, hogy valami nagyon nagy robbanás van készülőben. Hogy ez mekkora lesz,

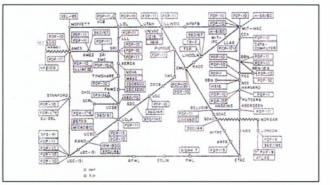

arról igazából senkinek nem volt, nem lehetett pontos fogalma. Minden kutató izgatottan figyelte, amint új alkalmazási területek, új programozási nyelvek jelentek meg.

A nyolcvanas évek elejére az ARPANET bővülése, bár még mindig rohamosnak volt mondható, vesztett az iramából, ugyanis csak az ARPA programban résztvevő szervezetek csatlakozhattak a hálózathoz. E korlátozás jelentősége néhány évvel azelőtt – amikor a fejlesztési és fejlődési igény jóval kisebbnek bizonyult, és az ARPA programban a legtöbb technológiai fejlesztés helyet kapott – nem volt túl nagy, de az 1980-as évek elején már komoly visszatartó erővé vált. Emiatt sok kisebb program megerősödésére nyílt lehetőség. Köztük volt az NSF által támogatott CSNET is, amely nyitva állt minden informatikai kutató cég és egyetemi tanszék előtt.

Búcsú a fegyverektől

1983-ban az Amerikai Védelmi Minisztérium döntése alapján az ARPANET-ről levált a MILNET, egy kimondottan katonai jellegű, zárt hálózat. Ez az a lépés, ami után az ARPANET megkezdhette az Egyesült Államok területén kívüli igazi terjeszkedést. Rengeteg feszültségtől mentesültek így a hálózatot katonai célokra használó szervezetek, hiszen kisebbé vált a kockázat, de hasonlóan drámai jelentőségű a változás a civil oldalon is, hiszen végre sokkal kevesebb lett a korlátozás.

Az ARPANET, CSNET – tehát az Internet jellegű hálózatok – nagy távolságra továbbították az adatokat, de lassan. Az igény pedig arra, hogy az adatokat kis (pár száz) méteres körzetben, minél gyorsabban továbbítsák, a nyolcvanas évek közepén, a személyi számítógépek megjelenése és rohamos elterjedése okán egyre komolyabb lett. Érdekes tény, hogy bár az úgynevezett helyi hálózatok kifejlesztését az Egyesült Államok anyagilag nem támogatta, a program szinte magától fejlődött, és minden egyes hálózatba kötött személyi számítógép a folyamatosan bővülő Internet egy-egy új láncszeme lett. 1985-re a csomópontok száma 2000-re nőtt, de nem szabad megfeledkezni arról a tényről, hogy ezek a csomópontok maguk is számítógéphálózatokat tartalmaztak – így már ebben az évben is csak becsülni lehetett az összekapcsolódó számítógép-populáció nagyságát.

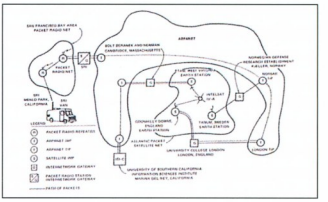

Minden felgyorsul

A kilencvenes évek kezdetekor az Internet alapját adó távközlési szolgáltatók nagyságrendekkel nagyobb sebességről, több számítógépről beszéltek. Jelentek meg új szolgáltatások az Interneten, mégis a legfontosabb, ami történt, hogy a kialakult technológia és az egyre olcsóbb elektronikai eszközök sokkal-sokkal nagyobb felhasználószámot jeleznek előre, mint azt remélni tudtuk volna.

zsargon

World Wide Web
Az Internet egyik legfontosabb része. A honlapok összessége, amelyeken a rajtuk található hivatkozásokra történő kattintással másik honlapokra mehetünk át. Egyszerűen kezelhető grafikus felülete tette lehetővé széleskörű elterjedését.

Adat
Valamilyen módon rögzített, de fel még nem dolgozott ismeret. Információvá feldolgozás és értelmezés után válik. A számítógépes rendszerekkel kapcsolatban elvárás, hogy egy adatot, például egy személy születési dátumát vagy nevét csak egyszer kelljen rögzíteni.

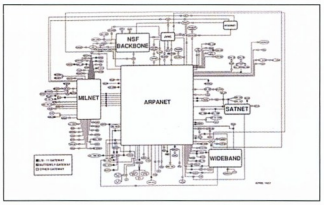

Az igazi áttörést az egymással párhuzamosan keletkező és eltűnő adattárolási és keresési módszerek között Tim Berners-Lee ötlete hozta. Az ötlet lényege, hogy egy szöveg „mögött" mindig a változásoknak megfelelő, legfrissebb tartalom álljon, például a „napi időjárás" kifejezés mögött mindennap változzon meg az időjárásjelentés. Ennek az ötletnek a továbbfejlesztésével keletkezett a ma ismert www (world-wide web) szolgáltatás.

Amint egyre gyorsabbá vált az adattovábbítás és egyre nőtt az Internetre csatlakozó számítógépek száma, úgy tolódott el a fejlődés hangsúlya egyre inkább az Interneten elérhető szolgáltatások fejlesztésének irányába. Egyre kevesebb áttörő technológiai újdonság jelentkezett, de egyre nagyobb lett a hozzáférhető adathalmaz. Kifinomult keresési és kommunikációs szolgáltatások, elektronikus kereskedelem, nagy tömegű adat (képek, hangok, filmek) továbbítása – ezek mind-mind a Web korszak jellemzői.

A holnap elkezdődött

Az Internet története ezzel azonban korántsem ért véget. Mivel rohamosan nő a felhasználók száma, az új szolgáltatások újabb és több számítógépet, egyre nagyobb adatátviteli kapacitást igényelnek, az Internet forgalma a felépítéséből következő maximális teljesítmény határait súrolja. Pesszimista becslések szerint akár egy-két éven belül is elképzelhető, hogy korlátozásokat kell bevezetni annak érdekében, hogy a rendszer működőképességét fenn lehessen tartani. Természetesen technológiai újításokkal is készülnek a szakemberek a jövőre, ezeket sem mulasztjuk el később bemutatni.

Az Internet-anyuka: Jean Armour Polly

„Jean Armour Polly a nevem, de leginkább mint Net-Anyukát ismernek. Sok évig könyvtárosként dolgoztam azelőtt, hogy íróként hírnevet szereztem volna. Azt a tényt, hogy a «szörfözés az Interneten» kifejezést én találtam ki 1992-ben, kevesen tudják" – írja magáról bemutatkozó honlapján Jean Polly, majd így folytatja visszaemlékezését az egész világon elterjedt kifejezés megszületéséről: „... olyan kifejezést kerestem, ami egyszerre fejezi ki az örömöt, amit az Internet használata jelent, és azt, hogy igenis képzettségre és kitartásra is szükség van, mire az ember igazán jól tud élni az Internet nyújtotta lehetőségekkel. Olyan elnevezést, ami a véletlenek jelentőségére és a veszélyes helyzetek lehetőségére is felhívja a figyelmet. Végül egy, a könyvtárosok részére kiadott egéralátét segített."

A kilencvenes évek elején, felismerve az Internet társadalom- és családformáló hatásait, Jean Polly előbb kutatómunkába, majd üzleti vállalkozásba kezdett. Tevékenységének lényege, hogy az Internettel ismerkedő családoknak segítséget ad az első lépéseknél, amikor még nem tudják, mire jó az Internet, illetve olyan szülőknek ad tanácsot, akik nem tudják, hogyan védhetik meg családjuk legifjabb tagjait az Interneten terjesztett káros dolgoktól.

A könyvtárosnő saját honlapja a www.netmom.com címen üzemel

Internet az egész világ

Az Internet behálózza az egész világot. Telefonon, kábelen vagy műholdon keresztül bárkit elérhetünk.

Nincs olyan szeglete a fölgömbnek, ahol az Internet ne lenne valamilyen formában elérhető, hiszen műholdas telefonkapcsolat még az óceán közepén vagy a legmagasabb hegy tetején is működhet.

Magánember ma még mindig telefonvonalon érheti el a legegyszerűbb módon az Internetet. Ehhez, a telefonvonalon kívül, modemre van szükség. Ilyenkor ő egy Internet-szolgáltatót hív fel a számítógép és a modem segítségével. Egy modemes kapcsolat sebessége, azaz a kapcsolat által biztosított maximális sávszélesség körülbelül 56 kbps.

Internet a kábelen

Egy másik, terjedőfélben lévő népszerű szolgáltatás a kábeltévé hálózatok kihasználása internetes adattovábbításra. Viszonylag olcsón, korlátozás és telefonszámla nélküli állandó kapcsolatot biztosít a „kábel". A kapcsolat elvi sávszélessége 10 mbps, tehát nagyon gyors, azonban a helyi sajátosságok és az Internet sebessége miatt ez szinte soha nem érhető el, még akkor sem, ha Ön csak magyarországi weblapokat látogat.

Drága mobiltelefonok

Egyre többen érik el az Internetet mobiltelefonon keresztül, dacára annak, hogy a mobilkapcsolat drága és lassú. A statisztikák nem jósolnak egyértelműen fényes jövőt az internetes tartalom megjelenítésére képes, WAP szabványhoz igazodó mobiltelefonoknak. Ennek egyértelmű oka, hogy a mobilos internetezés nagyságrendekkel drágább, mint a telefonos vagy kábeles, és ezt nem ellensúlyozza az sem, hogy a mobilhasználó nincs a számítógépéhez kötve.

Az információ országútjai

Az Internet-szolgáltatók egymás közötti kapcsolatát a távközlési gerinchálózatok adják. A gerinchálózatok sávszélessége több tíz, akár száz mpbs is lehet. A nagy távközlési cégek egymás között úgy adják-veszik a különböző sávszélességű vonalakat vagy a hatalmas sebességű vonalakon saját maguknak lekötött részeket, mintha egyszerű árucikkeket forgalmaznának. Ezeknek a vonalaknak a sérülése akár az egész világon észrevehető lassulást okozhat a hálózat működésében. Nem kell azonban kétségbe esni! Az Internet szerkezete miatt ilyenkor az adatok egy másik úton, lehet hogy lassabban, de biztosan célba érnek.

Akad olyan Internet-szolgáltató cég, amelyik vállalja, hogy a szolgáltatásait egy másik cég értékesítheti, annak saját neve alatt. Így olyan Internet-szolgáltatók is megjelenhetnek

zsargon

Sávszélesség
Az internetkapcsolat sebességét a másodpercenként átvihető legtöbb adat mennyiségével mérik, mértékegysége a kbps, azaz ezer bit másodpercenként, vagy a mbps, azaz millió bit másodpercenként. Minél nagyobb ez a szám, annál gyorsabb a vonal.

Hálózat
Annak érdekében, hogy a számítógépek és a felhasználók egymás között elektronikusan meg tudják osztani a rendelkezésükre álló adatokat, a számítógépeket össze lehet kapcsolni. Az összekapcsolt számítógépek alkotják a számítógéphálózatot.

Az Internet gerinchálózatának csápjai mindenhova elérnek

Internet-kapcsolatot kínálva, amelyek nem is rendelkeznek saját vonalakkal.

A fentiek alapján egyértelmű, hogy aki az Interneten böngészik, játszik, vásárol, tanul vagy szórakozik, annak voltaképpen fogalma sem lehet, hogy kinek a vonalait használja – és ez így van jól, mert így mindenki arra összpontosíthatja a figyelmét, amivel foglalkozni szeret.

A világ egyik legnagyobb Interernet-szolgáltatója, a PSINet hálózati térképe

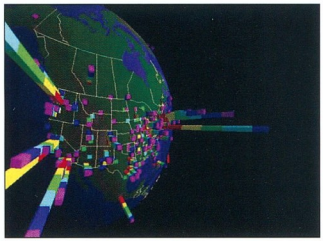

A hálózati csomópontokon rengeteg kérés futhat be egyidőben

Statisztikák

Magyarországon ma mintegy kétmillió mobiltelefon-előfizetőt és 4,1 millió vezetékes telefonra előfizető magánszemélyt, illetve vállalkozást tartanak nyilván. Ezek a számok is mutatják, mennyire beépült a távközlés a mindennapjainkba.
A magyarországi internetezők számának alakulását mutatja a következő táblázat:

A felhasználók száma Magyarországon:

1997:	102 000
1998:	254 000
1999:	522 000
2000:	600 000

A tavalyi látványos növekedés oka a középiskolák bekapcsolása volt. A telefonvonalakról internetezők száma egy év alatt 62 000-ről 133 000-re, azaz több mint a duplájára nőtt, valószínűleg a 150 forintos éjszakai telefondíj-kedvezménynek is köszönhetően.

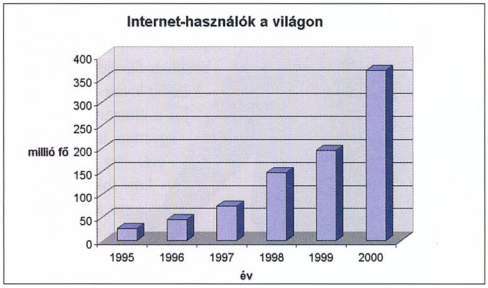

Mire jó az Internet?

A világhálóra kapcsolódással egy külön világban találjuk magunkat, és ez a világ újabb világokat rejt magában.

Az előző oldalakon leírtuk, hogyan született meg az Internet és kik azok a rendkívüli emberek, akiknek a világra jöttét köszönhetjük. Érdemes emellett azt is megvizsgálni, mi volt az értelme összekötni ennyi számítógépet, vagyis mik azok a területek, ahol az ebben rejlő előnyöket kamatoztatni tudjuk.

A különböző – most még bonyolultnak tűnő – technológiákat későbbi számainkban részletesen leírjuk, most csupán összefoglaljuk a leggyakoribb felhasználási területeket. Látni fogja, az Internet a modern világ igazi csodája. Nem véletlen, hogy annyi embernek jelenti a tanulás, a szórakozás és a munka remek formáját.

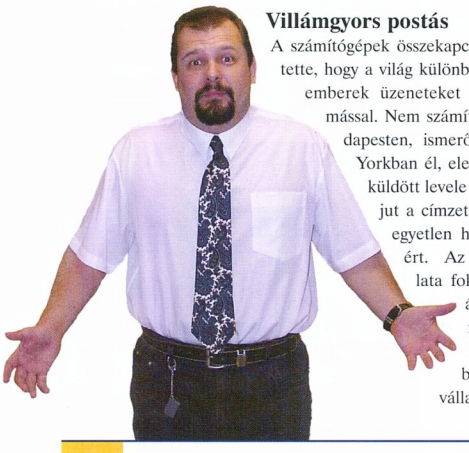

Villámgyors postás

A számítógépek összekapcsolása lehetővé tette, hogy a világ különböző részein élő emberek üzeneteket váltsanak egymással. Nem számít, hogy Ön Budapesten, ismerőse pedig New Yorkban él, elektronikusan elküldött levele percek alatt eljut a címzetthez, mégpedig egyetlen helyi hívás díjáért. Az e-mail használata fokozatosan veszi át a hagyományos levél helyét életünkben. Rengeteg vállalat és magánember szinte már csak elektronikus leveleken keresztül érintkezik egymással.

Elektromos csevegés

Szintén a kommunikáció egy érdekes formája az online beszélgetés (angolul chat). Ezt legtöbben az IRC (Internet Relay Chat) szolgáltatás segítségével teszik. Ez tulajdonképpen CB-rádióhoz hasonló csatornákat takar, ahová belépve, a szavakat számítógépünkbe gépelve beszélgethetünk az ugyanazon csatornán tartózkodókkal. Egy-egy csatornának állandó törzsközönsége van.

World Wide Web

Az ember agyában is hihetetlen sok információ raktározódik el életet során, de nem sok olyan ember akad, aki képes lenne egy könyvtárnyi információt fejben elraktározni. Az Internet segítségével ennél sokkal több információhoz férhetünk hozzá, mégpedig könnyen érthető formában. Ráadásul a rengeteg hozzáférhető anyagban rendkívül gyorsan kereshetünk, kiválaszthatjuk közülük a minket érdeklő dolgokat. Az ezekhez való hozzáférést segíti az Internet egyik legfontosabb része, a World Wide Web, aminek egyik leghasznosabb tulajdonsága, hogy egyszerűen kezelhető grafikus felhasználói felülete van. Ez képes képek, filmek megjelenítésére, sőt hangok lejátszására is. Ráadásul bármelyik oldalán elhelyezhetünk olyan hivatkozásokat, amelyekre kattintva hozzájuthatunk egy teljesen másik számítógépen ta-

lálható információhoz. Amikor honlapról vagy „site-ról" beszélünk, akkor mindig egy, a World Wide Web-en található helyről akarunk valamit mondani.

Kincsek a hálón

Akár egyetlen honlapon is rengeteg információt találhatunk. Az első oldalon általában a „tartalomjegyzéket" helyezik el. Az itt található szavakra vagy képekre kattintva mindig egy-egy újabb oldal felé indulunk el. Ennek hatására egy másik oldal nyílik meg. Ez bizony lehet, hogy nem is azon a webhelyen található, ahol a kattintgatást elkezdtük. Ebben az esetben az adott weboldalt tároló számítógép felveszi a kapcsolatot azzal a számítógéppel, amin a keresett információ várakozik. Ez akár egy másik földrészen is lehet. Egy Magyarországon található honlapról másodpercek alatt Indiában találhatjuk magunkat. Ezt a „kattintgatásos oldalnézegetést" nevezzük tulajdonképpen böngészésnek, az erre szolgáló számítógépes programot pedig böngészőnek.

Fontos megjegyezni, hogy a World Wide Web nem azonos az Internettel, de mindenképpen annak a legnagyobb, legismertebb szolgáltatása. A webhelyek neve általában a http:// előtaggal kezdődik. Ilyen neveket kell beírnunk böngészőprogramunk cím mezőjébe, ha az adott oldalon található információkat látni szeretnénk.

Ezeken a helyeken olvashatunk újságot, megtalálhatjuk a moziműsort, vásárolhatunk rengeteg árucikket, játszhatunk a világ más részein élő barátainkkal. Amennyiben nem találunk meg valamilyen információt, akkor az úgynevezett keresőgépek nyújtanak segítséget az adatok megtalálásához. Ezeket a lehetőségeket későbbi számainkban részletesen, lépésről lépésre bemutatjuk. Az igazi kincseket ma már a világháló rejti magában. Mivel az Internethez való hozzáférés eszköze a legtöbb helyen a számítógép, jó hír, hogy rengeteg számítógépes program és adat található a hálón. Innen sokszor ingyen letölthetjük azokat saját számítógépünkre. Az ilyen letölthető fájlokat tároló helyek neve „ftp://"-vel kezdődik. Ezek a helyek szintén fontos részét alkotják az Internetnek, ami ugye nem is csoda.

Híreket mondunk

Régebben gyakrabban, de még ma is sokak által használt szolgáltatása az Internetnek a hírcsoportok világa. Egy-egy hírcsoportra fel lehet „iratkozni", és az adott hírcsoport témájával kapcsolatos hírhez a hírcsoport nevére való hivatkozással bármikor hozzá lehet férni. A Telnet szolgáltatás azt teszi lehetővé, hogy bejelentkezzünk az Interneten található más számítógépekre, és azokon dolgozhassunk. Az ilyen gépek lehetnek akár egy másik országban is, a távolság nem számít. Ez a szolgáltatás meglehetősen bonyolult, ezért leginkább a dörzsölt számítógépes szakemberek használják.

Olcsó telefonok

Az Internet egyik legújabb vívmánya az, hogy még külföldre is telefonálhatunk rajta egy helyi hívás díjáért. Ehhez egy a számítógépünkbe csatlakoztatott hangkártyára, hangszóróra és mikrofonra van szükség. Az emberi hangot a gép adattá alakítja, majd az Interneten keresztül juttatja el akár egy a világ más részén élő ismerősünkhöz, akinek gépén az adat hanggá alakul vissza, így egy helyi hívás díjáért beszélgethetünk. Sőt, ha ún. webkamerát is csatlakoztatunk a géphez, izgalmas videotelefonálás lesz a jutalmunk. Az Internet egy csodálatos világ, amibe ezzel a kis összefoglalóval, reméljük, Ön is bepillantást nyert. Kiadványunk nem titkolt célja, hogy elkísérje Önt ennek a világnak a felfedezésére, és részletesebben is megismertesse Önnel.

Jó szórakozást, izgalmas tanulást!

Internetország

Az Internet hihetetlen mértékben növekszik. A fejlődés elősegítéséhez szabályok szükségesek.

Az Internet kialakulása óta a legszabadabb dolog a világon. Megzabolázhatatlan hálózat, nincs központja, nincs olyan cég, ember vagy szervezet, aki a tulajdonosának vagy vezetőjének mondhatná magát. Ma a kibertérben rejlik a korlátlan lehetőségek hazája. Az anarchia azonban csak felszínes, hiszen az Interneten tárolt adatokat el is kell juttatni valahogyan a számítógép-használókhoz. Azok a vonalak, amelyeken keresztül az adatok áramlanak, különböző szervezetek birtokában vannak, és kialakításuk igen költséges. Ezek a szervezetek joggal számítanak arra, hogy nem csak befektetniük kell, hanem tisztességes hasznot húznak az újabb és újabb befektetésekből.

Így működik az Internet

Akár úgy is tűnhet, hogy a magánemberek és a cégek ingyen használhatják a világháló szolgáltatásait, csak annak a cégnek kell fizetnünk, amelyik a kapcsolódást lehetővé teszi. Valójában ez nem így van, a szolgáltatók más, nagyobb szolgáltatóktól vásárolják a vonalaikat, akik megint másoktól vásárolnak, így az adatátviteli hálózat mögött bonyolult pénzügyi összefüggések rejlenek.

Másrészről viszont ahhoz, hogy az adattovábbítás megtörténhessen, tudni kell, honnan és hová kell eljuttatni az adatokat. Ehhez viszont arra van szükség, hogy mindenki egyértelműen azonosítható legyen az Interneten. Káosznak tehát helye nincs! Az azonosításhoz szükséges adatok (nevek, domain nevek és azonosítószámok) kiadása nem történhet egyetlen helyen, már csak a nyelvi kötöttségek és az elvégzendő munka mennyisége miatt sem, ezért ezeket a feladatokat országokra bontva végzik, egy adott országon belül is több szervezet segítségével.

A legfontosabb szervezet

Az Internet legfelsőbb adminisztratív szervezete az ICANN. 1998 óta feladata, hogy összefogja a nevek és azonosítószámok kiadásának rendjét. Ez hihetetlenül fontos tevékenység. Az Interneten is működő programok mind-mind más portokat használnak az adattovábbításhoz. Ezeknek a portszámoknak a kiadása is az ICANN feladatai közé tartozik.

Magyarországon a Internet Szolgáltatók Tanácsa dönt az internettel kapcsolatos, országunk helyi sajátosságaihoz és törvényeihez igazodó ügyekben, ilyen például a nevek kiadása. Az adminisztratív munkát az úgynevezett regisztrátorok végzik, akik a jóváhagyott eljárásrendet betartva dolgozzák fel a nevek kiadása ügyében érkező igényeket és ők kezelik a vitatott ügyeket is. Ez is komoly munka, hiszen egy jó név milliókat érhet, és nem csak forintban!

Cenzúrázott Internet

Ez a nagy szabadság persze nem tetszik mindenkinek. Léteznek olyan országok, ahol az Internet szabadsága nemkívánatosnak minősíttetett. Ilyen ország például Kína, Szíria, ahol állami engedélyhez kötött az internetszolgáltatás és szigorúan szabályozottak az ilyen célú befektetések is. Ezen kívül ott szűrni kell a megjelenő oldalak tartalmát, és fel kell írni, hogy mikor ki fért hozzá az internetes oldalakhoz.

zsargon

Port
Számítógépes hálózati kapu, az internetes programok ilyen kapukon keresztül bonyolítják az adatforgalmat. Az Internet böngészésekor a 80-as portot, levelezéskor a 110-es portot használjuk. Az internetes vírusok egy fajtája nyitva felejtett kapukon hatol be a számítógépbe.

Domain név
A számítógépek vezetékneve az Interneten, az elektronikus levelezési címekben a @ jel után álló betűsorozat. Minden számítógépnek, amelyik közvetlenül csatlakozik az Internetre, van domain neve. A domain nevek lefoglalása regisztrációs eljárás keretében történik.

A kapcsolat kellékei

A csatlakozás nem gyerekjáték. Most megtanítjuk, hogyan válhat részévé a világháló közösségének.

Ha a kimarad, lemarad. Ez a jelmondat különösen igaz az Internetre. Hogy ilyesmi ne történhessen meg Önnel, megmutatjuk, mire van szüksége a csatlakozáshoz. Az Internet ma az egész világ legkorszerűbb dolgának számít. Ez az a hely, ahol a holnap már elkezdődött. Ahhoz, hogy a gyakorlatban is elkezdjük felfedezni a csodák világát, az elhatározáson kívül jó néhány dologra lesz szükségünk.

A csatlakozáshoz legalább egy telefonvonal kell. Ez ma a legelterjedtebb módja a csatlakozásnak, hiszen már a legtöbb háztartásba bevezették a telefont. A telefonvonalra természetesen nem telefont, hanem úgynevezett modemet csatlakoztatunk, ami általában a számítógéphez kapcsolódik. Modem, számítógép, telefonvonal; csak ennyi kell és mindenünk megvan a kapcsolódáshoz. Kezdődhet a kaland.

Mindezek után már csupán egy internetes szolgáltatóval kell szerződnünk, hogy a világhálót használni is tudjuk. A szolgáltatók azért jöttek létre, hogy kapcsolódási pontot biztosítsanak az Ön számítógépe és az Internet között. A szolgáltatók rengeteg telefonvonalat és modemet működtetnek. Amikor az Ön modemje a telefonvonalon keresztül felhívja a szolgáltatót, akkor a szolgáltató és az Ön számítógépe a modemek segítségével kezd el beszélgetni egymással. Amikor a modemek „kezet fognak", akkor jön létre a kapcsolat. Ekkor első lépésben a szolgáltató hálózata azonosítja Önt.

Ahhoz, hogy ez megtörténjen, Önnek szerződést kell kötnie a szolgáltatóval, ami után kap egy bejelentkező nevet és jelszót. Ezt a nevet és jelszót közli az Ön számítógépe a szolgáltató számítógépével. Az a gép majd ez alapján dönti el, hogy Ön jogosult-e a használatra. Amennyiben sikerül az azonosítás, Ön a szolgáltató hálózatára csatlakozik. Mivel a szolgáltató hálózata is része az Internetnek, ezért amikor a csatlakozás megtörténik, Ön máris az Interneten van!

Az ördög persze itt is a részletekben bújik meg, de ne ijedjen meg semmitől! Ebben a számunkban a csatlakozáshoz szükséges lépésekről lebbentjük fel a fátylat. Megmutatjuk, hogyan válik egy végtelenül bonyolult technológia az életünket megkönnyítő kezes báránnyá.

Alázatos szolgái: a Szolgáltatók

Az internetes kapcsolat biztosításával külön cégek foglalkoznak. Ezeket Internet-szolgáltatóknak nevezzük.

Miután megismerte az Internet történetét, bizonyára kíváncsian várja, merre indulhat el, hogy saját Internet-kapcsolata legyen. Kideritheti, hogy elégedett lehet-e a meglévő szerződésével kapcsolatban. Az alapos tájékozódás kedvéért bemutatjuk azt a négy Internet-szolgáltatót, amelyek Magyarország Internet-előfizetőinek több mint a háromnegyedét látják el Internet-kapcsolattal. Ez a négy szolgáltató a MatávNet, az Elender, a Dataet és az EuroWeb. Bemutatásuk után néhány jó tanácsot adunk a szolgáltató kiválasztásához. Röviden áttekintjük az Internet használatáért fizetendő díjakat. Az is kiderül, mit kapunk a szolgáltatónktól az előfizetői szerződés megkötésekor, és a telefonon kívül milyen más megoldásokkal lehet internetezni.

A négy legnagyobb szolgáltató

1) MatávNet

1998. novemberében jegyezte be a cégbíróság a MatávNet jogelődjét, az Origó Kft-t. Fél évvel később, 1999 áprilisában, már a MatávNet neve alatt, a cég átvette az Internet-szolgáltatást a Matáv Rt-től. A MatávNet kínált Magyarországon elsőként számítógépet és Internet-hozzáférést havi részletre. A MatávNet üzemelteti Magyarország legnagyobb **portálját** és az AltaVista kereső magyarországi változatát, a már katalógusrendszerű keresést is biztosító AltaVizsla keresőgépet. 1999 júniusában a MatávNet megvásárolta az ország legnagyobb ingyenes e-mail rendszerét, a FREEMAIL-t, a C3 alapítványtól. Egy helyre kötözött az AltaVizsla, a freemail, valamint a portál. A freemail volt Magyarországon az első olyan levelezőrendszer, amelyet fejlesztői wap rendszerű mobiltelefonnal is elérhetővé tettek. Számítógéppel nem rendelkező ügyfeleknek kínálja a MatávNet TV-Szörf szolgáltatását. Ehhez egy televíziókészülékre és

egy set-top-box nevű berendezésre van szükség, és a készülékhez járó távirányítóval máris nekiláthatunk a világháló rejtelmeinek felfedezéséhez.

2) Elender

Az Elender Informatikai Rt. a világ legnagyobb független Internet-szolgáltatójának, a PSINet csoportnak a tagja. A vállalat Magyarország második legnagyobb Internet-szolgáltatója. A cég jogelődje, az Elender Computer Kft. 1990-ben alakult, és tevékenységét a saját márkanév alatt előállított számítógépek országossá bővült értékesíté-

zsargon

Kapcsolt vonali hozzáférés
Hagyományos vagy ISDN telefonvonalon, egy megadott szám tárcsázásával, ez után bejelentkezéssel létrehozott kapcsolat, nem állandó összeköttetés.

Multilink ISDN kapcsolat
Egy ISDN vonalat úgy is lehet használni, mintha két hagyományos telefonvonallal rendelkeznénk. Mind a két vonalon egyszerre is lehet kapcsolódni, így 128 kbps sávszélességű vonalat kapunk, amelynek használatáért a távközlési cégnek dupla tarifát kell fizetni.

se határozta meg. A tisztán magyar tulajdonú cég 1995-re már a számítástechnikai vállalkozások élvonalába került. Az Elender az informatikai piac fejlődésére és saját tapasztalataira alapozva 1996 januárjában beindította internetes szolgáltatását. A cég egy amerikai pénzügyi befektető révén egymilliárd forintos tőkeemelést hajtott végre 1998 decemberében. Az 1999. április végére teljes országos lefedettséget biztosító Elender 1999-re közel 3,5 milliárd forintos forgalmat bonyolított. A közel 30 százalékos

piaci részesedéssel, 25 ezer előfizetővel rendelkező Elender részvényeinek 100 százalékát 1999 szeptemberében a PSINet vásárolta meg. Az Elender az iskolai SuliNet program Internet-szolgáltatója.

3) DataNet

A DataNet Távközlési Kft. mind méretét, mind tevékenységét tekintve a hazai Internetpiac meghatározó szereplője. Megbízható, biztos szakmai és anyagi háttérrel rendelkező vállalatként méltán egyike Magyarország vezető Internet-szolgáltatóinak. A vállalat alapításának éve 1993. Az alapítás után az internet-szolgáltatás beindításához szükséges műszaki-technikai háttér megteremtése, majd internetes piackutatás, és az országos kereskedelmi hálózat kiépítése következett. Alig két év elteltével 1995-ben elsőként tette lehetővé hazánkban az Inter-

Internet a kábeltévén

Sokat hallani mostanában arról, hogy a legújabb kábeltévérendszerek lehetővé teszik az internetes csatlakozást is. Ilyen kapcsolat mellett nincs telefonköltség, az Internet sokkal gyorsabban érhető el, állandó, 0–24 óráig tartó kapcsolatra nyílik lehetőség.

A kábeltévés Internet-hozzáféréshez is szükség van modemre, de nem olyanra, mint amilyet a telefonos kapcsolódáshoz használunk, hanem speciálisan erre a célra gyártott, úgynevezett kábelmodemmel kell dolgozni. Ezeket az eszközöket a szolgáltató bocsátja a rendelkezésünkre. A kábelmodemek beállítását, az Internet-kapcsolat üzembehelyezését is a szolgáltató szakembereire kell bízni.

Nagyon fontos kikötés, hogy bár csábító a gyors internetezés és a nagy sávszélesség, minden szolgáltató meghatározza, hogy egynél több számítógép csatlakoztatását milyen feltételekkel engedélyezi. Az itt felsorolt szolgáltatások egy munkaállomás bekötését teszik lehetővé.

Az ismertetett cégek ügyfélszolgálatain a felmerülő kérdésekre szívesen válaszolnak.

A TVNET Kft. (ügyfélszolgálat: (1) 236 6150) a főváros V., IX., XIII., XIX. kerületeiben nyújtja szolgáltatásait.

Egy számítógép csatlakozását magánszemélyeknek 48 000 Ft (vállalkozásoknak 60 000 Ft) belépési díjért és 10 000 Ft (vállalkozásoknak 12 500 Ft) havi díjért biztosítja. Ezenkívül szükséges még egy úgynevezett hálózati kártya is a számítógépbe, melyet 8 000 Ft (vállalkozásoknak 10 000 Ft) egyszeri díjért értékesít a cég.

A UPC Magyarország Kft. (ügyfélszolgálat: (40) 333 872) Broadband szolgáltatása Budapest I., II., IV., V., VII., VIII., XI., XIII., XVII., XXI. kerületében, valamint Debrecen és környéke, Dunaújváros, Eger és környéke, Gyöngyös és környéke, Komló, Mezőtúr, Miskolc és környéke, Mór, Nagykanizsa, Nyíregyháza és környéke, Pécs és környéke, Salgótarján, Sopron és környéke, Szolnok és környéke, Szombathely és környéke, Székesfehérvár, Tatabánya, Veszprém, Várpalota körzetében érhető el.

A telepített eszközök letéti díja 10 000 Ft, a kiépítés és a beállítások költsége 25 000 Ft, az előfizetők 8 750 Ft, 11 250 Ft, 15 000 Ft havi díjú csomagokból választhatják ki a legmegfelelőbb szolgáltatást (a különbség a csomagok között a nagy sebességgel letölthető maximális adatmennyiség mértéke).

net-csatlakozást, úttörő szerepet játszva a hazai Internet-kultúra kialakításában. A szinte teljes országos lefedettséggel rendelkező, műszaki-technikai hátterét és szolgáltatásait tekintve folyamatosan bővülő, dinamikusan fejlődő DataNet 1998 szeptembere óta a washingtoni székhelyű Global TeleSystems Group Inc. (GTS) magyarországi leányvállalataként tevékenykedik.

4) EuroWeb

Az EuroWeb Rt. tulajdonosai a PANTEL Rt. 51%-os, valamint az EuroWeb International Co. 49%-os részesedéssel. A PanTel Távközlési- és Kommunikációs Rt.-t a liberalizált magyar távközlési piac szereplőjeként alapították 1998. április elején. Kisebbségi tulajdonosai a KFKI számítástechnikai Rt., és a MÁV Rt. A holland KPN távközlési vállalat az EuroWeb mindkét tulajdonosában jelentős tulajdoni hányadot birtokol. Az EuroWeb International Szlovákiában, Romániában és Csehországban jelentős piaci részesedéssel rendelkezik.

Az EuroWeb Internet-szolgáltató Rt. a kezdetektől fogva a versenytársaktól alapvetően eltérő stratégiát követ: az egyetlen magyar szolgáltató, amely a tömegszolgáltatás helyett a vállalati felhasználók minőségi kiszolgálását állítja előtérbe. Stratégiáját a magyarországi vállalati **bérelt vonalas** szolgáltatások piacán elért sikerei igazolják.

Hogyan válasszunk szolgáltatót?

Minden szolgáltató azt ígéri magáról, hogy az általa kínált Internet-elérés gyors, megbízható, és ha gondjaink vannak, segítenek. Ezzel szemben, ugyanúgy, mint az autószervizek vagy a gázszerelők esetében, legtöbbször csak akkor derül ki, hogy mégsem annyira tökéletes a helyzet, amikor már aláírt szerződéssel a hátunk mögött nekilátunk az internetezésnek. Másrészről kevés tapasztalattal tarsolyunkban nem biztos, hogy egyből észrevesszük, ha nem tökéletes a szolgáltatás, amit a pénzünkért kapunk.

Az alábbiakban összefoglaltunk néhány fontos tényezőt, amelyeket mindenképpen érdemes figyelembe venni a szolgáltatási szerződés megkötése előtt.

Elérhető-e a szolgáltató helyi hívással?

A legtöbb szolgáltató ma már helyi hívással elérhető az ország bármely részéből, akadnak azonban kivételek! Mivel nagyon magas telefonszámlát okozhat az, ha nem helyi hívással csatlakozunk az Internethez, ne válasszunk ilyen szolgáltatót! Távhívással nem érdemes internetezni.

Milyen a segélyszolgálat?

Fontos szempont, hogy kaphatunk-e (ingyenes) telefonos segítséget szolgáltatónktól a nap 24 órájában. Próbáljuk meg az esti csúcsidőszakban, 8-11 óra körül többször felhívni. Ha nagyon sokat kell várni, vagy foglalt a vonal, akkor a szolgáltató vagy nem rendelkezik elegendő operátorral, vagy valamilyen ok miatt a szokásosnál jóval több probléma van a szolgáltatással aznap este.

Könnyű lesz-e a kapcsolódás?

Az esti csúcs idején próbáljuk meg többször felhívni a számítógépnek megadandó telefonszámot. Ha foglaltat jelez, vagy nagyon sokára halljuk csak meg a modem jellegzetes hangját, akkor bizony az a szolgáltató túlterhelt... és nekünk is sokat kell majd várakoznunk, mielőtt végre sikerülne csatlakoztatnunk a számítógépet az Internethez.

Mennyibe kerül az internetezés?

Az Internet használatáért fizetni kell. Nem mindegy azonban, hogy mennyit! Az alábbiakban összefoglaljuk, hogy magánszemélyek milyen árakon köthetnek Internet előfizetői szerződést Magyarország vezető szolgáltatóinál. Ne feledjük, hogy nemcsak

zsargon

Portál
Más néven webkikötő, olyan honlap, amelyen a látogatója híreket, érdekességeket talál, sokszor levelezőrendszereket, Internetes keresőket, vitafórumokat, vásárlási, árverezési lehetőséget, letölthető programokat is találni portálokon. Jóval több tehát egy portál, mint más honlapok címeinek gyűjteménye.

Bérelt vonal
Saját kapcsolat az Internet-szolgáltató és az ügyfele között, amelyet más nem is használhat. Állandó összeköttetés, nagyon jó minőségű, de magánemberek számára még túl drága Internet-kapcsolatot tesz lehetővé. Kiépítésére ajánlatot a területileg illetékes távközlési cégektől kell kérni.

az Internet szolgáltatásért kell fizetni, hanem a telefonszámla is megérkezik minden hónapban. Odafigyelve azonban a kedvezményes időszakokra, el lehet érni, hogy legfeljebb havi kb. 4 000 forinttal növekedjen a telefonszámla.

Érdemes meggondolni, hogy korlátlan, azaz a felhasznált időtől független csomagot vásároljunk, vagy inkább egy kisebb csomaggal vágjunk neki a felfedezésnek. A tapasztalat azt mutatja, hogy a kisebb csomagokat a családok általában néhány hónap alatt kinövik, ezért táblázatunkban a korlátlan hozzáférések árát mutatjuk be. Az itt feltüntetett árak tartalmazzák az ÁFA-t, és amennyiben a szolgáltató tett ilyen megkötést, csak magánszemélyek vehetik igénybe.

Az InterWare Kft.-t kivéve mindegyik szolgáltató ad telepítő CD-t a szolgáltatási szerződés megkötésekor.

Ha tehát még nincs saját Internet-kapcsolata, nem kell mást tennie, mint útmutatónk alapján kiválasztani egy szolgáltatót, megkötni az előfizetői szerződést vagy megvásárolni egy előre összeállított Internet-csomagot, és máris nekiindulhat a világháló felfedezésének.

MatávNet:	6 000 Ft
Elender:	6 000 Ft
DataNet:	6 000 Ft
EuroWeb:	8 750 Ft
Telnet:	6 000 Ft
Nextra:	2 000 Ft
Interware:	3 750 Ft

Kapcsoljon rá!

Ingyenes Internet

Magyarországon már két cég is kínál ingyenes Internet-hozzáférést, a kiwwi (a telepítéshez a cég saját CD-je szükséges) és a freestart (a regisztrációt a cég honlapján kell elvégezni).

Mit ad a szolgáltató?

• Belépési azonosítót (login nevet)

Ahhoz, hogy csatlakozhassunk az Inernet-szolgáltatón keresztül az Internetre, valahogyan be kell mutatkoznunk a szolgáltatónak, azonosítanunk kell magunkat. Az azonosítás során bizonyítjuk be, hogy jogosan használjuk az Internetet az adott szolgáltatón keresztül. Ezt a nevet és a jelszót az előfizetői szerződés megkötésekor a szolgáltatótól kapjuk, illetve egyes szolgáltatók esetében a név megválasztására is lehetőség van. Vannak korlátok arra, hogy milyen nevet lehet választani, például előfordulhat, hogy a kért nevet valaki már kiválasztotta magának. Ilyenkor természetesen kénytelenek vagyunk másik nevet kitalálni. Ékezetes betűket és bizonyos speciális jeleket nem szabad az azonosítónak tartalmaznia. Ez a név soha nem jelenik meg az Interneten, csak a telefonos kapcsolat beállításánál lesz szükségünk rá.

• Titkos jelszót

A jelszó garantálja, hogy a saját azonosítónkkal csak mi magunk léphessünk fel az Internetre. Így a nevünkben más nem használhatja az Internetet és nem is levelezhet. Tartsuk titokban a jelszót, és időről időre változtassuk meg! Minden szolgáltató lehetőséget ad a jelszó megváltoztatására.

• Telefonszámot a kapcsolódáshoz

Ezt a számot kell majd tárcsáznia a modem segítségével a számítógépünknek, ha csatlakozni akarunk. Általában helyi tarifával hívható számokat adnak meg a szolgáltatatók.

• Ügyfélszolgálati telefonszámot

Ezen a számon lehet segítséget kérni. Általában az a tapasztalat, hogy az ügyfélszolgálatok munkatársai technikailag jól képzett szakemberek, akik szívesen segítenek a hibaelhárításban.

• E-mail címet

A szerződés megkötésekor létrejön egy elektronikus postafiók a hozzá tartozó címmel, amely általában a belépési azonosítóból és a szolgáltató nevéből áll. A postafiók maximális mérete szolgáltatónként változik, általában legalább 2 MB, de ennél nagyobb is lehetséges, ha valaki például óriási leveleket akar nekünk küldeni. Ilyen lehet például egy szép fénykép beszkennelt és elküldött változata.

• Szoftvereket

A szolgáltató általában CD-ROM-on bocsátja rendelkezésünkre az összes szükséges programot, és az Internet-kapcsolat beállítását a telepítőlemez gyakran teljesen automatikusan el tudja végezni.

Mi az a modem?

MOdulátor, DEModulátor: hogyan lesz az adatokból telefonvonalon továbbítható hang.

zsargon

Soros port
A számítógép hátulján található szabványos csatlakozó hely. A soros porton keresztül különböző eszközöket köthetünk össze számítógépünkkel. Leggyakrabban a modem és az egér csatlakoztatására használjuk. A számítógépekben általában két soros port található: a COM1 és a COM2.

Szeretne összekötni egymással két számítógépet? Erre egy épületen belül a legcélszerűbb megoldás a kábeles összeköttetés. Távoli számítógépek esetében, például amikor az egyik Budapesten, a másik pedig Miskolcon van, ez szinte lehetetlen, ehelyett a telefonvonalat használjuk a kapcsolódásra.

A telefonvonalat persze az emberi hang és nem számítógépes adatok továbbítására tervezték. Azt, hogy ez mégis lehetséges, a modem nevű szerkezet teszi lehetővé. Amikor Ön telefonvonalon csatlakozik egy Internet-szolgáltatóhoz, egy modemre mindenképpen szüksége lesz.

A tolmácsok királya

A modem az a szerkentyű a PC mellett vagy a számítógép belsejében, amelyik időnként olyan hangokat ad, mintha Ön éppen faxot küldene. Ettől a zajtól nem kell megijedni. A modem a számítógépes adatokat hangjelekké alakítja (modulálja), és a hangokat a telefonvonalon továbbítja. A vonal másik végén található modem pedig átveszi a hangokat és visszaalakítja azokat adatokká (demodulálja). A MOdulálás/DEModulálás rövidítéséből származik a modem szó.

Külső vagy belső?

A modemeknek két fajtája lehet. A külső modemek kisméretű könyvre hasonlítanak és a számítógéphez a soros porton keresztül csatlakoznak. Telepítésük egyszerű, mert nem kell szétszedni hozzá a számítógépet, ráadásul a szerkezet előlapján elhelyezkedő, többnyire kis piros lámpák mutatják a modem működését.

A belső modemeket viszont a számítógép belsejében lévő bővítő helyek valamelyikébe rakják, így nem foglalnak el külön helyet az asztalon. Mindkét modemfajta ugyanolyan jól működik.

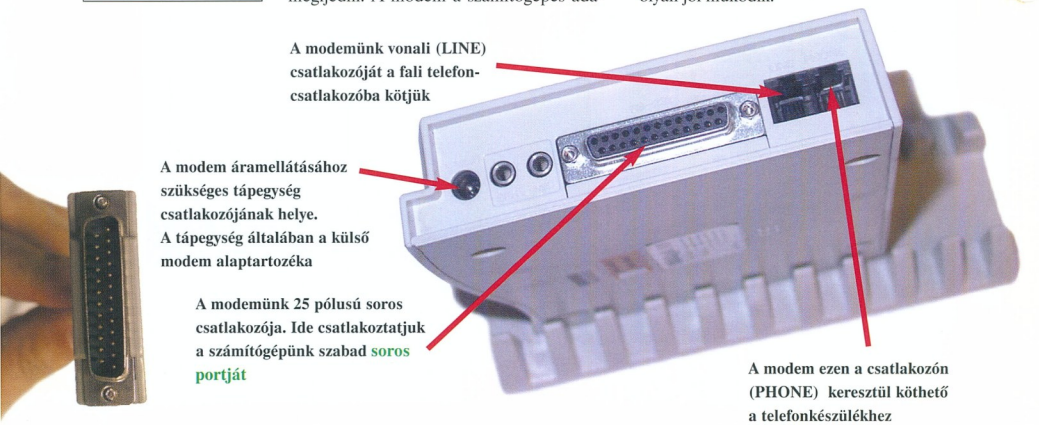

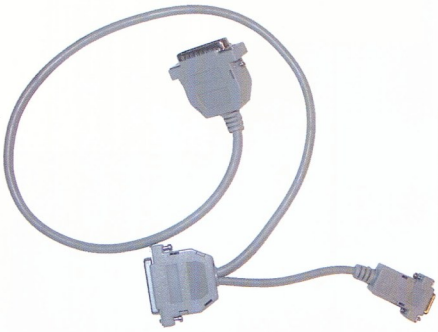

Egy szabványos soros csatlakozó kábel modemhez

Nem a méret, a sebesség a lényeg!

A modemek minőségét leginkább a sebességük határozza meg. Minél gyorsabbak, annál gyorsabban továbbítják az adatokat. Így kevesebbet kell a telefonvonalat használni, amivel rengeteg pénzt lehet megspórolni. A ma kapható modemek sebessége 56 600 bit/másodperc, ha ennél lassabb modemünk van, akkor mindenképpen érdemes kicserélni.

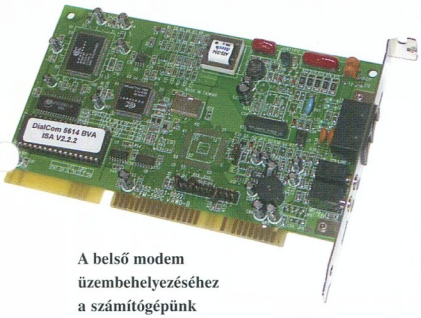

A belső modem üzembehelyezéséhez a számítógépünk szétszerelése szükséges

A modemek sebességét nemzetközileg elfogadott szabványok rögzítik, melyekben a sebességet a V jel jelöli. Az 56 600 bit/másodperc adattovábbítási szabvány jele V.90. A másik gyakran használatos szabvány a V.42, ami egy adattömörítő eljárást takar. Ez azért nagyon jó, mert az ilyen típusú modem a továbbítandó adatokat összetömöríti, és így sokkal gyorsabban továbbítja azokat.

Hogyan telepítsünk modemet?

Ahhoz, hogy a modemet számítógépünk használni tudja, el kell végezni néhány beállítást, vagyis telepíteni kell modemünket. Ez cseppet sem lesz nehéz. Most bemutatott példánk a Windows 95 operációs rendszer segítségével készült, de a Linux operációs rendszerrel vagy akár a Macintosh rendszerrel is hasonlóan egyszerű a telepítés.

1. LÉPÉS: Válasszuk ki a Vezérlőpultot a Start menü Beállítások menüpontjából.

2. LÉPÉS: Ekkor a Vezérlőpult képernyője jelenik meg. Itt végezhetjük el a számítógép különböző beállításait. Most kattintsunk a Modemek ikonra.

3. LÉPÉS: Megjelenik a Modemek Adatlap. Még nincs telepítve Modem. Hogy ez megtörténjen, kattintsunk a Hozzáadás gombra.

4. LÉPÉS: A Windows megpróbálja megkeresni a modemet. Meg is fogja találni, ha az bekapcsolt állapotban csatlakoztatva van a számítógéphez.

5. LÉPÉS: Amennyiben ismerjük modemünk típusát, erre a lépésre nincs szükségünk. Pipáljuk ki a Ne vizsgálja meg a gépet beállítást jelölő négyzetet.

6. LÉPÉS: A megjelenő listából válasszuk ki modemünk típusát és kattintsunk a Tovább gombra.

7. LÉPÉS: Állítsuk be a portot, amelyikbe a modemet és a számítógépet összekötő kábelt csatlakoztattuk. Ez sok esetben a számítógép soros csatlakozója.

8. LÉPÉS: Már készen is van a nagy mű! Számítógépe kész a modem használatára.

9. LÉPÉS: A Modem Adatlapon megjelenik a telepített modem. Haladó felhasználók a Tulajdonságok gombra kattintva végezhetik el a modem finomhangolását, erre azonban a legtöbb esetben nincsen szükség.

A telefonos kapcsolat

A világhálóra kapcsolódással egy külön világban találjuk magunkat, és ez a világ újabb világokat rejt magában.

Az internetezés legfontosabb lépése, hogy fel kell jutni a világhálóra. Ha egyszer már ott van, akkor élvezheti korunk legérdekesebb csodáit. Ebben segít a most következő két oldal.

Magánemberként a legtöbben telefonvonalon keresztül kapcsolódnak a világhálóhoz. Ehhez – a hagyományos telefonvonalon kívül – szükség van a már megismert és telepített modem nevű eszközre a számítógépben, és nem utolsósorban valamelyik Internet-szolgáltató telefonszámára, egy a szolgáltató által adott felhasználói névre és egy jelszóra.

Több módja is létezik a telefonos Internet-kapcsolat létrehozásának. Az Internet-szolgáltató cégek általában adnak olyan CD lemezt, amelyik automatikusan beállítja a kapcsolatot, telepíti a böngészőprogramot, és segít a modem beállításában is. Sőt, a Windows 98 és a Windows Millenium Edition, valamint az Internet Explorer legfrissebb verziója tartalmazza az ügyes Internet Csatlakozás **Varázslót,** amely még könnyebbé teszi a kapcsolat létrehozását. Ha Önnek nincs ilyen telepítőlemeze, vagy érdeklik a beállítási lépések, akkor rendkívül hasznos lesz ez a fejezet! Az itt következő útmutató alapján percek alatt beállíthatja saját számítógépét az Internet használatához.

Megjegyzés: az útmutató magyar nyelvű Windows 95 rendszerhez készült, a telepítéshez szüksége lesz a Windows 95 **telepítőkészletére.**

zsargon

Varázsló
Olyan program, amelyik lépésről-lépésre vezeti végig a felhasználót a beállítások elvégzése, a programok telepítése során. Varázslók alkalmazásával a programozók megkönnyítik a számítógép-használók dolgát.

Telepítőkészlet
A programokat készítők floppy- vagy CD-lemezeken, esetleg az Internetről letölthető formában hozzák forgalomba. Az eredeti lemezekkel, a telepítőkészlettel kell felmásolni az új szoftvert a számítógépre.

1. lépés: Telefonos hálózat telepítése

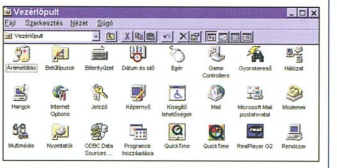

Indítsa el a Vezérlőpultot a Start Menüből a Beállítások/Vezérlőpult gombokra kattintva.

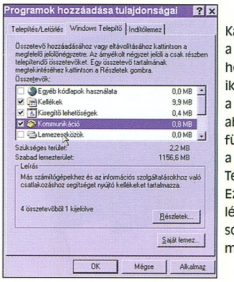

Kattintson a Programok hozzáadása ikonra, majd a megjelenő ablak középső fülén válassza a Windows Telepítőt. Ezzel a meglévő beállításokat fogja módosítani.

Kattintson a Kommunikációra és nyomja meg a Részletek gombot. A kinyíló ablakban a Telefonos hálózat melletti jelölőnégyzetet állítsa bekapcsolt állapotba. Zárja be az ablakokat az OK gombbal, és a gép elvégzi a hálózatvezérlő programok felmásolását. A másoláshoz szükség lesz a Windows telepítőkészletére.

2. lépés: Kapcsolat beállítása az Internet-szolgáltatóval

Kattintson kétszer a Sajátgép ikonra, és a megjelenő ablakban duplán kattintva nyissa meg a Telefonos hálózatot.

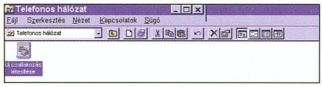

Ebben az ablakban kell elvégezni az új telefonos kapcsolat létrehozását. Kattintson kétszer az Új kapcsolat létrehozása ikonra.

Az új csatlakozás létrehozását segítő varázsló végigvezet a beállítás minden lépésén.

Egy számítógépen egyszerre több telefonos kapcsolatot is be lehet állítani. Ezeknek a kapcsolatoknak nevet kell adni, így lehet majd megkülönböztetni őket. Miután beírta az új csatlakozás nevét, nyomja meg a Tovább gombot.

Most a szolgáltató által megadott kapcsolódási telefonszámot kell megadnia. Ezt a számot fogja a számítógép felhívni.

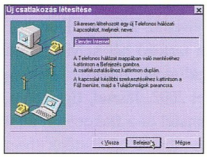

A számítógép jelzi, hogy sikerült befejeznie a telefonos kapcsolat telepítését.

A Sajátgépet kinyitva a Telefonos hálózatban már ott van az újonnan telepített kapcsolat. Ha a Sajátgép ablak végig nyitva volt, és a kapcsolat nem látszik, nyomja meg az F5 (frissítés) gombot.

3. lépés: Kapcsolódás

Most, hogy a szükséges kezelőprogramok telepítése kész, és Ön sikeresen beállította a kapcsolatot az Internet-szolgáltatóval, következhet a nagy pillanat, az első kapcsolat létrehozása. Ellenőrizze, hogy az előírások szerint csatlakozik-e a telefonvonal a számítógéphez (a modem „line" feliratú csatlakozójába kell a telefonvonalnak bemennie). Az egérrel kattintson kétszer az új kapcsolat nevén!

Máris megjelenik egy ablak, amibe be kell írni a szolgáltatótól kapott nevet és jelszót. Ezek az előfizetői szerződésben szerepelnek. Amennyiben azt szeretné, hogy a PC mindig kérje a csatlakozáshoz szükséges jelszót, akkor a „a jelszó elmentése" jelölőnégyzetet ne hagyja bejelölve. A jelszó begépelésekor a beírt szöveg nem látszik. Ügyeljen arra, hogy a kis- és nagybetűk különbözőnek számítanak! Amikor megadta a nevet és a jelszót, kattintson a „Csatlakozás" gombra.

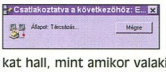

A számítógép tárcsázni kezd. Lehet, hogy ilyenkor Ön is olyan hangokat hall, mint amikor valaki a telefon billentyűin egy számot üt be.

Ha a szolgáltató modemje felvette a telefont, az Ön számítógépe megpróbál az előző lépésben megadott névvel és jelszóval bejelentkezni az Internetre.

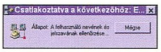

Előfordulhat, hogy nem sikerül a csatlakozás. A gondokról a számítógép egy tájékoztató ablakban jelenít meg információkat. Ha például valamit nem jól adott meg, ez az ablak jelenik meg a képernyőn. Ellenőrizze le a nevet, gépelje be újra a jelszót, majd ismételje meg a csatlakoztatást.

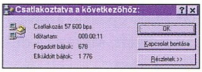

Ha minden sikerült, akkor jelenik meg ez az ablak, amin látszik a létrejött telefonos kapcsolat sebessége is.

A jobb alsó sarokban megjelenő, hálózatot ábrázoló ikonon a jobb egérgombbal kattintva a menüből lehet bontani a vonalat. Mindig szakítsa meg a kapcsolatot akkor, amikor már nem akar tovább dolgozni az Interneten.

Ön már képes arra, hogy feljusson számítógépével az Internetre, és dolga végeztével megszakítsa a telefonkapcsolatot. Most már nyugodtan elindíthatja kedvenc böngészőjét, csevegő- vagy üzenőprogramját. Elmondhatja, hogy tényleg kitárult Ön előtt a nagyvilág!

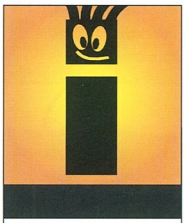

Jó tudni, hogy az Internet használata nemcsak Windows rendszer alól lehetséges. A Linux vagy Macintosh operációs rendszeren szintén nagyon egyszerű a beállítások elvégése. A helyzetet bonyolítja, hogy az internetes kapcsolat nemcsak számítógépeken lehetséges, erre még számtalan különféle berendezés alkalmas. A Sega Dreamcast játékgép például beépített modemet tartalmaz. A különböző technológiákat és azok használatát későbbi számainkban részletesen megismertetjük Önnel.

Mi van még?

Sose feledje, a telefonos internetezésért kétszer fizet: Internet-előfizetési díjat és telefonszámlát.

Fontos telefonszámok

Matáv
Ügyfélszolgálat: 1212
(6–22 óráig)

Vivendi Telecom Hungary
Ügyfélszolgálat: 184
(mindegyik szolgáltatási körzetben)

Az Internet-szolgáltatónak fizetett díj csak az általa nyújtott szolgáltatásoknak az ellenértéke. Amikor az Internethez telefonvonalon keresztül csatlakozunk, a vonal foglalt, mert a gép „beszél" egy másik számítógéppel. Így a telefonszámla is folyamatosan növekszik az Internetezés alatt.

A hallgatás is pénzbe kerül

Amikor a keresett oldal már látszik a képernyőn, lehet, hogy percekig nem történik semmi a vonalon. De ilyenkor is él a kapcsolat, ezeket a perceket is ki kell fizetni.

Harc az Internetért

Az internetes közösség és a legnagyobb magyarországi távközlési szolgáltató 1998 elején, a tarifaemelések kapcsán kezdett tárgyalásokat egy olyan kedvezményről, amellyel mindenki számára elérhetővé lehetett volna tenni az internet-hozzáférést. Január 8-án Straub Elek elnök-vezérigazgatót nyílt levélben kérték, hogy vizsgálja meg, mit tehetne ebben az ügyben. Másnap a Matáv bejelentette a „100 Ft-os éjszakai kedvezmény"-ként ismert rendszert. Mára ez a díjküszöb 150 Ft-ra emelkedett.

Mit kapunk a kedvezménnyel?

A rendszer lényege, hogy a kedvezményes időszakban (munkanapokon este 6 órától másnap reggel 7 óráig, hétvégenként délután 3 órától másnap reggel 7 óráig) egy helyi hívásért a Matáv percenként kb. 4 Ft-ot, de legfeljebb 150 Ft-ot számláz, függetlenül attól, hogy milyen hosszú volt a hívás. Miután bevezették a szolgáltatást, gondok akadtak a hirtelen terhelés és a számlázás miatt, sokan a Matávot tették felelőssé a vonalak gyakori megszakadása miatt, mondván, hogy így lehetősége lett a 150 forint számlálását újra kezdeni. Erre válaszul a Matáv a MindenkiNek szolgáltatást ajánlja, havi 4000 Ft-ért (az előfizetési díjon felül) használhatóak a telefonvonalak helyi hívásokra, kapcsolási- és percdíj fizetése nélkül, és az ajánlat az ISDN mindkét vonalára érvényes. Ha a hívás a kedvezményes időszak eleje előtt kezdődött, onnantól, hogy belépett a kedvezményes zónába, már nem a listaárakkal, hanem a kedvezményes tarifákkal szolgáltat a Matáv.

Nappali tagozat

Akik napközben is sokat interneteznek, mivel a napközben érvényes telefontarifák magasak, komoly összegű számlát várhatnak. Számukra dolgozta ki a Matáv a Kedvenc Szám NET csomagját, amelynek használata esetén 80% kedvezményt nyújt a kiválasztott helyi díjazású számok (pl. az Internet-szolgáltatók) hívásának díjából.

Mások is igyekeznek

Magyarország második legnagyobb telefonszolgáltatója a Vivendi Telecom Hungary. Az irányítása alá tartozó hét helyi közcélú távbeszélő-szolgáltatást nyújtó társaság (a Déltáv, Digitel 2002, Jásztel, Egomcom, Kisdunacom, Dunatel és a Bakonytel) által kínált szolgáltatásokban is találhatóak olyan kedvezmények, amelyekkel olcsóbbá válik az Internet-használat. Ezek díja körzetenként változhat, ezért érdemes felkeresni az ügyfélszolgálatot, és pontosan, részletesen megkérdezni az aktuális körzetre érvényes kedvezményes tarifákat.

A Warázslatos World Wide Web!

A World Wide Web az Internet kialakulásának kezdetén még nem is létezett, mára viszont sokan az Internettel azonosítják.

Ezerkilencszáznegyvenötben a második világháború végén egy amerikai tudós, Dr. Vannevar Bush felismerte, hogy az emberiség olyan nagy mennyiségű információt halmozott fel, hogy annak feldolgozásához és megértéséhez új információtárolási és keresési módszerekre van szükség. Olyan módszert keresett, amellyel hatalmas mennyiségű információt lehet rendszerezni és villámgyorsan visszakeresni – de mivel akkor a legnagyobb kapacitású tárolóeszköznek a mikrofilm számított, az általa kigondolt módszert is ilyen környezetben valósította meg.

1991-ben Tim Berners-Lee továbbfejlesztette Bush módszereit, kihasználta a gyorsan fejlődő számítógépes adattárolási megoldások adta lehetőségeket. Berners lerakta a World Wide Web alapjait: kitalálta a hypertext alapú dokumentumok elérésének és tárolásának módszerét.

A hypertext alapú dokumentumokat tároló internetes helyeket honlapoknak nevezzük.

A World Wide Web nem más, mint a honlapok sokasága.

Manapság minden valamire való cég, szervezet rendelkezik honlappal. A honlapok internetes címe legtöbbször a www előtaggal kezdődik.

Egy-egy honlapon található dokumentum tartalmazhat más dokumentumokra való hivatkozásokat. A hivatkozott dokumentumot azonnal, egyetlen egérkattintással megnézhetjük, még akkor is, ha az a világ egy másik részén működő számítógépen található.

Amikor az Interneten egy honlapot megnézünk, és arról egy másik – hivatkozott – honlapra megyünk át, az a böngészés, vagy más kifejezéssel, a szörfözés. A böngészés eszköze a böngészőprogram. Amikor a böngészőnknek megadjuk annak a honlapnak a nevét, amit meg akarunk nézni, a böngészőprogram felveszi a kapcsolatot az adott honlapot tartalmazó számítógéppel, a kért dokumentumot áttölti a mi számítógépünkre, és megjeleníti a képernyőn.

Vigyázat! Innen már nincs visszaút. Aki egyszer elkezdi felfedezni a világhálón található információtengert, valószínűleg sosem fogja abbahagyni!

A WWW kialakulása

A WWW az Internet legelterjedtebb szolgáltatása, és nem ok nélkül. 407 millió felhasználó nem tévedhet!

Nem volt akkora jelentőségű változás az információ terjesztésében a könyvnyomtatás elterjedése óta, mint amekkorát az internetes World Wide Web szolgáltatás elterjedése okozott az emberiség életében. 2000 novemberében körülbelül kétmilliárd oldalt lehetett elérni a weben. A világ leggyorsabban terjedő médiaszolgáltatása körülbelül tíz évvel ezelőtt indult hódító útjára.

Osszuk meg a tudást!

1989-ben Tim Berners-Lee, a svájci Európai Részecskefizikai Laboratórium munkatársa új ötlettel állt elő annak érdekében, hogy a kutatással foglalkozó kollégái könnyebben és gyorsabban oszthassák meg egymással eredményeiket. Olyan rendszer kidolgozását javasolta, amelyben az adatokat az Interneten tárolják. A legfrissebb anyagok megkeresésével a felhasználóknak kevés dolga akad, és a rendszer egyszerűen használható. Az új megközelítés alapja a hypertext, amikor egy szöveg mögött egy másik, esetleg változó szöveg rejtőzik. Nem sejtette, hogy később ekkora jelentősége lesz majd ezeknek a gondolatoknak.

Ötlete alapján lehetőséget kapott arra, hogy részletesen kidolgozza a terveket, majd a gyakorlati megvalósítás is elkezdődött. 1991-ben az Intézet munkatársai már használták a web elődjét, és mivel sikeresnek találták az Internet vadonatúj szolgáltatását, folytatták a fejlesztéseket. Egyre nőtt az új rendszerben tárolt dokumentumok mennyisége. Megjelentek az első intézmények a weben, így a www egyre inkább részévé vált a mindennapok internet-kultúrájának. Közben folyamatosan nőtt az internetre kapcsolódó számítógépek száma: 1990-re 300 000 körüli, majd 1991-re több, mint 600 000 volt az internetes számítógép-populáció nagysága.

Webre fel!

1992 nyarán diákok egy csoportja kidolgozta az eredeti hypertext egy módosítását, majd néhány hét alatt készített egy programot, amelyik könnyen kezelhető volt, sokféle operációs rendszeren működött, és hypertext oldalakat jelenített meg. Ez a program volt a MOSAIC, amelyet egyik szerzője, Larry Smar megmutatott vállalkozó kedvű ismerősének, Jim Clark-nak, aki a jó üzlet reményében megalapította a böngészőprogramjáról híressé vált Netscape-et.

Az új szabvánnyal és az új programmal a web használata sokkal könnyebbé vált. A folyamatos fejlesztések miatt egyre látványosabb és könnyebben használható a Web. A kilencvenes évek közepére minden nagyobb vállalkozás megjelent a Weben, így a www a sokarcú Internet leginkább ismert, világméretű szolgáltatásává vált.

Négy pillér

A honlapok világának jelenlegi helyzetét és továbbfejlődését négy kulcsfontosságú tényező határozza meg. E tényezők mindegyike azonos súllyal befolyásolja a haladást.

Az Internet mint az adattovábbítás alapja

Megkerülhetetlen, fizikai alap. A hatvanas évek végétől napjainkig kialakult Interneten közlekedik minden olyan adat, amely a weben elérhető. Az Internet története a web kialakulása óta összefonódik a web történetével. Ennek az az oka, hogy a világon az Internet-használók legtöbbet a Webet használják, így elsősorban ennek a szolgáltatásnak a fejlődése határozza meg az Internet fejlődését is. Ahogyan nő a felhasználók száma az Interneten, ahogyan a továbbítandó adatmennyiség évről évre megsokszorozódik, egyre gyorsabb és megbízhatóbb hálózatra van szükség.

Egyszerre több érzékszervet megmozgató, egyszerűen használható kezelőfelület

A multimédiás tulajdonságoknak köszönhetően könnyebb az új ismeretek befogadása és a régi tudás felelevenítése, izgalmasabb a kaland a hálón. Képek, mozgóképek, szövegek, hangok mind-mind megtalálhatóak a világhálón és megjeleníthetőek, lejátszhatóak a számítógépeken. A számítógépes hardverek fejlődése különösen kedvez a jó minőségű hang- és videoanyagok terjedésének. Mivel az ilyen anyagok, különösen a videofilmek, rendkívül gyors Internet-kapcsolatot igényelnek, a felhasználók pedig örömmel fogadják az új médiát a képernyőn, az Internetet is fejleszteni kell.

Hypertext rendszer

E rendszer segítségével a megszokott tárolási módtól merőben eltérően lehet az adatok mentését és visszakeresését elvégezni. Például az elektronikus hírekben az időjárás-jelentés kifejezés mögött mindig az aktuális, aznapi időjárást tartalmazó szöveg található. Ebben a meteorológiai szakkifejezések mögött azok magyarázata áll, esetleg a magyarázat is tartalmaz további hivatkozásokat, így egyáltalán nem lehetetlen néhány lépéssel elérni egy felsőfokú, valamilyen módon a felhők mozgásával kapcsolatos matematikai problémákat is fejtegető tanulmányt. Mindeközben a felhasználó sokszor azt sem tudja, hogy a Föld mely tájáról kapja az információkat.

Szabadság

Amikor valaki elhelyez egy anyagot a weben, még mindig arra kell gondolnia, hogy dokumentumai a neten mindenki számára elérhetőek. A szabadság eltérő értelmezéséből következően állandó a jogi harc. A paragrafusok alapján hiába elismert a szerzői jog tulajdonosának igénye arra, hogy tulajdonát a felhasználók tartsák tiszteletben, ha felépítéséből következően a web kiválóan alkalmas, szinte csábít a tárolt szövegek, képek, hangok másolására és sokszorosítására. Más információhordozók esetében a másolás, ha nem is túl nagy, de valamekkora minőségromlást biztosan eredményez, míg az Interneten tárolt adatok akárhányszor, minőségromlás nélkül másolhatóak.

Szép új világ

Alig tíz éve annak, hogy a www egy tudós fejéből kipattanva segített a kollégáknak megosztani a kutatási eredményeket. Mostanra a web odáig fejlődött, hogy komoly változásokat okoz a világon mind gazdasági, mind társadalmi szempontból. Az elektronikus kereskedelem terjedésével egyre nagyobb súly kerül a kényelmes, otthoni vásárlásra, egyre több cég dönt úgy, hogy súlyos összegeket fektet az online üzletbe. Az emberi kapcsolatokban a távolság kifejezést újra kell értelmezni. Új közösségek alakulnak ki, fizikai határok omlanak le. Napjaink különlegesen fontos és aktuális témája, hogy hová fejlődik a net-világ.

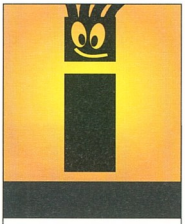

Mivel folyamatosan növekedett a weben tárolt információ mennyisége, megjelentek az első olyan programok, amelyek automatikusan bejárták a hálószemeket, összegyűjtve, hogy hol, milyen tudás található. Ezekből a programokból lettek később a keresők. Az így összegyűjtött információk pontosságát a mai keresők esetén is sokszor illethetjük kritikával, a gyors fejlődéssel ezek a programok is nehezen tartanak lépést. A keresőkről és arról, hogyan lehet minél gyorsabban, pontosabban keresni a teljes world wide web-en, később részletesen szó lesz.

Mit találhat a hálón?

Nincs olyan téma, hobbi, tudomány, amiről ne találhatnánk valamit a weben, és nincs olyan szeglete a Földnek, amit ne hálózott volna be az Internet.

Böngészni jó. Bármire is van szükségünk, akármi érdekel minket, a weben mindent megtalálunk. Ráadásul az információk a hypertext alapú rendszernek és a színes, multimédiás megjelenítési lehetőségeknek köszönhetően rendszerezetten és jól áttekinthetően állnak rendelkezésre. Szörfölni könnyű és nagyon hasznos. A következő oldalakon megmutatjuk, milyen típusú oldalakat látogat leginkább az Internetet-használók nagy családja, és mik azok az információk, amikre az emberek legjobban kíváncsiak. A lista természetesen nem teljes, pusztán arra szolgál, hogy kedvet kapjon Ön is a felfedezéshez. A mindennapi használat során valószínűleg Ön is megtalálja kedvenc oldalait, amiket utána rendszeresen fel is fog keresni.

• A böngészés általában egy ún. portálon kezdődik. A portál – nevének megfelelően – bejárat a webre. Minden portálon található egy linkgyűjtemény, ami semmi mást nem tartalmaz, mint más honlapokra mutató előkapcsokat. Az előkapcsok vagy nevek, vagy képek, amikre ha rákattintunk, a böngésző rögtön az előkapocshoz tartozó oldalt fogja megmutatni. Elrepít oda minket. Így kezdődik a szörfölés.

• Amikor minket érdeklő információt keresünk, egy keresőoldalt érdemes felkeresni. A keresőmezőbe begépelve a nevet, témát, néhány másodpercnyi várakozás után a képernyőn megjelenik azoknak az oldalaknak a listája, ahol a keresett információ megtalálható. Ez a lista néha ezer vagy még több címet is tartalmazhat.

• A magukra valamit is adó újságok internetes változatai már fellelhetőek a világhálón! Ezek többnyire ingyenesek. Nézzen szét közöttük!

• A szabadidő tartalmas eltöltését segítik a programinformációs lapok. Előnyük a papír alapú kiadványokkal szemben az, hogy az információkat sokkal gyorsabban megtaláljuk, hiszen helyettünk a gép végzi el a keresést.

• A vásárláshoz már el sem kell mennie otthonról. Csak megrendeli a kiválasztott árut, és az internetes kereskedő cégek akár házhoz is szállítják, néha már hazánkban is, bár azért az amerikai kínálat kissé nagyobb.

• Kár lenne letagadni, hogy az Interneten a szexuális tartalmú weboldalak a leglátogatottabbak. A kínálat bőséges, a minőség viszont erősen változó. A disznóságoktól ma már gyakran védőrendszerek óvják meg az ártatlan szörfölőt.

• Ha valamilyen számítógépes programra vágyik, az ún. download site-okról rengeteg számítógépes programot tud letölteni számítógépére. Ingyen. Többnyire. Érdemes kísérletezni, sok pénzt takaríthat meg.

• Bármilyen hobbit is kedvel, az Internet kitűnő eszköz az információk megosztásához. Ólomkatonákat keres vagy középkori álmoskönyveket? Itt mindent megtalál.

• A fanatikus Internet-használók még az udvarláshoz, az ismerkedéshez sem mozdulnak el a gép elől. Ma már így is lehet. Aztán jöhet a virágküldő internetes szolgálat.

• A rengeteg információ persze néha elönti az embert. A fuldoklónak a játékoldalak jelentenek kikapcsolódást. Egyedül vagy mások ellen? Akár kínai nagymenőkkel is összemérheti erejét.

Böngészőiskola

A World Wide Web elérésének eszköze a böngésző. A legelterjedtebb böngészőprogramok kezelése nagyon hasonló. Nem lesz nehéz boldogulnia velük.

Felvértezve mindazzal a tudással, ami ahhoz kell, hogy a számítógép az Internetre csatlakozzon, itt az ideje, hogy nekilássunk böngészni. Ehhez meg kell ismernünk a böngészőprogram alapvető szolgáltatásait, tisztában kell lennünk néhány olyan beállítással, amivel biztonságosabbá tehető a szörfözés. A böngészők bemutatásához a Windows rendszerre készült Internet Explorert választottuk, ha ennek használatát megtanulja a többi program kezelése sem fog nehézséget okozni. Akkor most kezdődjön a nagy kaland!

Böngésszük a böngészőt

Indítsuk el a böngészőt, és vegyük alaposan szemügyre a képernyőt.

A böngésző képernyőjének legfontosabb eleme az eszköztár alatti címsor, ahová a megtekinteni kívánt weboldal címét, URL-jét kell beírni. Az Enter billentyű, illetve a Go feliratú gomb megnyomása után a böngésző megpróbálja betölteni az URL által hivatkozott dokumentumot.

A megjelenő oldal tartalmazhat szövegeket, ábrákat, más oldalakra mutató kapcsolatokat amiket a böngésző a szövegben aláhúzással jelöl. Képek is jelezhetnek hivatkozásokat. A dokumentumon egy kapcsolatra mutatva még az egérkurzor is megváltozik. Ilyenkor a hivatkozásra kattintva egy új oldal betöltése kezdődik.

Az Eszköztár gombjai a lapok közötti mozgásban segítenek, a böngészést vezérlik, és a beépülő segédprogramok indítására/beállítására is lehetőséget adnak.

Az eszköztárban a nyilakkal a meglátogatott oldalak között lehet mozogni: a Vissza feliratú nyíl az előzőleg megtekintett oldalra lép, az Előre feliratú nyíl a meglátogatott lapok listájában előre halad. Ha a Vissza gomb szürke, akkor a jelenlegi lap a legrégebben meglátogatott oldal képe, míg ha az Előre gomb szürke, akkor a képernyő tartalma a lehető legfrissebb.

Stoppoljunk

A Stop megnyomásával kell leállítani egy oldal letöltését. Előfordulhat, hogy valamilyen ok miatt nem kell folytatni a letöltést, például azért, mert minden fontos információ látszik már a képernyőn.

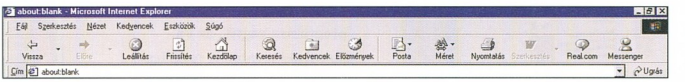

Minden kezdet könnyű!

A böngésző elindulásakor először a Kezdőlapnak beállított oldalt nyitja meg. Ez bármilyen URL lehet. Ha gyakran látogat egy adott oldalt, akkor érdemes azt az oldalt kezdőlapnak beállítani.

Keresgéljen!

A Keresés gomb megnyitásával a böngésző ablakának bal oldalán megjelenik egy keresőlap. Ide szavakat lehet írni, és a kereső megmutatja azokat az oldalakat, amelyek

zsargon

URL
Internetes cím, amit a böngészőnek kell megadni ahhoz, hogy a program megtalálja a megfelelő web-szervert, és be tudja tölteni a keresett dokumentumot. Például egy URL a http://www.ibcnet.hu. (URL: Uniform Resource Locator, azaz általános erőforrás-azonosító).

HTML
Az internetes hipertext dokumentumok leírásának eszköze, egy programozási nyelv. Lehetőséget ad képek, kapcsolatok beillesztésére a szövegbe. A böngészőprogramok HTML oldalak értelmezését és megjelenítését végzik.

szövegében ezek a szavak szerepelnek. Természetesen lehet és érdemes is más keresőket is használni az Interneten, a legjobb eredményt általában két-három különböző keresőlap használata szokta eredményezni. Alapértelmezés szerint az Internet Explorer keresési szolgáltatását a nagyobb keresőkre támaszkodva végzi. Attól függően, hogy mit keres, az Explorer más-más adatbázisokban próbál eredményt találni. Még olyan eset is adódhat, hogy az Explorer 7 különböző keresőprogram eredményét is várja. A keresőlap tetején, jobb oldalon a Testreszabás megnyomásával egyénileg be lehet állítani a keresési lehetőségeket.

Kis kedvenceink

A Kedvencek az Ön által leggyakrabban látogatott weblapok gyűjteménye. Olyan linkgyűjtemény, amely mappákat is tartalmazhat, így igazán könnyű áttekinthetően tárolni akár több száz kapcsolatot is. A gomb megnyomásával a bal oldalon megnyíló ablakban lehetőség van a tárolt kapcsolatok közötti gyors keresésre, új kapcsolat felvételére, vagy a Rendezés gomb megnyomásával a gyűjteményben tárolt linkek elrendezésének módosítására. Az elrendezésben a következő képernyő nyújt segítséget:

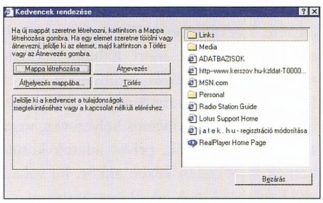

Itt a megjelenő utasítások alapján könnyen lehet boldogulni új mappák felvételével, régiek törlésével, átnevezésekkel. Érdemes bátran próbálkoznia: nem kell félnie, olyan kárt, amitől működésképtelenné válhatna a számítógép, vagy akár csak a böngésző, itt nem lehet okozni.

A múlt titkai

Az Előzmények megnyomásával a bal oldalon kinyílik egy olyan ablak, amely alapértelmezés szerint időrendben tartalmazza a korábban megtekintett weblapok címeit.

Mi az a Plug-In?

A böngészőprogramokat megalkotásukkor felkészítik **HTML** oldalak megjelenítésére. A webtervezők azonban sokszor a HTML lehetőségeinél többet szeretnének, ezért oldalaikon elhelyezhetnek olyan modern módszerekkel készített részeket is, amelyeket a böngésző esetleg nem ismer. Ezek lehetnek bizonyos fajta képek, hangok, videoanyagok, animációk – mindenféle olyasmi, amivel egy weblap látványosabbá, élvezetesebbé tehető.

Amikor a böngésző nem tudja értelmezni az adott weblap tartalmát, akkor először végéignézi számítógépünket, hogy van-e rajta olyan program, ami képes megjeleníteni az adott tartalmat. Ha igen, elindítja a programot, és egy új ablakban jeleníti meg a dokumentumot. Így azonban egy bonyolultabb weboldal nézegetésekor tele van a képernyő a különböző megjelenítőprogramok ablakaival. A probléma megoldására találták ki az ún. plug-ineket.

Ha a böngésző számára ismeretlen típusú dokumentumot talál, akkor megkérdezi, hogy letöltse-e az Internetről az adott weblap értelmezéséhez szükséges programmodult.

A felhasználónak jóvá kell hagynia az új kiegészítés telepítését, majd a böngésző letölti a megfelelő programállományokat, és elvégzi a szükséges beállításokat.

A plug-in olyan program, amelyik beépül a böngészőbe, szerves részévé válik. Éppen ez a leglényegesebb tulajdonsága, hogy a böngészőprogram a plug-in telepítése után automatikusan, a böngésző ablakában jeleníti meg az adott plug-in-hez készült dokumentumot (például egy filmrészletet), nem pedig egy új ablakban.

Elterjedt plug-in a RealPlayer, amelyet a hasznos holminknál már bemutattunk. Hasonlóan népszerű a Macromedia cég Shockwave nevű, animációkhoz készített kiegészítése. Érdemes megemlíteni még az Acrobat Reader formátumban készült, szövegeket és képeket egyfajta elektronikus könyvként tároló dokumentumtípus megjelenítéséhez készült plug-int, valamint az Apple cég által terjesztett Quicktime videók lejátszásához készült plug-in-je is gyakran használatos.

Így nagyon egyszerű visszanézni, hogy az aktuális felhasználó milyen lapokat látogatott meg. A Windows ügyel arra, hogy amennyiben a számítógépet több felhasználó használja, az Előzményeket bizalmasan kezelje akkor, ha több felhasználó egymástól elkülönülve, saját névvel és jelszóval lép be a rendszerbe már az induláskor

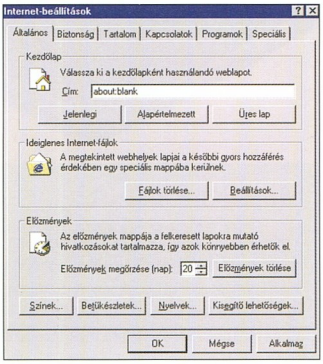

is. Az előzmények sorba rendezésének módját a Nézet gomb megnyomása után lehet megváltoztatni, míg a történetben keresni a Keresés gomb megnyomásával kell.

Böngészőnk beállításai

Az Internet Explorer beállítása nem egyszerű feladat. Alapértelmezésekkel is jól működik, de mivel nagyon sokféle beállításra nyílik lehetőség, könnyű elveszni a sok képernyő között. Az alábbiakban néhány egyszerű, de fontos beállítási lehetőség ismertetése következik. A beállításokat az Eszközök menü Internet-beállítások menüpontjában kell elkezdeni.

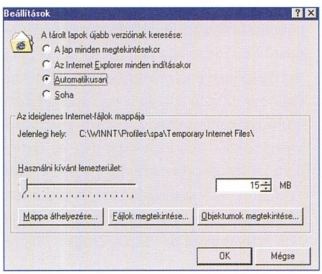

A kezdőlap beállítása

A beállításokat tartalmazó párbeszédablakban az Általános fülre lépve (megnyitás után ez az alapértelmezett) középen ki kell tölteni a címmezőt: bármilyen URL-t be lehet ide írni.

- Amennyiben üres lapot kíván beállítani kezdőlapnak, az Üres lap gombot kell megnyomni.
- Amennyiben a böngészőben jelenleg megjelenített lapot szeretné megtenni kezdőlapnak, nyomja meg a Jelenlegi gombot.
- Ha pedig azt szeretné, hogy a Windows által alapértelmezettnek beállított lappal induljon a böngésző, akkor az Alapértelmezett gombot kell választania.

Ideiglenes fájlok törlése

A böngészés során rengeteg ideiglenes adatállomány kerül a számítógép merevlemezére. Ezeket időről időre érdemes törölni. Egyrészt azért, mert felhalmozódhatnak, és így tekintélyes mennyiségű helyet foglalhatnak el a merevlemezen. Másrészt, ha a számítógép nyilvános helyen van, vagy mások is használják, privát adatok kerülhetnek illetéktelen kézbe akkor, ha valaki az ideiglenes fájlok közül hozzáértéssel kiszemezgeti a megfelelőket.

A fájlok törlését és kapcsolódó beállításokat a kezdőlap megváltoztatása során megismert ablak segítségével kell elvégezni. Az ablak közepén, az Ideiglenes Internet-fájlok nevű keretben két gomb található: a Fájlok törlése gomb a szükségtelennek ítélt fájlokat eltávolítja, míg a Beállítások gombot megnyomva megszabható, hogy legfeljebb mennyi helyet foglalhat a rendszer ezekkel az állományokkal.

Előzmények törlése

Ugyanígy a biztonságot szolgálja az is, ha a számítógépet később használók nem látják a mások által meglátogatott webhelyeket. Az általános beállítások között, az ablak alsó harmadában látható az előzmények kezelésével kapcsolatos keret. Itt ki lehet törölni az összes előzményt, de automatikus, megadott nap elteltével történő törlésre is lehetőség van.

zsargon

DNS
Az interneten használt számítógépnevek és címek katalógusa. Képes egy megadott internetes oldal neve alapján meghatározni, hogy létezik-e egyáltalán az a szerver, amelyen az oldal található, és ha létezik, akkor mi a pontos, számokból álló IP címe. Segít ellenőrizni, hogy a nevek és a címek egyediek legyenek.

HTTP
A hypertext dokumentumok átvitelét biztosító internetes hálózati szabvány. Az interneten minden webszerver és minden böngészőprogram ismernie kell ezt az adattovábbítási módot.

Webszerver
Olyan számítógép, amelyik a böngészők számára biztosítja a tárolt dokumentumok hozzáférését szabványos, http kapcsolaton keresztül.

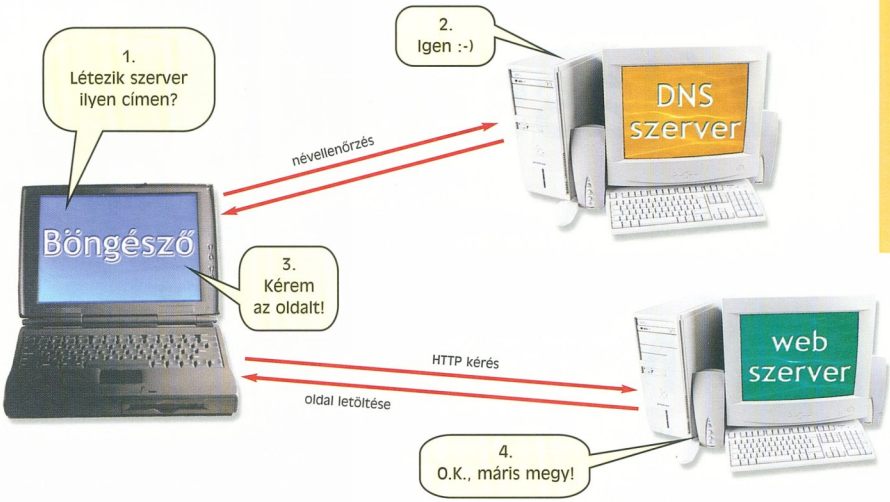

Ez a beszéd!

Amikor a böngésző címsorába beírunk egy URL-t, az enter megnyomása után párbeszéd kezdődik a böngésző és az Internet között. Ennek a titkait vizsgáljuk meg most. Abban az esetben, ha a betölteni kívánt weblapon a készítői speciális biztonsági megoldásokat alkalmaznak – ilyenek például azok az oldalak, amelyeken keresztül biztonságosan lehet bankkártyával fizetni –, ez a folyamat kiegészül a szükséges biztonsági ellenőrzésekkel. Erről később, az internetes biztonság és az elektronikus kereskedelem kapcsán részletesen szót fogunk ejteni.

- **Ellenőrizni kell, hogy létezik-e a cím**

Ebben a lépésben a beírt szöveges vagy számokból álló címet a **DNS** szerverek ellenőrzik. Minden böngészőnek kapcsolatban kell állnia legalább egy DNS szerverrel ahhoz, hogy képes legyen az Interneten tárolt weboldalak megjelenítésére. Ez a kapcsolat a helyesen beállított internetkapcsolat elindításával automatikusan létrejön. Amennyiben a megadott címen nem található szerver, akkor hibaüzenet jelenik meg a böngészőben.

- **A böngésző kéri a szervertől a weblapot**

Egy **http**-kérés indul a böngészőtől a **webszerverhez**. E kérés alapján a webszerver beazonosítja a tárolt dokumentumok közül a kívánt oldalt. Ha szükséges, nevet és jelszót kér a felhasználótól, így ellenőrzi le a kérés jogosságát. Ha mindent rendben talált, akkor elkezdi továbbítani a HTML oldalt a böngésző felé.

- **A weblap letöltése és megjelenítése**

Minden, a lapon tárolt kép és szöveg megérkezik a böngészőhöz. A HTML nyelv szöveg- és képformázási utasításai alapján a böngészőprogram kirajzolja a monitorra a weboldal képét: beállítja a betűtípusokat és betűméreteket, elhelyezi a helyükre a képeket, megjelöli a linkeket.

- **A letöltés befejeződik**

Amikor már a legutolsó kép és szöveg is megérkezett a számítógépre, a kapcsolat megszakad a webszerver és a böngésző között. A weblapok általában akkor is használhatóak, amikor még nincsen minden részük teljesen letöltve a számítógépre.

Válasszon!

A kényelmes böngészéshez többféle program is rendelkezésére áll.

Napjainkban három böngészőprogram áll igazán versenyben a felhasználók kegyeiért, de a köztük fennálló sorrend már eldőlt. A legnépszerűbb eszköz a Microsoft Internet Explorer, ezt a Netscape böngésző követi, a sort az Opera zárja.

Internet Explorer

Az Internet Explorer, vagy ahogy rajongói emlegetik, az IE a Microsoft cég internetes sikerterméke. Könnyű volt sikerre vinni, hiszen a Windows rendszerek ára tartalmazza az adott operációs rendszer kibocsátása idején legfrissebb verziójú böngészőt. A cég weblapjáról egyébként az aktuális legfrissebb verzió és a kiadott javítások ingyenesen hozzáférhetőek.

Az Explorer beállítási lehetőségeinek képernyőin számos, nagyon bonyolult beállítást is egyszerűen el lehet végezni. Nagyon egyszerű felületen keresztül, kezdőknek is könnyen érthető módon kell használni a programot.

Netscape Navigator

A Netscape-re mindenki azt mondta, hogy ez a cég a Microsoft nagy riválisa. Indulásakor a részvények árfolyamai az egekben jártak, azután a Microsoft kétfrontos támadást indított: készített egy jó böngészőprogramot, és ingyenessé tette a programját. A harmadik fronttal kapcsolatban a bíróság a Netscape-nek adott igazat: az, hogy az IE automatikusan, az operációs rendszerrel együtt felkerül a számítógépre, a versenyelőny jogosulatlan kihasználása.

A Netscape felhasználói felülete valamivel bonyolultabb, ám kedvelői szerint sokkal jobban, gyorsabban használható, mint az IE ablakok. Ízlések és pofonok eltérhetnek – ám a Netscape profi program, komoly múlttal, kijavított kezdeti nehézségekkel, felkészült szakembergárdával a háttérben.

Opera

Az Opera böngészője kicsit más felhasználói felülettel rendelkezik, mint az Explorer és a Navigator. Sok ablakos, rengeteg előre létrehozott és nagyon hasznos élőkapcsolatot találunk az első indításkor egy, a többihez képest lényegesen bonyolultabb irányítópulton. Böngészés során a weblapokat nagyon gyorsan megjeleníti. Nem véletlen, hogy a cég a böngésző jellemzésekor kiemeli, hogy az övé a jelenlegi leggyorsabb böngészőprogram. Beállítási lehetőségeiben minden lényeges opciót könnyen kezelhető felületen keresztül kell módosítani.

Összefoglalás

Szakértelem nélkül nekilátni böngésző telepítésének, olyan nyelven, amit a felhasználó nem beszél elfogadható szinten, és utána sikeresen használni a programot, majdnem lehetetlen, előfordulhatnak ugyanis olyan hibaüzenetek, amelyek értelmezése még a felhasználó anyanyelvén sem egyszerű.

Az Operát nem javasoljuk kezdő felhasználóknak viszonylag bonyolult kezelőfelülete miatt, valamint azért, mert magyar nyelven egyelőre nem készült el.

Az Internet Explorer könnyen kezelhető, 5.5-ös változata és a Netscape 6.0-s böngészője között lényeges tudásbeli különbséget a kezdő felhasználók nem fognak tapasztalni, ezért bátran javasoljuk mind a két böngésző kipróbálását – azután döntsön a tapasztalat.

Íme, az e-mail!

Ha eddig kételkedett abban, hogy az internet megváltoztatta az emberek életét, akkor most biztos megváltozik a véleménye. Az e-mail sarkaiból fordította ki a levelezés világát.

Már évezredek óta foglalkozik az emberiség hírek továbbításával, a mai postai szolgálatok elődei pedig még az ókorban, a Perzsa Birodalomban jöttek létre, mégis világszerte sokan elégedetlenek a postával. Az elektronikus levelezés világméretű elterjedéséhez mindössze tíz év kellett, ráadásul megszűntek a hagyományos levelezésnél megszokott problémák.

Mint a villám

Az elektronikus levélnek szinte csak előnyei vannak a postai úton feladott levéllel szemben, nem véletlen, hogy például az üzleti életben egyes becslések szerint egyötödére esett vissza a postai levelezés és a magánéletben is egyre jobban veszi át az elektronikus a hagyományos levél szerepét.

Az elektronikus levelezés az Interneten zajlik. Minden Internetre csatlakozó gépről küldhető levél mindenkinek, akinek van elektronikus levélcíme, más néven e-mail címe. A levelek percek alatt eljutnak a címzett elektronikus postafiókjába, még ha az több ezer kilométer távolságra is van a küldőtől. A címzett pedig elektronikus postafiókja tartalmát bármikor (és bárhonnan) megnézheti, hiszen az is az Interneten található, sőt csatlakozáskor a gép azonnal figyelmezteti is, hogy új levele érkezett.

Az idő is pénz

Az idő tehát egy fontos tényező, ami miatt érdemes megismerkedni az elektronikus levelezéssel, de legalább ennyire fontos az is, hogy nem kell kinyomtatni a leveleket, nem kell boríték és bélyeg sem. Tehát az e-mail jóval olcsóbb és egyszerűbb is a hagyományos levélnél vagy faxnál! Ráadásul a levélhez csatolhatunk számítógépes fájlokat, rajzokat, képeket, hangokat, dokumentumokat is bármekkora mennyiségben, és azokat is elküldhetjük a címzettnek. Így még az is megoldható, hogy az elektronikus levele alján az Ön kézzel írt aláírása legyen! Az előnyök között érdemes megemlíteni még azt, hogy az elektronikus levelezéssel megspórolhatjuk a világ egyik legutálatosabb dolgát, a sorban állást! Egy elektronikus levél feladásához a számítógépen kívül csak egy karosszékre van szükség!

Mi is az e-mail?

Írjon papír és írószer nélkül, levelezzen bélyeg nélkül! Bemutatjuk az Internet legrégibb szolgáltatását.

Az elektronikus levelezés, angolul e-mail, az Internet egyik legrégibb szolgáltatása. Szöveges üzenetek, és mellékletként csatolva bármilyen állomány továbbítható e-mailen keresztül. Átlagos szöveges levelek esetén a levél rendkívül kicsi mérete miatt a világ bármely pontjára percek alatt eljut. Általában nem szokás az e-mailek túlzott formázása (a betűtípusok és stílusok megjelenítését nem minden levelezőprogram végzi ugyanúgy), ezért csak be kell gépelni az üzenetet. Ráadásul nagyon olcsó is: előre megírt, 30-40 mondatos levelekből egy percnyi helyi hívás díjáért legalább 10-15 küldhető el, és ugyanannyi fogadható. Természetesen, ha az üzenetek képeket, csatolt dokumentumokat is tartalmaznak, akkor egészen más a helyzet. Az elektronikus levelek mára már elég biztonságot tudnak nyújtani ahhoz, hogy a cégek és magánemberek akár a legféltettebb titkaikat is elküldhessék – ehhez viszont a feladó és a címzett részéről is felkészültségre és a programok beállítására van szükség. Harminc évvel ezelőtt ilyesmiről szó sem lehetett.

QWERTYUIOP

Néhány évvel az Internet 1968-as létrejötte előtt a PDP-10-es számítógépekre készült egy alkalmazás, amely csak arra volt képes, hogy egy adott számítógépen egymást váltó kollégák egymásnak üzenetet tudjanak hagyni. Mai szemmel nézve ez egy szöveges állomány volt, amit el lehetett olvasni, lehetett a végéhez hozzáírni, de nem lehetett törölni belőle. 1971-ben Ray Tomlinson azon dolgozott, hogy ezt a gyakorlatilag egy üzenetrögzítőnek megfelelő számítógépes alkalmazást, és az ARPANET-et rávegye arra, hogy együtt tudjanak működni, lehetővé téve egy üzenet eljuttatását az ARPANET-en keresztül egy másik számítógépre. Az év vége felé ez sikerült is: „Számos tesztüzenetet küldtem magamnak egyik számítógépről a másikra... úgy emlékszem, feledhető tartalommal... az első e-mailek valószínűleg csak ennyit tartalmaztak: QWERTYUIOP".

Meglátni és megszeretni

Adott volt tehát egy rendszer, amit senki nem tervezett: egy zseni agyából pattant ki, és változtatás nélkül állt üzembe. Két évvel később az ARPANET forgalmának már a 75%-át tette ki az e-mail. Mivel egy üzenetnek több címzettje is lehet, a felhasználók végeláthatatlan eszmecserébe kezdtek egymással, és hogy mindez követhető legyen, levelezési listák jöttek létre, amelyeknek meghatározott témája volt, és a lista üzemeltetője igyekezett kordában tartani az ér-

zelmeket és az üzenetek számát. Az e-mail életének első tíz évében lényegi változás nem történt – ennyire stabil és sikeres volt az eredeti elképzelés.

Miért szeretjük?

1978-ban két kutató, J.C.R. Lickrider és Albert Vezza közös tanulmányukban négy pontban foglalták össze az e-mail viharos elterjedésének magyarázatát:

1. Öregebb és magasabb pozícióban lévő kollégáknak is lehet könnyedebb hangvételű, esetenként a hivatalos levelezésben megszokottnál hiányosabb megfogalmazású levelet írni.
2. A mindig néhány udvarias mondattal kezdődő és végződő telefonbeszélgetésekkel szemben e-mailben rögtön a tárgyra lehet (és kell is!) térni.
3. Az üzenetváltó feleknek nem kell egyszerre beszélniük egymással: egy elküldött levelet később is olvashat a címzettje, sőt különböző címzettekhez különböző időben jut el – mindenkihez akkor, amikor épp levelet akar olvasni.
4. Míg a szó elszáll, a levélváltásnak nyoma marad a számítógépen.

Üzenni jó

Az Internet forgalmának nagy része ma is üzenettovábbító szolgáltatásokból származik. Az e-mail népszerűsége töretlen, de ahogyan egyre többet használják a személyhívó-szolgáltatáshoz hasonló „instant messenger" programokat, amelyek az üzenetek kézbesítését teljesen más, jóval kevésbé ellenőrizhető és megbízható alapokon, szabványok nélkül végzik.

A postás folyton csenget

A kutatások azonban arra is felhívják a figyelmet, hogy a világ e-mail forgalmának legnagyobb részét ma is üzleti szempontból értelmetlen levelek alkotják: vicces képek, animációk, hangok és filmek, amelyeket ha valaki megkap, jót mulat rajtuk, és sokszor gyorsan tovább is küld.

Ez viszont az üzleti világ érdekei ellen való: a munkatársak munkaidőben, a cég által biztosított infrastruktúra kihasználásával a cég szempontjából értéktelen dolgokkal töltik az idejüket, nem beszélve arról a biztonsági problémáról, amelyeket a céget elhagyó levelek tartalma jelenthet – új eszközöket adva a mai kor kémei kezébe. E problémák kezelése új típusú menedzsment-szemléletet (a ténylegesen felhasznált munkaerő-kapacitás mérését) és e-mail-szűrő rendszereket (a nem kívánt tartalmat azonosító programokat) igényel. Jócskán akad tehát munkája a programozóknak és a tanácsadóknak, akiktől a cégek segítséget kérnek az ilyen problémák megoldásához.

Küldje át e-mailen!

Az elektronikus levelezésben az a legjobb, hogy bármilyen fájlt hozzá lehet csatolni egy levélhez, és amikor a levél megérkezik a címzetthez vagy címzettekhez, az ottani számítógépen a levélről leválasztva, Ön megnézheti az eredeti állományt. A látszólag egyszerű rendszer mögött a háttérben komoly munkát végeznek a számítógépek.

Beszélünk angolul?

Amikor az első üzeneteket váltották a frissen létrehozott e-mail rendszeren, a levelek nyelve angol volt. Összeadva minden jelet, amit továbbítani kellett, a számokat, a betűket, az írásjeleket, 128 különböző jelnél nem volt több. Ez kettes számrendszerben számolva pontosan 7 bit. A számítógépek már akkor is 8 bittel dolgoztak – a kimaradó 1 bittel egyszerűen ellenőrizhető, hogy az adatok sértetlenül célba értek-e.

Kódolt üzenetek

Gondot jelentett viszont az a tény, hogy a programok, képek, hangok elektronikus alakjában szükség van mind a nyolc bitre, így nem marad semmi az ellenőrzésre. Ezért a mellékleteket kódolni kell: a MIME, BinHex, UUencode és Uudecode a legelterjedtebb módszerek, amelyek alkalmazásával az állományok olyan formát vesznek fel, amihez elég 7 bit – így megmarad az ellenőrzéshez szükséges 1 bit.

Ugyanezzel a problémával találkozik az internetes közösség minden alkalommal, amikor olyan levelet kell továbbítani, amelyben különleges, ékezetes karakterek vannak! Ezek nem szerepelnek az angol abc-ben, így továbbításukkor ugyancsak szükség van kódolási trükkökre, amelyek biztosítják, hogy a feladó szándékainak megfelelően látszik majd minden a címzett számítógépén.

Villanypostások

Könnyű dolga van a postásnak: tudja, hová csengessen. De honnan tudják a nekünk írt elektronikus levelek, hogy pont a mi számítógépünkre kell megérkezniük?

Ha pedig tudják, hogy hová mennek, hogyan találnak oda? Az alábbiakból kiderül, hogyan alakult ki az internetes levelezésben a címzés, és hogyan tájékozódnak útjuk során a levelek.

Amikor Tomlinson az elektronikus üzenetrögzítő programmal dolgozni kezdett, nem volt még lehetőség arra, hogy egy felhasználó egy másik számítógépről hagyjon üzenetet. Sikerült viszont az ARPANET-et és a régi rendszer továbbfejlesztett változatát összehangolni. Így különös jelentőséggel bírt, hogy egy adott felhasználó melyik számítógéphez csatlakozva hozott létre egy e-mailt. Tomlinson nem lehetett tudatában annak, hogy azzal az egyszerű ötlettel, miszerint a felhasználók neve és a számítógép neve közé a @ jelet tette, hogy elhatárolja egymástól a két nevet, kommunikációs történelmet írt. Ő csak egy könnyen értelmezhető és egyszerűen megjegyezhető névkombinációt alkotott. Mondatként egybeolvasva a teljes név pontosan a kívánt jelentéssel bír – és nagyon egyszerű két ugyanolyan nevű felhasználó között különbséget tenni az alapján, hogy melyik számítógépen, tehát melyik részlegen vagy egyetemen dolgozik.

Íme, a címzés!

A címzéssel kapcsolatban a már meglévő, papíralapú üzenettovábbítási szokásokat vették át. Egy levelet három okból kaphat meg valaki: 1. címzettje a levélnek (neve a To: mezőben szerepel), 2. másolatot kap belőle (neve a CC: vagy Copy To: mezőben szerepel), 3. titkos másolatot kap belőle (neve a BCC: vagy Blind Copy To: mezőben szerepel). Akik titkos másolatot kapnak, pontosan látják, hogy kik a címzettek és kik kaptak másolatot a levélből, ők ellenben nem látják azt a felhasználót, aki titkos másolatot kapott. Mindig, ha egy levél címzettjeiről beszélünk, e háromféle címzett összességét értjük alattuk.

Lánc, lánc, eszterlánc

Amikor egy új e-mail üzenetet elküld, a levelező program nem tud semmit arról, hogy vajon helyes-e a cím, ahová mennie kell a levélnek, vagy sem. A levélküldés folyamatát a következőképpen lehet összefoglalni:

1. A levelező program felveszi a kapcsolatot a kimenő **SMTP** szerverrel, és átadja neki kézbesítésre a levelet.
2. A szerver átveszi az összes levelet, és megkísérli a kézbesítést. Először a @ jeltől jobbra álló karaktersorozat alapján a címzett levelezést lebonyolító számítógépének a címét kell megállapítania: ehhez a böngészők kapcsán már megismert DNS rendszert hívja segítségül: minden tárolt domainhez (ez van a @ jel jobb oldalán) létezik egy **MX-rekord.** Az ebből megkapott címre kell eljuttatni a levelet. Amennyiben nem létezik az MX-rekord vagy az ott megadott címen nem válaszol levelek fogadására felkészített számítógép, a levél sikertelen kézbesítéséről Önt egy SMTP szerver elektronikus levélben értesíti.

zsargon

SMTP
E-mailek szerverek közötti továbbítását szabályozó adatátviteli szabvány. Ügyfélprogram csak egyszer csatlakozik SMTP-n keresztül egy szerverhez, akkor, amikor a levelet a felhasználó elküldi.

MX rekord
Egy adott internetes domainhez (pl. hotmail.com) megadja annak a számítógépnek az IP címét, amely az adott domainre érkező leveleket fogadja.

3. Amennyiben sikerült felvenni a kapcsolatot a címzett számítógépével, a szerverek egymás között elintézik az adattovábbítást az Internet igénybevételével.
4. A címzett kiszolgálógépe ellenőrzi, hogy van-e egyáltalán olyan felhasználónév, amelyikre a levél szól (most vesszük először figyelembe a @ jel bal oldalán álló felhasználói azonosítót). Ha nincs, akkor hibaüzenetet küld – gondoskodik a feladó értesítéséről.
5. Ha létezik a felhasználó, akkor tárolja a levelet a postafiókjában, és a legközelebbi alkalommal átjuttatja a felhasználó számítógépére vagy megjeleníti a felhasználó képernyőjén.

Ha alszik az én gépem

Előfordul, mégpedig igen gyakran, hogy az MX rekord egy éjjel-nappal az Internethez csatlakoztatott számítógépet jelölt meg címzett szerverként, de csak azért, mert az igazi címzett gépnek nincs állandó Internet-kapcsolata. Ilyenkor ez a közbülső szerver fogadja a leveleket, de nem tudja leellenőrizni a felhasználóneveket, hanem amikor az új leveleket keresve a címzett szerver felcsatlakozik a hálózatra, átadja neki az összes levelet ellenőrzés nélkül, és majd a valódi címzett szerver gondoskodik az ellenőrzésről. Ez a folyamat a mail-relay.

Lehet, hogy első hallásra kicsit bonyolultnak tűnnek ezek a folyamatok, de higgye el, érdemes megérteni őket. Ezek valójában nagyon egyszerű dolgok – nem érdemes azt gondolni, hogy mindezt tudni fehérköpenyes tudósok és tizenéves komputerzsenik kiváltsága. Érdemes tudni, hogy mi történik a levelekkel már csak azért is, mert amikor megszereti ezt a szolgáltatást, bizalmas és fontos dolgokat is igyekszik majd a címzettek tudomására hozni – és bizony jó érzés tisztában lenni azzal, hogy mi történik az ember mondanivalójával, amíg a megfelelő helyre eljut.

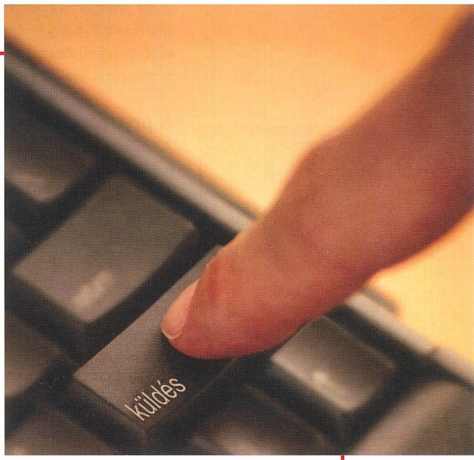

Az e-mail tudakozó

Ha valakinek az e-mail címét meg akarja tudni, a legegyszerűbb, ha megkérdezi tőle. Mivel egy átlagos internetezőnek legalább két-három e-mail címe van, biztosan akad olyan közöttük, amelyiket megmondja. Sokan kényesek az úgynevezett „privát" címükre, amelyből általában a név kiderül, esetleg a munkahelyi cím, melyet csak üzleti célokra illik használni, hiszen ezt a munkahely adja (és megadni másoknak csak szűk körben szokás), vagy az otthonról internetezők esetén a szolgáltatójuk által biztosított cím, amely tényleg bizalmas – aki ezt megadja, az mintha a telefonszámát adná meg.

Az e-mail címek kezelésére ugyanolyan szabályok vonatkoznak, mint a telefonszámokéra. Nem illik kéretlenül megadni valakinek egy e-mail címet a tulajdonos beleegyezése nélkül, hacsak nem nagyon jó ismerősünk az illető. Nem árt ilyenkor sem megbeszélni vele, hogy ilyen esetekben melyik címet szabad kiadni.

Ha Önnek nincs lehetősége megkérdezni, kénytelen lesz az Interneten fellelhető címtárak valamelyikéhez fordulni. Ezek segítséget adnak egy ember neve, vagy nevének egy darabja alapján a tárolt e-mail címek közötti keresésre. Semmi nem garantálja, hogy sikerrel jár a keresés – de a semminél mégis nagyobb esélyt ad. Kereső- és népszerű e-mail-rendszert üzemeltet a BigFoot a www.bigfoot.com címen. A Hotmail még mindig az egyik leggyakrabban említett levelezőportál, többmilliós felhasználótáborának számos magyar tagja van: a www.hotmail.com címen lehet megtalálni. Magyarországon regisztrált címek között a HuDir-ben kereshet, mely a www.hudir.hu címen található. Nagyon sok felhasználó regisztrálja magát az ICQ nevű üzenőprogram honlapján, ahol szintén lehetőség nyílik a keresésre a név vagy a név egy részlete alapján.

Az e-mail használata

Levelezni az Interneten egyáltalán nem ördöngösség. A mai szoftverek kezelését nagyon könnyű megtanulni.

A levelező programok nagyon sokat változtak az első változatok megjelenése óta. Ha elsajátítja a Microsoft Outlook Express programjának alapjait, a többi szoftvert sem lesz nehéz kezelnie. Nagy előnye az itt bemutatott Outlook Expressnek, hogy magyar nyelvű ablakokon keresztül kell használni, és a dokumentációt is magyarul mellékelték hozzá.

A program telepítése

Az Windows 98, Windows ME rendszerekben rögtön, a Windows 95, Windows NT rendszerekben az Internet Explorer (IE) legfrissebb verziójának telepítése után kerül fel a gépre az Outlook Express. Amennyiben az Ön számítógépén működik Outlook Express, az Asztalon vagy a Start gomb megnyomása után, a Programok menüpont kiválasztásakor látszik az ikonja. Ha az ikon nem látszik, akkor az Internet Explorer telepítőjét kell elindítani, és kiválasztani a telepítendő összetevők közül az Outlookot. Ez a módszer akkor is járható, ha a számítógépen nem az IE-t akarja alapértelmezett böngészőként használni.

Első látásra

Indítsa el a programot (1. kép) vagy úgy, hogy duplán kattint az Outlook Express ikonjára az Asztalon, vagy a Start menüből.

Nyissa meg a Beérkezett üzenetek mappát (2. kép). Ha ez az első alkalom, amikor használja az Outlook Expresst, akkor a gyártó Microsoft cég által előkészített üzenetet találja benne, amelyik összefoglalja a legfrissebb verzió újdonságait.

E-mail fiókok beállítása

Ahhoz, hogy valakinek elektronikus levelet lehessen írni az Outlook Expressel, mindenképpen szükséges legalább egy beállított e-mail cím. Keresse elő az internet-szolgáltatóval kötött szerződését, amelyben biztos megtalálja az e-mail fiókhoz tartozó felhasználói nevet, jelszót és az e-mail címet, valamint a szolgáltató által a bejövő levelekhez kiadott **POP3/IMAP**/HTTP szerver és a kimenő levelekhez megadott SMTP szerver nevét.

Válassza az Eszközök menüpont Fiókok parancsát, majd a Hozzáadás gombbal leve-

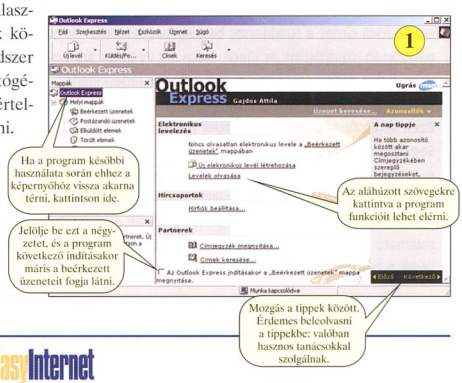

zsargon

POP3
Olyan, levelek letöltéséhez használt protokoll, ami egy levelesláda letöltését támogatja a szerverről az asztali gépre. Akkor szokás használni, ha egy darab számítógépet használ levelezéshez a felhasználó.

IMAP
Olyan levelezéshez használt protokoll, ami támogatást ad a felhasználóknak ahhoz, hogy több asztali gépen megosszák a levelesládájukat.

lezési fiók hozzáadását kezdi meg. A Varázsló öt egyszerű lépésen át gyűjti össze a szükséges információkat.

1. lépés: megjelenített név megadása
Ez a név bármi lehet. Nyugodtan megadhat itt bármilyen nevet – akiknek levelet ír innen, azok ezt a nevet fogják látni (és az e-mail címet).

2. lépés: email cím megadása
A fiók e-mail címét kell itt megadnia. Mivel az üzenetének címzettjei ezt a címet látják, tréfából nyugodtan ideírhatja akár a gyorshajtas@traffipax.hu címet, de ne feledje, hogy minden e-mailnek van egy törzse, amiből az igazi cím kiderül (és más nevében nem szabad levelezni).

3. lépés: szerverek megadása
A bejövő leveleket kezelő szerver típusának és címének vagy nevének (ez legtöbbször mail.szolgaltato.hu, ahol a szolgáltató helyére az ISP neve került, pl. mail.datanet.hu), és a kimenő leveleket kezelő SMTP szerver címének vagy nevének (sokszor ez is mail.szolgaltato.hu alakú, néha smtp.szolgaltato.hu címen található) megadásával ez a lépés is kész.

4. lépés: név és jelszó beírása
A szolgáltató adott egy felhasználói nevet és jelszót. Ha nincs külön ilyen név és jelszó a levelezéshez, akkor a belépéshez használt nevet és jelszót kell itt beírni.

5. lépés: befejezés
Elkészült a levelezési fiók beállításával.

Levélírás

Most, hogy van beállított e-mail címünk, máris megírhatjuk az első levelet.

Nyomja meg az eszköztáron az Új levél gombot, és megnyílik egy teljesen üres új elektronikus levél. Ha a lefelé mutató nyilacskára kattint, akkor levélpapírt választhat az új levélhez. Bátran próbálja ki ezeket a sablonokat!

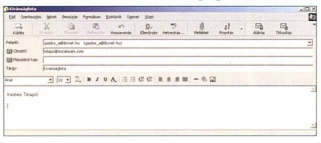

Ha több e-mail fiókkal is rendelkezik, lehetősége van kiválasztani a Feladó mellett megjelenő legördülő listából, hogy melyikkel készíti el az új levelet. A szerkesztőablakban meg kell címezni a levelet. Kattintson a címzett szövegre, és megnyílik egy olyan párbeszédpanel, amelyen keresztül a másolatokat és a titkos másolatokat is be lehet állítani, valamint a címjegyzékhez is hozzá lehet férni. Meg kell határozni a levél tárgyát (érdemes lényegre törő tárgyat keresni, hogy a címzett rögtön tudja, miről van szó a levélben). Be kell gépelni az üzenet szövegét. A szövegszerkesztőkben megszokott eszközök (betűtípus, stílus és méret, valamint bekezdések igazítása, sortávolságok megadása) itt is használhatók. Vigyázni kell azonban a formázással: elképzelhető, hogy a címzett levelező-programja másként jeleníti meg az üzenetet, mint ahogyan az elkészítésekor a képernyőn látszott.

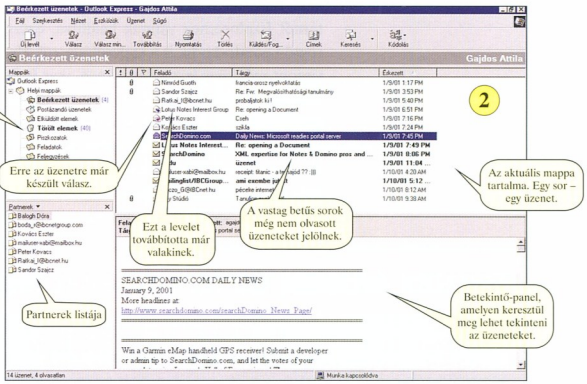

Mentse el, amit írt

Ha most a File menüből a Mentés parancsot választja, az Outlook Express figyelmezteti, hogy az üzenet a piszkozatok közé került. Arra is van tehát lehetőség, hogy megszakítsa a levélírást, és később folytassa ott, ahol abbahagyta. A levél megnyitásához át kell lépni a piszkozatok mappába, megkeresni a lementett üzenetet, duplát kattintani rajta.

Mellékletek

Ha megnyomja az eszköztáron a gemkapocs gombot, megnyílik egy ablak, amiben fájlok közül lehet választani, majd a kiválasztott fájl nevén duplát kattintva a fájl be is kerül a levélbe. Amennyiben kívánja, az Outlook Express a levelező rendszerektől képes visszaigazolást kérni arról, hogy a címzett képernyőjén mikor jelent meg az elküldött levél: válassza az Eszközök menü Olvasás visszaigazolása parancsát.

Küldés és fogadás, Internet-kapcsolat

A levél megírása után nincs más hátra, mint elküldeni! Ha most azonnal akarja elküldeni a levelet, akkor nyomja meg a Küldés gombot. Az Outlook Express ugyanazokat a kapcsolatokat ismeri, mint amelyek az Internet Explorerhez vannak beállítva, ezért rögtön gondoskodik is a kapcsolódásról. Ha viszont még más leveleket is meg akar írni, érdemes a Fájl menü Küldés később parancsát választani, mert ekkor nem fog létrejönni az Internetkapcsolat: egész nap fogalmazhatja az elküldendő leveleket, azok, miután elkészültek, a Postázandó üzenetek között fognak várni arra, hogy úgy döntsön, mehet a küldés – és kéri a szervertől az újonnan beérkezett leveleket is. A már elment levelek az Elküldött üzenetek közé kerülnek. Ehhez nyomja meg a Küldés és fogadás gombot: minden előkészített üzenet kézbesítése elkezdődik, és az Ön címére küldött levelek is megérkeznek a számítógépre. A folyamat előrehaladtáról a megjelenő ablak tájékoztat. Természetesen eközben folytathatja a munkáját, sőt böngészhet is – ekkor viszont csökken a levelek áttöltéséhez rendelkezésre álló sávszélesség, tehát később lesz valamivel vége a műveletnek.

Levelek olvasása

A levelek megérkezésük után a Beérkezett üzenetek közé kerülnek. Egy levélen duplán kattintva a levél kinyílik, de a betekintő-panelen keresztül is látható a tartalma. Amennyiben melléklettel együtt érkezett az új levél, azt egy kis gemkapocs ikon jelzi a képernyő jobb oldalán: ilyenkor elég erre az ikonra kattintani, és máris megjelennek a mellékletek kezeléséhez szükséges menüpontok. A bejövő levelek feladóiból gyorsan létrehozható a címjegyzék: kattintson a jobb gombbal egy üzeneten, és a menüből a feladót hozzá tudja venni a címjegyzékhez.

További érdekes és fontos lehetőségek

- **Saját mappák létrehozása**

Elküldött és beérkezett üzeneteinek csoportosításához egymásból nyíló mappákat hozhat létre. Kattintson az egér jobb gombjával arra a mappára, amelyiken belül az új mappát szeretné létrehozni, és válassza az új mappa parancsot a megjelenő menüből. A mappa létrejötte után egyszerűen fogja meg az áthelyezendő üzeneteket, és húzza bele őket az új mappába.

- **Automatikus postabontás az üzenetszabályokkal**

Az Eszközök menü alatt található Üzenetszabályok beállítása kis gyakorlást és nagy odafigyelést igényel, viszont a munka megéri a nyereséget: az Outlook Express automatikusan a megfelelő mappákba rendezi az üzeneteket attól függően, hogy ki küldte, milyen szavakat tartalmaz, van-e hozzá melléklet.

- **Részletes címjegyzék**

Az eszköztáron a Címjegyzék gombot választva a beépített címjegyzék minden lehetősége megmutatja magát: nagyon sok adatot lehet rögzíteni az ismerősökhöz – jóval többet, mint egy e-mail címet.

Mindezeket kipróbálva Ön már nyugodtan használhatja az Outlook Express levelezési alapszolgáltatásait. Ne feledje: minden levelező program képes hasonló lehetőségekre, és mostantól Önnek már csak azt kell tudnia, hogy egy adott menüpontnak mi a neve a másik programban, és máris használni tudja egy másik cég másik termékét.

Levelezés másképpen

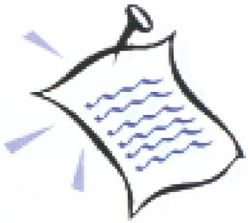

Levelezni nem csak levelező programmal lehet, ráadásul fizetni sem feltétlenül kell érte.

Internet előfizetés vásárlásakor Ön minden esetben kap a szolgáltatótól egy e-mail címet, a hozzá tartozó postafiók névvel és jelszóval. A további mail címekért pedig általában fizetni kell. A mail cím használatához levelező programra is szüksége lesz.

Amennyiben további e-mail címekre is szüksége lenne, vagy szeretne levelező program nélkül is levelezni, akadnak lehetőségek ennek megoldására, ráadásul ingyen!

Levelezzen a weben!

Léteznek olyan honlapok, amiket ha felkeresünk, a böngészőprogram segítségével tudunk levelezni! A honlapon először regisztrálni kell az adatainkat. Meg kell adnunk egy bejelentkező nevet, és egy jelszót, majd kapunk egy mail címet, ami általában a bejelentkező névből és a honlap nevéből áll. Ezek után a honlapon elhelyezett gombok segítségével tudunk leveleket küldeni és fogadni. Még levelező program használatára sem lesz szükség!

A levelek tényleges küldését és fogadását természetesen itt is mailszerverek végzik, de erről a honlapok üzemeltetői a háttérben gondoskodnak. Magyarországon a www.freemail.hu, a www.mailbox.hu címen találunk ilyen honlapot, míg külföldön a www.hotmail.com a legnépszerűbb.

Mivel egy honlapot a világ bármely tájáról felkereshetünk, így a web-alapú levelezésnek az az előnye is megvan a levelező programmal szemben, hogy bármely gépről elérhető anélkül, hogy az adott gépen bármit is be kellene állítani. A web-alapú levelező szolgáltatások általában ingyenesek.

Ingyen postás

Amennyiben Önnek nincs Internet előfizetése sem, de van modemje, levelezni akkor is tud! Magyarországon a DrótPostaGalamb névre hallgató szolgáltatás üzemeltetői egy ingyenes szoftvert adnak Önnek, amivel a modem segítségével rá tud kapcsolódni a cég vonalaira, leveleket tud küldeni és fogadni. Ráadásul a szolgáltatás ingyenes, Önnek csupán a telefonszámla díját kell kifizetni.

A levelező programok segítségével is megoldható az ingyenes levelezés a web-alapú levelezésnél már említett freemailnél. A freemail honlap üzemeltetői is biztosítnak telefonszámot, ahova számítógépünkkel betárcsázhatunk és utána bármely levelező program segítségével levelezhetünk. Ehhez persze a levelező programban be kell állítani néhány adatot. Ez a szolgáltatás is csupán a telefonszámla költségével terheli meg pénztárcánkat.

Digitális aláírás

Nemsokára Magyarországon is hivatalosan elfogadják a dokumentumok elektronikus aláírását. Ideje felkészülni!

Papírlapok suhogása a teremben, tollak sercegése, a szerződéskötés pillanatainak súlyos és ünnepélyes csendje – ez mind-mind a ceremónia része. Pedig szerződést kötni és egy dokumentumot ellátni az aláírásunkkal ugyan komoly dolog, mégsem ezen az egy pillanaton, hanem az ezt megelőző döntésen múlik minden. És miért várnának a szerződő felek azzal, hogy létrejöjjön az üzlet, csak azért, hogy együtt írják alá a papirost?

Manapság a legtöbb dokumentum elektronikusan keletkezik, majd kinyomtatják. Például azért, hogy az emberek a megfelelő helyen aláírhassák. A procedúrát felügyelő ügyvédek pedig eltesznek egy-egy példányt minden oldalból, hogy vita esetén be lehessen mutatni az eredeti dokumentumot.

Digitoll

Ebbe a folyamatba avatkozik be a digitális aláírás. A dokumentum mellé kerül egy matematikai módszerekkel előállított számsorozat, a digitális aláírás. Garantált, hogy ha egy dokumentumon a lehető legkisebb beavatkozást is elvégzik, akkor újból kiszámolva ezt a sorozatot, egészen más értékeket kapunk, tehát tudni lehet, ha a dokumentum megváltozott. Ha nem volt változtatás, akkor a számsor sem változik. Az is ellenőrizhető, hogy valóban az a személy írta-e alá a dokumentumot, mint aki állítja, hogy az aláírás időpontjában az illető jogosan és érvényesen tudta-e használni digitális tollát.

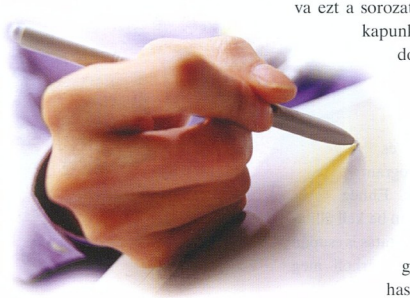

Hogyan kell aláírni?

Ahhoz, hogy valaki digitálisan alá tudjon írni egy dokumentumot, aláíráshoz használható tanúsítványra van szüksége, amit a tanúsítványkiadóktól (CA-któl) kell igényelni. Sok tanúsítványkiadással foglalkozó cég van a világon. Magyarországon ilyen jellegű nyilvános szolgáltatásokat csak a NetLock Kft. végez. A NetLock tanúsítványainak három osztálya létezik, A, B, C betűkkel jelzik ezeket az osztályokat (ezeken kívül van még egy Teszt CA is, hogy mindenki kipróbálhassa a lehetőséget). A NetLock esetében a C osztályú tanúsítvány az Expressz CA-tól származik, az A osztályú tanúsítvány pedig a Közjegyzői CA-tól. Sokkal szigorúbb eljárás keretében lehet A osztályú tanúsítványt kapni, mint B-t, és B-t, mint C-t. A tanúsítvány birtokában a felhasználóhoz kerül a privát kulcs, és mindenki által hozzáférhető a publikus kulcs. Mintha egy zárhoz két kulcs lenne: bezárni, aláírni csak a privát kulccsal lehet, a felhasználó felelőssége, hogy ne kerüljön idegen kézbe, kinyitni a zárat, ellenőrizni az aláírás hitelességét pedig csak a publikus kulccsal lehetséges. Ezek a kulcsok érkezhetnek chipkártyán, bekerülhetnek a levelező programba: nincs tehát kézzelfogható alakjuk.

Ellenőrzés

Ha Önhöz kerül egy digitálisan aláírt dokumentum, a megfelelő szoftverek segíteni fognak, megmutatják, kinek az aláírását viseli a dokumentum. Időről időre ezeknek a kulcsoknak is lejár az érvényessége, és az is ellenőrizendő, hogy az aláírás időpontjában a kulcs nem szerepelt-e a valamilyen oknál fogva érvénytelenné vált kulcsok listáján.

Beszélgessen!

Az ember felemelkedésében nagyon fontos szerep jutott a beszéd kialakulásának. Az Internet elterjedését hasonlóképpen segítették a kommunikációs programok.

Sokan szidják az Internetet, hogy elidegeníti egymástól az embereket. Ennek éppen az ellenkezője az igaz! A különböző kommunikációs módszerek segítenek abban, hogy új ismeretségeket alakítsunk ki, vagy meglévő barátainkkal, rokonainkkal, ismerőseinkkel könnyebben tartsuk a kapcsolatot. Azok az Internet-használók, akik nap mint nap beszélgetnek egymással a hálón, sokak véleménye szerint jobban ismerik egymást, mint a személyes barátok. Ennek az is lehet az oka, hogy az Interneten mindenki egyenlő, és mivel ráadásul általában nem az igazi nevén, hanem egy becenéven (angolul nickname) beszélget, így jobban meg is tud nyílni beszélgetőtársai előtt.

Az előző részben megismerkedtünk az Internet egyik legfontosabb szolgáltatásával, a levelezéssel. A levelezés egy kitűnő módszer az internetes információcserére, de nem az egyetlen! A programozók rengeteg más módszert találtak ki arra, hogy mondanivalónkat megoszthassuk egymással a hálón. A megoldások között akadnak olyanok is, amik lehetővé teszik azt, hogy közlendőnket azonnal – a beírást követő másodpercben – lássák a világ bármely részén tartózkodó beszélgetőtársaink, akik akár többen is lehetnek.

A csevegésnek (angolul chat-nek) nevezett módszer jobban hasonlít a beszélgetéshez, mint a levelezés, hiszen a levelek letöltése saját gépünkre nem akkor történik, amikor a levélküldő megírta a levelet, hanem amikor mi letöltjük azt a postafiókunkból.

A beszélgetésre akadnak a levelezéshez hasonló módszerek is, ahol érdeklődési kör szerint besorolt csoportok vannak kialakítva, és a csoport tagjainak közlendőit a csoport összes tagja megkapja. Az adott tag hozzáfűznivalóit a témához a csoport összes többi tagja láthatja, amikor gépével a csoport fórumát tároló számítógéphez csatlakozik.

A kommunikáció formája ráadásul manapság már nem csak az írás lehet az Interneten. Különböző segédprogramok lehetővé teszik, hogy az emberi beszédet átalakítva, azt adatként továbbítva, az Internetet telefonvonalként használva beszélgessünk is a hálózaton!

Ehhez persze hangkártyát, mikrofont és hangszórót is kell a géphez kapcsolni. Látványos dolog, ha kamerát is csatlakoztatunk gépünkhöz, így akár még videokonferenciát is rendezhetünk!

Egyszóval, amennyiben Önnek valami nagyon fontos mondanivalója van, és azt szeretné másoknak is elmondani, akkor keresve sem találhat jobb helyet, mint az Internet!

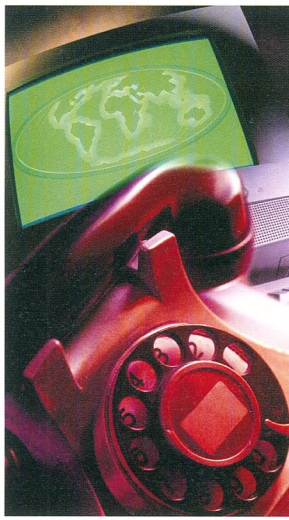

Az IRC világa

Mondanivalója van a világ számára? Új barátokat keres? Ismerkedjen meg a legrégebbi beszélgetőprogrammal!

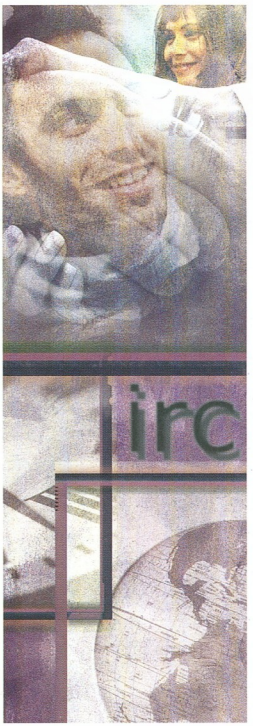

Finnországban, Oulu egyetemén, az egyik informatikai tanszéken dolgozott 1988 nyarán Jarkko Oikarinen. Nem túl sok dolga akadt a hosszú téli éjszakákon, a tanszék SUN szerverének rendszergazdájaként pedig bőven maradt ideje arra, hogy a számára érdekes dolgokkal foglalkozzon. Egy meglévő, OuluBox nevű kommunikációs program továbbfejlesztésébe kezdett. Az új szoftverrel állományokat lehetett egymás között küldözgetni, de tudott még valami mást is! Valós időben, egyszerre „beszélgethettek" egymással a program felhasználói, akik kliensprogramjaikkal az Interneten keresztül csatlakoztak a szerverekhez.

Északon született

1988 augusztusában el is készült az új, immár jóval használhatóbb változat, ezért nyugodtan mondhatjuk, hogy az IRC ebben a hónapban született.

Az ország déli részén, az egyetemeken Jarkkonak sok ismerőse dolgozott és tanult: ők nagy örömmel telepítették az új program szervereit. Ebben az időben, a nyolcvanas évek végén Finnországnak még nem működött Internetkapcsolata a világgal, ezért az Egyesült Államokból nem lehetett elérni a finnországi szervereket. Egyre többen kapcsolódtak be az IRC kliensprogramjának, sőt magának a szerverprogramnak a fejlesztésébe is. Előfordult, hogy Jarkko odaadta egy ismerősének a programot, aki azután továbbadta három nagyon ügyes programozónak a meglévő kódot, és egyszer csak jöttek a hírek, hogy új, még tovább fejlesztett változat készült az IRC kliensből, és 1989 közepén megjelent az IRC-II. Az így megismert, Jarkko köré szerveződő emberek alkották az első IRC-s hálózati közösséget, az EFNET-et.

Új idők, új programok!

Komoly történelmi változások zajlottak ez idő tájt a világban: megbukott a kommunista rendszer a Szovjetunióban, lerombolták a berlini falat. A világ az IRC hálózaton keresztül mindennél gyorsabban kapott híreket ezekről az eseményekről – az ott élők tudósítottak. Egy évvel később, 1991-ben pedig a Sivatagi Vihar minden jelenetéről erre is özönlöttek a jelentések. Az IRC lassan úgy épült be a köztudatba, mint a lehető leggyorsabb üzenetközvetítő módszer – hiszen a Föld bármely pontján begépelve egy mondatot, az Enter lenyomása után néhány másodperccel minden érdekelt képernyőjén megjelenik az üzenet. 1993-ban megalakult az Undernet néven ismert hálózati csoport. Lényeges újítást hoztak az IRC életébe azzal, hogy engedtek olyan felhasználókat működni, amelyek nem is igazi felhasználók, hanem programok voltak. Ezek a programok képesek levenni az adminisztrátorok válláról az üzemeltetői munka egy részét. 1994-ben pedig a Dalnet jelentetett meg új szerverprogramot, amelyben ezek a programok különleges, megszakíthatatlan kapcsolatban voltak a szerverrel.

Mennyiség és minőség

A kilencvenes évek közepére 100 000-es felhasználói tábora volt az IRC szolgáltatás-

nak. Mára gyakorlatilag megbecsülni sem lehet, hányan használnak IRC-t, mivel rengeteg szerver üzemel, és folyamatosan gyarapodnak a szerverekből felépülő hálózatok, valamint egyre népszerűbbek az olyan beszélgetőprogramok, amelyek böngészőből futnak, tehát nem használnak IRC klienst, de a háttérben IRC szerver működik. Ön készen kapja a beállított csatlakozást, komoly hátrány viszont, hogy nem tud más szerverhez csatlakozni.

Az egyik legnépszerűbb, Windows alatt működő IRC kliens, a mIRC több ezer előre beállított szerverhez tud csatlakozni, Önnek csak ki kell választania egyet, sőt akár azt is teheti, hogy véletlenszerűen választ egy szervert a sok közül. Nem lesz gondja a beállításokkal, hiszen a mIRC az IRC hálózatok központjából kapja meg a szerverek adatait.

A puding próbája

Bármit is gondol most az internetes csevegésről, mindenképpen érdemes legalább egy-két alkalommal kipróbálnia, ha másért nem, a nyelvgyakorlás élményéért: nyugodtan válaszolhat lassan, használhat szótárat, véthet kisebb helyesírási hibákat, még csak a kiejtésének sem kell tökéletesnek lennie. Fantasztikus érzés keríti hatalmába az embert, amikor megérti, hogy a világ mennyire összezsugorodik – recepteket cserélni az angollal kevert német nyelven egy távoli ország lakójával csodálatos dolog, még akkor is, ha nincs otthon a hűtőben krokodilhús: csirkével helyettesítve az élmény ugyanúgy garantált.

Álljunk meg egy szóra

A legtöbb csatornán a beszélgetést moderálják. Ez azt jelenti, hogy nem szeretik, és nem hagyják szó nélkül, ha a szokásoktól vagy a jó ízléstől eltérő módon beszél valaki, trágár szavakat használ, vagy csupa nagybetűvel írva kiabál, esetleg sértegeti a többieket. Akadnak olyan felhasználók (a nevük előtt általában @ jel van), akikre illik hallgatni, ők az operátorok, elsősorban az ő dolguk a beszélgetés felügyelete, nekik joguk van a renitens felhasználókat eltávolítani a csatornáról. Az IRC rendszerben az operátoroknak is komoly hierarchiája van: lehet, hogy valaki egy csatornáról csak eltávolítani tud egy felhasználót, de nem tilthatja meg, hogy a szerverhez újból csatlakozzék. A legmagasabb szintű operátor az IRCOP, akinek a feladata az egész rendszer üzemeltetése. Vannak olyan felhasználók, akik az üzemeltetőktől „kukacért", operátori jogosultságért kuncsorognak. Az illemszabályok durva megsértése az operátorokat ezzel zaklatni, általában az ilyen felhasználók nem is járnak sikerrel, sőt... Viszont ha egy felhasználónak bármilyen kérdése akad, akár olyasmi, hogy nem tudja, mi a TCP/IP, nyugodtan fordulhat az operátorokhoz, biztosan segítséget fog kapni.

Csatorna-társadalom

Minden szerveren egy idő múlva kialakulnak a néhány vagy az akár több száz főből is álló, hasonló érdeklődésű, hasonló humorú csoportok. Ők mind-mind egy szerver egy-egy úgynevezett csatornáját foglalják el. A csatorna neve az idők folyamán változatlan, közönsége változik, de a kemény mag tagjai csak nagyon lassan cserélődnek. Egy-egy ilyen csoportba bekerülni nem egyszerű – meg kell ismerni a csatorna tagjait, el kell fogadni bizonyos alapvető szabályokat, amelyeket leírva szinte sehol nem lehet megtalálni.
Az emberek érdekes hangzású, vicces, nagyon kifejező, vagy éppenséggel teljesen semleges nevek, nickek mögé bújnak. A törzsközönség tagjai általában tudják, egy-egy nick melyiküket rejti. Egy ember személyiségét, fantáziáját jellemzi az is, hogyan kezeli az azonosítóit: egyetlen egyet csak néhány tart fenn, általában rengeteget, gyakran váltogatja őket, esetleg a hangulatától függ, melyiket ölti magára, hogyan választja meg az azonosítókat. Megfigyelve egy csatornán a beszélgetést, néhány nap, legfeljebb egy hét alatt ki lehet ismerni annyira a hangulatot és az embereket, hogy Ön el tudja dönteni, van-e kedve ottmaradni, és egyre többször beleszólni a beszélgetésbe. Általában igaz az, hogy az intelligens felhasználókat tömörítő csatornákon nem utálják ki az újonnan jötteket – mindenki tudja, hogy egy új ember ugyanolyan értékes törzstaggá válhat.

IRC iskola

Kóstoljon bele az IRC világába! Megtanítjuk az alapvető parancsokra, hogy be tudjon kapcsolódni a beszélgetésbe.

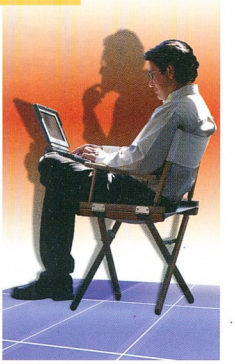

A legelterjedtebb, Windows rendszereken működő IRC kliensprogram a mIRC. Ahhoz, hogy az IRC hálózathoz csatlakozhasson, mindenképpen szüksége van egy ilyen kliensprogramra. A mIRC-nek a http://www.mirc.co.uk címen található a honlapja, innen Ön le is töltheti kipróbálásra.

Tessék befáradni!

A mIRC elindítása után a mIRC Options ablak jelenik meg (ez az ablak a későbbiek során bármikor előhívható az Alt+O billentyűkombinációval). Itt kell megadni azt, hogy melyik szerverhez kíván csatlakozni, és milyen nicket (felhasználói nevet), e-mail címet szeretne láthatóvá tenni a többiek számára. Válassza például a felső listából az IRCnet-et, és az alatta lévőből az IRCnet: EU, HU, Budapest szervert. Ha inviseble módban (láthatatlanul) csatlakozik, akkor a neve az alapfelhasználók számára nem jelenik meg a felhasználók listájában. Nyomja meg a Connect to IRC Server gombot, és a mIRC csatlakozik a szerverhez. Figyelje meg a Status ablakban történteket: minden fontos üzenetet a szerverekről, és a kapcsolatokról itt olvashat. Amikor létrejött a kapcsolat, megjelenik az adott szerveren keresztül elérhető csatornák listája. Válasszon egyet ezek közül, és lépjen be!

Kilépés a szobából

Csevegés közben bármikor dönthet úgy, hogy kilép egy szobából, ezt a /part **#csatorna** parancsal teheti meg. Ha a szerverről akar kilépni, akkor használhatja a /quit megjegyzés parancsot (a megjegyzés beírása nem kötelező), és ezzel lekapcsolódik a szerverről. Kilépéskor a többiek a megadott megjegyzést is látják a képernyőjükön. Csatornára belépni a /join #csatorna paranccsal lehet. Ha nem létező csatornanevet adott meg, akkor létrejön egy új csatorna, amelyen operátori jogokkal rendelkezik. Másokkal beszélgetve próbálja ki a /me parancsot, látni fogja, hogy ily módon egyes szám harmadik személyben beszélhet. A többiekről a /whois nicknév parancs szolgáltat bővebb információt.

Legyen Ön is harcos!

Próbálja ki a /nick ircharcos parancsot! Az Ön neve megváltozik, ircharcos lett. Bármilyen nevet kitalálhat, de lehet, hogy ezt a nevet valaki már regisztrálta magának, ilyenkor a szerver elveszi Öntől a nicket. A nickek váltogatásával nagyon jól lehet szórakozni, a túl gyakori váltogatást viszont könnyen nick-**floodnak** minősíthetik – ez viszont büntetéssel járhat.

Fegyelem, figyelem

A csatornán op joggal rendelkező felhasználó kitesékelheti (kirúghatja) a neki nem tetsző módon viselkedő felhasználókat, akik rögtön vissza is térhetnek a csatornára. Az operátor valamilyen kritérium alapján (pl. nick, IP cím) ki is tilthat felhasználókat, de akár egész domaineket is, ez a ban. Gyakran kirúgással együtt alkalmazzák, ilyenkor nem lehet visszatérni a szerverre. IRC-zni jó szórakozás, és az operátorok nem a renitensek ellen, hanem a többiekért dolgoznak.

zsargon

Csatorna
A csevegés helyszíne. Akik egy csatornában vannak, látják egymás publikus üzeneteit – így jön létre az a helyzet, amikor egy témával kapcsolatban többen beszélgetnek.

Flood
A csatorna lefoglalása, a szerver túlterhelése gyakori üzenetekkel, idézetekkel. Mivel lelassítja a chat működését és elveszi mások elől a megszólalás lehetőségét, sehol nem szeretik azokat, akik floodolnak.

Privát, priv, magán
Olyan csevegés, amikor két felhasználó a többieket kizárva, csak egymással beszélget. Használatosak a következő kifejezések is: „gyere privbe" vagy „beszéljük meg magánban".

Web-csevely

Miért válnak napról napra népszerűbbé a böngészőn keresztül elérhető beszélgetőhelyek?

Csevegni az Interneten, találkozni a netes barátokkal, vagy újakat szerezni kitűnő szórakozás. Nem véletlen, hogy ekkora népszerűségnek örvend a chat, az Internet viszonylag új szolgáltatása. A szabványosított, IRC alapú csevegés mellett azonban egyre-másra szaporodnak azok a honlapok, amelyeken közvetlenül a honlapról elérhető programmal is lehet egymással beszélgetni. Egyszerű megállapítani, miért ennyire népszerűek mind a website-ok tervezői és a felhasználók körében azok az internetes csevegőprogramok, amelyek böngészőn keresztül is elérhetőek:

1. Az IRC klienst le kell tölteni a számítógépre. Ez nem mindenki számára könnyű feladat. Másrészt, ha a felhasználó nem a saját gépéről éri el az Internetet, akkor ezen a ponton nehézségekbe ütközhet: nem illik más számítógépének a beállításain változtatni. A böngészőn keresztül elérhető csevegők esetén ilyen probléma nincsen.
2. A böngészőből induló programok jóval kevesebb beállítást igényelnek, ezért sokkal könnyebb és egyszerűbb a használatuk, valamint a grafikus felület miatt esztétikusabbak is, mint egy IRC kliens.
3. A böngészőablakokban reklámokat is meg lehet jeleníteni. Így pénzügyileg is nyereségessé tehető egy ilyen weblap, ez pedig nem utolsó szempont.

Több megoldás is létezik webes csevely-helyek létrehozására, a leggyakoribb esetben egy IRC szerverhez készítenek olyan kliensprogramot, amelyik böngészőből, egy honlapról indítva működik. Azért, hogy az új kliens csak egy adott szerverhez tudjon csatlakozni, a szerver és a kliensprogram között kódolt kapcsolatot hoznak létre. Az ilyen helyeket onnan lehet megismerni, hogy sok IRC jellegű szolgáltatást (/topic, /me parancsok használata, operátori jog adása és elvétele) megvalósítanak, de a csevegésen kívül semmilyen más szolgáltatást nem nyújtanak. Ilyen például a http://chat.trefort.net címen található és a http://chat.gyaloglo.hu alatt üzemelő chat.

Saját szerveroldalak

Egy másik, kevésbé elterjedt módszer a saját szerveroldali program készítése. Ilyen weblapokon a csevegés kiegészül más szolgáltatásokkal is, például online játszható játékokkal. Játszani csevegés közben igazán jó időtöltés: a beszélgetőpartner válaszára várva nyugodtan lehet gondolkodni az amőbaparti következő lépésén, vagy csak böngészni. Van olyan megoldás is, amikor a szerver és a kliensek közötti kapcsolatnak a vállalati tűzfalrendszerek sem állják útját. Ilyen működik például a http://www.jatek.hu címen. Azok is cseveghetnek itt, akik a többi csevely-helyet biztonsági okokból nem tudják elérni – és ez nem jelent rést a vállalat internetes biztonságában.

Bármilyen csevegőt is használ, soha ne feledje, hogy azok az íratlan szabályok, amelyek IRC idejében születtek a csevegéssel kapcsolatban, minden honlapon érvényben vannak – hiszen csak a technika változott, a cél, hogy az Internethasználók jól érezhessék magukat egymás társaságában, változatlan maradt.

Kereslek!

ICQ, azaz I Seek You, magyarul: kereslek. Egy program, amely forradalmian átalakította az elektronikus kapcsolattartást.

Az ICQ szám

A telepítés után a programmal regisztrálnia kell magát az ICQ felhasználók között. A regisztráció eredményeként Ön egy saját ICQ számot kap – ez az UIN –, amelyet akár a névjegyére is rányomtathat, hiszen ez a szám sosem változik. A regisztráció során bármilyen személyes adatot megadhat, és ezeket az adatokat, az Ön ICQ számával együtt, az ICQ hálózatot alkotó szerverek tárolják.

Mi az ICQ? Internetes üzenőprogram, jóval több, mint egy levelezőprogram. Minden létező módon képes elektronikus kapcsolattartásra (e-mail, személyhívó, chat, SMS küldés mobiltelefonra, telefonálás az Interneten, fájlok küldése és fogadása). Legnagyobb újítása azonban az, hogy pontosan tudni lehet egy ICQ felhasználóról, amikor megjelenik az Interneten. Miközben Ön más programokkal dolgozik a számítógépen, például böngészik vagy szöveget szerkeszt, az ICQ figyeli, hogy a listájára felvett ismerősök, barátok közül ki bukkan fel az Interneten. Az Ön jelenléte ugyanúgy látszik a többieknél.

Hogy működik a program?

A regisztráció után kialakíthatja a saját listáját, amelyre ismerőseit, barátait érdemes felvennie. Kereshet nevük, e-mail címük, ICQ számuk szerint, a program keresőfelületével nem lesz nehéz megtalálnia mindazokat, akiket keres.

Az ICQ-t elindítva a program felismeri az Ön Internet-kapcsolatának jellemzőit, bejelentkezik az ICQ hálózatba, innen tudni fogják a barátai, hogy Ön feljött a világhálóra. Innentől kezdve csak egy kattintás, és máris küldhet nekik üzeneteket, fájlokat, SMS-t, csevegést kezdeményezhet.

Folytassuk egyszerűen!

A programnak két üzemmódja létezik: az egyszerű – simple – módban a leggyakrabban használatos műveletek nagyon könnyen elérhetőek. Haladó felhasználók számára készült a másik – advanced – mód, amelyben a program összes funkciója látható.

A Lista

Mindenki, akivel kapcsolatban van ICQ-n, szerepel a Listán. Kék színnel jelöli (és a Lista elején jeleníti meg) a program azokat, akik jelenleg is online vannak, majd pirossal (a Lista második felében) látszanak azok, akik az adott pillanatban nincsenek a neten, vagy kiakasztották a „ne zavarj" táblát. Ha már működik az ICQ, akkor a Listát az Add Users gomb megnyomásával lehet bővíteni. Ekkor kinyílik az ICQ keresőablaka. Ha megvan, akit kerestünk, onnantól már csak egy gombnyomás, és ha az illető engedélyezte, máris felkerült a Listára. Az is elképzelhető, hogy az illető jóváhagyására van szükség ehhez a művelethez – ekkor meg kell várnia a visszajelzését.

Üzenjünk!

Kattintson rá egy ismerősére, akinek üzenetet kíván küldeni, és válassza a Message menüpontot a megjelenő User menüből. Gépelje be az üzenetet, és nyomja meg a Send gombot. A címzett számítógépe másodperceken belül jelzi, hogy új üzenet érkezett, ha pedig nincs online állapotban az illető, az ICQ szerverek gondoskodnak az üzenet tárolásáról és későbbi kézbesítéséről. Ugyanebben a menüben átnevezheti, törölheti a Listában szereplő felhasználókat.

Az ICQ megőrzi az üzenetváltásokat, így bármikor visszakereshetőek a korábbi üzenetek. Még a csevegések során begépelt betűket is megőrzi, sőt azt is feljegyzi, mikor adta hozzá valaki az Ön ICQ számát a Listájához. A letölthető kiegészítések és a folyamatos fejlesztések eredményeként méltán lett mára a legnépszerűbb üzenőprogram.

Fórumok

A hír szent,
a vélemény szabad.

Az internetes fórumok leginkább egy olyan Hyde-parkhoz hasonlítanak, amelyiknek rengeteg sarka van, rengeteg hordóval: mindenki mindig éppen hozzászól valamilyen témához, kifejti a véleményét – az utána következő pedig annak fényében mondja el a sajátját, hogy elolvasta az előtte szólókat. A fórumok különlegesen programozott weblapok, használatukhoz csak egy Internet böngészőre van szükség, sokszor egy régebbi verzió is megteszi, nem feltétlenül a legújabb és leglassabb csodákat érdemes használni.

A fórumok használata

Általában nagyobb témaköröket bontanak specifikusabb témákra, és ezekhez hozzák létre a **topicokat** vagyis a címszavakat. A nagy fórumokon a felhasználókra bízzák, hogy a témákon belül egy adott topic helyét hol határozzák meg. A fórumot felügyelő lelkes csapat azonban rendszeresen olvassa az újonnan megjelenő témákat, és amennyiben a helyet nem találják jónak, áthelyezik a topicot a megfelelő téma alá.

Fórum illemtan

Van néhány alapvető szabály, amit illik tiszteletben tartani. Nem kőbe vésett szabályok ezek – csak hát nagyon-nagyon sokan vagyunk, akik szeretik megosztani másokkal a gondolataikat.

1. Vállalja a véleményét

A legtöbb fórumba csak regisztrált hozzászólók írhatnak. Elvileg persze mindenki annyi nevet hoz létre magának, amennyit csak akar, de ennek mi értelme? Egy névnek kialakul az aurája: figyelni fognak rá, vagy nevetni a hozzászólásain, várni fogják, hogy válaszoljon egy kérdésre, vagy igyekeznek eltanácsolni egy topictól. A név így testet ölthet, és erre a testre érdemes odafigyelni.

2. Tartsa tiszteletben mások véleményét

Igen, ez egy ilyen hely. Mások esetleg másként gondolják, egész egyszerűen tudomásul kell vennie, hogy nem gondolhatja mindenki ugyanazt. Vitázni, érvelni, meggyőzni és meggyőzetni pedig csodálatos élmény.

3. Olvassa el a megelőző hozzászólásokat

Csak azért, hogy pontosan tudja, miről is van szó, nehogy olyasmiket írjon, amikről Ön előtt már hosszas viták folytak – minek felszítani a lángokat megint, és ráadásul úgy tűnhet, hogy csak felületes szemlélőként avatkozik be a **topiclakók** életébe.

4. Fogadja el a moderálási alapelveket

Bizonyos fórumokon a hozzászólásokat a moderátorok felügyelik, ők megszabhatnak elveket arra vonatkozóan, hogy milyen jellegű hozzászólásokat fogadnak el a fórumhoz. Törölhetnek hozzászólásokat, sőt ami még rosszabb, akár kezdeményezhetik a felhasználó kitiltását is.

5. Ahhoz szóljon hozzá, amiben az adott topicban szó van

Lehetőleg kerülje az **off-topic** hozzászólásokat, amennyiben mégis szükségét érzi, hogy ilyesmit leírjon, tegye a nem odaillő mondat elé az 'off' vagy 'off-topic' jelzőt, majd a végén írja oda hogy '/off' vagy 'on'. Így látszani fog, hogy tudatosan írta, amit írt.

zsargon

Topic
Címszó a fórumban, egy adott témakör egy adott kifejtése. Egy témához kapcsolódhat több topic is, ezeket külön kezeljük, mert pl. más szempontból vizsgálják ugyanazokat a dolgokat.

Off-topic
Hozzászólás jelzője, akkor használják, ha valaki egy topichoz úgy szól hozzá, hogy amit ír, az nem kapcsolódik a témához. Általában kerülendői ilyet írni, és nem is veszik jó néven a topictagok.

Topictag, topiclakó
Olyan felhasználó, aki rendszeresen látogat egy adott topicot, és hozzá is szól. Elvileg minden hozzászólót lehet topictagnak tekinteni, mégis ezeket a kifejezéseket a rendszeres hozzászólókra szokás használni.

A hírcsoportok

Usenet: világméretű információs hálózat, amelyen a számítógép-felhasználók megoszthatják egymással tudásukat, kérdéseket tehetnek fel és válaszokat kaphatnak a kérdéseikre.

Ha szükséges, a Usenet felhasználók közvetlenül egymással is kapcsolatba tudnak lépni elektronikus levélen keresztül. Akár olyan újságként is jellemezhetnénk, amelyben minden, a szerkesztőnek írott levél megjelenik. Az újság olvasásához a levelezőkhöz hasonló, de kimondottan erre a célra készített hírolvasó programra van szükség. A témák pedig teljesen változatosak lehetnek: programozási nyelvek-

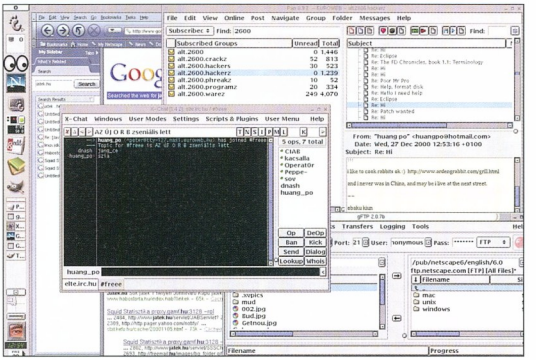

től kezdve a politikán, filozófián, tudományos érdekességeken át a szabadidő hasznos eltöltéséhez nyújtott tanácsokig minden szóba jöhet.

Minden kezdet... jó szándékkal van kikövezve

Indulásakor, 1979-ben a Unix operációs rendszer felhasználóit volt hivatott segíteni azzal, hogy a felmerülő problémákat az emberek megoszthatták egymással, mindenki tudott okulni a másik gondjaiból. Az alkotók rájöttek, sokkal többre képes a rendszerük, mint egy adott program felhasználói táborának ellátása a legfrissebb információkkal. A felhasználók szabadon hozhattak létre csoportokat a három fő csoporton belül:

net.*: Nem moderált csoportok, ezekben bárki, bármit, bárhogyan elmondhatott.

mod.*: Moderált csoportok, amelyekben a hozzászólások tartalmát az adminisztrációs stáb szűrte.

fa.*: Ezeket a csoportokat az ArpaNET felhasználói hozták létre.

A nevek e rendszeréről a Usenet szolgáltatás rohamos terjedésével egyidejűleg bebizonyosodott, hogy kaotikus állapotokat eredményez. Valamit tenni kellett.

A nagy átnevezés

1986-ra a helyzet gyakorlatilag tarthatatlanná vált, a rendszergazdák nem tudták többé kézben tartani a hírcsoportokat. Jellemző a korra, hogy a nagyon magas távközlési költségek miatt olyan emberek kezébe került a döntés, akiknek a legnagyobb hangja volt a sávszélesség szétosztásánál. Az európai tagok például hevesen tiltakoztak a net.religion és a net.flame nevű, rohamosan dagadó csoportok kontinensek közötti áttöltése ellen. A „Nagy Átnevezés" első sikere a talk... csoport létrehozása volt, mert így minden olyan téma, amely heves érzelmeket

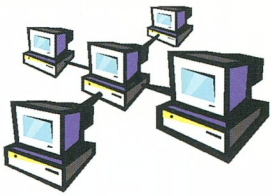

(és sok-sok válaszüzenetet) váltott ki a felhasználókból, külön csoportba került és külön szabályozhatóvá vált az áttöltésük is.

1) alt. (alternative)
Ide bármi kerülhet, aminek a többi között nincs helye. Heves vita után (legyen-e ilyenről egyáltalán szó a Useneten), ide kerültek a szexualitással és a drogokkal kapcsolatok témák (alt.sex, illetve alt.drugs).

2) news. (news)
A rendszerről, a történetéről, a jelenlegi szoftverekről szóló témák kerülnek ebbe a csoportba.

3) rec. (recreation)
Művészetek, játékok, hobbi, zene, sport, minden, ami azzal kapcsolatos, hogyan érdemes az embernek eltöltenie a szabadidejét, ide kerül.

4) biz. (business)
Üzleti tárgyú témák, új termékekkel kapcsolatos információk.

5) comp. (computers)
Minden, ami a számítógépekkel kapcsolatos.

6) k12. (k through 12)
Neveléssel, oktatással kapcsolatos témakörök.

7) soc. (society)
Társadalmi jellegű kérdések megvitatására készült csoport. Különböző kultúrák találkozása és keveredése.

8) humanities. (humanities)
Irodalom, szépművészet és egyéb tevékenységek, kezdőknek és haladóknak egyaránt.

9) misc. (miscellaneous)
Vegyes: gyerekek, egészség, munkaszerződések, mindenféle, amit nem vagy nehezen lehetett volna az előző kategóriák valamelyikébe bezsúfolni.

10) talk. (talk)
Minden, ami heves vitát válthat ki.

11) sci. (science)
Kezdők és haladók tudományos társalkodásai. Itt kapnak helyet az alkalmazott tudományokkal kapcsolatos csoportok is.

12) Regional
Adott országgal vagy az USA adott államával kapcsolatos témák.

Olvassunk híreket!

A mai levelezőprogramok képesek a hírcsoportok elolvasására. Az e-mail fiókok már ismert beállításához hasonlóan kell megadni a hírcsoportok beállításait is, és ezzel például egy Outlook Express is képessé válik a hírek letöltésére és megjelenítésére.

Egy másik, nagyon egyszerű módja a hírolvasásnak a http://www.deja.com címen található, www felületről használható hírolvasó. Minden hír megtalálható vele, minden csoportba be lehet kukkantani, és ami igazán ütőképes eszközzé teszi, az a teljes szöveges keresés: egy megadott szóra vagy egy egész kifejezésre is lehet keresni a hírcsoportok tartalmában.

Levelezőlisták

A levelezőlisták a hírcsoportokhoz hasonlóan téma szerint szervezett csoportok. Egy-egy levelezőlistában a lista tagjai küldik a megjelenítendő dokumentumokat, ezek a lista tagjaihoz elektronikus levélben jutnak el. A listák használatához ezért elegendő egy levelezőprogram. A listának saját elektronikus levelezési címe van, ezen a címen keresztül, erre a címre írott levéllel érhetőek el a lista szolgáltatásai. Ilyen például a fel- és a leiratkozás, amelyet a legtöbb lista esetén teljesen automatikusan végeznek el a megfelelő programok. Maguk a listatagok is erre a címre írnak, ha közzé akarnak tenni valamit. Zárt listák esetén nem lehet feliratkozni, illetve a feliratkozási folyamatban közreműködik egy ember, akinek az a feladata, hogy ellenőrizze, van-e joga az újonnan érkezett felhasználónak a lista használatához. Például ha egy listán súlyosan beteg emberek osztják meg egymással életben maradásuk titkait, akkor a tagok méltóságának védelme érdekében javasolt a listát zárttá tenni. Ha a lista moderált, akkor csak a lista moderátorai postázhatnak dokumentumokat a listára, tehát mielőtt eljutnának a levelek a címzettekhez, először megvizsgálják, hogy az adott dokumentumok tartalmi és formai szempontból megfelelnek-e a lista előírásainak. A listára írt levelek fogalmazásakor különös figyelmet kell fordítani az e-mailekkel kapcsolatos illemszabályok betartására, hiszen egyszerre nagyon sok címzetthez fog eljutni a levél. Érdemes beleolvasni a korábbi levelezésbe egy-egy hozzászólás elküldése előtt, és úgy készülni a véleménynyilvánításra, mint a fórumok esetében. Nagyon fontos különbség a hírcsoportok és a listák között az, hogy míg a hírcsoportok tematikus csoportosítása az egész világon egységesen történik a usenet rendszerben, addig a levelezőlisták indításáról, leállításáról és a tartalmukról nincs átfogó kép. Ezért lehet, hogy egy érdekes listáról az ember egyáltalán nem szerez tudomást.

Telefon a neten

Beszélni kellene a külföldi rokonnal? Drága a telefon? A számítógép folyamatosan elfoglalja a telefonvonalat? Ne kössön kompromisszumot! Mindenből a legjobbat!

Valamikor régen, 1995 februárjában mutatta be a Vocaltec cég Internet Phone nevű szoftverét, amellyel valósidejű telefonbeszélgetést lehetett folytatni TCP/IP hálózaton. A program i486 kompatibilis számítógépen is futott, egy mikrofon, hangszóró, hangkártya és hálózatelérés kellett használatához. Ennek az volt az előfeltétele, hogy mindkét PC-n a Vocaltec programjának kellett futnia. Ez indította el az IP alapú telefonos technológia, a **VoIP** fejlődését. A mai programok is ugyanígy működnek: a hangot elektronikus jelekké, majd a jeleket adatokká alakítják, ezeket továbbítják az Interneten. A hívott félnél alakítják vissza az elektronikus jeleket emberi hanggá.

Ez még nem a Kánaán

Üzletileg az új rendszerrel elérhető költségcsökkentés a legfontosabb. Nem hagyhatók persze figyelmen kívül az Internet és a hozzá hasonló hálózatok gyenge pontját jelentő minőségi paraméterek, és az azok javítására kitalált megoldások sem. A VoIP mint üzleti lehetőség csak akkor lesz igazán vonzó, ha a hagyományos távbeszélő-szolgáltatáshoz hasonló színvonalon lesz képes hatalmas előfizetői bázist kiszolgálni.

Egy-egy elfelejtett szó

Az internetes telefonálás során a technika miatt gyakran előfordul, hogy nem megfelelő a hangátvitel minősége. Az ok röviden annyi, hogy az Internetet nem telefonálásra találták ki. Élő beszélgetésben gyakorlatilag nulla késleltetéssel halljuk a beszélő hangját, ehhez szoktunk hozzá. Kisebb késleltetések csak a beszélgetők komfortérzetét csökkentik, nagy késleltetéskor a társalgás szaggatottá válik. Felmérések szerint két tized másodperces késés a hang megérkezésében már olyan érzést kelt, mintha folyamatosan, rövid időre megszakadna a beszélgetés. További gondot okoz az, ha a hangot hordozó adatcsomagok nagyon lassan, rossz sorrendben, vagy egyáltalán nem érkeznek meg a célba: ilyenkor az is előfordulhat, hogy egy-egy rövid pillanatra kimaradnak darabok a beszélgetésből.

Olcsó, de még nem az igazi

Aki a hagyományos nemzetközi hívás helyett az Interneten történő telefonálást választja, annak csupán a helyi hívás díját és az Internetkapcsolat költségeit kell megfizetnie. Üzleti alkalmazásoknál a nyilvános Interneten alapuló IP telefónia a közeljövőben csak érdekességként jelenhet meg.

A már meglévő IP hálózattal rendelkező cégek jelentős megtakarítást érhetnek el egyrészt azzal, hogy a távoli részlegek közti telefonhívásaiknál nem kell a telefontársaságnak fizetniük, másrészt azzal, hogy elegendő csupán egyetlen rendszert fenntartaniuk és fejleszteniük mind hang-, mind adatforgalmuk biztosításához.

A PC-ről indított, Interneten keresztül lebonyolított telefonbeszélgetések leginkább a nemzetközi hívások esetében komoly alternatívái a hagyományos telefonvonalon keresztül létrejövő hívásoknak. Felismerve ezt a lehetőséget, egyre több cég kínál távhívási szolgáltatásokat az Interneten.

zsargon

VoIP
Voice over IP, hangátvitel Internet protokollon keresztül. Elektronikus formára hozzák a hangot, az átalakított hang az Interneten keresztül jut célba, és ott ismét hanggá alakul.

A keresés rejtelmei

Aki keres, az gyakran talál. Ön is böngészni szeretne, de nehezen megy? Az információ tengerén hánykolódó szörföző számára az önfeledt böngészéshez magazinunk mostani száma rengeteg remek ötletet sorol fel.

Böngészni jó! Böngészni izgalmas és igen tanulságos. Legtöbben, amikor elindítják a böngészőprogramjukat, nem ok nélkül teszik. Sokkal inkább kíváncsiak valamire, tényekre, adatokra van szükségük. A rengeteg honlap minden témában tömérdek információt tartalmaz: egy adott témában ezer és ezer oldal szolgáltat adatokat.

A kezdő internetező ebből az óriási anyagból nagyon nehezen tudná kiválogatni az őt igazán érdeklő dolgokat, hiszen az összes honlapot átnézni, még egyetlen témakörben is lehetetlen. Ráadásul az oldalakon található adatok minősége is eltérő, hiszen az Interneten bárki bármit közzétehet a 8 éves gyerekektől kezdve a tudományos kutatóintézeteken át a legnagyobb egyetemekig.

A helyzetet még jobban bonyolítja, hogy a világhálón ugyanabban a témában rengeteg különböző nyelven található mindenféle információ, ezért az adatok közül – még ha megtaláljuk is – sok a számunkra érthetetlen. Abban, hogy eligazodjunk ebben a határok nélküli kavalkádban és megtaláljuk azokat a honlapokat, amik a bennünket igazán érdeklő információkat tartalmazzák, speciális honlapok nyújtanak segítséget. Ezeket a különleges honlapokat keresőknek nevezzük. A keresőoldalak segítségével bármit megtalálhatunk, amire szükségünk van, ráadásul szinte csak egyetlen gombnyomás kell hozzá. Tetszőlegesen beállíthatjuk, hogy milyen országban található oldalakat keressünk, vagy milyen nyelven írt adatokat akarunk csak megjeleníteni. A keresendő témákat, szavakat persze pontosan és szűkítetten célszerű megadni, hiszen ha nem pontos és behatárolt kereséseket végzünk, akkor a keresés eredménye túl sok adatot (oldalt) fog tartalmazni. Ennek az átnézése rengeteg időbe és energiába telik.

A jó hír az, hogy egy kis odafigyeléssel és tanulással a keresőoldalak használata hamar megtanulható, lehetővé téve azt, hogy ne csak keressen, de meg is találja azt, amire szíve vágyik. Érdemes tehát végigolvasni a következő oldalakat, hiszen az itt leírtak elsajátításával Ön is könnyedén és elegánsan lesz képes feldolgozni az Interneten található hihetetlen mennyiségű információt. Jó szórakozást a rejtelmek felderítésében.

Így működnek a keresők

Mi lenne az Internet a keresőoldalak nélkül? Valószínűleg egy óriási, de sajnos használhatatlan információhalmaz. A keresőknek köszönhetően ezeket az információkat könnyen rendszerezhetjük, és egyszerűen kereshetünk is közöttük.

Mindenki ugyanazt akarja: találjon egymásra a weblap és a felhasználó. A weblap készítői azért helyezték el az oldalt a weben, hogy bizonyos információkat közkincsé tegyenek, a felhasználó pedig azért keresgél, hogy megtalálja azt, ami őt érdekli. Nem is kell sok idő ahhoz, hogy az emberben kialakuljon az „ott van az a fránya lap valahol" érzés, meg az, hogy „csak keresni kell, tudom, hogy ott van valahol, csak próbálkozni kell, és meglesz, egészen biztos vagyok benne". Mivel az Internet nagyon nagy, jogosan gondolhatjuk, hogy valaki mást is érdekelnek azok a dolgok, amiket épp most keresgélünk – és jogos a remény, hogy ez a valaki más el is helyezett egy oldalt a weben pont a minket érdeklő tartalommal. A keresőoldalak éppen abban segítenek, hogy a két fél egymásra találjon. A keresők néhány kulcsszó megadása után megpróbálják azokat az oldalakat megtalálni, amik a megadott témával kapcsolatosak. Nem árt közelebbről megismerni ezeknek a honlapoknak a működését ahhoz, hogy megértsük, miként is működik az a csodálatos keresés.

Három a kislány

Minden internetes keresőoldal három összetevőből áll. Ezek: az oldalakat felderítő robot, más néven pók (angolul spider), a felderített információkat tároló adatbázis és az adatbázis elérését biztosító honlap. A robotok éjjel-nappal automatikusan működnek, folyamatosan pásztázzák az egész Internetet, és egy helyre gyűjtik az oldalak rövid kivonatait. Így épül fel az egyre nagyobb adatbázis. Az Internet-felhasználó számára mindez láthatatlan, ő mindössze egy olyan internetes honlapot lát, amelyen keresztül meghatározhatja, milyen oldalakat keres, és a program már nem is közvetlenül az Internetről, hanem az évek során összegyűjtött adatbázisa alapján ad választ a kérdésekre.

Kis pókok a nagy világhálón

A robotokat más néven pókoknak is nevezik, mert ezek olyan programok, amelyek az Interneten, a világ legnagyobb és legszö-

vevényesebb pókhálóján másznak végig. Képzeljük ezt el a következőképpen: nyissuk meg a kedvenc lapunkat egy böngészőben. Írjuk le egy papírra az összes hivatkozást, ami ezen a lapon található, majd ebből a listából vegyük az elsőnek felírt elemet, és nyissuk meg a böngészőben. Vegyünk elő egy tiszta lapot, itt is írjuk fel az összes hivatkozást, és nyissuk is meg őket szép sorjában. Ha már nincsen több, akkor visszaléphetünk egy szintet, és az előző papírról vegyük a következő linket, nyissuk meg, papírt elő megint, felírni a hivatkozásokat, megnyitogatni mindegyiket szépen sorban ...és így tovább addig, amíg a legeslegelső papír utolsó hivatkozását meg nem nyitottuk és be is fejeztük az odakapcsolódó oldalak feldolgozását is.

Természetesen előfordulhat, hogy időközben olyan helyre jutunk, ahol már jártunk, ezeket is fel kell írni, mert az sem jó, ha kiderül, hogy körbe-körbe szaladgálunk néhány oldal között – így ugyanis soha nem lesz vége a keresésnek. Pontosan ugyanígy másszák végig a weblapokat a robotok. Közben azonban elvégzik a dolgukat: összeírják a lapon található szavakat és kifejezéseket, és beleírják őket a kereső adatbázisába, más szóval indexelik a lapok tartalmát.

Csak okosan, kis robot!

Nem minden robot elég intelligens ahhoz, hogy ha eljut egy szerverre, akkor lehetőleg ne borítsa fel a mindennapos működését. Például ha egy robot rátalál egy oldalra, és az előbb ismertetett módon lekéri a rajta lévő összes hivatkozást, és elkezdi végigjárni őket, igen könnyen tönkre is teheti ezzel az oldalt működtető szerver működését. Ennek oka az, hogy akkora információigényt támaszt a kéréseivel, amelyet már nem lehet kiszolgálni. Már az is éppen elég baj, ha a felhasználók jóval lassabban kapják meg az adataikat. Ezért a jó robot, ha talál egy nagy honlapot, akár napokat is elidőzhet ott: szépen, nyugodtan lekéreget oldalakat, indexeli őket, nem csinál nagy felhajtást. Sőt, azért, hogy ne régi adatokat mutasson a keresőprogram a felhasználóknak, azt is figyelnie kell a robot gazdájának, hogy mikor változik az oldal. Időnként ki kell küldeni megint, hogy szaglásszon körbe, gyűjtse össze a változásokat. Így ugyanis naprakész lesz az adatbázis.

„El szövőpók, itt ne járj!"

Előfordulhat az is, hogy egy weblap szerzője azt szeretné, hogy a kis elektronikus fürkészek messzire kerüljék el az oldalait. Természetesen erre is nyílik lehetősége. A legnagyobb internetes keresők robotjai képe-

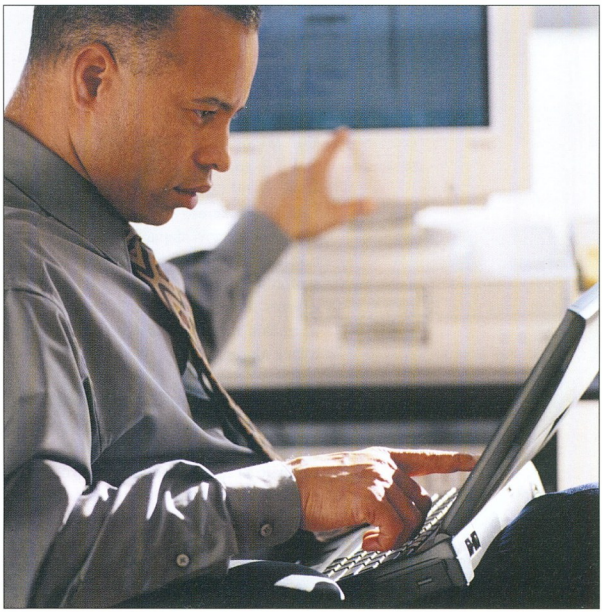

sek felismerni olyan szabványos jelzéseket, amelyek kerek perec megtiltják a robotoknak a lapon található információk begyűjtését és indexelését. De gondolja csak meg: ha elég jól tudna programozni, készíthetne Ön is saját keresőrobotot, és ha ezeket a szabványokat nem akarja betartani, hát nem fogja. Ráadásul mivel nincs kötelező érvényű szabályozás, az egyes robotok más és más szóból értenek – nagyon fel kell tehát készülnie a weblap készítőjének a robotok elhárítására, ha nem látja őket szívesen.

A keresés művészete

A keresést segítő trükkök elsajátítása pontosabb eredményekhez vezet.

Minden kereső mögött egy komoly adatbázis áll, amelyben az oldalakról összegyűjtött információ található. Ez a kereső legnagyobb kincse. Az adatbázis ugyanis alapjaiban határozza meg a keresővel elérhető eredményeket – rossz, pontatlan, régen frissített adatbázissal ugyanis semmire nem lehet menni, a felhasználók néhány próbálkozás után elpártolnak a programtól.

Most mutasd meg, mit tudsz!

Hiába a szép, kövér adatbázis, ha nincsen hozzá olyan felület, amelyen keresztül a felhasználó ki tudná keresni az őt érdeklő oldalakat. Az emberek egész egyszerűen nem fogják használni a keresőt akkor, ha nem egyszerű, nem gyors a keresés a tárolt oldalak között. Éppen ezért a kereső oldalak központi helyén mindig egy úgynevezett keresési mező áll. Ebbe kell beírni azokat a szavakat, amik azokat a témákat jellemzik, amik minket érdekelnek. Például ha a kertészet érdekel minket, érdemes a kert, a kertészet, esetleg a park vagy a virág szót beírni. Amikor beírtuk az adatokat, a keresőoldal végignézi a „pókok" által összegyűjtött adatbázist, és amikor azt találja, hogy a keresési mezőbe beírt szavak megegyeznek az adatbázisban tárolt szavakkal, akkor a megtalált oldalak címét kiírja a képernyőre. Ezt nevezzük a keresés eredményének. A megtalált oldalakat ez után egyetlen gombnyomással betölthetjük a böngészőbe és már csemegézhetünk is a minket érdeklő információk között.

Általános tudnivalók

A keresőprogramok használata egyáltalán nem ördöngösség, kis tapasztalattal bárki könnyedén megtalálhatja a keresett információt. Ugyanakkor alapszabály, hogy nem szabad egyetlen keresőre bíznunk magunkat, hiszen a különböző keresők adatbázisa jelentősen eltérhet egymástól. Amennyiben keresünk valamilyen adatot, legalább három–négy keresőbe írjuk be a keresendő szavakat, hogy minél pontosabb eredményt kapjunk.

A keresés rejtelmei

A keresőgépek segítségével rengeteg különböző módon kereshetjük a minket érdeklő információkat. Amikor egy keresőgépbe beírunk egy szót, pl.: kert, akkor a kereső minden oldalt ki fog listázni az adatbázisából, amin a kert szó szerepel. Ha több szót adunk meg, mondjuk kert és törpe, akkor a kereső minden oldalt meg fog jeleníteni, amelyen akár a kert, akár a törpe szó szerepel. Ebben az esetben már sokkal több oldal lesz a keresés eredménye. A legtöbb kereső alapesetben hasonlóan működik: ha több szót adunk meg a megadott szavak közül, és bármelyik is megtalálható egy oldalon, akkor a kereső meg fogja találni az oldalt.

Azért, hogy ennél a módszernél pontosabb és árnyaltabb kereséseket végezhessünk, szerencsére többféle parancsot használhatunk a keresési mezőben.

A legfontosabb parancsok

+kert +törpe KERESS!

A plusz paranccsal azt mondjuk meg a keresőnek, hogy csak azokat az oldalakat keresse az adatbázisban, amelyeken a keresésben megadott összes szó szerepel. Írjuk be a +kert +törpe szavakat. A kereső csak azokat az oldalakat találja meg, melyeken a kert és a törpe kifejezés egyaránt szerepel.

kert -törpe KERESS!

A mínusz paranccsal azt mondjuk meg a keresőnek, hogy csak azokat az oldalakat keresse, melyeken a mínusz jel után beírt szó nem szerepel. A kert -törpe keresés eredménye azoknak az oldalaknak a listája, melyek a kert szót igen, de a törpe szót nem tartalmazzák.

„kerti törpe“ KERESS!

Amennyiben egy mondatot vagy kifejezést idézőjelbe teszünk a keresési mezőben, a kereső csak azokat az oldalakat fogja megtalálni, amiken az idézőjelek közé tett kifejezés pontosan úgy található az oldalon, ahogy az idézőjelek között. A „kerti törpe” keresés eredményei csak azok az oldalak, ahol a kerti és a törpe szó egymás után szerepel.

host:babanet.hu KERESS!

A host parancs ritkán használt, de nagyon hasznos parancs. Segítségével kilistázhatjuk egy internetes néven található összes oldal címét. A host:babanet.hu a babanet összes oldalának címét megadja. A host:hu pedig az összes magyar honlapot kilistázza.

A parancsok természetesen kombinálhatóak. A keresési mezőbe írt: családvizsgálat -host:babanet.hu például az összes olyan honlapot megkeresi, amelyeken a családvizsgálat szó szerepel, de a felsorolásból a „-” parancsnak köszönhetően kihagyja a Babanet honlapot. Ha a „-” jel helyet a „+” parancsot használjuk (családvizsgálat +host:babanet.hu) a hatás pont ellentétes, a kereső csak azokat az oldalakat listázza ki, amiken a családvizsgálat szó szerepel és a Babanet honlapon találhatóak. A családvizsgálat +host:hu pedig az összes olyan magyar oldalt kilistázza, ahol a családvizsgálat szó szerepel, de a külföldi oldalakat nem sorolja fel.

A mágikus csillag

Érdemes még megemlíteni a „*” karaktert, amit a keresőben helyettesítésre használhatunk. A tör*-ot írva a kereső mezőbe a kereső minden oldalt meg fog találni az adatbázisában, ahol olyan szavak szerepelnek, melyek „tör”-el kezdődnek. A „*” karakter azt jelzi a kereső számára, hogy utána bármilyen karakterek állhatnak. Példánkban tehát a keresés eredményei között azok az oldalak is meg fognak jelenni, melyek a törvény, de azok is, amelyek a történelem szavakat tartalmazzák.

Regisztráció

A honlapok alkotóinak célja az, hogy oldalaikat a keresők megtalálják, amikor információ után kutatnak a hálón.

Egyes becslések szerint a World Wide Weben található oldalak száma milliárdos nagyságrendű, a keresőoldalaknak tehát naponta rengeteg oldalt kell átnézniük. Az újonnan készülő oldalak bekerülése ebbe az óriási adatbázisba nem feltétlenül megy magától, hiszen a kereső „pók" programja általában csak akkor találja meg az új oldalt, ha hivatkozás található rá egy, az adatbázisában már szereplő honlapon. Így hiába szerepel egy oldalon a kert szó, ha a keresőprogram adatbázisába nem került be az oldal címe. Ebben az esetben a keresőbe hiába írjuk be a „kert" szót, az új oldal címét nem fogja megtalálni.

Regisztrálni pedig kell!

Ennek a gondnak a megoldására találták ki a keresőoldalak alkotói a regisztrációs eljárást. A legtöbb keresőoldalon található egy regisztrációs menü, ahol egy új oldal készítői közölhetik a keresővel, hogy új honlap született. Itt legtöbbször csak az új honlap nevét kell megadni. Ez után a kereső robotja értesítést kap, hogy amikor lesz ideje, pásztázza át az oldalt, és a honlapon található szavakat rögzítse az adatbázisában. Ez után bárki érdeklődik a keresőoldalon, a kereső az új honlapon található adatok között is kutatni fog.

Csak egy picit adnak ingyen

A regisztráció ingyenes. Manapság egyre inkább tendencia az, hogy a keresőoldalak üzemeltetői pénzt kérnek azért, hogy egy honlap információi szerepeljenek adatbázisukban. Egyelőre csak a gyorsabb regisztrációért és az adatbázisban szereplés garantálásáért kérnek pénzt a keresőoldalak, de félő, hogy eljön az idő, amikor csak pénzért kerülhet egy honlap a keresők adatbázisába.

zsargon

HTML
Az internetes hipertext dokumentumok leírásának eszköze, egy programozási nyelv. Lehetőséget ad képek, kapcsolatok beillesztésére a szövegbe. A böngészőprogramok HTML oldalak értelmezését és megjelenítését végzik.

Meta Tag
A Meta elemek a Html nyelv azon utasításai, melyek a keresőprogramok számára a legfontosabb információkat hordozzák magáról az oldalról. A Meta elemek írják le egy adott honlap témáit, a szerzőt és a programot, amivel az oldalt létrehozták. A Meta elemek nem jelennek meg a honlapon, de a keresőoldal figyelembe veszi őket, amikor információk után kutat.

Csak a győztesek maradnak fenn

Amikor a kert szót beírjuk egy kereső adatbázisába, akkor a legtöbb esetben igen sok honlap nevét kapjuk meg. Ezek tartalmazzák a keresett szót. A legtöbb ember csak a lista elején található honlapokat nézi át, éppen ezért fontos az, hogy a keresőprogramok különböző szempontok szerint rangsorolják az oldalakat. A lista elejére igyekeznek azokat az oldalakat tenni, melyek a látogatókat leginkább érdekelhetik. A honlapok alkotói persze tudják ezt, és igyekeznek oldalaikat úgy megszerkeszteni, hogy azokat a keresőoldalak előkelő helyre rangsorolják. A keresőprogramok általában előreveszik azokat az oldalakat, amelyekre a következő dolgok igazak:

1. A keresett szó szerepel az oldal címében.
2. A keresett szó többször szerepel benne.
3. Sok hivatkozás jön ide az oldalra más oldalakról (tehát az oldal sokakat érdekel).
4. A weboldalak programozásához használt speciális Html Meta utasítások tartalmazzák a keresett szavakat.
5. A keresők szerkesztői szerint jó minőségűnek tűnnek.

Mik azok a katalógusok?

Ki az okosabb, az ember vagy a gép? A napjainkban egyre gyakrabban feltett kérdés az információkeresésben is eldöntésre vár.

Megismertük a keresők legfontosabb fajtáját, amikor a robotok által elkészített adatbázisban kereshetjük a minket érdeklő információkat. A számítógépes programok természetesen nem érnek fel az emberi intelligenciával, és nem elég pontosan tudják az információkat rangsorolni. A keresőoldalak jó néhány esetben nem a legjobb oldalakat hozzák ki a keresés eredményeként, hanem azokat, amik a robotprogramok szerint a legjobban megfeleltek a keresésnek megadott szempontoknak. Ennek a problémának a kiküszöbölésre léteznek a keresőkatalógusok, ahol a robotok által létrehozott adatbázis helyet egy emberek által szerkesztett adatbázisban kereshetünk.

Egy jó kis hely

A katalógusok nem mások, mint hierarchikus felépítésű könyvtárak, ahol a szerkesztők a kultúra, a tudomány, a sport, a vallás, a szórakozás, a szabadidő különböző témái szerint csoportosítják a világháló oldalait. A katalógus-rendszerű keresők legfontosabb erénye az, hogy nem kell beírni semmit, hanem előre csoportosított oldalak között csemegézhetünk. Amikor egy katalógust böngészünk, a minket érdeklő témára kattintva megkapjuk az adott témában fellelhető oldalak listáját, és a nekünk megtetsző névre kattintva a böngésző már tölti is be a kiválasztott lapokat. Nagyon fontos előny a katalógus-rendszerű keresőkben, hogy rögtön a teljes adatbázis tartalmát látjuk (persze megfelelően csoportosítva), ellentétben a hagyományos keresőkkel, ahol a keresett szavak megadása után látjuk a szempontoknak megfelelő adatbázisrészeket. Természetesen az emberek által létrehozott katalógusok jóval kevesebb adatot tartalmaznak, mint a robotprogramok által feltérképezett adatbázisok, viszont jóval színvonalasabb és áttekinthetőbb oldalakat találhatunk rajtuk.

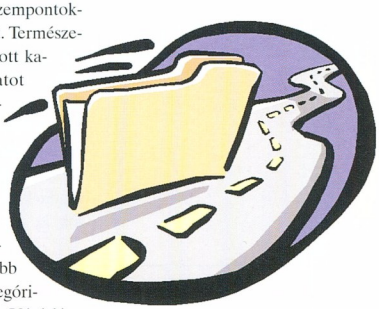

A katalógusok fa szerkezetben vannak csoportosítva. A katalógus nyitó oldala a legmagasabb szintű, itt találhatók a főbb kategóriák, pl. Kultúra, Sport, Oktatás, Vásárlás, Szolgáltatások, Humor, Hírek, Egészség.

Amikor rákattintunk egy főkategóriára, következik a téma felosztása alkategóriákra. A sport főkategória alkategóriái például a body building, a kerékpározás, a foci, az alpinizmus. Amikor egy alkategóriára kattintunk, akkor következik ténylegesen a témába illő honlapok listája, amit a katalógus szerkesztői színvonalasnak találtak. Tehát ha a focira kattintunk, valószínűleg megtaláljuk a FIFA honlapjára vonatkozó hivatkozást éppúgy, mint a Ferencvárosi Torna Klub oldalait.

A legnagyobb keresők

Mivel a puding próbája mindig az evés, itt az ideje, hogy Ön is megismerje a legnagyobb keresőoldalakat.

Az előző oldalakon megismertük a robotok által épített kereső adatbázisokat és az emberek által épített katalógus-rendszerű keresőoldalakat is. A keresőoldalak megismerése a gyakorlatban egyszerű feladat: csupán be kell gépelnünk böngészőnk címmezőjébe a keresőoldal címét, majd a kereső mezőbe megadva, vagy a katalógusból választva a minket érdeklő információkat, alkalmaznunk kell a tanultakat.

Kis kereső, merre jársz?

A keresőoldalak száma nem nagy, körülbelül 50 igazán ismert kereső létezik. Persze akadnak speciális témákban működő keresők is, például olyanok, melyek csak a sport témájú oldalakat pásztázzák végig. Ezek a felhasználó számára csak sporttal kapcsolatos információk keresésében nyújtanak segítséget. Léteznek például a múzeumok oldalait nyilvántartó keresők, de akadnak külön keresők a repülés szerelmeseinek is.

A következőkben mi a legismertebb oldalakat próbáljuk bemutatni Önnek, a webkatalógusok és a robotok által épített adatbázisokat használó keresők közül kiválasztva a legjobbakat.

ALTAVISTA: A LEGSZEBB ÉS A LEGNAGYOBB

Az Altavista talán a világ legnagyobb és legismertebb keresője. Az oldal 1995 óta működik, adatbázisa a legnagyobbak közé tartozik. Érdekesség, hogy a hagyományos – robotprogramok által épített – adatbázis mellett katalógusrendszerű honlapgyűjteményt is találhatunk az oldalon.

NORTHERN LIGHT: OKOSABB A ROBOTOKNÁL

A Northern Light egy másik nagyon népszerű kereső az olyan keresők között, amelyekben a robotok építik az adatbázist. A Northern Light külön szolgáltatása az, hogy még az olyan dokumentumokat is elérhetővé teszi a felhasználó számára, amik a robotok számára nem elérhetőek. Ezért a szolgáltatásért azonban egy kis pénzt is kérnek a honlap üzemeltetői.

YAHOO: MINDENKI NAGY BARÁTJA

A Yahoo a Web legnépszerűbb keresője és a legkönnyebben használható keresőnek tartják. A Yahoo a legrégebbi katalógus-rendszerű kereső, több mint 1 millió nyilvántartott oldalát 150 szerkesztéssel foglalkozó munkatársa rendezi könnyen áttekinthető adatbázissá. Abban az esetben, ha a katalógusban nem talál a keresett szóval kapcsolatos oldalt, a Google kereső adatbázisát is átnézi, hátha ott talál információt. Ezt a Google és a Yahoo közötti együttműködés teszi lehetővé. A Yahoo kereső 1994 óta működik.

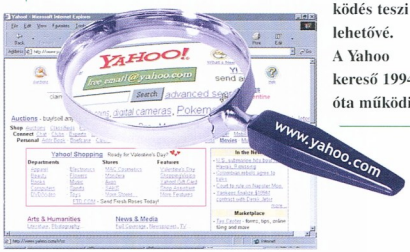

EXCITE: SZÉP ÉS NÉPSZERŰ

Az Exite egy nagyon nagy és népszerű kereső, rengeteg szolgáltatással. Óriási, robotok segítségével épített adatbázisán kívül nem internetes adatokat is kínál látogatóinak, például a legfrissebb sporteredményeket. Az 1995-ben alapított kereső 1996-ban két, akkoriban népszerűnek számító keresőt, a Magellánt és a WebCrawlert is megvásárolta.

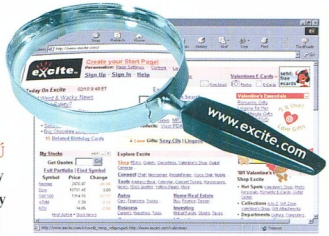

GOTO: INGYEN LEVES NINCSEN!

Ellentétben a az összes többi keresővel, a goto pénzt kér szolgáltatásáért. A keresési eredmények között azok az oldalak szerepelnek előkelő helyen, ahol a honlapkészítők fizettek is az adatbázisba kerülésért.

GOOGLE: MÁS, MINT A TÖBBIEK

A Google kereső kicsit másképpen működik, mint a többi kereső. Amikor egy keresett szót beírunk, akkor a keresési lista eredményeként kapott, a beírt szót tartalmazó oldalak rangsorolása hangsúlyosan az adott oldalra mutató hivatkozások alapján történik. A Google fejlesztői úgy gondolják, hogy egy adott témában biztosan az a legjobb és legfontosabb oldal, amire a legtöbb, mások által készített honlap hivatkozik.

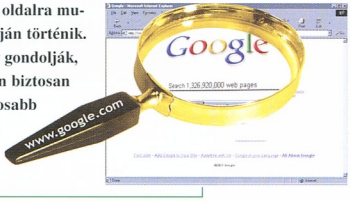

INKTOMI: A SZÍNFALAK MÖGÖTT

Az Inktomi a keresők igazi szürke eminenciása. Egyike a világ legjobb keresőinek, adatbázisa ennek ellenére nem közvetlenül, hanem más kereső oldalakon keresztül érhető el. Sok kereső-partneri szerződés keretében használhatja másodlagos keresésre az Inktomi által épített adatbázist. A másodlagos keresés azt jelenti, hogyha a kereső nem találja saját adatbázisában a keresett információkat, akkor átkutatja az Inktomi adatbázist is. Az ismert keresők közül a következők partnerei az Inktominak: HotBot, AOL search, MSN Search, GoTo, Google, Yahoo, LookSmart.

DIRECT HIT: A MÉRVADÓ FORRÁS

A Direct Hit kereső rangsorolása egyfajta népszerűségi lista. Amikor egy szót írunk a kereső keresési mezőjébe, a kereső – akárcsak a többi – kihozza azokat az oldalakat, amelyeken a beírt szó megtalálható. Az oldalak sorrendje azonban az alapján lett felállítva, hogy az adott oldalt hányan látogatják. A lista elején tehát az Internet-társadalom tagjai által legtöbbször felkeresett oldalak állnak.

Kis hazánk nagy keresői

A magyar oldalak száma is rohamosan növekszik a hálón. Az eligazodásban több hazai kereső is az Ön rendelkezésre áll.

A keresőoldalak fenntartása nagy erőfeszítést igényel, érthető tehát, hogy Magyarországon nem sokat találunk. A kevés magyar kereső segítségével azonban jóval több és pontosabb információt találhatunk a magyar oldalakról, mint a külföldi keresőkben, hiszen a magyarországi robotok csak a magyar oldalakat nézik át, azokat azonban alaposan.

Heuréka!

A Heuréka az első keresőrendszer az Interneten, amellyel az összes magyar oldal dokumentumaiban kereshetünk. Keresni a Heuréka főlapján található űrlap kitöltése után, a „Start!" feliratú gombra kattintva lehet. A keresett szót vagy szavakat a beviteli mezőbe írhatjuk be. A kapcsolómezők beállításával további feltételeket írhatunk elő: kiválaszthatjuk az ékezetkezelés módját, kijelölhetjük azokat a kategóriákat, amelyekben keresni kívánunk, továbbá leszűkíthetjük a keresést valamely címtartományra. A program a találatokat sorba rendezve, jeleníti meg a képernyőnkön a keresés befejezése után.
Honlapcím: www. Heureka.hu

HuDir

A Hudir egy katalógus-rendszerű kereső, jól áttekinthető, strukturált adatbázissal. Üzemeltetője a Heurékát is fennt tartó Hungary Network Kft.

Altavizsla

Az Altavistára „rímelő" Altavizsla kereső a Heurékához hasonló, kitűnő keresőoldal. Üzemeltetője a Matávnet Kft. Az Altavizsla katalógussal is működik. A katalógus és a kereső egyaránt a www.origo.hu címről érhető el.

Goliát

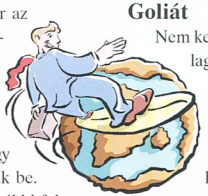

Nem keveset állít magáról a viszonylag újnak számító Goliát kereső, minthogy ő Magyarország legnagyobb keresője. A keresés sebessége valóban lélegzetelállító, és a megtalált oldalak száma is igen impozáns. Az oldalon katalógus is található, ami itt a témakörök névre hallgat.
Honlapcím: www.goliat.hu

Startlap

A katalógus-rendszerű keresők, más néven linkgyűjtemények közül a legismertebb a Startlap. Itt összefoglalva találjuk meg, amire szükségünk lehet böngészés előtt, közben és után. Az oldalon rengeteg hasznos oldalra található hivatkozás, mégpedig igen jól átgondolt csoportosításban.
Honlapcím: www.startlap.hu

Vásárolni jó

Vásárolt már úgy, hogy egy számítógép szolgálta ki? Higgye el, érdemes kipróbálni! A gépnek sosincs rossz napja, és mindig készségesen áll az Ön rendelkezésére.

Mindent egy helyen! Otthonról! Sorban állás nélkül! Olcsón! A reklámszlogennek látszó szavak talán kissé meglepő módon mind igazak az elektronikus kereskedelemre. Az Interneten manapság minden megvásárolható, amit egyszerű halandó csak el tud képzelni, sok esetben az is, amit nem. Amikor valaki Interneten vásárol vagy elad, a vevő és az eladó csak elektronikus úton érintkezik egymással. Ilyenkor nincs szó közvetlen érintkezésről, a rendelés az Interneten, számítógép segítségével zajlik. Éppen ezért nevezik ezt a folyamatot elektronikus kereskedelemnek (angolul e-commerce). Ezzel a manapság Magyarországon is hihetetlen népszerűségnek örvendő kifejezéssel bizonyára már Ön is találkozott.

Az elektronikus kereskedelem körül forr a levegő. Az Internet legizgalmasabb kihívásának tartják, rengeteget foglalkozik vele a sajtó, egyre többen próbálnak különböző elektronikus módszerekkel vásárolni vagy eladni.

Természetesen mivel egy új és ismeretlen dologról van szó, sokakat visszatart a vásárlástól a félelem. Az emberek tartanak személyes adataik kiadásától, a sokszor bonyolultnak látszó programok, weboldalak használatától vagy attól, hogy a megrendelt és sokszor előre kifizetett áru esetleg nem érkezik meg otthonukba.

Szerencsére félelemre semmi ok! Amikor bevezetjük Önt az elektronikus kereskedelem csodálatos áruházaiba, megismertetjük a vásárlás, a keresgélés, a nézelődés egyszerű technikáival, rá fog jönni, hogy mi mindent nyerhet az elektronikus vásárlás használatával. Abban pedig, hogy veszíteni véletlenül se veszítsen semmit, szintén segíteni fogunk és felhívjuk a figyelmét azokra a dolgokra is, amelyekre biztonsága érdekében érdemes figyelnie.

Megmutatjuk Önnek a legismertebb internetes áruházakat, és elárulunk azt is, hogy mi kell ahhoz, ha elektronikus úton akar eladni!

Persze még nem érkezett el a Kánaán, és nem kell eldobnia jó öreg pénztárcáját, de a fejlődés üteme már ma is óriási. Naponta nyitnak újabb és újabb áruházak, kolbásztól a színes tévéig minden kapható a hálón.

Fogjon Ön is egy kosarat, és tartson velünk a világháló áruházainak felfedezésében! Ne aggódjon, itt senki sem fog csúnyán nézni Önre, még akkor sem, ha semmit sem vásárolt!

Vásároljon Online

Mielőtt mélyen a pénztárcája mélyére nyúlna, nem árt megismernie a legalapvetőbb tudnivalókat arról, milyen is az elektronikus kereskedelem.

Az elektronikus kereskedelem forgalmát 2003-ra 900 milliárd amerikai dollárra becsülik. Összehasonlításképpen jó tudni, hogy 1998-ban ez az adat még csak 40 milliárd dollár volt. A fejlődés üteme tehát óriási, érdemes szemügyre venni a részleteket is, hiszen könnyen előfordulhat, hogy a jövőben több mindent lehet az Interneten megvásárolni, mint a hagyományos vásárlási helyeken.

B2C, B2B

Az elektronikus kereskedelem két nagy részre osztható: a kiskereskedelemre, amit a mágikus B2C kifejezéssel (az angol Business to Consumer – Üzlettől a vásárlóig – szavak kezdőbetűiből alkotott rövidítés) szoktak rövidíteni, és a nagykereskedelemre, amit a B2B (Business to Business – üzlettől üzletig – szavakból alkotott mozaikszó) kifejezéssel jelölnek. Ebben a fejezetünkben a B2C világával foglalkozunk, de hasznos lehet összevetni a két területet (lásd a táblázatot a lap alján).

Honlapboltok

Az elektronikus kereskedelem mindkét ágazata az Interneten zajlik. Az elektronikus áruházak nem mások, mint honlapok. Az áruház nevét be kell gépelni a böngészőprogram cím mezőjébe, és máris az áruházban találjuk magunkat. A legtöbb áruházban hasonló módon kell vásárolni, aki már járt néhány boltban, a többiben is könnyűszerrel el fog igazodni.

Nézzen körül!

A legelső dolog az elektronikus áruházban is az, hogy alaposan tájékozódjon, mielőtt egy terméket megvásárol. Érdemes több

B2C – Kiskereskedelem

- A lakosság vásárol a kereskedőtől vagy közvetlenül a gyártótól az Interneten keresztül.
- Becslések szerint a világ elektronikus kereskedelmi forgalmának egyharmada tartozik ide.
- Legjellemzőbb árucikkek a bor, könyv, CD, elektronikai termékek, élelmiszerek.

B2B – Nagykereskedelem

- Vállalatok közti kereskedelemi forgalom, vállalat vásárol vállalattól.
- Részesedése a világ elektronikus kereskedelmi forgalmából körülbelül kétharmad.
- Mivel a B2B célja a vállalatok közti kommunikáció, a fejlesztés, a beszerzés, hatékonyságuk növelése, gyakorlatilag minden ipari szektorban léteznek B2B megoldások.

honlapot is felkeresni, hiszen egy-egy árucikk a különböző áruházakban itt is eltérő áron kapható. Szerencsére az áruházakat néhány perc alatt meg lehet látogatni, és még buszra sem kell szállnia közben!

Rendelje meg!

Az elektronikus áruházakban az árucikkek kiválasztása és megvásárlása úgynevezett „kosaras" rendszerben történik. A vásárló az áruházban történő nézelődés közben virtuális kosarába „teszi" a megvásárolni kívánt termékeket, majd a vásárlás befejezésekor elküldi a megrendelést. Az áruház nyugtázza a megrendelést, és értesítést küld a kereskedőnek.

Fizetni sajnos itt is kell

Az Interneten megrendelt árucikkekért különböző módokon lehet fizetni. Amerikában a legelterjedtebb fizetési mód a bankkártyás módszer. Ilyenkor a megrendelés feladásakor meg kell adni a bankkártyánk számát. Ez után az áruház automatikusan leemeli az áru ellenértékét, majd a kereskedő kiszállítja az árut, akár Magyarországra is.

Kis hazánk áruházaiban inkább az utánvétes fizetési módot részesítik előnyben, aminek a lényege az, hogy a megrendelés feladása után az áruház valamiféle megerősítést kér a vásárlótól (általában telefonon), majd kiszállítja az árut, amit átvételkor otthon vagy a postán kell kifizetni.

Főúri kényelem

Amikor Ön is vesz néhány dolgot Interneten keresztül, rá fog jönni, hogy mennyivel kényelmesebb és gyorsabb módja ez a vásárlásnak. Táblázatunk nem titkolt célja az, hogy megpróbáljuk Önt is a hagyományos áruházak pénztáránál kígyózó sorból átterelni az otthon, fotelből vásárlók nyugodt és kiegyensúlyozott táborába.

Az elektronikus vásárlás előnyei a hagyományos vásárlással szemben

Elektronikus	Hagyományos
• Nincs sorban állás.	• Idegtépő várakozás a pénztárnál.
• Könnyű és gyors közlekedés az áruházak között, gyorsan összehasonlíthatóak az árak.	• Tényleges utazás egyik áruházból a másikba, a közlekedés idővesztesége miatt kevés árat hasonlíthatunk össze.
• Megfelelő odafigyeléssel biztonságos fizetés, zsebtolvaj kizárva.	• Sok pénzt kell magunkkal vinni, a zsebtolvajokra figyelni kell.
• A szállítás nem a mi gondunk.	• Cipekedni sok esetben nekünk kell.
• Sosincs záróra, 24 órában vásárolhatunk.	• Az üzletek meghatározott ideig vannak nyitva.
• Nem kell az asszonyra várni, nem türelmetlenkedik a férj.	• A vásárlás a házastársi zsörtölődések melegágya.

Nem árt az óvatosság

Az elektronikus vásárlás nem játék! Mint mindenhol, sajnos itt is felütötte fejét a bűnözés. Néhány alapvető szabály betartásával azonban a baj könnyen elkerülhető.

Elektronikus vásárlás esetén alapvetően két eltérő vásárlási módszert különböztetünk meg. Az első a bankkártyás fizetési mód, amikor az áru megrendelésekor Ön megadja bankkártyája számát, illetve a készpénzes, esetleg utalásos fizetési mód, amikor Ön az áru átvételekor egyenlíti ki a számlát.

Ez utóbbi módszer teljesen biztonságos, hiszen Ön csak akkor fizet, amikor a megrendelt áru valóban megérkezett. Természetesen itt is akad néhány dolog, amire érdemes odafigyelni megrendeléskor.

Tanácsok utólagos fizetés esetén

- Olvassa el alaposan az áruház vásárlási feltételeit. Figyeljen a szállítás határidejére és a számlázási útmutatóra is!
- Vásárlásának adatit őrizze meg, nehogy olyan árut vegyen át, amit meg sem rendelt, vagy többet fizessen, mint amennyi jogos lenne!

Bízzon a kereskedőben!

A bankkártyás fizetési módszer az, ahol Önt igazán kár érheti. Itt sajnos még az is megtörténhet, hogy az Ön bankkártyájának adatait ellopják és visszaélnek vele. A nagy, ismert áruházakban a dolog biztonságos, még maga az áruház sem látja a megadott bankkártya adatait, hanem azok közvetlenül a kártyakibocsátó bank számítógépébe futnak be. Ez a cég az, aki elvégzi a kártya ellenőrzését és a pénz leemelését. Ennek a **SET**-nek nevezett fizetési szabványnak a használatával a vásárlás teljesen biztonságos.

Akadnak olyan áruházak is, akiknek nincs bankkal kötött szerződésük, itt az áruház üzemeltetői látják az Ön kártyaszámát, és ők továbbítják azt a bank felé. Ez megfelel annak, amikor Ön egy hagyományos boltban odaadja kártyáját a kereskedőnek, csak ebben az esetben Ön nem látja a kereskedőt, nem ismeri azt a személyt, aki a boltot üzemelteti, ezért itt előfordulhat visszaélés.

Az Ügyfél nincs jelen

Fontos, hogy csak olyan bankkártyával tud fizetni, amin dombornyomás van, a nem dombornyomásos kártyáknál (Visa Elect-

zsargon

Digitális aláírás
Digitális adatok hitelesítésére szolgáló kódsorozat, amely matematikai algoritmussal készített, s a titkos üzenetek végéhez van csatolva. Lehetővé teszi, hogy minden digitálisan aláírt üzenet olvasója ellenőrizni tudja az üzenetet küldő személyazonosságát, s az üzenet sértetlenségét.

SSL (Secure Sockets Layer) A Netscape (www.netscape.com) által kifejlesztett nyilvános biztonsági protokoll, melynek segítségével biztonságos összeköttetés teremthető az áruház és a vásárló böngésző programja között.

ron, Cirrus Maestro) kártyáknál az a feltétele a vásárlásnak, hogy az ügyfél személyesen is jelen legyen. Az Interneten ez pedig lehetetlen kérés.

A jó hír az, hogy pontosan azért, mivel Ön nincs jelen a tranzakciónál, ha valaki visszaél a kártyája adataival, Önt akkor sem érheti kár, reklamáció esetén a bank visszatéríti pénzét! Vitás ügy esetén az elektronikus áruháznak kell bebizonyítani, hogy Ön valóban megrendelte a vita tárgyát képező árut.

Útonállók

Az ismert áruházakban nyugodtan megbízhat, sosem élnek vissza bankkártyája adataival, valószínűleg sosem lesz vitája velük. Az igazi veszélyt az jelenti, hogy a bankkártyája adatainak el kell jutnia a kereskedő vagy bankja számítógépére.

Útközben az adatok végigvándorolnak az Interneten, és útközben bizony ott leselkedhetnek a számítógépes bűnözők, akik ha sikerül megszerezniük az adatokat, azokkal habozás nélkül vissza is élnek (persze az „ügyfél nincs jelen" elv itt is védi Önt). Szerencsére az elektronikus áruházak legtöbbje védett, digitálisan kódolt rendszereket használ, amik elrejtik a bizalmas információkat az illetéktelenek szeme elől. A legismertebb ilyen kommunikációs szabvány az **SSL**, az ilyen szabvánnyal működő áruházakban nyugodtan megadhatja adatait.

zsargon

SET
A SET az angol Secure Electronic Transaction (biztonságos elektronikus tranzakció) rövidítése. A SET olyan új fizetési szabvány, mely az Interneten keresztüli biztonságos hitelkártya műveleteket teszi lehetővé. A SET védi a vásárlót azzal, hogy nem a kereskedőhöz továbbítja hitelkártyájának adatait, hanem közvetlenül a kártyát kibocsátó bankhoz. A SET a kereskedőt is védi. Digitális aláírás alkalmazásával a SET lehetővé teszi, hogy a kereskedő ellenőrizze a vásárló hitelességét Interneten keresztül.

Tanácsok bankkártyás fizetés esetén

- Csak jól ismert, megbízható áruházakban vásároljon!
- Használjon Netscape-et vagy Internet Explorert! A két legismertebb böngésző újabb verziói ismerik és használják a biztonságos és kódolt adatátviteli szabványokat.
- Olvassa el alaposan az áruház vásárlási feltételeit. Figyeljen a szállítás határidejére és a számlázási útmutatóra is!
- Vásárlásának adatit őrizze meg, nehogy olyan árut vegyen át, amit meg sem rendelt, vagy többet fizessen, mint amennyi jogos lenne!

Menjünk együtt bevásárolni

Legjobb védekezés a támadás! Ha eddig idegenkedett az elektronikus vásárlástól, itt az idő, hogy maga mellé vegyen egy tál finomságot, megfogja kedvenc egerét és elinduljon bevásárolni.

A legtöbb elektronikus áruház egyformán működik, használatuk könnyen megtanulható. Példánkban Magyarország talán legnagyobb internetes áruházát, a Fotexnet elektronikus áruházat keressük fel. Ennek alapvetően az volt az oka, hogy itt nem kell megküzdenünk nyelvi nehézségekkel, ráadásul rengeteg árucikk kapható, és többféle fizetési és szállítási mód közül választhatunk.

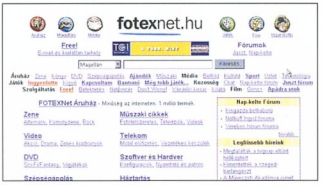

1. lépés

Gépeljük be böngészőnk cím mezőjébe a www.fotexnet.hu címet. Itt egy óriási portált találunk, ahol játszani, híreket olvasni, sőt keresni is lehet. Innen érhetjük el a Fotexnet elektronikus áruházat. Kattintsunk a Fotexnet áruház feliratra!

2. lépés

A honlap felső részén látható fülek jelölik az áruházban megvásárolható árucikkek kategóriáit. Mi most azt javasoljuk, hogy válasszuk a műszaki cikkeket!

3. lépés

Azonnal megjelenik a műszaki cikkek oldala. Itt további kategóriákra lett bontva az oldal. A képernyő jobb oldalán a heti ajánlatok helyezkednek el. Mivel mi az átlagosnál is lustábbak vagyunk, ezért a szobakerékpár nem nyerte el tetszésünket. Mi most a fényképezőgépek alkategóriát választottuk. Ön természetesen azt választ ki magának, amit csak akar.

4. lépés

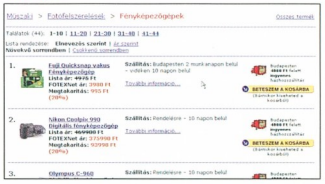

Megjelenik az áruházban kapható fényképezőgépek listája. Az elsőként látható Fuji fényképezőgép kitűnőnek látszik. Ha

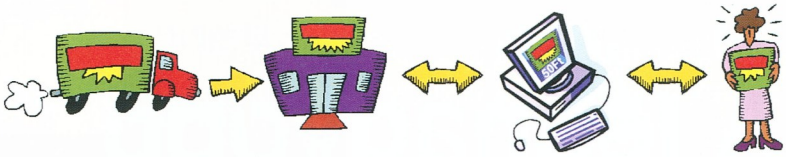

meg akarjuk vásárolni, be kell tenni a kosárba. Kattintsunk a „Beteszem a kosárba" gombra.

5. lépés

A böngészőn megjelenik a kosár tartalma. Amennyiben meggondolnánk magunkat, törölhetjük a kosár tartalmát. Ha pénztárcánk ellenőrzése után is folytatni kívánjuk a vásárlást, akkor kattintsunk a tovább gombra!

6. lépés

Ha először járunk az áruházban, akkor meg kell adni az összes adatunkat. A törzsvásárlóknak már csak az e-mail címüket és jelszavukat kell megadni. Mi újak vagyunk, ezért böküjnk a Tovább gombra az Új vásárló felirat alatt!

7. lépés

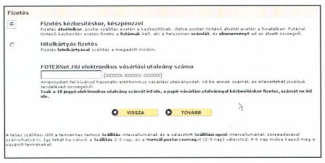

Itt kell kitölteni a szállítási és a fizetési feltételeket. A Fotexnet postai úton és saját futárral is szállít. Fizethetünk átvételkor, illetve bankkártyával is. Válasszuk ki a nekünk szimpatikus módozatokat (postai út, fizetés utólag), majd menjünk ismét „Tovább"!

8. lépés

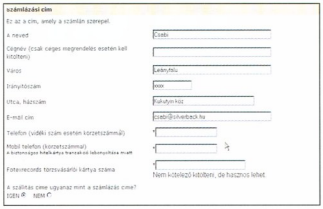

Most már csak a szállítási és számlázási adatok kitöltése maradt hátra. Itt nagyon figyeljünk az adatok helyes bevitelére, nehogy rossz címre küldjék a megrendelt árut! Fontos és minden áruházban használatos szabály, hogy a csillaggal megjelölt mezőket kötelező kitölteni. Ismét a tovább gombbal mehetünk tovább.

9. lépés

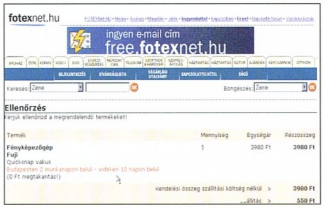

Elérkezett az utolsó ellenőrzés pillanata, az áruház megmutatja, hogy vásárlásunk alatt mi mindent rendeltünk meg. Itt még mindig van visszaút. Ha mindent rendben találtunk, akkor a „Megrendelem most" gombra kell kattintanunk.

10. lépés

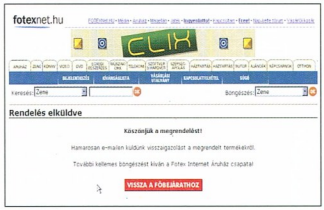

Az áruház jó kereskedőhöz illően megköszöni a vásárlást. Ha nem akarunk mást vásárolni, csak be kell csuknunk a böngészőnket, és hátradőlhetünk a karosszékben.

Most már csak a postást kell lesnünk. Napok kérdése, és az elektronikusan megrendelt fényképezőgép büszke tulajdonosai leszünk. Ráadásul joggal henceghetünk barátainknak azzal, hogy mi már az Interneten is tudunk vásárolni!

A legnagyobb internetes áruházak

Rengeteg internetes áruház található már a világhálón. Az emberek kezdik megszeretni ezeket az új szolgáltatásokat. Nem véletlenül!

Ön is szeretne szétnézni az internetes áruházak bőséges kínálatában? Akkor induljunk együtt felfedező útra. Ahhoz pedig, hogy ne kelljen keresnie, csokorba szedtünk néhányat a legnagyobb és legérdekesebb boltok közül. Jó vásárlást!

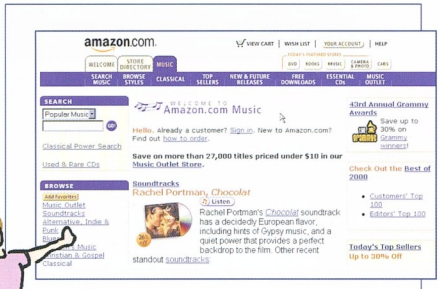

1. AMAZON – KÖNYV ÉS MINDEN MÁS

Az Amazon a világ legnagyobb és legismertebb áruháza. Kezdetben óriási könyvválasztékáról lett híres, manapság már szinte minden kapható itt. Ebben a számunkban részletesebben is bemutatjuk.

www.amazon.com

2. FOTEXNET – TISZTA AMERIKA

A Fotexnet, arányait tekintve legalább akkora hazánkban, mint az Amazon Amerikában. Vagyis hatalmas. A cég, saját bevallása szerint 1 millió terméket árul. Érdemes kicsit szétnézni náluk.

www.fotexnet.hu

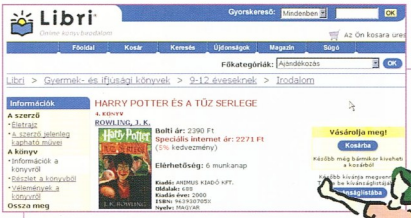

3. LIBRI – JÓ KÖNYVEK MAGYARUL

A könyvek szerelmesei rengeteg könyváruházat találnak a hálón. Kis hazánk nyelvén azonban valamivel szűkebb a választék, éppen ezért üdítő színfolt a Libri, aminek internetes boltjában a legújabb könyvsikerek azonnal kaphatók!

www.libri.hu

6. EBOLT – EGY KIS ELEKTRONIKA

Elsősorban műszaki árucikkeket vásárolhatunk meg a magyar Ebolt oldalain. A cég forgalma 2000-ben elérte a 100 millió forintot, ami magyar viszonylatban kitűnő eredménynek számít.

www.ebolt.com

7. VIRÁG, AJÁNDÉK – SZÍV KÜLDI SZÍVNEK

Születésnap, névnap, szerelem... Mindig akad alkalom arra, hogy virágot vegyünk szeretteinknek. A Virág, Ajándék honlapról virágot küldhetünk az ország minden tájára. A megrendelt virágot futár szállítja házhoz.

www.viragajandek.hu

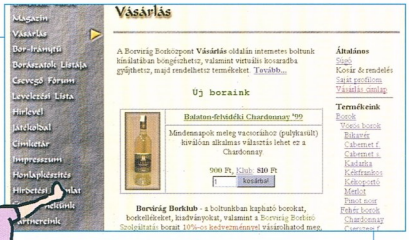

4. BORVIRÁG – INNI ÉS OLVASNI

Jó bornak nem kell cégér, de az internetes borkereskedésekre egyelőre ráfér. A Borvirág oldalait bátran ajánljuk, nemcsak a hazai borpaletta legjobbjait vásárolhatjuk meg itt, de érdekes cikkeivel kitűnő szórakozást is nyújt.

www.borvirag.hu

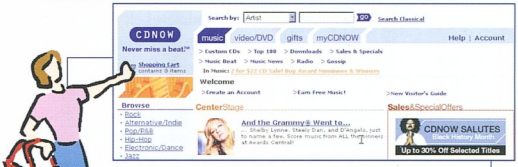

8. CD NOW – EZ TÉNYLEG AMERIKA

Amennyiben zenei élményekre vágyik, érdemes felkeresni az amerikai CD Now oldalait. Minden stílusban, szinte minden CD megrendelhető itt!

www.cdnow.com

5. JÁTÉK.HU – EZ MÁR A 21. SZÁZAD

A jatek.hu oldalon megrendelhetjük a világ legnagyobb játékgyártóinak izgalmas és szórakoztató játékait. Igen, az igazi dobozos, hagyományos játékokat is, meg persze a mindenféle digitális csodát. Amíg a megrendelt játékokkal megérkezik a postás, az oldalon található online játékokkal üthetjük el az időt.

www.jatek.hu

9. OUTDOORS – HÓBAN, FAGYBAN, NAPSÜTÉSBEN

Minden hobbinak megvan a maga elektronikus áruháza az Interneten. A horgászoknak, akik nyilvánvalóan kényelmes emberek, jó hír lehet, hogy az Internet és egy számítógép segítségével már a tópartról is megrendelhetik a legújabb kiegészítőket Amerikából.

Mi kell egy jó áruházhoz?

Elektronikus áruházat nyitni sokkal kevesebb pénzbe kerül, mint felépíteni egy hagyományos áruházat. A felelősség viszont ugyanakkora!

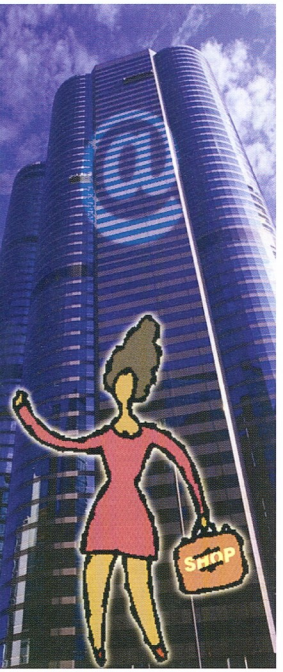

Kezdő vállalkozások, kereskedők számára az Internet hatalmas, néha bizony már szédítő lehetőségeket tartogat. Nem árt azonban tudni, hogy az internetes áruház nem egy egyszerű honlap, hanem egy bonyolult adatbázis-kezelő rendszer. Ennek bizony megbízhatóan és gyorsan kell kiszolgálnia az elektronikus megrendeléseket. A háttérben ráadásul jól megszervezett szállítási és raktározási rendszer is szükséges, és nem árt a megbízható beszállítói kör sem.

Nem egy internetes áruház ment már azért tönkre, mert nem tudta teljesíteni a beérkező megrendeléseket. Az áruház felépítésénél nagyon fontos az oldalak minősége, a csúnya, nem megfelelő színvonalú oldalakat nem fogják látogatni

Ez persze csak az áruház Internetet érintő része, ugyanennyire fontos, hogy az áru, amit árusítani szeretnénk, érdekelje az embereket és megfelelő legyen az ára is.

Ráadásul hiába készül el minden jó minőségben, és hiába készültünk fel magunk is minden tekintetben, áruházunkat meg kell ismertetni a vásárlókkal. Szükségünk van tehát valamiféle marketing tevékenységre is. Oldalunkat mindenképpen be kell regisztrálnunk a legnagyobb keresőkbe, lehetőség szerint úgy, hogy aki áruházat keres a hálón, az az ember a miénket az elsők között találja meg.

Érdemes kapcsolatokat kialakítani más honlapokkal, portálokkal, akik ajánlhatják a mi oldalainkat.

A siker titkát sajnos mi sem tudjuk, mert ha tudnánk, akkor már rég milliárdos üzletemberként a hasunkat süttetnénk valami távoli napfényes országban, de ha tanácsainkat megfogadja, egy kis odafigyeléssel Ön is elektronikus kereskedővé válhat! És akkor lehet, hogy Önből lesz multimilliomos.

Mi szükséges egy internetes áruházhoz?

- Egy vállalkozás (Bt, Kft, Rt) csomagküldési engedéllyel
- Állandóan az Internetre csatlakozó számítógép
- Jól csengő internetes név: ez lesz áruházának neve
- Jó minőségű honlap, a megrendeléseket rögzíteni képes adatbázis-kezelővel
- Átgondolt marketing tevékenység, állandó reklám
- A megrendelések pontos teljesítése

Mint a villám

Sok idő telt el azóta, hogy akár egyetlen szó továbbításához is a maratoni futásra volt szükség. Ismerje meg Ön is az adattovábbítás mai módszereit!

Célba juttatni a híreket, a világ tudomására hozni a közlendőket: az élővilág alapvető igénye. Hírt ad magáról minden, ami él, innen lehet tudni azt, hogy egyáltalán életben van. Még a legparányibb sejt is környezete tudtára adja, mi történik vele. Az ember hírközlési vágya sem különbözik a többi élőlényétől. Az általunk továbbítani kívánt üzenetek azonban sokkal összetettebbek, tartalmuk bonyolultabb, mennyiségük pedig nagyságrendekkel nagyobb. Emiatt a tudomány fejlődése során az információtovábbítási módszerek fejlesztését mindig kiemelt fontossággal kezelték, sokszor maguk után vonva más területek fejlődését is.

A ma használatos, korszerűnek tekintett hírközlési módszerektől elvárjuk, hogy megbízhatóak legyenek, gyorsan és diszkréten juttassák célba az üzeneteket, s hogy képesek legyenek nagy mennyiségű információ továbbítására. A ma ismert, ilyen jellegű módszerek mindegyike valamilyen elektronikus, optikai vagy kevert megoldáson alapszik. Ahhoz, hogy technikák használhatóak legyenek, a továbbítani kívánt információt először át kell alakítani elektronikus jelekké, majd a címzettnél gondoskodni kell a jelek visszaalakításáról – ezzel a feladattal egész szakterületek foglalkoznak a hírközlési módszerek területein belül, és ezen módszerek ismertetésére most nem vállalkozhattunk.

Ebben a számunkban az elektronikus berendezések (például számítógépek) közötti, információtovábbítás céljából kialakított összeköttetéseket, az adatátviteli hálózatokat mutatjuk be. Az Internet a létező legnagyobb adatátviteli hálózat. Ezért annak, akit kicsit is érdekel, hogyan kerül egy weboldal a számítógép képernyőjére, érdemes megismernie a mai korszerű adatátviteli megoldásokat. A különböző módszerek bemutatása során arra törekszünk, hogy átfogó képet adjunk az adatátviteli technikákról, különös tekintettel arra, hogy milyen sebesség érhető el általuk, milyen költségekkel jár az alkalmazásuk, és hogyan lehetséges velük a világháló szolgáltatásainak elérése. Ezen alapvető információk birtokában sokkal könnyebben tájékozódhat az eddig ismeretlennek hitt területeken.

Adatátviteli hálózatok

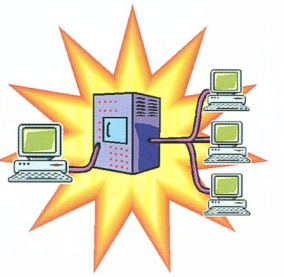

Sokan azt gondolják, hogy számítógép-hálózatot építeni nagyon könnyű feladat. Lássuk, milyen a valóság!

Hálózatot szőni még a pók is tud, és a folyamat tényleg nem nehéz, egészen addig, amíg a bekapcsolt eszközök száma alacsony. Mihelyst megnő az eszközök száma, vagy a távolságok miatt kevés lesz a valóban egyszerűen használható egyetlen vezeték, a hálózatok is egyre bonyolultabbak lesznek és egyre inkább szükség van az egyes hálózati részek felépítésének külön-külön meghatározására.

A két fontos szakasz

A nagykiterjedésű adatátviteli hálózatokban jól megkülönböztethető az előfizetői hozzáférési szakasz és a transzporthálózati szakasz. Példa a két szakasz közötti különbségre: telefonos kapcsolattal megvalósított internet-hozzáférés esetén, ha a felhasználó egy szerverről valamilyen oldal tartalmát tölti le a saját számítógépére, akkor az előfizetői hozzáférési szakasz nem más, mint a végfelhasználó modeme és az internetszolgáltató hálózata közötti kapcsolat.

A transzporthálózati szakasz az internetszolgáltató hálózatától kezdve a szervert üzemeltető szolgáltató hálózatáig tart, majd ettől a hálózattól kezdve egészen a szerverig ismét egy előfizetői hozzáférési szakasz következik.

Egyes esetekben előfordulhat, hogy a két szakasz összemosódik: például ha a szerver nagyon nagy sávszélességet igényel, mert a rajta tárolt oldalakat nagyon sok felhasználó látogatja. Ilyenkor elképzelhető, hogy a szerver optikai vezetéken áll kapcsolatban az Internettel, és ezen a vezetéken egyszerre valósulnak meg az előfizetői és a transzporthálózati szakaszok.

A hálózat rétegei

Minden számítógépes adatátviteli hálózat különböző rétegekből áll. Akármilyen rend szerint is készültek el, szétválasztható legalább a fizikai réteg (az adatok átvitelét megvalósító fizikai közeg – például rézvezeték, vagy fénykábel, rádióhullám) és a hálózat működésével kapcsolatos, az adatátviteli közegtől majdnem független réteg. A hálózatok felépítésével foglalkozó OSI modell hét különböző réteget azonosít, ezek közül a távközléstechnikában összesen hármat használnak. A réteges felépítés miatt ugyanazt a réteget lehet használni más és más fizikai közegeken, és ha már a logikai réteg ugyanaz, akkor a felette lévő rétegeknek sem kell különbözniük egymástól, így ugyanazokat a szolgáltatásokat nyújtó, legfeljebb a szolgáltatások egyes paramétereiben (pl. sebesség) eltérő hálózatok alakíthatók ki változtatás nélkül az egyes rétegek megváltoztatásával, akár megváltozott fizikai közegen keresztül is. Az OSI referencia-modell szerint kialakított hálózatban tehát a rétegek megvalósítása elvben cserélgethető.

Pénz beszél

Üzleti szempontból vizsgálva az adatátviteli hálózatokat egyértelmű, hogy a legkomolyabb beruházási igénye a fizikai réteg kialakításának van. Ha valamilyen földi kábelezés (rézvezeték vagy optika) elkészítéséről van szó, itt a kábel teljes hosszában számított útfelbontásokra, forgalomkorlátozásokra és a lassú előrejutásra kell gondolni. Mikrohullámú kapcsolatok esetén az átjátszóállomások telepítése és a rendszer rádiótechnikai tervezése okozzák a legkomolyabb költségeket, míg a műholdas vonalak kiépítése során a kommunikációs műhold fellövése, pályán tartása, és mintegy négyévenkénti cseréje növelik meg a hálózat kiépítésére és fenntartására fordítandó összegeket. A már kiépített hálózatokkal kapcsolatosan bevételt kétféleképpen érhetnek el a szolgáltatók: ha magát a fizikai közeget adják bérbe (ez a sötétszálbérlet), ez éri meg legkevésbé, de ehhez kell a legkevesebb időt és pénzt befektetni. Ezzel szemben általában azért, hogy minél komolyabb nyereséget érjen el a beruházó, meg szokták építeni a logikai réteget is, ezzel több szolgáltatást kínálva a nyilvánvalóan nagyobb bevétel reményében. Ily módon egymásra épülő, de elkülönülő területeken működő, a saját szakterületükre fókuszáló vállalkozások biztosítják az adatátviteli lehetőségeket. Természetesen nem törvényszerű a rétegek üzemeltetésének szétválása külön gazdálkodó szervezetekre, mégis ez a leggyakoribb jelenség éppen a vevők számára nyújtott szolgáltatások különválasztása miatt. Ezeken a bérelt kapacitásokon a bérlők alakítják ki a harmadik, a transzport réteget.

Egyenes gerinccel

A koncentrált, nagyon nagy kapacitás miatt leginkább a transzporthálózat megvalósításának módszereit érdemes megvizsgálni: itt összpontosul egy-egy nagy hálózat teljes átviteli kapacitása, ezért ezt, a hálózat magvát adó középső részt nevezik gerinchálózatnak. Minden más, kisebb hálózat, más transzportszakaszok (más gerinchálózatok) illetve az előfizetői szakaszok mindegyike a gerinchálózathoz csatlakozik, így lesz képes a gerinc összeköttetést teremteni egymástól fizikailag nagy távolságra lévő, vagy elzárt hálózatok között. A gerinchálózat kiépítésekor legtöbbször a pillanatnyi igényekhez igazodni képes, a felhasznált és a még felhasználható sávszélesség ismeretében a további foglalások meghatározására alkalmas módszereket használnak. Ilyen technológia pl. az ATM, amellyel nagysebességű gerinchálózatok alakíthatóak ki, általában optikai kábelen kiépítve. Az ATM alkalmazása elképzelhető az előfizetői szakasz kialakítására is, azonban az ára és az előfizetői szakasz általános igényeihez képest legtöbbször szükségtelenül nagy elérhető sávszélesség miatt erre viszonylag kevés példa létezik.

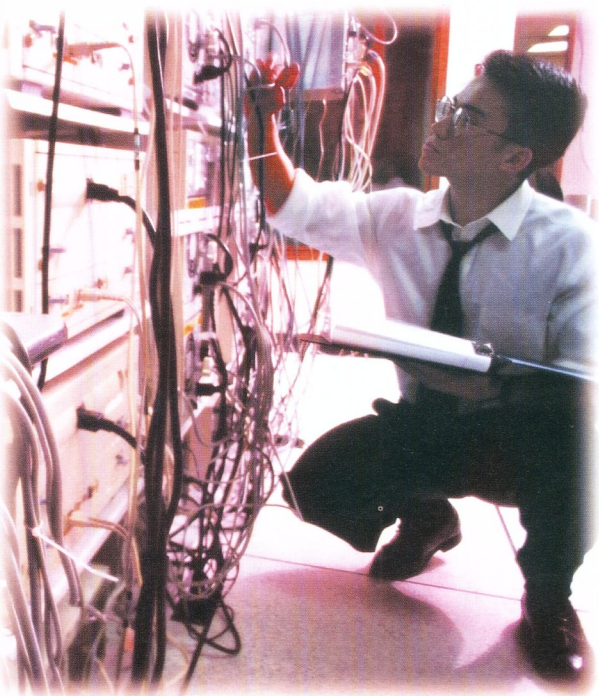

Újhold idején

Manapság mindennapos egy-egy új műhold megjelenése. A föld alatti kábeleken pedig fényjelek továbbítják az adatokat.

A jövő fényei

Az optikai hálózatok jelentősége különösen nagyot fog nőni akkor, amikor a számítógépek központi egységei között megjelennek az optikai processzorok, de erre várhatóan nem a közeljövőben kerül sor: a kutatások elemzése alapján még sokáig a hagyományos processzorok fogják egyre gyorsabban működtetni számítógépeinket.

Attól függően, hogy milyen magasra lövik fel a műholdakat, két nagy csoportjukat különböztetjük meg: a geostacionáris pályán (35 800 km-es magasságban, az Egyenlítő felett) tartott és az alacsony pályás műholdakat. A geostacionáris pályán mozgó műholdak az égboltnak mindig ugyanazon helyén látszanak. Egyetlen gond akad csupán: nagyon drága a műholdak feljuttatása erre a pályára, és a pályán tartáshoz szükséges üzemanyag kb. négy év alatt elfogy, ekkor pedig a műhold megsemmisül – pedig a rajta lévő technikai berendezések élettartama ennél jóval nagyobb.

Miről beszél a műhold?

A műholdas távközlés (és internet-hozzáférés) a transzportszakasz és az előfizetői hozzáférés megvalósítására is alkalmas. Rendkívül gyorsan telepíthető, hiszen nincsen szükség földi vonalak kiépítésére, éppen ez okozta kiemelt fontosságát a magyarországi távközlés történetében: akkor is könnyen lehetett adatkapcsolatokat létrehozni, amikor a távközlési szolgáltatóknak még nem volt meg a megfelelő földi (vezetékes) kapacitása. Manapság akkor alkalmaznak műholdas kapcsolatot, ha valamiért nagyon gyorsan vagy csak ideiglenesen van szükség a kapcsolat kiépítésére – pl. kiállítások, roadshow-k internetkapcsolatához javasolt. A nagy szolgáltatók ezenkívül kiemelt ügyfeleiknek tartalék vonalként ajánlják a műholdas kapcsolatot.

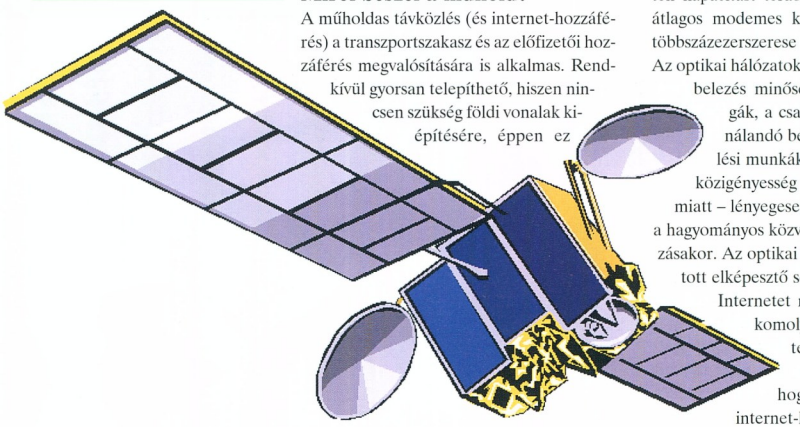

A fény hátán szállva

A vezetékes távközlés jövőjének az optikai megoldásokat tartják. Rendkívüli sebességű összeköttetést tesznek lehetővé: az elvi átviteli kapacitást terabitekben mérik, ez egy átlagos modemes kapcsolat sebességének többszázezerszerese – egyetlen vezetéken. Az optikai hálózatok nagyon kényesek a kábelezés minőségére. A kábelek drágák, a csatlakoztatásokhoz használandó berendezések is, a szerelési munkák pedig – éppen az eszközigényesség és az elvárt precizitás miatt – lényegesen többe kerülnek, mint a hagyományos közvetítő közegek alkalmazásakor. Az optikai hálózatok által biztosított elképesztő sebesség viszont még az Internetet munkája során nagyon komolyan használó szervezetek számára is túlzás, ezért nagyon ritka, hogy előfizetők kapnak internet-hozzáférést optikai hálózaton keresztül. A leggyakoribb esetben a transzporthálózati feladatokat bízzák optikai gerinchálózatokra.

Bérelt vonal

Legyen Ön is vezetéktulajdonos!

Vonalat bérelni a távközlési szolgáltatótól lehetséges. A bérelt vonal úgynevezett transzparens összeköttetés: ami adat az egyik végén belekerül, az változtatás nélkül megjelenik a vonal másik végén, tehát a vonal két végére csatlakoztatott berendezéseknek kell gondoskodniuk az adatok célbajuttatásáról. A szolgáltatók természetesen vállalják ezeknek a berendezéseknek a leszállítását és beállítását is, így a telepítés után a felhasználónak csak a saját hálózatát kell – egyetlen kábel segítségével – csatlakoztatnia az újonnan kiépített vonalhoz.

A bérelt vonal legfontosabb jellemzői a jóval 99% feletti rendelkezésre állás, és a garantált, folyamatosan biztosított sebesség. Amikor telephelyek összeköttetését oldják meg bérelt vonali kapcsolattal, akkor a telephelyek számának növelése némi gondot okoz, hiszen a bérelt vonal önmagában csak két pont összeköttetését oldja meg, és a többi telephely bekötéséhez igen drága és bonyolult eszközök szükségesek. Ezért egyre többen választják a VPN megoldásokat telephelyeik összekötéséhez: ilyenkor a telephelyek egy távközlési cég központjához csatlakoznak. A csatlakozáshoz használt bérelt vonal pedig csak az előfizetői hozzáférési szakaszt valósítja meg, a transzporthálózati megoldások kialakítása és üzemeltetése a szolgáltató feladata. Ez különösen akkor nagy előny, ha olyan telephelyet is be kell kötni a VPN-be, amelyik földrajzilag meglehetősen távoli, mert ilyenkor a szolgáltató hálózatát veszik igénybe a továbbított adatok, és nincs szükség saját hálózat kiépítésére egészen a távoli csatlakozási pontig.

Internet-hozzáférés esetén akkor szokás bérelt vonali kapcsolatot alkalmazni, amikor (teljes számítógép-hálózatok számára) folyamatos kapcsolatra van szükség, ilyenkor már a kapcsolat költségei is alacsonyabbak a telefonvonalas eléréshez képest. Nagyon fontos megjegyezni, hogy míg saját telephelyek összekötése esetén lehetséges sávszélesség-garanciákat vállalni, az internet elérésekor semmilyen minimális sebesség nem biztosítható: a letöltött oldalakat szolgáltató szerver működéséért és az odáig vezető út sebességéért – mivel az legtöbbször nem a helyi szolgáltató fennhatósága alá tartozik – senki nem vállal felelősséget. Ezzel szemben saját tartalomszolgáltató szervert jó üzemeltetni bérelt vonalon, mert a szervert elérő felhasználók számára biztosított kapcsolat sebessége és minősége garantálható és könnyen növelhető. Ráadásul az internet felépítéséből, a gerinchálózatok kialakításából – aszinkron adatátvitel, folyamatosan, az igények szerint elosztott sebesség – következik, hogy a felhasználók a szerver rendelkezésére álló sávszélességet mindig optimálisan fogják kihasználni.

Aszinkron technológiák

Az adatátviteli sebesség növelésére tett erőfeszítések rengeteg új technológiát eredményeznek.

zsargon

QoS (Quality of Service)
Szolgáltatási osztályok, amelyek közül az előfizető kiválaszthatja az adatátviteli igényeinek leginkább megfelelőt. Ezek lehetnek például minimális, átlagos sebesség garantálása, vagy az elérhető legnagyobb sebesség biztosítása.

Szinkronban vannak egymással: akkor használjuk ezt a kifejezést, ha két dologgal kapcsolatban azt szeretnénk érzékeltetni, hogy egyszerre, összehangoltan végeznek valamilyen tevékenységet. A szinkronizálás pedig az a művelet, amellyel az együttműködő felek közös munkájuk ütemét egymáshoz igazítják. Adatátviteli hálózatokban a szinkronizálás mindig jelenti valamennyi többletinformáció átvitelét is (ez a szinkronjel), de ennek mennyisége a továbbított adatmennyiséghez képest elenyésző. Ha nincsen szinkronizálás, akkor a kapcsolat aszinkron. Nem lehet olyasmit kijelenteni, hogy az aszinkron kapcsolatok jobbak lennének a többinél vagy sem, tény viszont, hogy a mai nagysebességű adatátviteli hálózatok szinte kivétel nélkül aszinkron kapcsolatokra épülnek. Példával érzékeltetve a különbséget: az emberi beszélgetés aszinkron kapcsolat, mert nincs semmilyen megegyezés arra vonatkozólag, hogy mikor ki beszél (előfordul, hogy egyszerre beszélünk, vagy épp mindenki hallgat). Annak érdekében viszont, hogy a beszélgetés könnyebben menjen, sőt, hogy egyáltalán menjen, általában az a szokás, hogy nem vágunk egymás szavába, és a kapcsolatban (a szavak átvitelében) saját magunk szinkronizálhatunk: jelezzük, ha a mondanivalónk végére érünk, más kifejezéssel érve, átadjuk a szót.

A transzporthálózati (gerinchálózati) technológiák közül a manapság egyik legnépszerűbb az aszinkron ATM hálózat. A továbbítandó adatokat kisméretű csomagokra bontják, és ahhoz hasonlóan, ahogyan a sífelvonók szállítják a turistákat, a sorban álló, továbbításra váró adatcsomagok folyamatosan haladó tárolókba kerülnek, és így jutnak el a rendeltetési helyükre. Mivel az ATM hálózatok rendkívül gyorsak (a fizikai réteg majdnem mindig optikai kábel), igazság szerint nem kell sokat várniuk a csomagoknak, sőt, legtöbbször egyáltalán nincsen szükség várakozásra. Az ATM technológia támogatja különböző **Quality of Service** osztályok megvalósítását, a nagy adatátviteli igénnyel rendelkező internetszolgáltatók és nagyvállalatok ezért is használják előszeretettel ezt a technikát akkor, amikor az adataikat nagy távolságra kell eljuttatniuk.

Az előfizetők manapság többféle DSL közül választhatnak, melyek mögött általában a szolgáltatók ATM hálózata biztosítja a nagysebességű internetkapcsolatot. Magyarországon a kábeltévés internetkapcsolatok mellett az előfizetői szakasz megvalósítása során az újonnan bevezetett ADSL jó példa a nagysebességű aszinkron kapcsolat létrehozására. Az ADSL szabványos rézvezetéken, hagyományos telefonvonalakon nyújtott asszimetrikus adatátviteli szolgáltatás. A rendszer a hagyományos kapcsolt vonali (modemes) interneteléréshez képest jelenleg 7-szer, elvileg akár 15-ször gyorsabb hozzáférést biztosít külön vonal kiépí-

tése és telefon forgalmi díj nélkül. A szolgáltatás azért asszimetrikus, mert az általa biztosított átviteli sávszélesség a letöltési és a feltöltési irányban különbözik – a felhasználó irányában maximálisan 384 kb/s letöltési sebességet, feltöltési irányban maximálisan 64 kb/s feltöltési sebességet kínál a Matáv ADSL szolgáltatása. Az ajánlat különlegességét az eddig csak bérelt vonalakon kínált, most pedig teljesen hétköznapi, már meglévő telefonvonalakon nyújtott sebesség adja. Technikailag a modemes kapcsolattal szemben komoly újítás történt az ADSL megvalósítása során: a továbbítandó adatokat teljesen új eljárással hozzák a telefonvonalon is továbbítható formára, így ugyanazon a fizikai közegen más módon valósították meg az adatkapcsolat létrehozását. A kapcsolat amellett, hogy asszimetrikus, aszinkron is, mivel a számítógép és a vonal kapcsolódása aszinkron Ethernet hálózaton keresztül valósul meg.

ISDN

Az ISDN (integrált szolgáltatású digitális hálózat) olyan szabvány, melyet meglévő analóg távközlési hálózatok digitálissá alakítására dolgoztak ki. 1972-ben kezdődött a fejlesztés, a szabványok 1984-re lettek készen. Mivel nem teljesen a piaci, inkább a szolgáltatói igényeknek megfelelően dolgozták ki, nem terjedt el olyan széles körben, mint ahogyan azt kitalálói várták volna. Az ISDN vonalon két, úgynevezett B csatorna (egyenként 64 kbps átviteli sebesség) és egy D csatorna (16 kbps) alkotja a BRI-t (Basic Rate Interface-t), az előfizetők számára elérhető ISDN csatlakozást. Nagyobb előfizetőknek Európában 30 B csatornából álló PRI-t (Primary Rate Interface-t) kínálnak. A felhasználók által érzékelt legnagyobb előnye a másodperc törtrésze alatt létrejövő hívás és bejelentkezés a hálózatba, a nagy átviteli sebesség (akár 128 kbps, két B csatorna egyidejű használatával), s hogy egyszerre több tevékenységet is lehet végezni a hálózaton – amíg az egyik B csatorna foglalt, a másikat fel lehet használni telefonáláshoz, faxoláshoz. Az ISDN volt az első olyan hálózat, amelyen keresztül videokonferenciát lehetett szervezni, mert elegendően gyors volt a képek továbbításához. Ezenkívül jó néhány szolgáltatás (hívásvárakoztatás, hívástartás, rövidített hívószámok, hívó fél azonosítása) az ISDN hálózatokon természetes.

Mobil technológiák

Kicsi, sárga, lapos, wapos: a mai modern mobiltelefonok nem csak szépek, de egyre okosabbak is.

zsargon

GPRS (General Pocket Radio Service)
Az első olyan adatátviteli szabvány a GSM hálózatokban, amely csak akkor használja a hálózatot, amikor tényleges adattovábbítást végez. Maximális átviteli sebessége 115 kbps.

UMTS (Universal Mobile Telecommunications System)
Harmadik generációs mobiltelefon-szabvány, hang- és adattovábbító szolgáltatással. Háromféle adatátviteli sebességet kínál: járművekben 144 kbit/s, mobiltelefonokban és egyéb kézi kommunikációs eszközökben 384 kbit/s, lakásban akár 2 Mb/s is lehet.

WAP (Wireless Access Protocol)
Kis kijelzős mobil eszközök internet-hozzáférésére kifejlesztett, nyílt szabvány.

Komoly változások mennek végbe mostanában a kommunikáció világában: mintha mindenkinek mindig is az lett volna a szíve vágya, hogy bárhol, bármikor elérhető legyen, aztán az eredetileg melléktermékeknek szánt SMS hozta lázba az európai mobilvilágot, mostanra pedig új őrület hódít: Internet a mobiltelefonon – elérni mindent, mindenkor, függetlenül a felhasználó tartózkodási helyétől.

Kétféleképpen lehet az Internethez csatlakozni mobiltelefonnal: amikor egy asztali számítógépet csatlakoztatunk a nethez úgy, hogy a telefonvonal helyett rádiós kapcsolatot alkalmazunk, akkor csak a modemet és a vezetékes telefont cseréltük le a mobiltelefon modemjére és vezeték nélküli kapcsolatra. Ekkor az adatkapcsolat folyamatos, ugyanúgy, mintha beszélnénk a telefonon. A legtöbb szolgáltató az adatkapcsolatok idejére kedvezményes tarifát alkalmaz, ez azonban még mindig nagyságrendekkel drágább, mint a vezetékes telefonálás – viszont mindenütt használható, ahol van térerő. Komoly hátránya a GSM-en megvalósított adatkapcsolatnak a lassúság – átlagosan harmadakkora sebességet hoz a mobiltelefon adatkapcsolaton, mint a vezetékes vonal. Ha emellett még az árakat is figyelembe vesszük, máris szembetűnik, menynyivel drágább a GSM modem alkalmazása. Ennél jóval modernebb a GPRS szabvány, amely jóval gyorsabb és olcsóbb is. A GPRS utáni állomás is ismert: meg sem állunk az UMTS rendszerekig, ezek valóban olyan mobilhálózatok, amelyekben teljesen lényegtelen, hogy a továbbított információ eredetileg beszédhang volt vagy weboldal. Az UMTS rendszerek által biztosított szolgáltatások mai szemmel nézve vezetékes hálózatokban is nagyon modernnek mondhatóak.

A második esetben nincs szükség számítógépre, az Internetet a mobiltelefon saját netkapcsolatával érjük el. Ilyenkor a telefonba épített böngészőt használjuk az internetes oldalak letöltésére. Az európai országokban leginkább a WAP terjedt el mobiltelefonos internetezéshez. Ha az oldalak SMS-ben érkeznek meg a telefonra, akkor a szolgáltatónak az SMS-ek után kell fizetni (WAP over SMS), ha a beszédkapcsolatnak megfelelő kapcsolat van a telefon és a központ között, az még többe kerül (WAP over GSM). Ennél modernebb a már Magyarországon is elérhető, GPRS szabvány szerinti adattovábbítással megvalósított WAP kapcsolat (WAP over GPRS), ilyenkor lényegesen olcsóbban és gyorsabban lehet hozzájutni az oldalakhoz. Magyarországon például a freemail levelezőszolgáltatásnak van wap felülete, de egyre több cég dönt úgy, hogy ezzel az új módszerrel is elérhetővé teszi magát.

Áram és adat

Az Internet már a konnektorban van.
De jöhet onnan a telefon és a kábeltévé is.

A távközlési szolgáltatók nagyon furfangosak: ha találnak egy elektromos impulzusok továbbítására képes vezetéket valahol a földben vagy a falban, máris beszédet vagy adatokat akarnak rajta továbbítani. Tekintetbe véve, hogy a legnagyobb költséggel éppen a hálózat kiépítése jár, magától értetődő, hogy a már kiépített hálózatok felhasználása információtovábbításra hatalmas üzleti jelentőséggel kecsegtet. Pontosan emiatt a villanyvezetékeket sem kímélték a próbálkozásokkal, és minden háztartásban akad szabványos elektromos hálózat! Adott tehát az impulzusok továbbítására alkalmas fizikai közeg, csak éppen a megvalósítás hiányzott egészen az elmúlt néhány évig.

Vezetőképzés felsőfokon

Nagyon komoly kihívással kellett megküzdeniük a mérnököknek, amíg eljutottak odáig, hogy az elektromos áram szállítására használat hálózatot alkalmassá tudták tenni például internetes adatforgalom továbbítására. Kiemelten fontos jellemzője a megoldásoknak, hogy alkalmazásukhoz nem kell módosítani semmit sem a meglévő hálózaton: ez ugyanis az egyetlen módja annak, hogy igazán egyszerű maradhasson az internet-hozzáférés kiépítése az adott háztartásban. Akadt olyan vállalkozás (a Nor.Web), amely bukásának okai között – több más okon kívül – egy akkoriban leküzdhetetlennek tűnő akadály szerepelt: a rézkábeleken, lakáson vagy házon belül tökéletesen működő kapcsolat éles körülmények között nem volt használható a villanyoszlopok miatt. Ezek ugyanis antennaként működve minden adatot megosztottak az utcai közönséggel – így nagyon nehézzé vált az adatok diszkrét továbbítása. A fejlesztési munkákat hátráltatja továbbá a vezetékes távközlési technológiák (a nagysebességű telefonvonalas elérés – ADSL, ill. a kábeltelevíziós társaságok módszerei) rohamos fejlődése, mert a fejlesztési munkákat támogató szervezetek a sikerekkel inkább kecsegtető vállalkozások felé viszik a befektetésre szánt forrásokat. Az elérhető maximális sebesség, amelyet annak érdekében, hogy a szolgáltatás versenyképes lehessen minél magasabbra kell feltornászni, néhány megabit/másodperc körül alakul.

Ki fizeti a révészt?

Az elektromos hálózaton megvalósított internetelérés mindenképpen a végfelhasználók kiszolgálását célozza meg, azaz az előfizetői hozzáférési szakasz része. A szolgáltatók által használt transzport szakasz igényeinek (rendkívül nagy sebesség és hibatűrés) az elektromos hálózat sajátosságai miatt ugyanis nem tud megfelelni. Érdekes, és nem egyszerűen kezelhető feladat a felhasználók adattovábbítási igényeinek kiszolgálására az áramszolgáltatók hálózatát igénybe vevő vállalkozásban a tulajdonjogok, bérleti és üzemeltetési díjak meghatározása. Viszonylag új területről lévén szó nincsenek komoly tapasztalattal rendelkező nagyok a piacon, akiktől tanulni lehetne. Ezenkívül, mivel a hálózatot már valaki kiépítette, további egyezkedés szükséges arról, hogy milyen feltételekkel engedi a tulajdonos, hogy a távközlési szolgáltató használja az elektromos rendszert.

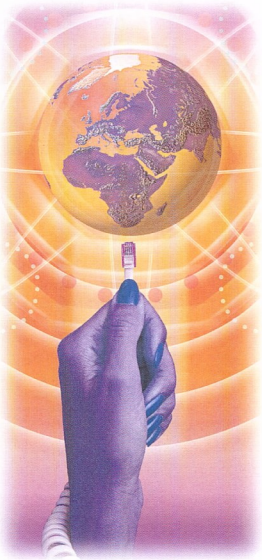

Helyi hálózatok

Munkavállalóként nagyon kényelmes dolog az Internet szolgáltatásait a munkahelyi számítógépen igénybe venni, hiszen ez olyan magától értetődőnek tűnik: mintha az egész Internet a saját gépünkön kopogtatna.

zsargon

MAC address
48 bites szám, amelyet úgy alakítanak ki, hogy a gyártók saját maguk sorszámozhassák az eszközeiket. Így nem lehet a világon két olyan eszköz, amelynek azonos lenne a MAC címe. Ez a cím azonosítja a hálózati eszközöket a LAN hálózatokon. Nem lehet megváltoztatni, az eszköz a címet a gyártáskor kapja.

A LAN (Local Area Network – helyi hálózat) elnevezés az adatátviteli hálózatok egy speciális fajtáját takarja. Eredeti jelentése roppant egyértelmű volt. Egymáshoz nagyon közeli (egy telephelyen, egy épületben) elhelyezett számítógépeket lehetett csak összekapcsolni LAN hálózati technikákkal, innen származik a LAN elnevezés is. Második jellemzőjük a nagy kiterjedésű (WAN – Wide Area Network) testvéreikkel szemben a jóval nagyobb sávszélesség volt. A hálózati világ fejlődésével, az olcsóbbá vált optikai kábelek megjelenésével ezek a különbségek lassan eltűntek. Ma már egy Ethernet helyi hálózat is lehet több kilométeres, és egy WAN hálózat lehet nagyságrendekkel gyorsabb egy LAN-nál.

Lényeges különbség van a LAN és a WAN technikák között azokban a módszerekben, amelyekkel az adatok továbbítását oldják meg. Az Ethernet hálózat kábelén több állomás verseng a sávszélességért. A Token Ring gyűrűre felfűzött állomások szigorúbb, az állomások adási jogát körbejáró módszer szerint jutnak az átviteli kapacitáshoz. Az FDDI gyűrű képes megkülönböztetni a késleltetésre kényes és az arra érzéketlen forgalmat, és meg is tudja osztani a sávszélességet közöttük. Mindezek, a jellemzően az OSI referenciamodell első és második szintjén megvalósított megoldások nem jellemzik a WAN hálózatokat, amelyek elsősorban a modell harmadik rétegének, azon belül is az útvonalválasztás problémájának megoldására törekszenek. A LAN hálózatokon minden állomás minden adást hall, legfeljebb nem reagál rá, a WAN hálózatokban az útvonalválasztás miatt elvileg mindenki csak a neki szóló adatcsomagokhoz jut hozzá.

Vitathatatlanul az Ethernet a legelterjedtebb LAN hálózati technika. Mint annyi más fontos technológia, ez is a Xerox Palo Alto-i fejlesztőközpontjából származik. Amikor megjelent, az első igazán nagy sebességű technológia volt, amelyet a nyolcvanas években más cégekkel együtt továbbfejlesztve Ethernet-II néven ismerhetett meg a nagyvilág. Minél nagyobb terhelés ér egy Ethernet hálózatot, annál lassabb lesz, mivel ha az állomások folyamatosan adni akarnak, és esetleg többen próbálkoznak adással egyszerre (ez az ütközés), csak véletlenszerű késleltetési idő elteltével próbálkozhatnak újra. A technika fejlődésével és a Fast Ethernet, majd a Gigabit Ethernet megjelenésével, ill. repeaterek (jelismétlők) alkalmazásával az Ethernet hálózatok kiterjedése ma már több kilométer is lehet, az elérhető másodpercenkénti adatátviteli sebesség pedig gigabitekben mérhető.

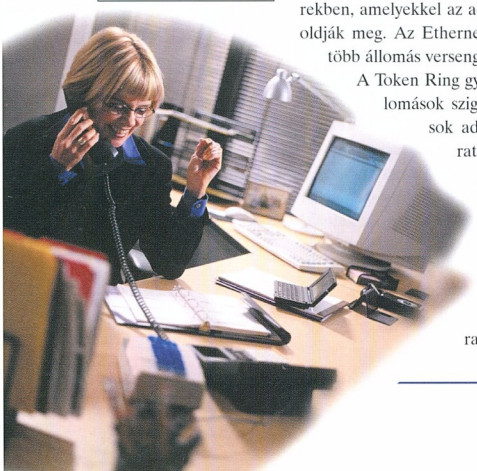

Játék mindenkinek

„A gép mozog, az alkotó pihen." Pihen és játszik, hiszen ez a legremekebb kikapcsolódás.

A számítógépes játékok rengeteg gyereknek és felnőttnek jelentenek csodálatos szórakozást. Sok szülő szerint azonban a számítógépes játék nem igazi szórakozás, a gyerek csak egész nap a gép előtt bambul és a számítógép ellen játszik. Mi ebből az igaz? Hol marad az ember?

Jó hír a gyerekeknek, hogy az Internet segítségével ki lehet fogni a szelet a bírálók vitorláiból!

Az internetes játékokban az ellenfelek igazi emberek, akik ráadásul sok esetben a világ más-más részein ülnek a gép előtt. Ez az igazi szórakozás, a számítógépes játékok sokkal izgalmasabbak úgy, ha az ellenfél mondjuk egy ausztrál krokodilfarmról vagy egy Atlanti-óceáni olajfúró toronyból próbál legyőzni minket. Ráadásul a legtöbb világhálón játszható játék támogatja azt, hogy játék közben üzeneteket küldhessünk az ellenfélnek. Ez kitűnő alkalom a nyelvgyakorlásra és barátságok kialakítására is.

Persze a játékok világa nem csak a gyerekeké. A felnőttek éppen olyan szívesen játszanak a világhálón, mint a gyerekek, a legújabb statisztikák szerint az internetezők 15%-a játszik rendszeresen a hálón.

Az internetes játékok speciális honlapokon keresztül könnyen elérhetőek és játszhatóak.

A játékokkal foglalkozó honlapok száma sok ezerre tehető. Ezeken az oldalakon rengeteg hírt olvashatunk a legújabb játékokról, fórumokon tehetjük közkinccsé a különböző játékokban szerzett tapasztalatainkat, de a lényeg a játék: az éppen velünk egy időben az oldalon tartózkodó internetezők közül bárkit kihívhatunk egy jó kis mérkőzésre. A játékoldalak a legjobb játékosok pontszámait nyilvántartják. A toplisták élére kerülni igazi dicsőséget jelent az oldal látogatóinak. Egy-egy játékoldal nagy törzsközönséggel büszkélkedhet, akik között állandó a vetélkedés az élre kerülésért.

Az internetes játékok legnagyobb vívmánya azonban az, hogy itt egyszerre rengeteg emberrel játszhatunk együtt! Akadnak olyan játékok, ahol egy virtuális világban mozoghatunk játékosunkkal, és a világban rajtunk kívül rengeteg más játékossal is találkozhatunk. Néhányan ellenünk, néhányan velünk vannak. A világ minden szereplőjét egy-egy, az Internetre csatlakozott játékos irányítja. Ez már tényleg a virtuális valóság, a szórakozás új dimenziója. Próbáljon Ön is szerencsét.

Játékok alfától omegáig

Játszani mindenki szeret, csak nem mindegy, mivel, kivel. A számítógépes és videojátékoknak rengeteg típusa akad, mindenki találhat köztük kedvére valót.

Az Interneten rengeteg játék vár Önre. Az emberek igyekeznek kihasználni a lehetőségeket, ami nem is csoda, hiszen ma már az összes típusú játék játszható fent a világhálón. Mielőtt megmutatjuk Önnek, hogyan is tud az Interneten játszótársakat találni, érdemes megismernie a különböző játéktípusokat, hogy ki tudja választani az Önt leginkább érdeklő kategóriát.

Akció
– ököllel, késsel, pajszerrel

Az akciójátékok kiváló szórakozást nyújtanak azoknak, akik olyan játékokat keresnek, amivel nem az agyukat, hanem az ügyességüket és reflexeiket tehetik próbára. Legyünk őszinték: az akciójátékok célja általában az, hogy a játék végére egyedül a játékos maradjon életben. Egyszóval üsd, vágd, nem apád, nem anyád. Az Interneten játszható játékok legkedveltebb típusa éppen az ilyen akciójáték, ami érdekes tükre az ember és az agresszió viszonyának. Hát, ilyenek lennénk?

Kaland
– egyedül vagy csapatban

A kalandjátékokban a játékosnak különböző feladatokat megoldva kell szintről szintre jutnia. Ez a műfaj nagyon alkalmas a logikus gondolkodás fejlesztésére, talpraesettségre és leleményességre szoktatja az embert. Küldetése közben rengeteg csapdát, veszélyt kell elkerülnie, különböző feladatokat kell megoldania. A kalandozás közben a játékos különböző eszközöket – kincset, kulcsokat, gyógyszereket – gyűjt össze, amiket a játék későbbi folyamán hasznosíthat. A játék végső célja leggyakrabban valakinek a megtalálása vagy megmentése. Az Internet segítségével a kalandozás során társaink is akadhatnak, akikkel együtt kalandozva könnyebben érhetjük el célunkat. Az ilyen játékok rendkívül jól fejlesztik a csapatszellemet.

Sport
– ép gépben ép lélek

A sportjátékokban a focitól az atlétikán keresztül a jégkorongig mindenféle versenyszámban összemérhetjük képességeinket sporttársainkkal. A játék célja sajnos nem a részvétel, hanem a győzelem, amit általában hosszas ünneplléssel és őrjöngő tömeggel honorál a program. Az edzés és a kitartás itt is fontos. Az önfegyelem a világhálón is csodákat művelhet. Ha a valós világban éppen sor kerül valamilyen jelentősebb sporteseményre, például olimpiára vagy világbajnokságra, akkor az Interneten is azonnal megjelennek annak játszható változatai. Itt Ön is egyszerűen lehet élsportoló vagy olimpiai bajnok.

Szimulátor – mint a filmeken

A szimulációs játékok lényege, hogy a valós élet valamelyik folyamatát próbálják a játékkészítők számítógépen „szimulálni". Az irányítás és a játék elemeinek viselkedése megegyezik azzal, ami az életben is tapasztalható. A szimulátorok szabályai ugyanolyanok, mint a valóságban! Csalni persze itt is lehet, de nagyon nehéz. A legismertebb szimulátortípusok közé a versenyautó- és repülőgépszimulátorok tartoznak, de akad például olyan szimulátor is, amivel polgármesterként egy város működését irányíthatjuk. Érdemes kipróbálni a szimulátorokat, Interneten keresztül nemzetközi Forma-1 futamok résztvevője lehet!

Szerepjátékok – királyok, hercegek, grófnők

A szerepjátékok a szenvedélyes játékosok kedvencei. Ezekben a játékokban a játékos különböző szerepekbe bújhat, lehet pap, varázsló, harcos, amazon, törpe, akármi, amit a játék készítői megálmodtak. A kiválasztott szerepbe bújva kell azután a játék feladatait megoldani. Ez a kiválasztott szereplőtől függően természetesen más és más megoldást kíván. A szerepjátékok meséje általában az alkotók által gondosan kitalált világban zajlik, mesebeli szörnyek és helyszínek között. Amennyiben Interneten és többen játsszák, mindenki megtalálja a személyiségéhez leginkább illő szerepkört. Galamblelkűeknek a papot, sötét lelkületű embertársainknak pedig a gonosz adószedőt ajánljuk!

Stratégiai játékok – Íme, a marsalbotom!

A stratégiai játékok kifejezetten a gondolkodni szeretők kedvencei. Általában seregeket, csapatokat irányítva kell területeket elfoglalni vagy csatákat megnyerni.

A helyszín az űrtől az amerikai polgárháborúig bárhol lehet. A seregek irányításához alapos átgondolt tervekre, jó stratégiára és bölcs vezetési képességekre is szükség van! Ha Napóleonnak lett volna ilyen játéka, talán másként alakul a történelem.

Logikai játékok – ha Ön agyban nagy

A logikai játékok játszása igazi agytorna. Ide tartoznak a különböző táblás játékok, a jó öreg sakk és a matematikai képességeket igénylő különböző alakzatok forgatásával játszható játékok. Itt nem folyik a vér, viszont hangosan csikoroghatnak agyunk fogaskerekei. Igazi kikapcsolódást jelenthetnek minden munkában megfáradt elmének.

Mindenki mindenki ellen

Az Interneten játszani nagyon jó. Az emberi ellenfél sokkal izgalmasabb, mint a gép mesterséges intelligenciája. Na de kivel mérjük össze tudásunkat? Annak, hogy ellenfeleket keressünk a világhálón, többféle módja létezik.

Legtöbbünk számítógépén található valamiféle számítógépes játék. A legújabb játékok között egyre gyakrabban fordul elő, hogy a játékot felszerelték internetes támogatással. Ez azt jelenti, hogy miután a játékos a számítógépéről vagy a boltban vásárolt CD-ROM-ról elindította a játékot, a játék menüi között lát egy leggyakrabban „multiplayer" (többjátékos mód) nevű parancsot. Ennek a parancsnak a kiadásánál a játék elkezd keresni egy úgy nevezett game servert. A game servereket a játék a nevük vagy internetes IP címük alapján azonosítja. A game szerverek nem mások, mint az Interneten található speciális számítógépek, amiket kifejezetten arra a célra hoznak létre, hogy a világ különböző részéről a játékosokat egy központi helyre gyűjtsék, vagyis a játékosok egy helyen játsszanak. Fontos, hogy amikor a játékos csatlakozik egy game serverre, a játék már fut a számítógépén, a server csupán a koordinációt szolgálja.

Mivel egy-egy game serveren akár tízezren is játszhatnak egy időben, ezért hogy ne legyen nagy a tumultus, meghatározzák, hogy egy adott játékot maximum hányan játszhatnak. Amikor a játékosok száma eléri a maximumot, a game server az új játékosoknak külön játékot indít. A game server működése egyszerű: a server érzékeli az összes „rácsatlakozott" játékos mozgását. Ez után minden játékos gépére kivetíti az összes játékost, így mindenki lát mindenkit a saját játékában, a saját számítógépén.

Klánélet

Természetesen olyan játékok is akadnak, ahol a game serverre csatlakozott játékosok csapatokat alkothatnak és csapatok küzdhetnek egymás ellen. Ezek a csapatok állandó tagokból állnak, és gyakran előfordul, hogy a csapattagok a világ különböző

részein élnek. A sokszor klánoknak is nevezett csapatokba kerülni nem egyszerű dolog, a klánba kerülést ki kell érdemelni. Egy-egy klán sokszor saját honlapot is működtet, sőt a www.clanbase.com több lövöldözős akciójáték összes klánjának adatait is összegyűjtötte. A klánoknak is van ranglistájuk, a ranglista élén lévő klán-tagok igazi hősöknek számítanak a játékosok szemében. A legismertebb Interneten játszható lövöldözős akciójátéknak a Quake és az Unreal számít.

Játékhonlapok

Természetesen azoknak sem kell elkeseredni, akiknek nincs olyan játék a gépükön, ami a többjátékos üzemmódot támogatnák. Tömérdek olyan játékhonlap van a világhálón, ahol a játék maga is az Interneten található és onnan lehet elindítani. Ezek a játékok általában nem annyira látványosak, mint amit a boltban vásárolhatunk meg CD-ROM-on. Ennek az az oka, hogy mikor elindítunk egy játékot az Internetről, akkor maga a játék is letöltődik a játékos számítógépére. Ha a játék túl sok csúcsminőségű grafikát tartalmazna, akkor a letöltés nagyon hosszú időbe telne. Ehelyett az internetes játékok inkább a gyors letöltésre és az izgalmas játékmenetre vannak „kihegyezve".

Az internetes játék leggyorsabb és legkényelmesebb módja, ha beírjuk böngésző-programunk cím mezőjébe valamelyik játékhonlap címét. Ezeken az oldalakon már rengeteg különböző játékot láthatunk, mindenki találhat az ízlésének megfelelőt. Csak rá kell kattintani a játék nevére, és az máris indul.

Klubélet

A game servereken és a játékhonlapokon sokszor nemcsak a többjátékos üzemmódot támogató szoftver, hanem egy igen érdekes honlap is található. Ezen a játékot szerető közönség számos csemegét találhat kedvenc időtöltésével kapcsolatban. Ilyen információk a játék legújabb verzióival kapcsolatos hírek, az alkotókkal kapcsolatos interjúk, a rendkívüli fontossággal bíró ranglisták, tippek és trükkök a játékkal kapcsolatban vagy éppen fórumok, ahol a játékosok osztják meg egymással tapasztalataikat.

Válasszon ellenfelet!

Az ellenfelek megválasztására több megoldás is létezik. Akadnak olyan honlapok, ahol a játékos nem tud ellenfelet választani, hanem rögtön bekapcsolódik a játékba és azokkal játszik, akik éppen ott tartózkodnak. Akad olyan megoldás is, amikor megnézhetjük, hogy ki tartózkodik az adott játék „szobájában", és kihívhatunk egy nekünk szimpatikus játékostársat közös játékra. Természetesen a kihívott fél képernyőjén azonnal megjelenik, hogy valaki kihívta, és ő vagy elfogadja a küzdelmet, vagy visszautasítja a kihívást.

Battle.net

A www.battle.net a Blizzard software cég, a multiplayer játékok specialistájának honlapja. A cég a Starcraft (űrhajós stratégiai játék) a Warcraft (mesevilágban játszódó stratégiai játék), valamint a Diablo nevű szerepjátékkal írta be magát a számítógépes játékok történelmébe. Ezeken játékok mindegyike játszható az Interneten keresztül.

Egyedül is megy

Még a magányos farkasok is találnak kedvükre való játékokat a világhálón.

Nem csak azok találnak játékokat a világhálón, akik élő ellenfelek ellen szeretnek játszani. Számos honlapon találhatók egyszemélyes játékok is, ahol az ellenfél a gép. Ezeket a honlapokat kifejezetten a játékok kedvelőinek hozták létre. Az ilyen honlapokon rengeteg különböző játékot lehet játszani. Itt is, ha rákattintunk a játék nevére, azonnal elindulhat a játék. A vetélkedés természetesen ezen a helyen sem maradhat el: eredményünket a honlap tárolja. Ha elég jók vagyunk, akkor rákerülhetünk a honlapon található ranglistára, így eredményeinket a honlapot felkereső minden játékos látja és megpróbálhatja túlszárnyalni.

Játékgyűjtemények

Akadnak olyan honlapok is, ahol nem tudjuk a játékot elindítani, hanem le tudjuk tölteni és telepíteni azokat saját számítógépünkre. A letöltés után onnan indíthatjuk el. Ezek nem feltétlenül mások ellen játszható játékok. Miután letöltöttük a számítógépünkre őket, nyugodtan le is csatlakozhatunk a hálóról, vagyis nincs szükség Internetre a játékhoz.

A játékgyűjteményeken sokszor találhatunk ingyenes vagy bizonyos ideig ingyen használható játékokat. Ez azt jelenti, hogy sok játékfejlesztő cég a játék úgynevezett demo verzióját teszi elérhetővé az Interneten. A felhasználók le tudják tölteni és ki tudják próbálni a játékot. Ilyenkor a játék egy meghatározott ideig, például 1 hónapig működik, utána viszont nem. Amennyiben az 1 hónap alatt úgy találjuk, hogy pénzt is szívesen adnánk a játékért, akkor vagy Interneten keresztül megrendeljük, vagy a boltban megvásároljuk.

A fizetés internetes játékprogram vásárlása esetében általában hitelkártyával történik. Érdekes, hogy akad jó néhány játékfejlesztő cég, aki kizárólag az Interneten keresztül árulja játékait. A holnap arrafelé már régen elkezdődött.

Pénz, nyeremény, csillogás!

Legtöbbünknek nem a részvétel és nem is a dicsőség a fontos! Az Internet legkedveltebb játékai a nyereményjátékok! Legyen Ön is nagyon gazdag!

Sok szó esett eddig az egyszemélyes és többszemélyes játékokról, és arról, miként találhatunk ellenfeleket a hálón. Ezekben a játékokban ritkán lehet nyerni valamit, legtöbbször csupán a dicsőség a tét. A neten azonban rengeteg szerencsejátékot, nyereményjátékot, sőt a pénzdíjas játékok garmadáját is megtalálhatjuk. Ezekben a játékokban nincs ellenfelünk, semmi különösebb ügyességre nincs szükség, legtöbbször az adatainkat kell csak megadni vagy egy nagyon egyszerű kérdést megválaszolni. Szóval, kicsit olyan, mint Eldorádó.

Mégiscsak van ingyen leves?

Az internetes nyereményjátékokban való részvétel ráadásul szinte minden esetben ingyenes, a játékosnak semmibe sem kerül.

A nyeremények között rengeteg nagy értékű tárgyat is kisorsolnak, már Magyarországon is akadt olyan internetes játék, ahol egy autó volt a fődíj. Gyanús, roppant gyanús! Miért éri meg az ingyen részvételért nagy ajándékot kisorsolni a játék üzemeltetőinek? A válasz egyszerű: az internetes oldalak leggyakrabban a hirdetési bevételből élnek. Minél több látogató keres fel egy oldalt – vagyis minél többször látják a hirdető hirdetését –, az oldal annál több hirdetési bevételre tehet szert.

A nyeremény és pénzdíjas játékok célja az, hogy odacsábítsák az internetezők közösségét az oldalra, vagyis az oldalt minél többen lássák, így növelve a reklámok jól mérhető nézettségét.

A másik ok, amiért ingyen lehet nyereményhez jutni sok oldalon az, hogy a játékhoz kérik a játékos személyes adatait. Ennek következtében a játékoldal hamar egy pontos és nagy adatbázishoz juthat, amit utána különböző célokra is felhasználhat, reklámleveleket küldhet az embereknek, értesítheti őket a következő játékokról stb. Manapság kincset ér az ilyesmi.

Tiszta kézzel, fehér mellényben

A legtöbb oldal a játékosok adatait bizalmasan kezeli, csak azokra a célokra használja fel, amit a játék feltételei között meghatározott. Természetesen itt is igaz, hogy minél ismertebb, nagyobb egy oldal, annál jobban megbízhatunk benne. Fontos, hogy alaposan olvassuk el a játékszabályokat, és ne lepődjünk meg, ha egy-egy játék után különböző elektronikus leveleket kapunk postaládánkba. Az üzlet így tisztességes: mi ingyen játszottunk, kapja meg hát a játék üzemeltetője is azt, ami neki jár. A legtöbb esetben úgy is mi járunk jobban!

Legkedvesebb játszótársak

Regisztrálja magát

A legtöbb játékoldalon, mielőtt játszhatnánk, meg kell adni néhány adatunkat, többek között egy felhasználó nevet és egy jelszót. A megadott név fog megjelenni játék közben a többi játékostársnak, illetve ez a név lesz a ranglistákon is, amennyiben felkerülünk rá. Amikor másodszorra látogatunk egy oldalra, már a regisztrációnál megadott nevet és jelszót kell csak beírni.

Rengeteg oldal foglalkozik játékokkal, játékleírásokkal a világhálón, olyan hely viszont, ahol játszani is lehet, jóval kevesebb. Mi ezekből mutatjuk be Önnek a kedvenceinket.

Játszani szeretne? Akkor ne habozzon, hanem vegye a bátorságot és nézze meg, mit kínál Önnek a játékos kedvű Internet. Nem lesz nehéz kipróbálnia még a legújabb újdonságokat sem, hiszen ezekhez az oldalakhoz a böngészőn kívül semmire sincs szüksége. A játékok azonnal elindíthatóak az oldalon, nem kell őket megvásárolnia, legfejebb egy regisztrációs lapot kell kitöltenie.

1. FOTEXNET

A Fotexneten nemcsak vásárolni, játszani is lehet, elsősorban egyszemélyes játékokat. Olyan klasszikusokat találhatunk itt, mint a shokoban logikai játék, a kínai táblás mahjong vagy a félkarú rabló.

Cím: www.fotexnet.hu
Nyelv: Magyar

2. JATEK.HU

A játék.hu, ahogy azt a neve is mutatja, kizárólag a játékokkal foglalkozik. Ezen a remek helyen rengeteg mások ellen játszható, többszemélyes játékot találunk. Külön érdekesség, hogy a honlap készítői havonta legalább egy új játékkal jelentkeznek. A logikai, stratégiai és akciójátékokon kívül még olyan klasszikus kedvencekben, mint Egri János Játék a betűkkel című játékában is összemérheti erejét az ellenfelekkel!

Cím: www.jatek.hu
Nyelv: Magyar

3. UPROAR

Az egyik legtöbb játékkal büszkélkedő és legrégebbi játékoldal az amerikai Uproar. Itt szinte minden kategória kedvelője megtalálja a kedvére valót. Akadnak akció, szerencse, puzzle, ügyességi, egyszemélyes és többen játszható játékok is. A különböző játékokban nagyértékű nyereményeket lehet nyerni. Szóval, ez már tiszta Amerika.

Cím: www.uproar.com
Nyelv: Angol

5. MSN – A MICROSOFT CÉG HONLAPJA

A Microsoft játékoldalai méltók a szoftvercég hatalmas méreteihez. Rengeteg játékos és rengetegféle játéktípus jellemzi az oldalt. Itt a játék működtetéséhez szükséges programot le kell tölteni számítógépünkre. A néhány perc várakozás megéri a fáradságot. Ez már kicsit olyan, mint a jövő csillogó világa. Hátránya, hogy angolul kell tudni a játékhoz.

Cím: www.zone.com
Nyelv: Angol

4. HÓDÍTÓ

A hódító honlapon egyetlen játékot játszhatunk, de az egy rendkívül szórakoztató stratégiai játék. Ha igazi kihívásra vágyik, és szeretné megmutatni, mit tett volna Napóleon helyében, akkor itt az Ön helye. A játékot sokan játszhatják egymás ellen. Minden játékos kap egy földterületet (ez az ő királysága), amit meg kell védenie, illetve más területeket elfoglalva gyarapítania. A többi játékost megtámadhatjuk, vagy éppen szövetséget köthetünk velük.

Cím: http://hodito.netkapu.hu/
Nyelv: Magyar

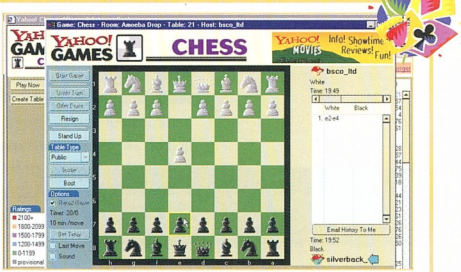

6. YAHOO! GAMES

A Yahoo oldalain egy óriási szekció foglalkozik játékokkal. Itt több tízezren játszanak egy időben, elsősorban egymás ellen, az egyszemélyes játékok ritkák. Hasonlóan más játékoldalakhoz, játék közben beszélgethetünk is ellenfeleinkkel. Ez talán nem tűnik olyan fontosnak, de ha kipróbálta, meg fogja látni, mekkora élmény. Főleg, ha ellenfelünk mondjuk Alaszkából válaszol nekünk.

Cím: www.zone.com
Nyelv: Angol

7. HŐSEMBERKÉPZŐ

Rendkívül népszerűek az Interneten az ún. tamagochi játékok. Ezekben egy virtuális hőst kell nevelgetnünk. A fejlődés érdekében naponta el kell látogatni a honlapra és foglalkzni a hőssel. A hősemberképző oldalon egy ősember újszülöttből kell a társadalom számára hasznos kőkorszaki szakit faragnunk. Nem lesz egyszerű!

Cím: http://hosember.hu/
Nyelv: Magyar

Játékterem otthon

Nincs jobb annál, mint amikor igazi, hús-vér emberekkel játszhatjuk kedvenc játékunkat. A többjátékos üzemmód a játékgépeken és a helyi hálózatokon is elérhető.

Egészen mostanáig a játékkonzolok tulajdonosai nem ízlelhették meg, mennyire fantasztikus dolog az, amikor nem a gépi értelemmel, hanem egy igazi érző szívű embertársunk ellen tesszük próbára képességeinket. A játékgépek legújabb nemzedékeit már felszerelték internetes támogatással. Ezekkel az okos szerkentyűkkel ma már semmi sem lehetetlen. Most bemutatjuk Önnek a legismertebb típusokat és a világ leghíresebb játékkészítő cégeit. Aki kipróbálja őket, annak már nem lesz kedve egy füstös és sötét játékteremben elpocsékolni a pénzét.

Helyi hálózatok

A többjátékos üzemmódot támogató játékok nemcsak az Interneten, de helyi hálózatokon is játszhatóak egymás ellen. Munkahelyen nem ritkaság, hogy a kollégák a napközbeni feszültséget egy-egy jó összecsapással vezetik le munkaidő után, és az iskolatermeket is gyakran veri fel az egymás ellen küzdő fiatalok diadalkiáltása.

Sega Dreamcast

A Sega cég csúcsmodellje a Dreamcast, ami egy igazi Internetre felkészített csúcsmasina. A CD-ROM-on megvásárolható játékok önmagukban is kitűnő szórakozást jelentenek, a játékgép képességei pedig felérnek az eddig csak játéktermekben látható gépekével. Az igazi kihívást mégis a sokak által kedvelt SegaNet jelenti. A SegaNet internetes oldalain ellenfeleket lehet keresni a különböző játékokhoz. A Sega Dreamcast játékok közül sok büszkélkedhet internetes lehetőséggel. A verekedős, illetve az autóverseny játékok szinte mindegyike játszható a hálón. A géppel ezenkívül lehet böngészni is az Interneten, sőt Ön interjúkat olvashat a játékok világából, sőt beszélgethet is a segítségével.

Mindenki rákapcsol

A Sega nagy fölényre tett szert az internetes játékok terén, de a konkurencia legújabb gépei is internetes vértezettel szállnak harcba. A Sony Playsatiton 2, a gyerekek körében közismert Nintendo cég várva várt Cube nevű gépe és a Microsoft X-box nevű hamarosan megjelenő konzolja mind csatlakoztatható lesz a világhálóra. Az Internet mára megváltoztatta a játékipart. Elkezdődött az új korszak, amelyben a hálózati támogatás nélküli játékok hamar unalmassá válnak, míg az egymás ellen is játszható játékokat szinte nem is lehet megunni. Az egyre profibb játékokban tényleg egy virtuális világban érezheti magát a játékos. Nemsokára talán eljön az az idő, amikor saját képmásunkat is bedigitalizálhatjuk a játékba, és a virtuális világban mindenki úgy fog kinézni, mint a valóságban. Vagy egy kicsit szebben, ha ízlésének inkább az felel meg.

Az alkotás öröme

Az internetes honlapok elkészítése legalább annyira jó szórakozás, mint a böngészés maga.

Internetezni nagyon jó dolog. Az ember rengeteg mindent tanul, és ezernyi új csodára lesz figyelmes. Nem kell sok víznek lefolyni a virtuális Dunán ahhoz, hogy mindenkit elkezd foglalkoztatni a kérdés: mi is kell a weblapkészítéshez? Hogyan lehetne saját honlapom? Annyi embernek van, nekem is lehet egy?

A válasz sokkal egyszerűbb, mint gondolná! A weblapkészítés igazából egészen egyszerű, szinte gyerekjáték, és semmibe sem kerül, ha van Önnek számítógépe!

A legegyszerűbb szövegszerkesztővel és egy böngészőprogrammal már minden eszköz a rendelkezésére áll ahhoz, hogy felfedezze a honlapkészítés örömét. Tapasztalni fogja, mennyivel szórakoztatóbb weboldalt készíteni, mint ha csak böngészné a hálót.

A honlapkészítés ráadásul kitűnő lehetőség arra, hogy mondanivalóját az egész világgal megoszthassa. Ráadásul az Interneten Ön remek házigazda lehet, weblapja a nap 24 órájában a vendégek rendelkezésére állhat.

Hogy miről szóljon az Ön honlapja? Ennek témája rengeteg minden lehet, csak képzelőerő kérdése az egész. Sokan a családi fényképeket teszik fel a világhálóra, a világ különböző részein szétszóródott rokonság legnagyobb gyönyörűségére. Mások szűkebb pátriájukról tesznek fel információt. Sok iskolának a diákok készítik el oldalait, és a kisebb közösségi szervezetek tagjai is óriási lelkesedéssel vetik magukat a honlapkészítés rejtelmeibe.

Ahhoz, hogy honlapja jól beváljon, először is helyet kell találni egy olyan számítógépen, amit az Internetre csatlakoztattak, de ma már ez is végtelenül egyszerű feladat. Rengeteg cég és Internetszolgáltató bocsát ingyenes tárolóhelyet a különböző honlapoknak, ezzel is segítve az világháló minél gyorsabb növekedését.

Természetesen a nagy és bonyolult honlapok elkészítése komoly szakértelmet igényel, és sok programozó és grafikus dolgozik elkészítésükön, akikkel Ön kezdetben még nem tud versenyre kelni.

Az Internetben azonban pont az a szép, hogy mindenkié, így az Ön által készített kis honlap éppen úgy helyet kaphat rajta, mint a milliós költségekkel fejlesztett webcsodák.

Ráadásul az internetes közösség éppen arról híres hogy egy-egy jó ötletet, érdekes megoldást óriási lelkesedéssel képes fogadni. Itt egy csapásra híressé és ismertté válhat. Az elmúlt néhány esztendő során sokszor lettek már híresek olyan oldalak, amelyeket lelkes amatőrök fejlesztettek.

Egyszóval kalandra fel, ossza meg gondolatait, mondanivalóját másokkal is, tapasztalja meg Ön is az alkotás örömét! Aki egyszer belekóstol, az attól kezdve imádni fogja.

Szőjje Ön is a hálót!

A HTML programozási nyelv az Internet anyanyelve. Ha saját oldalakat akar készíteni, mindenképpen érdemes megismerkednie vele.

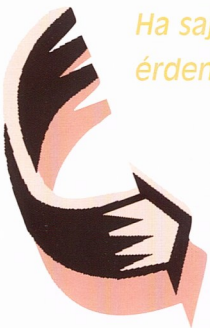

El akarja készíteni saját honlapját? Az ilyen weboldalak létrehozásához HTML (Hypertext Markup Language) nyelven kell elkészítenünk dokumentumokat. A HTML 1995 óta érvényes szabvány, kidolgozója az Internet fejlődésének egyik legnagyobb alakja, a híres Tim Berners-Lee.

HTML dokumentumok létrehozásához semmi másra nincsen szükség, mint egy szövegszerkesztőre és arra, hogy a nyelv alapvető parancsait ismerjük.

Szövegszerkesztővel szinte minden számítógépen találkozhatunk. Nem kell mindjárt a Wordre gondolni, hiszen a Windows program például már telepítéskor tartalmazza a WordPad nevű szövegszerkesztőt. Ezt is nagyon jól lehet használni.

Kalandra fel!

Miután elindítottuk a szövegszerkesztőt, kezdődhet az érdemi munka. Ahhoz, hogy a böngészők meg tudják jeleníteni készítendő oldalunkat, speciális HTML utasítások használatára lesz szükség. A HTML egy ugyanolyan programozási nyelv, mint a többi, tehát használatakor nagyon fontos, hogy pontosan betartsuk a nyelv szabályait. A HTML parancsokat párosan kell használni, minden szövegrész előtt be kell gépelni a parancs nyitó, utána pedig záró utasítását.

A HTML parancsok határozzák meg, hogy a böngészőprogram milyen formában jeleníti meg a dokumentum szövegeit, illetve képeit. A parancsokat más néven tagnek (címke) is nevezik. Minden HTML taget hegyes zárójelbe írunk, erről ismeri fel a böngésző, hogy a hegyes zárójel közti részt nem kell szövegként megjeleníteni, hanem parancsként kell értelmeznie.

A utasítás például arra utasítja a böngészőt, hogy a szöveget félkövér (vastag) írásmóddal írja le.

A záró utasítás mindig megegyezik a nyitó utasítással csak egy „/" jelet kell elé írni.

A Weboldalak létrehozása sort például a böngésző úgy értelmezi, hogy a parancs után álló szöveget vastagon szedi a lezáró parancs után pedig visszaáll a normál írásmódra.

A HTML utasításokat minden böngésző felismeri, így amikor az általunk szövegszerkesztővel készített dokumentumot betöltjük egy böngésző programba, akkor a böngésző figyelembe veszi és feldolgozza az általunk beírt parancsokat. Így a szöve-

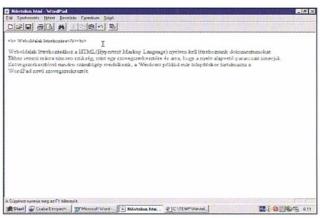

get és a képeket a parancsoknak megfelelően fogja megjeleníteni.

Mentse el, ami fontos Önnek!

A weboldalak egyszerű szöveges formátumú fájlok. Éppen ezért, amikor elmenti az Ön által készített HTML dokumentumot, minden szövegszerkesztőben válassza mentési módnak a „csak szöveg" módot. Ez azért jó, mert ilyenkor a szövegszerkesztők nem mentik el saját vezérlő kódjaikat (hiszen az szövegszerkesztőként más és más), csak az Ön által beírt szöveget.

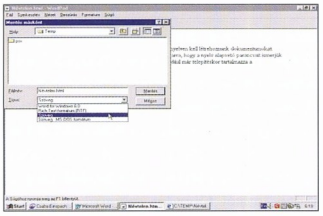

Intelligens mentés

Néhány szövegszerkesztő, például a Word arra is képes, hogy saját vezérlő parancsait átalakítsa HTML utasításokká. Ilyenkor Önnek nem kell használni a HTML utasításokat, hanem egyszerűen használja a Word program formázó parancsait.

Mentéskor aztán válassza a „Mentés" helyett a „Mentés HTML formátumban..." parancsot. Ilyenkor a Word szintén szövegként menti el a dokumentumokat, de amit Ön a Wordben mondjuk félkövéren írt, az elé az okos program beteszi a <b> parancsot, így a dokumentum úgy fog kinézni a böngészőben is, mint a szövegszerkesztőben.

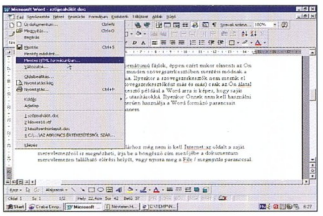

Na de akkor most melyik megoldást érdemes választani? Mi azt javasoljuk, hogy ne használja az intelligens mentést, hiszen akkor a szövegszerkesztő „írja" a parancsokat, és Ön sosem fogja megérteni igazán a nyelv működését.

Próbálja ki

Az elmentett dokumentum kipróbálásához még nem is kell Internet! Remekbe szabott új oldalát a saját merevlemezéről is megnézheti. Ehhez nem kell mást tennie, csak írja be a böngésző cím mezőjébe azt, hogy a merevlemezen hol található az a bizonyos dokumentum, vagy nyissa meg az oldalt a File/megnyitás paranccsal.

Mindig ez a legizgalmasabb: ellenőrizni, hogy a különböző parancsokkal megformázott dokumentum úgy néz-e ki a valóságban is, ahogy Ön megálmodta.

Ha a látvány megfelel Önnek, akkor ne habozzon diadalát harsány üvöltéssel és indiántánccal környezete tudomására hozni.

Tartalomhoz a forma

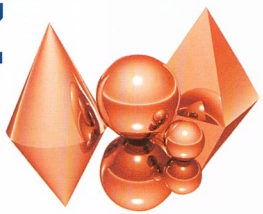

Ismerkedjünk meg a legalapvetőbb parancsokkal! Meglátja, nem lesz nehéz.

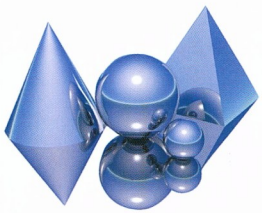

Minden HTML oldal alapvetően két részből áll. Az első a fejléc, amiben adatok találhatók magáról az oldalról. A másik nagyon fontos elem a tartalmi rész, amit a böngésző tulajdonképpen megjelenít. Nézzük meg, miként lehet ezekből kihozni a legtöbbet.

Tartsa fejben

A HTML parancsok a fentieknek megfelelően két részre oszthatóak. Akadnak, amelyek a fejlécben és továbbiak, amelyek csak a tartalmi részben fordulhatnak elő. A fejlécben található parancsok az ún. meta információkat hordozzák, vagyis azokat az adatokat, amik az oldalt írják le. A <TITLE>... </TITLE> parancs között álló szöveg például az oldal címét határozza meg. A böngészőprogram ezt fogja a böngésző ablakának címébe írni az oldal megjelenítésekor. A meta parancsok azért fontosak, mert a keresőgépek az oldal fejlécében található információkat kiemelten kezelik, és egy adott témában annál biztosabban találják meg az oldalt, minél többször szerepel a téma a meta parancsok között!

Ép testben ép oldalak

Az oldal igazi tartalmát a <BODY>.... </BODY> utasítások fogják közre. Ide kerülnek a megjelenítendő képek és szövegek. A tartalmi részben sokkal több utasítás használatos, mint a fejlécben. A formázási utasításokat általában itt használjuk.

A <head> utasítás után a fejlécre vonatkozó parancsok állnak.

A <TITLE> parancscsal meghatározzuk az oldal címét, ez kerül a böngésző oldal címébe.

A <body> parancsból tudja a böngésző, hogy az oldal tartalmi része következik, a color paranccsal a honlap színét zöldre váltottuk.

A <H> utasítással az oldal címszavait jelöljük. A címszavak méretét a h betű után álló számmal állíthatjuk. A legnagyobb betűméret a H1, a legkisebb a H6.

Az align paranccsal igazíthatjuk a szöveget jobbra, balra vagy mint példánkban is tettük, középre.

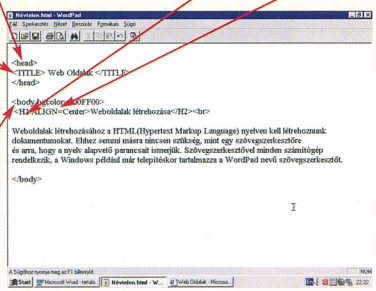

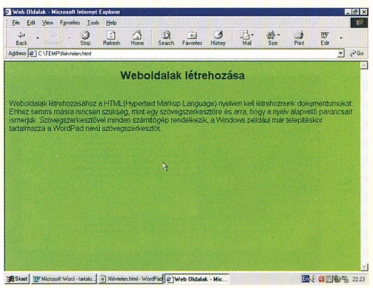

Kapcsolatépítés

Az világháló onnan kapta a nevét, hogy a rajta található információk az úgynevezett linkeknek segítségével hálót alkotnak. Tanuljon meg Ön is élőkapcsot készíteni!

Egy honlap akkor igazán érdekes és változatos, ha kapcsolódik más honlapokhoz, illetve találhatók rajta olyan szövegek, képek, amikre kattintva ugyanannak a honlapnak más oldalai vagy éppen más honlapok töltődnek be. Erre a célra találták ki a linkeket. A link nem linkel, ennek a remek kis szerkezetnek a segítségével valósággal szörfölhetünk a világhálón. Elképzelni sem lehet egyszerűbb módját a közlekedésnek.

Egy kapcsolat, két elem

A linkek nem mások, mint hivatkozások, amelyek vagy az adott lap más részeire, vagy az adott webhely más oldalaira, de akár a világ egy teljesen másik részén található honlapokra mutatnak.

Egy kapcsolat tehát mindig két részből áll. Ezek a mutató utasítások, ahol az <A HREF> utasítást használjuk (a linkből). A másik rész az a cél, ahová a link mutat.

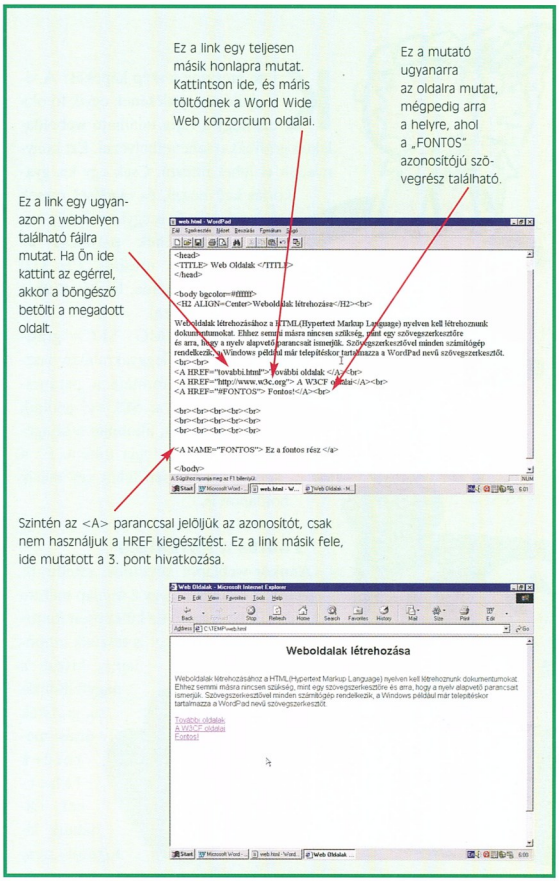

Kerüljön képbe

Igazán akkor lesz látványos honlapja, ha képekkel és grafikával teszi még színesebbé és elevenné. Ez cseppet sem nehéz..

Ki ne szeretné a szép képeket? A világháló elterjedésének egyik fő oka az, hogy a rajta található weboldalakon grafikákat lehet elhelyezni. Ezt könnyedén el lehet intézni. Csak egy kis gyakorlás kell hozzá, és ráadásul remek szórakozás is egyben. A kép beillesztésének parancsa az <IMG> utasítás. Ezt kell Önnek kiadnia, ha képet akar beilleszteni.

Az <IMG SRC="grafika"> a leggyakrabban használatos formája a parancsnak, ahol az SRC-vel jelöljük meg azt a fájlt, ahonnan a böngésző a képet be fogja tölteni. Ez a kép természetesen lehet egy másik honlapon is.

Fontos a formátum

Amikor weblapot készítünk, mindig figyelnünk kell arra, hogy a honlap mérete minél kisebb legyen. Ez különösen fontos akkor, ha képeket is teszünk a honlapra, hiszen a nagyfelbontású grafikák óriási méretűek lehetnek. Oldalunk látogatói nem biztos, hogy megvárják, amíg a nagyméretű képek letöltődnek számítógépükre. Ezért olyan képformátumokat kell használni, amik a képeket eleve tömörítetten tárolják. A formátumot az a három betű jelöli, ami a fájl nevének a végén a pont után jön. Az internetes honlapok esetében a két leginkább használatos kép formátum a gif és a jpg, lehetőleg Ön is ezt a formátumot használja.

Ez azért is előnyös, mert a böngészők ismerik ezeket a formátumokat és azonnal meg tudják jeleníteni a képet. Amikor a böngésző számára ismeretlen képformátumot talál egy oldalon, akkor megnézi, hogy a számítógépen található-e olyan program, ami az ismeretlen formátumot képes megjeleníteni. Ha talál ilyesmit, akkor elindítja a programot és megmutatja a képet. Ez a módszer azonban meglehetősen időigényes és nehézkes, ezért kerüljük a gif és jpeg formátumtól eltérő grafikákat.

A méret a lényeg

Rendkívül fontos, hogy a weblapon használatos grafikák méretezhetők. Ez azért jó, mert méret nélkül a böngésző akkora méretben jeleníti meg a képet, amekkorában a kép készítője azt megalkotta. Sok esetben azonban ahhoz, hogy a kép oldalunkon jól mutasson, célszerű a képet lekicsinyíteni, illetve felnagyítani. Erre szolgál a WIDTH

és a HEIGHT parancs, amivel a szélességet és a magasságot lehet beállítani. Értéküket úgy célszerű növelni vagy csökkenteni, hogy a kép megőrizze eredeti alakját, vagyis az eredeti magassággal és szélességgel arányosan. Ekkor nem fog az ábra torzulni.

A dolgok háttere

Oldalunk hátterének beállítására is nyílik lehetőség, ha a <BODY> parancs mögött használjuk a BACKGROUND kiegészítést. Ha oldalunk tartalmi részét a <BODY BACKGROUND="kép neve"> paranccsal kezdjük, akkor az oldalon található szövegek „alatt" a megadott kép lesz látható.

Rajzolja meg Ön

Többféle módszer kínálkozik olyan képek előállítására, amelyekkel honlapját színesítheti. Az Interneten rengeteg olyan hely létezik, ahol ingyenes képek ezrei találhatóak. Ezeket Ön szabadon felhasználhatja. Még érdekesebb a dolog, ha a képet Ön állítja elő valamilyen rajzoló program segítségével. Ilyen programok szintén hozzáférhetőek a hálón, találhat köztük ingyenest is! A számítógépes rajzolás nagyon jó szórakozás és egy-egy jól sikerült grafika az Ön új honlapját is izgalmassá teszi!

Általában is igaz az, hogy legjobban a mások által készített példákból, weboldalakból lehet tanulni. A böngészőjébe betöltött oldalak HTML parancsait mindig megnézheti, ha böngészőjébe a „source" vagy „forrás", nézetet választja. Ilyenkor a böngésző nem a letöltött oldal képét, hanem a „forrását" vagyis azokat a parancsokat mutatja meg, amelyek az oldalt megjelenítik.

Szövegeljen bátran

Mivel a weboldalakon általában sok szöveges információ található, ezért nagyon fontosak azok a HTML utasítások, amelyek a szöveg formázására vonatkoznak.
Próbálja ki az alábbi példát, és próbálja módosítani a különböző beállításokat.

```
<head>
</head>
<body >
Teszt<br>
<b>Teszt</b><br>
<u>Teszt</u><br>
<font size=6>Teszt </font><br>
<font size=1>Teszt </font><br>
<font size=3 color="00ff00">Teszt
</body>
```

Izgő-mozgó weblapok

Nemcsak a HTML nyelv segítségével szerkeszthetünk izgalmas weblapokat, léteznek más megoldások is arra, hogy megalkossuk saját web-csodáinkat.

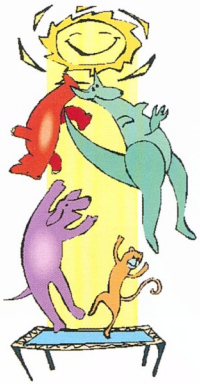

Elégedett frissen megalkotott honlapjával? A HTML nyelv segítségével fantasztikusan szép oldalakat lehet létrehozni, de az ember mindig egyre és egyre többre vágyik. Előbb-utóbb szeretne mozgóképeket, animációkat, hangokat is megjeleníteni weblapján. Ezeknek az igényeknek a kielégítésére a HTML nyelv önmagában nem alkalmas. Szerencsére a programozók számos más megoldást is kifejlesztettek. Léteznek olyan eszközök, melyek kifejezetten alkalmasak különleges és látványos megoldások létrehozására. Nézzük meg együtt ezeket!

Java, JavaScript

Az internetes számítógépes nyelvek közül rendkívül népszerű a Netscape által kifejlesztett Javascript, a Microsoft által kifejlesztett ActiveX és a Sun Microsystems által fejlesztett Java nyelv. Mindhárom nyelv nagyszerűen alkalmas az izgő-mozgó oldalak, sőt hanghatások létrehozására egy honlapon. A java nyelven írt programokat más néven appleteknek (programocska) is nevezik. Egy-egy appletet ugyanúgy kell beilleszteni egy weboldalra, mint az élőkapcsokat, vagyis a HTML programban Önnek csak az indításhoz szükséges hivatkozást kell beírnia. A böngésző aztán a hivatkozás alapján betölti az appletet, és végrehajtja az ott található utasításokat.

Shockwave és flash

Az internetes fejlesztők nagyon kedvelik a Macromedia cég által kifejlesztett Flash és Shockwave nyelvet is. Mindkét eszközt arra a célra hozták létre, hogy látványos grafikákat, animációkat, sőt játékokat lehessen velük megalkotni, vagyis olyan oldalakat, amiket az emberek szívesen keresnek fel. A Flash nyelv támogatja a vektorgrafikás képek megjelenítését. Ezekkel teljesen rajzfilmszerű mozgóképek készíthetőek, ráadásul kicsi a helyigényük, ami azért fontos, mert a flash alapú honlapok nagyon gyorsan letöltődnek a számítógépre. A shockwave eszközzel még bonyolultabb megoldásokat lehet alkotni, a nyelv még az internetes kereskedelemhez szükséges parancsokat is tartalmazza.

A lustáknak könnyebb!

Önnek nem kell feltétlenül bonyolult programozási nyelveket megtanulni, ha weblapot akar létrehozni. A weblapszerkesztő programok megkönnyítik a munkát!

A Java, a Javascript, de még a HTML nyelv elsajátítása is meglehetősen sok odafigyelést, gyakorlást és tanulást igényel. Természetesen megéri a fáradságot, mert a tanulási folyamat végére teljesen megértjük az Internet működését. Ekkor már igazán szép és látványos weboldalakat fogunk tudni létrehozni.

Akik nem érnek rá arra, hogy elsajátítsanak egy programozási nyelvet, azoknak találták ki a weblapszerkesztő programokat.

Csak egy egér kell

A weblapszerkesztő programokban elég az egér ahhoz, hogy összeállítsuk az általunk elképzelt honlapot. A weblapszerkesztők rengeteg grafikát és látványelemet tartalmaznak készen, nekünk csak az előre meghatározott minták közül kell kiválasztani a számunkra legszebbnek tűnő megoldásokat. A weblapszerkesztők kezelését nagyon gyorsan el lehet sajátítani, kezelésük hasonlatos a szövegszerkesztők működéséhez. A webszerkesztő képernyőjén látható kép megegyezik azzal, amit a böngésző fog megjeleníteni az oldal betöltésekor. Tehát azt látjuk, amit majd kapni fogunk. Amikor a mentés parancsra klikkelünk, a weblapszerkesztő a megszerkesztett képet leformázza HTML parancsokra, és az oldalt HTML formátumban menti el.

A legjobb programok – már magyarul is!

Számos weblapszerkesztő képes segítséget nyújtani jó minőségű honlapok szerkesztéséhez. Ezekkel öröm lesz a honlapkészítés. Az egyik legjobb eszköz erre a munkára a Dreaweaver nevű program, de kitűnően használható a Coffe Cup és a HomeSite is. Szerencsére már magyar webszerkesztő is létezik

A hazai program neve Web Editor. Ez a remek magyar program nemcsak magyar fejlesztés, de magyar nyelven is működik. A kezdő felhasználóknak feltétlenül érdemes kipróbálni!

A weblapszerkesztő programok színe-java letölthető kipróbálásra az origo internetes portál szoftverbázisából a http://www.origo.hu szoftverbazis/internet/htmleditor/index.html címen. Próbálja ki őket. Meglátja, remekül fog szórakozni.

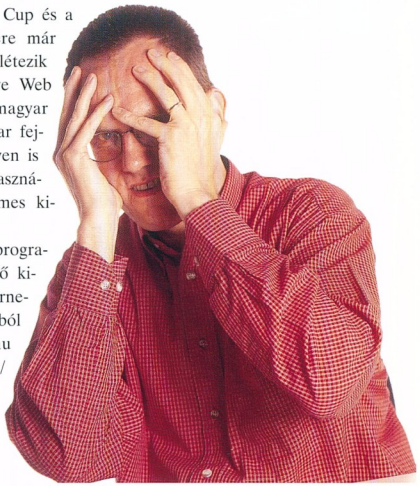

Publikáljon

Miután elkészült az Ön vadonatúj weblapja, elérkezett az idő, hogy mások is tudomást szerezzenek róla.

Azzal, hogy honlapja szép és érdekes, még csak saját magának szerzett örömöt. Persze ez is nagyon fontos, de a cél az, hogy mások is megismerjék az Ön által szerkesztett oldalakat. Az Internet segítségével az egész világ megismerheti, mire volt Ön képes.

Webre vele

Először is a weblapot egy olyan gépre kell feltennie, ami éjjel-nappal az Internetre van kapcsolódva. Ez azért kell, hogy az Ön honlapja éjjel-nappal elérhető legyen. Ilyen gépet az Internet-szolgáltatók viszonylag csekély díjazás ellenében tudnak biztosítani. A szolgáltatók számos olyan nagy teljesítményű számítógépet üzemeltetnek, amelyek ezt a célt szolgálják. Ezeknek a nagy teljesítményű számítógépeknek a merevlemezén bérelhet Ön is helyet a honlapjának. Erre a helyre kell aztán – otthonról – a modem segítségével felmásolni honlapunkat. Ehhez a szolgáltató ad egy felhasználói nevet és egy jelszót, ami garantálja, hogy honlapunkhoz csak mi férjünk hozzá. A honlap újabb verzióit is ezzel a névvel és jelszóval tehetjük fel időről időre.

A név nagyon fontos

Ahhoz, hogy honlapját minél többen keressék fel, célszerű egy jól hangzó internetes nevet is választani honlapjának. Ezt a nevet nevezzük domain névnek. Amikor a név megvan, regisztráltatni kell valamelyik Internet-szolgáltatóval az internetes domain nevek adatbázisában. Ez biztosítja azt, hogy a világon minden számítógép megtalálja az Ön oldalait.

Egy kis reklám sosem árt

Annak érdekében, hogy honlapját sokan és a világ minden tájáról megtalálják, ki kell fejteni egy kis reklámtevékenységet is. Ezt a legegyszerűbben úgy teheti meg, hogy beviszi honlapjának a nevét a nagy keresőgépek adatbázisába. Ezek után a keresőgép robotja átfésüli az Ön oldalait és rögzíti adatbázisába. Amikor a keresőgépen valaki olyan dolgot keres, ami az Ön oldalain megtalálható, akkor a keresőgép a keresési eredmények között az Ön honlapját is meg fogja mutatni.

Örök megújulás

Nagyon sok honlap beleesik abba a hibába, hogy elkészültük után alkotói nem frissítik az oldalakat. Ahhoz, hogy oldalait az emberek rendszeresen látogassák és vissza is térjenek rá, folyamatosan újabb és újabb dolgokat kell feltennie. Ez a dolog legnehezebb része, de higgye el megéri: nincs jobb dolog, mint tudni azt, hogy az Ön által készített alkotás másoknak is örömet okoz.

Ingyen oldalak

Manapság már sok cég biztosít ingyenes tárhelyet arra, hogy a házilag készített honlapok helyet kaphassanak a világhálón. Ingyenes tároláshoz érdemes felkeresni az alábbi webcímek valamelyikét:

www.freeweb.hu
www.stop.hu
www.nexus.hu

Dallamvilág

Zenehallgatás az Interneten? A néhány éve még illúziónak tűnő elképzelés mára a háló egyik legnépszerűbb szolgáltatása lett.

A zene születésünk pillanatától kezdve mindannyiunkat elbűvöl. Nincs olyan ember, akire ne lenne hatással a muzsika, és nagyon sokan szeretik magukat zenével kifejezni. Csodálatos élmény felfedezni, hogy a legősibb emberi érzelmeket kifejező zene miként öleli magához a technológia legújabb vívmányát, az ezerarcú Internetet.

Napjainkban, a korszerű multimédiás, az Internetre felkészített számítógépek korában a PC lehet az egyik leghasznosabb segítőtárs a zenehallgatásban, a zeneszerzésben, és egyáltalán a zenélésben. Manapság a gépbe szerelt hangkártya és a hangszórók ára annyira alacsony, hogy új számítógép vásárlásakor semmiképpen sem szabad elmulasztani a beszerzésüket.

Az Internet segítségével pedig a zene kiléphet saját szórakoztatásunk keretei közül, igazi közösségformáló erővé válhat. Megismerhetjük mások szerzeményeit, és esetleg saját alkotásainkat is közkinccsé tehetjük, ha feltesszük őket a honlapunkra.

Az Interneten minden megtalálható, ami zenével kapcsolatos. A viharos sebességgel elterjedt MP3 zenei fájloknak köszönhetően pedig a világ összes zenei alkotása, a legkedveltebb slágerek, de még szimfóniák, operák is fellelhetők a világháló valamelyik számítógépén. A viharos sebesség azonban óriási vihart is kavart. Hiszen a nagy szabadságnak csak a zenerajongók örülnek, a zenei kiadók és a zenészek kevésbé: a zeneszámokat tároló honlapok sok esetben megsértik a szerzői jogot, és kárt okoznak az alkotóknak. A világhálón található zenék tárolásának és kezelésének kérdése napjainkban a világháló szakértőinek egyik legnagyobb feladata. Szabályozására még nem sikerült megnyugtató választ találni, pedig rengeteg okos ember dolgozik rajta.

Szintén zenével áll kapcsolatban az a remek tény is, hogy a világhálót rádióhallgatásra is lehet használni.

Régóta léteznek már Interneten keresztül hallgatható rádiók, ahol a rádióadót egy számítógéppel szimulálják. Ilyenkor aki az Interneten keresztül rácsatlakozik a rádió számítógépére, az gépe hangszóróján hallgathatja az adót. Ezzel a módszerrel lehetőség nyílik élő koncertek hallgatására is az Interneten keresztül. És a távolság sem akadály többé!

Az adatátviteli sebesség növekedésével pedig olyan lehetőségek is megnyílnak a hálón, amire manapság még senki sem gondol. Úgy lehet együtt zenélni például, hogy a zenészek a világ legkülönbözőbb városaiban játszanak, egyikük Magyarországon, másikuk Amerikában, a harmadik Kínában vagy Afrikában, de minden kapcsolódó számítógépen gyönyörűen meghallgatható a közös muzsika.

Zenei alapok

Szeretné megismerni az Internetet mint a muzsikálás forradalmian új eszközét? Akkor érdemes elsajátítani a számítógépes zene elméleti alapjait.

Ahhoz, hogy számítógépen zenét tudjunk hallgatni, egy multimédiás számítógépre van szükségünk. A multimédiás számítógép elengedhetetlen része a hangkártya, a hozzátartozó hangszórókkal vagy fülhallgatóval, és nem árt egy CD-lejátszó sem. Ha ezek ott vannak a gépben, akkor máris kezdődhet a nagy zenei kaland.

A hang életre kel

A zenék lejátszásának alapvető eszköze a hangkártya, amit a számítógép valamelyik bővítő helyébe csatlakoztatnak. A hangkártya a digitális számítógépes adatból hangot állít elő. Ehhez egy digitális-analóg átalakító segítségét veszi igénybe. A hangot a gép a hangszóró-kimeneten továbbítja, ami utána a hangszórón, vagy a fülhallgatón is hallhatóvá válhat. A hangkártya a műveletet visszafelé is képes elvégezni, azaz a hangot digitális adattá tudja alakítani. Ilyenkor egy mikrofon vagy különféle hangszerek csatlakoztatásával számítógépre tudjuk rögzíteni az általunk készített zenét vagy hangokat. Ez egészen egyszerűen azt jelenti, hogy saját felvételeket tudunk készíteni!

A hangkártya többféleképpen tud hangot rögzíteni és lejátszani. Az egyik módszer az, amikor a hangkártya, hasonlóan egy szintetizátorhoz, saját hangtárral rendelkezik és azok szólaltatják meg a zenét. A másik módszer az, amikor a PC egy digitális magnóhoz hasonlóan hangrögzítéskor számokká alakítja át a felvett zenét vagy zajokat. Lejátszásukkor pedig visszaalakítja azokat hangokká.

Az első módszer alkalmazása, amikor a hangkártya saját hangszerein szólaltatja meg a zenét, jóval kevesebb merevlemezt igényel a zenék tárolásához. Hátránya viszont az, hogy kevésbé élethű a muzsika, mint amikor a zenéket eredeti formájukban – csak számokká alakítva – tároljuk.

Mi is az a MIDI?

A MIDI nem más, mint a számítógépek és a hangszerek összekötését szolgáló szabvány. A MIDI szabvány szerint készített zenéket úgynevezett MIDI fájlokban lehet eltárolni. Egy hang megszólaltatása „MIDI nyelven" nem jelent mást, mint hogy a MIDI fájlban található utasítás „megmondja" a hangkártyának, hogy a hangkártyában található hangszerek közül melyiket szólaltassa meg és milyen magasságban.

Trillázó honlapok a hálón

A MIDI fájlok lejátszásához egy MIDI lejátszó program szükséges. Mivel a MIDI fájl kis helyet igényel, ezért alkalmas arra, hogy különböző honlapokat hanghatásokkal, zenékkel érdekesebbé tegyünk. Ez azért lehetséges, mert a honlappal együtt a MIDI fájl is gyorsan letöltődik. A MIDI fájlok lejátszásának minősége nagy mértékben függ annak a gépnek a hangkártyájától, ahol meghallgatjuk a zenét, ráadásul a hangkártyák minősége nagyon eltérő lehet. Ezen a területen is érvényesül az ősi igazság: minél drágább, annál jobb.

WAV formátum – az igényesek Paradicsoma

Az Interneten sokkal elterjedtebb az a módszer, amikor a zenéket eredeti alakjukban csak számokká alakítva tároljuk. A hangok ilyen módon történő tárolását oldja meg a wav formátum. A WAV az analóg hangok digitális tárolásának szabványa. Ez a módszer sokkal helyigényesebb, mint a MIDI szabvány, hisz míg a MIDI-ben megadhatjuk, hogy a PC a benne lévő hangkártya gitárhangszerével játsszon egy C hangot, addig a WAV formátumú fájlban magát a gitárhangot is tárolni kell. Ezzel a módszerrel viszont ugyanazt kapjuk vissza, mint amit az életben is hallunk, míg a MIDI fájl lejátszásakor lehet, hogy a hangkártya gitárhangja teljesen másképp fog megszólalni, mint az eredeti számban. A WAV és más hasonló, a digitalizálás elvén alapuló formátumok előnye, hogy minden hangkártyán hasonlóan szólalnak meg, hiszen a hangkártya ebben az esetben csak mint egy magnólejátszó működik, ellentétben a MIDI formátummal.

Az MP3 – a forradalmi megoldás

Azért, hogy az eredeti zenék, hangok számokká alakításának, más szóval digitalizálásának használatát sikerüljön elterjeszteni, ki kellett találni egy módszert arra, hogy a zenéket jóval kisebb helyen lehessen tárolni.

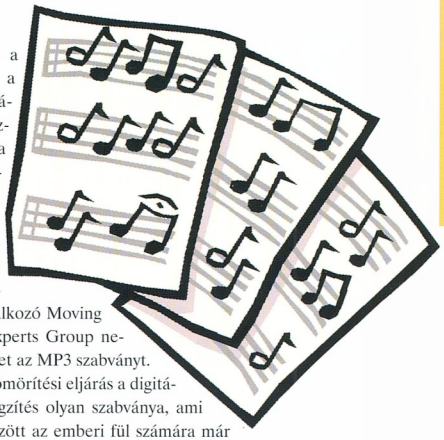

Ennek a gondnak a megoldására fejlesztette ki a nemzetközi digitális hang és kép szabványok fejlesztésével foglalkozó Moving Picture Experts Group nevű szervezet az MP3 szabványt. Az MP3 tömörítési eljárás a digitális hangrögzítés olyan szabványa, ami többek között az emberi fül számára már nem hallható hangokat „kivágja" a felvételből, így csökkentve annak méretét. Régebben órákba is beletelhetett digitalizált zenéket letölteni a világhálóról, viszont az MP3 formátumnak köszönhetően manapság néhány perc alatt letölthetjük kedvenc számainkat. Igaz, ennek minősége nem tetszene a delfineknek vagy a denevéreknek. Az emberi fülnek azonban nagyon is megfelel.

Az MP3 napjainkban a legszélesebb körben elterjedt módja a zenék tárolásának és hallgatásának az Interneten.

Zenehallgatás

Most megmutatjuk Önnek, mik a zenehallgatás alapvető eszközei!

Sikerült megszereznie kedvenc dallamait? Akkor itt az ideje annak, hogy végre meg is hallgassa őket! A számítógépen vagy az Interneten tárolt zenei fájlok lejátszásához mindenképpen szüksége lesz egy lejátszó programra. A lejátszó programok mindegyike megtalálható a világhálón. Letöltésük sok esetben ingyenes, de akadnak próbaverziók is, amelyekért egy bizonyos idő eltelte után fizetni kell. A lejátszó programok ismerik a leggyakoribb zenei fájlformátumokat, így a MIDI és az MP3 formátumot is. Ez azért jó, mert így meg se kottyan nekik a legtöbb zene lejátszása, és Ön karosszékében hátradőlve, csukott szemmel élvezheti a muzsika hangjait.

WinAmp – mint egy rádiós magnó

A legismertebb zenei lejátszó program a WinAmp. A program ingyen letölthető az Origo Szoftverbázisról a http://www.origo.hu/szoftverbazis/multimedia/audio/index.html címen.

A program telepítése rendkívül egyszerű. A letöltés és a telepítő program elindítása után mindig a Next gombra kell klikkelnünk, illetve e-mail címünket kell megadni, hogy a szoftver készítői folyamatosan tudjanak minket tájékoztatni a program legújabb újításairól. A telepítés után elindíthatjuk a programot, aminek kezelése és kinézete is megegyezik egy rádiós magnóéval.

Minden hangot ismernek a zongorán

A WinAmp nemcsak a számítógépen vagy az Interneten tárolt zenei fájlok lejátszására képes, de alkalmas a számítógépbe tett zenei CD-k lejátszására is.

Érdekes szolgáltatása, hogy ha betesszünk egy CD-t a számítógép CD-lejátszójába, akkor a WinAmp program megpróbálja megkeresni internetes adatbázisában a CD-re vonatkozó összes információt. Az esetek nagy részében képes kiírni a CD alkotóit, sőt azt is kiírja, hogy a CD melyik elektronikus áruházban szerezhető be.

Szól a rádió

Ez a remek program nemcsak fájlok lejátszására képes, hanem arra is, hogy csatlakozzon a számtalan internetes rádióadóra. Ez azért rendkívül érdekes élmény, mert így gond nélkül meghallgathatjuk az ott éppen menő adást. Mintha csak egy rádiót szereltünk volna kedvenc számítógépünkre.

A ruha teszi a programot

A WinAmp az elsők között volt azon programok sorában, amelyek alkalmazták az úgynevezett „Skin" (bőr) technológiát. Ez azt jelenti, hogy a program külső megjelenése változtatható úgy, hogy megadhatjuk, hogy milyen „bőrt" használjon. Így a program megjelenése hasonlatos lehet egy békebeli rádióhoz éppen úgy, mint a marslakók által készített különös, ismeretlen szerkezethez. Jó szórakozást hozzá.

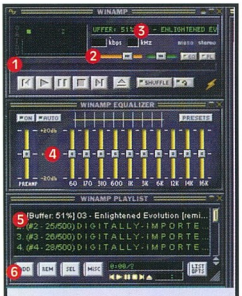

1) Kezelőgombok
2) Hangerő
3) Az aktuális szám adatai
4) Equalizer
5) Számlista
6) Számlista funkciók

Milliók várnak Önre

Zenehallgatáshoz elengedhetetlen a jó muzsika. Na de hol találhatjuk meg a nekünk tetsző zenét?

A világháló szemkápráztató forgatagában keresgélő zenebarát örömmel tapasztalhatja, hogy tömérdek zenét tartalmazó honlap vár rá az Interneten. Az ilyen honlapokon található dalok címére kattintva a zenei honlapok a legtöbb esetben két lehetőséget ajánlanak fel. Az egyik esetben magáról az Internetről hallgathatjuk meg a számot. Ilyenkor a böngésző elindítja az MP3-lejátszó programunkat, például a WinAmpot, és az a dalt lejátssza számítógépünkön.

Szóljon hangosan…

A második esetben a kiválasztott számot először is a számítógépünk merevlemezére mentjük (letöltjük), majd a letöltés után mi indítjuk el a lejátszó programot, és játsszuk le a dalt. Mindenképpen ezt a módszert tanácsos választani, mert így a letöltött zene megmarad a merevlemezünkön és bármikor – anélkül, hogy Internet-kapcsolatot kellene létrehoznunk – meghallgathatjuk. Ha Ön jó zenét akar letölteni a gépére, ahhoz még angolul sem kell tudnia. A legjobb magyarországi oldalak közül érdemes felkeresni például a http://www.origo.hu/mp3/ és a http://mp3.index.hu/ címet, ahol a zenéken kívül rengeteg élőkapcsot is találhatunk más zenei oldalakhoz. Vagyis megint kezdődhet az izgalmas szörfölés.

Cserebere, hallgatom

A zenei honlapokon nagyon sok zene található, de mivel a honlapokat általában egy-két ember szerkeszti, a megtalálható előadók és számok listája legtöbbször a honlap készítőinek ízlését tükrözi. Ma már akkora a választék, hogy még a legnagyobb zenei honlapok is csak egy töredékét tartalmazzák a világhálón fellelhető zenének. Azért, hogy minél több dal legyen hozzáférhető a zenét szerető emberek számára, kitalálták a zenei fájlok csereberélését lehetővé tevő szoftvereket. Ezek a szoftverek azon az elven működnek, hogy mindenki, aki rendelkezik egy fájlcserélő szoftverrel, az a saját merevlemezén található zenei fájlokat elérhetővé teszi a többi felhasználó számára. Amikor egy ilyen szoftverrel ellátott gép előtt ülve felmegyünk az Internetre, láthatóvá válik számunkra az összes felhasználó összes zenéje. Képzelje csak el! A világon nincsen még egy ilyen választékot kínáló zeneműbolt! A zenéket át is tölthetjük saját számítógépünkre. Természetesen ezt csak akkor tudjuk megtenni, ha be van kapcsolva az a számítógép, amelyen a kiválasztott zene található. Amíg fent vagyunk az Interneten, addig a többi felhasználó a mi gépünkön található zenéket ugyanígy át tudja tölteni a saját számítógépére. Ez a módszer sokkal több zene elérését teszi lehetővé, mintha egy zenei honlaphoz csatlakozunk, hiszen így akár több millió merevlemezen található zene közül csemegézhetünk.

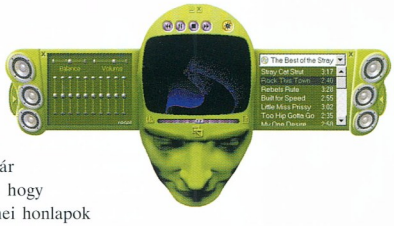

Süss fel Nap-ster!

A zenei fájlok cserélgetésére alkalmas hálózatok legismertebb képviselője a Napster. Néhány kattintás, és Ön is részese lehet a világháló egyik legnagyobb, leghíresebb közösségének.

Aki egy kicsit is figyelemmel kíséri az Internet világát, az nagyon sokat olvashat a Napster fájlcserélő programról. A program több millió felhasználóval büszkélkedhet, és segítségével hihetetlen mennyiségű zenét osztanak meg egymással a felhasználók. A dalok a felhasználók gépén vannak, a dalok címeit és elérési helyüket pedig központi gépeken (szervereken) tárolják, hogy aki valamilyen zenét keres, az minél gyorsabban megtalálhassa. Mikor egy zenét keresünk, akkor a program megnézi a központi gép adatbázisában, hogy mely felhasználók gépén található meg a keresett zene, majd a megtalált felhasználók listáját megmutatja. Innen választhatjuk ki azt a gépet, ahonnan a zenét le szeretnénk tölteni.

Jogi esetek

A fájlcserélő hálózatok felelőssége óriási, hiszen a hálózat üzemeltetői nem tudják ellenőrizni a tagok által megosztott tartalmat. A Napstert emiatt rengeteg támadás érte a lemezkiadók részéről, hiszen nem kevés olyan művész, énekes, zenész és együttes zenéihez lehet hozzájutni a programmal, akik ehhez bizony nem járultak hozzá. A cég folyamatosan próbálja kiszűrni a nem legális zenéket a hálózatról, de a kiadók és a zenészek folyamatosan támadják.

Vitájuk talán korunk legérdekesebb zenei-kulturális jelensége.

Most pedig nézzük meg együtt, miként szerezhet Ön is jó zenét a Napsterről.

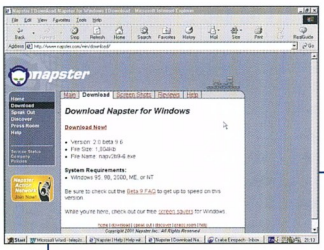

1. lépés: Ahhoz, hogy részesei lehessünk a Napster fájlcserélő hálózatának, le kell tölteni a programot az Internetről. A program a http://napster. com/win/download/ címen található. Elmenve erre a helyre, kattintsunk a download now (letöltés most) gombra.

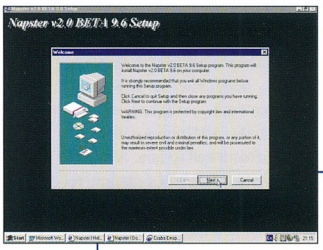

2. lépés: Letöltéskor válasszuk a Save to disk (lemezre mentés) lehetőséget. Miután a program letöltődött, indítsuk el a programot, és kövessük a telepítési utasításokat.

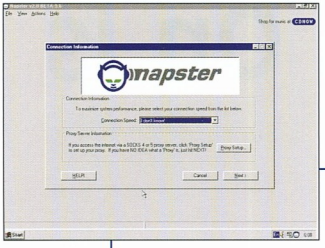

3. lépés: Ha mindenre megfelelően válaszoltunk a telepítés befejezése után elindíthatjuk a programot. Az első indításkor meg kell adnunk néhány információt, például modemünk sebességét.

4. lépés: Regisztrálni is kell magunkat, hogy a közösség tagjai lehessünk. Meg kell adnunk egy felhasználói nevet és egy jelszót.

5. lépés: A következő két képernyőn azt a könyvtárat kell megadnunk, ahová a szerzett zenéket le szeretnénk tölteni és azt, amit meg akarunk osztani a közösség tagjaival. Ez az a hely gépünkön, ahonnan más felhasználók le tudják tölteni a mi zenéinket.

6. lépés: Ha mindent jól töltöttünk ki, akkor máris indulhat a program!

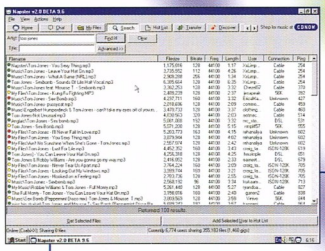

7. lépés: Keressük meg kedvenc zenészünket! Talán a legfontosabb funkció a keresés (Search). Az artist (művész) mezőbe írjunk be egy általunk kedvelt előadót, és a program kilistázza azokat a gépeket, ahol az előadó zenéi megtalálhatók.

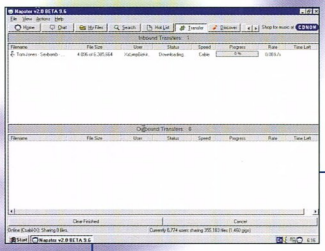

8. lépés: Amennyiben a listában találunk olyan zenét, amit szeretünk, csak rá kell kattintanunk, és a program letölti a dalt a mi gépünk könyvtárába, ahonnan bármikor lejátszhatjuk.

Készítsen Ön is MP3-at

A híres MP3 fájlokhoz nem csak az Internetről lehet hozzájutni. Akadnak olyan segédprogramok, amelyekkel Ön is könnyedén MP3 fájlokká alakíthatja zenei CD-it.

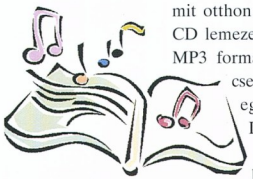

Mindenki az MP3 fájlokról beszél, még az újságok is erről írnak. De miként is készülnek ezek a hasznos zenei csemegék? Hogyan lehetne ilyesmit otthon is csinálni? Ha Ön is szeretné CD lemezeit vagy az Ön által írt zenéket MP3 formátumra átalakítani, akkor nincsen egyéb dolga, mint beszerezni egy erre alkalmas programot. Ilyen segédprogramok legegyszerűbben a világhálóról szerezhetőek meg.

Ripp-ropp átalakítások

Az MP3 fájlok előállításának folyamata két lépcsőből áll. Amikor CD-n található zenét akar a merevlemezére átmásolni, vagyis számítógépes formátumba alakítani, akkor egy ún. „ripper" szoftverre lesz szüksége. Ezek a szoftverek a CD-n található zenéket WAV formátumú fájlokká alakítják át merevlemeze kijelölt könyvtárába. Ezt a folyamatot nevezzük szép magyar szóval „rippelésnek". WAV fájlokat természetesen nem csak így állíthatunk elő, a Windows hangrögzítő segédprogramja is ebben a formátumban rögzíti a felvételeket. Sőt akadnak zeneszerkesztő programok is, melyek ismerik ezt a formátumot.

A második lépés során a program a WAV fájlból MP3 formátumot készít. Ezt a folyamatot, amire egyelőre szintén nincs magyar szó, „encodolásnak" nevezzük.

A legismertebb MP3 készítő és ripping programok

- FreeRip
- AudioCatalyst
- StreamBox ripper
- Audio Grabber
- RapidRipper

A programok letölthetőek az Internetről, az ismertebb program-adatbázisokból

Az MP3 tagsága

Hasonlón a HTML programozásnál megtanult meta adatokhoz, az MP3 fájl is tartalmazhat úgynevezett ID3 Tag-okat. Ezek a fájlra, zenére vonatkozó információkat tartalmazzák. Ilyen Tag például a szerző neve, a dal címe, a dal szövege vagy akár különböző képek. Az encodolást végző szoftverek ilyen információk elhelyezésére is képesek.

Mindennél fontosabb a minőség

A legtöbb átalakító programban meg kell adni, hogy a számítógépes zenei fájl milyen minőségben szóljon. Ennek mértékegysége a „bitrate". Minél nagyobb ez a szám, annál jobb minőségű a zene, de annál több helyet is fog elfoglalni a merevlemezen. Vagyis jó zenéhez sok hely kell. Mellékelt táblázatunkból kiderül, milyen szám, milyen minőségnek felel meg.

96	A CD minőségnél kicsit gyengébb minőség
128	Nagyon jó minőség, kis fájlméret
160, 192	Rendkívül jó minnőség, a nem mindenki számára hallható hangokat is tartalmazza
256	A legjobb minőség

Zenebona mindenkinek

A zenehallgatás csodálatos dolog, de nem mindegy, mit hallgatunk. Az Internet segít a tájékozódásban is!

Van már mivel, de nincsen mit? Mindent előkészített, de valami azért még hibádzik? Bizony, sok szó esett már arról, miként és mivel érdemes zenét hallgatni, de annak eldöntéséért, hogy ki milyen zenét hallgasson, nem merjük vállalni a felelősséget. Szerencsére akadnak olyan honlapok, amelyek kifejezetten zenei hírekkel, stílusokkal, eseményekkel foglalkoznak.

Zeneháló

Az egyik legjobb zenével foglalkozó oldal Magyarországon a Zenenet oldal. A hatalmas honlap óriási hírcsokrot nyújt át naponta a látogatóknak a pop, a rock, a jazz, a blues és még rengeteg különböző zenei stílusból. Ízlésünk formálásához kitűnő segítséget nyújthat a stíluskalauz, ahol sokféle zenei stílus leírását olvashatjuk. A különböző zenekarok rajongóinak is érdemes felkeresni az oldalt, rengeteg sztárinterjú és zenei életraj közötti csemegézhetnek. A koncertekre járóknak a „buli ajánló" nyújthat segítséget. Ráadásul az oldalon slágerlistát is találunk, de rengeteg dal szövege is felkerült az ide. Akinek sikerül végignéznie az óriási információhalmazt, az – kikapcsolódásként – jó néhány zenét meg is tud hallgatni a honlapon, a készítők ugyanis MP3 dalokat is elhelyeztek külön oldalakon.

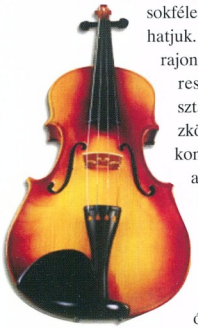

Sztárok – jó időben

Nemcsak újságírók és médiaszakemberek ismerték fel az Internetben rejlő végtelen lehetőségeket, napjainkban a zenészek, a sztárok is kezdik oroszlánkörmeikkel pengetni a világháló húrjait. Dawid Bowie, a XX. század egyik legnagyobb zenei egyénisége például nemcsak a zenében, hanem az Interneten is az élen halad. Az ezerarcú művész saját honlapja mellett egy internetes rádiót is indított. A magyar sztárok közül Ákos honlapja emelkedik ki, a művész igényesen kivitelezett oldalaival kedveskedik internetes rajongóinak.

A sztárok oldalai

Manapság már egyre több zenekarnak és sztárnak van saját oldala. Ezeket többnyire nem nehéz megtalálni, mert általában az előadó nevével azonos a honlap címe. Érdemes megkeresni ezeket, hiszen sok honlapról zene is letölthető számítógépünkre. Ezen felül a sztárok igyekeztek valamennyit személyiségük varázsából is rávinni az oldalukra. Így Önnek úgy tűnhet, mintha egy jót beszélgethetett volna kedvencével. A honlapokon talál e-mail címet is, melyre levelet is küldhet a sztárnak.

Honlapok

www.zene.net
www.davidbowie.com
www.akos.hu

A jövő zenéje

Nemcsak hallgatni öröm a zenét, de játszani is. A világháló a zenészeknek is kitűnő segítség és az ihlet forrása.

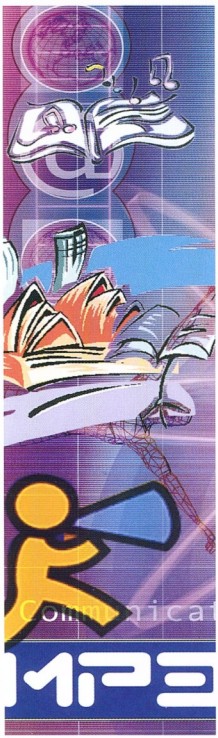

Kezdetben vala a zene, a zenész és a hangszer. Aztán eljöve a számítógép, és kiderült, hogy ez így jó. A múzsa a programok készítőit is homlokon csókolta. A számítógépeket már nagyon régóta használják zeneszerzésre. A MIDI formátumú zenei fájlokat készítő, zeneszerző, hangrögzítő és kottázó programok széles választékban kaphatóak. Ráadásul, ami a programok gyakran igen borsos árát figyelembe véve nem is elhanyagolható tényező, sok közülük ingyen is letölthető kipróbálásra az Internetről.

Zenészek egymás között

A zenészek az Internet megjelenésének köszönhetően a zeneszerzésnél jóval többre képesek. Ma már nagyon sokszor előfordul az, hogy a különböző zenészeknek egy-egy közös lemez elkészítéséhez nem is kell találkozniuk, mindössze elektronikus levélben küldik el egymásnak digitálisan rögzített szerzeményeiket, játékukat. Amikor mindenki készen áll, a hangrögzítő vagy zeneszerző programokkal készített zenét valaki „összekeveri" és ezzel össze is állnak a dalok. Ez persze egy nagyon bonyolult technológiát és rendkívüli gondosságot igényel, de így a világ különböző részein élő zenészek is készíthetnek közös produkciót anélkül, hogy kimozdulnának otthonról. A távolság semmivé foszlott.

Digitális kotta

Óriási lehetőség rejlik a digitális kottaállvány kifejlesztésében. Amerikában már 1996 óta folynak kutatások olyan kottaállvány kifejlesztésére, ahol maga az állvány nem más, mint egy képernyő, ahol a zenész számára folyamatosan megy a kotta. Még lapozni sem kell! A kottaállványok internetes összekötésével óriási távlatok nyílhatnak meg mind a zeneoktatás, mind a zenekarok és karmesterek munkájában.

Közös zene

Az internetes adatátviteli technológiák elterjedésével előbb-utóbb talán az is lehetővé válik, hogy hangszerüket a számítógéphez csatlakoztatva a zenekarok az Interneten keresztül próbálhassanak. Így semmi akadálya sem lesz annak, hogy leülhessünk egy jó kis örömzenélésre a tűzföldi és eszkimó cimboráinkkal.

Ezt úgy lehetne megoldani, hogy mindenki a számítógép monitorán látná a kottát és játszaná a rá vonatkozó részt. Az Internet sugározná át azt, amit az egyes zenészek játszanak a zenekar többi tagjának hangszórójára. Mivel mindenki ugyanígy tenne és mindenki hallaná a többieket, ezért pontosan ugyanazt a hangzást lehetne elérni, mintha egy közös helyiségben lennének. Ez persze nemcsak a zenekaroknak lenne hasznos, hanem rengeteg zenélni tudó internetező találhatna percek alatt partnereket a hálón egy közös muzsikálásra. Ha ez egy napon így lesz, akkor nemcsak tiszta forrásból, de tiszta hálóból is meríthetünk. Nem nehéz megjósolni, ez a világzenévé váló nép-zene valóságos forradalmát jelenthetné.

Senki többet, harmadszor!

Izgalom, szórakozás, siker! Internetes aukción vásárolni nemcsak kitűnő időtöltés, de sok pénzt is lehet vele spórolni.

Aukciók évszázadok óta léteznek, de egészen mostanáig aukcióra menni, aukción vásárolni mindenképpen valamiféle úri huncutságnak tűnt. Úgy véltük, ezt csak azok engedhetik meg maguknak, akik nem tudnak mit kezdeni a pénzükkel. Az Internet megjelenésével a helyzet gyökeresen megváltozott.

Felejtse el a aukciók zsúfolt, izzadságszagú, füstös, kiabálásoktól hangos légkörét, az egymást vizslató ravasz tekinteteket. Próbálja ki inkább Ön is az elektronikus aukciókat, otthonról a karosszékből! A rengeteg érdekesebbnél érdekesebb aukciós honlapon szinte bármilyen árufajtában megtehetjük licitjeinket. Méghozzá gépünk mellől, és csak néhány egérkattintással! A képernyőn természetesen lépésről lépésre követhetjük a licitálás folyamatát, így megtapasztalhatjuk ugyanazt az izgalmat, mint a hagyományos aukciókon. Mivel az aukciók minden adata részletesen olvasható a honlapon, sokkal kisebb annak az esélye, hogy az aukciót bonyolító cég valamilyen ravaszságon törje a fejét, hiszen minden digitálisan lett rögzítve.

Ráadásul nem csak cégektől vagy aukciós házaktól vásárolhatunk ilyen módon. Akadnak honlapok, ahová bárki, még Ön is feltehet értékeit, de megunt kacatjait is. Ebben az esetben a honlapok a technológiát biztosítják az eladó és a vevő között. A licitálás nyertese és a szervező cég az aukció végén egymással akár elektronikus levélben is kapcsolatba léphet. Ilyenkor egyeztetik a fizetés és az átadás részleteit is. Néhány honlap a pénz utalásának technikai lebonyolítását is vállalja az eladó és a vevő között, így az Ön pénze az elektronikus vásárlásnál megszokott biztonságos csatornákon jut az eladóhoz, aki persze sok esetben ismeretlen, de az aukciós oldalak készítői szerencsére erre is gondoltak: jó néhány honlap rögzíti az aukciókon résztvevők adatait és a honlap aukcióin rögzített viselkedésüket, és a többi résztvevő véleménye alapján minősíti őket! A megbízhatóságukra vonatkozó információkat vásárláskor megadják a vevőnek, így Ön könnyebben el tudja dönteni, hogy vásároljon-e az illetőtől, avagy inkább nagy ívben elkerülje.

Nem is magyarázkodunk tovább. Tegye próbára tudását és szerencséjét. Keressen fel Ön is néhány aukciós oldalt, és fedezze fel a győzelem érzését, azt a csodálatos pillanatot, amikor a licit végén az elektronikus kalapács Önre mutat.

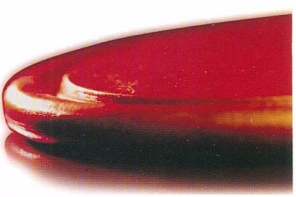

Mi fán terem az aukció?

Mielőtt alaposabban megnéznénk, hogyan is működnek az internetes aukciók, érdemes egy kicsit megismerkedni általában az aukció fogalmával és lehetőségeivel.

Az ingóságok árverését a rómaiak óta hívjuk auctio-nak, az ingatlanok árverését pedig subhastationak. Megkülönböztetünk hatósági és kereskedelmi árverést, attól függően, hogy a tulajdonos kényszer (például bírósági végrehajtás) hatására vagy önként válik-e meg tulajdonától. A hatósági árverések rendezésének jogát pályázati úton lehet elnyerni.

A sikeres árveréshez egy árverésvezetőre és legalább két fő árverezőre van szükség, természetesen a helyszínen és az elárverezendő tárgyon, tárgyakon kívül.

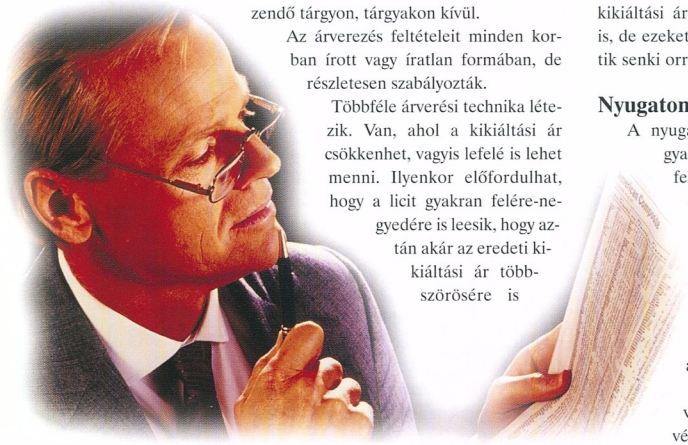

Az árverezés feltételeit minden korban írott vagy íratlan formában, de részletesen szabályozták.

Többféle árverési technika létezik. Van, ahol a kikiáltási ár csökkenhet, vagyis lefelé is lehet menni. Ilyenkor előfordulhat, hogy a licit gyakran felére-negyedére is leesik, hogy aztán akár az eredeti kikiáltási ár többszörösére is felmenjen. A mai magyar gyakorlatban ez az árejtéses technika a hatósági árverésekre jellemző licitálási forma.

A magyarországi kereskedelmi árveréseken a kikiáltási ár mint minimum ár szerepel, mely alá az árverés vezetője nem engedi a licitet. Ez gyakorlatilag az az ár, amit az árverést rendező cég garantál a tárgy tulajdonosának sikeres eladás esetén. Természetesen itt is történhetnek külön megállapodások az árverező ház és a bérbeadó között, melyben rögzíthetnek a kikiáltási árat meghaladó minimum árat is, de ezeket a megállapodásokat nem kötik senki orrára sem.

Nyugaton a helyzet változatlan

A nyugat-európai gyakorlatban leggyakrabban a becsült árat tűntetik fel, melyet a piaci értékviszonyok és a hasonló típusú tárgyak jellemző árának átlaga alapján határoznak meg A licit alsó lépcsőjét az árverés vezetője sokszor a kikiáltás pillanatában határozza meg, a terem hangulatát, az árverés addigi menetét és természetesen az addig befutott vételi megbízásokat figyelembe véve. Itt a limitárat (az elfogad-

ható legalacsonyabb ár) a beadó és az aukciós ház között létrejött szerződés rögzíti. Ez természetesen titkos.

Léteznek olyan árverések, amiknél a licitek megadása írásban történik, és egy előre meghatározott időpontban összesítik azokat. A legmagasabb ajánlatot benyújtó licitálóval kötik meg aztán az adásvételi szerződést. Külön izgalmassá teszi a licitet, ha az árverés szervezője nem hozza nyilvánosságra az addigi ajánlatokat!

Fontos szabályozások

Az aukció feltételeit előre írásban rögzítik, a hatósági árverésekre vonatkozó szabályokat pedig a törvény szabályozza. Az aukciós szabályzat tartalmazza a helyszínt és az időpontot, az árverés szervezőjének jutalékát, a fizetés feltételeit, a tárolásra és szállításra vonatkozó kitételeket.

Aukciókon lehetőség nyílik vételi megbízásra, illetve telefonos licitre. Az árverés szervezője mindkét esetben előleget fizettet be, mely sikeres licit esetén foglalóként működik.

Vételi megbízást adni akkor célszerű, ha valaki nem tud vagy nem akar az árverésen részt venni. A vételi megbízásnak minden esetben tartalmaznia kell többek között azt a legmagasabb összeget, amit a megbízó a tárgyért még hajlandó kifizetni.

Telefonos licit esetén a megbízó maga is részese az árverésnek, nyomon követheti az eseményeket, és licitjével menet közben aktívan beleszólhat. Mindkét esetben az árverést rendező cég alkalmazottja képviseli a megbízót.

Csak a részvétel ingyenes!

Az aukció szervezője általában mindkét féltől, tehát az eredeti tulajdonostól és a vevőtől is beszed jutalékot. Ez általában 5 és 15 százalék között mozog. Művészeti árveréseken szerzőijogdíj, illetve követői díj is felszámításra kerül.

Fontos aukciós fogalom az úgynevezett kalapács-ár, mely a tárgy leütési árát jelenti, vagyis azt az összeget, amely a licit során a legmagasabb volt. Ez az az összeg, amelyből a vevő, illetve a beadó jutalékát számítják.

Az árverések nyilvánosak, azokon a részvétel rendszerint ingyenes. Ez teszi többek között népszerű értékesítési formává, hiszen a tárgy eredeti tulajdonosa figyelemmel tudja kísérni az eladandó darab útját a szerződés megkötésétől az új tulajdonosig.

Aukciókon gyakran megfigyelhető, hogy a leütési ár meghaladja a valós piaci értéket. Ez egy sajátos pszichózis következménye, amely a versenylázból, a győzni akarásból és a birtoklási vágyból adódik. A láz az előzetesen elhatározott maximális összeg túllépésére hajtja az árverezőt.

Az internetes aukciók működése

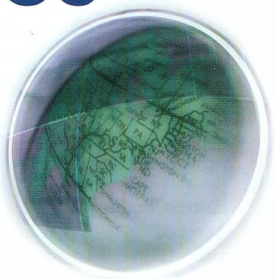

Venni akar vagy eladni? Néhány óra ráfordítással könnyedén elsajátíthatja az internetes aukciók világának minden csínját-bínját.

Hasonlóan az internetes kereskedésekhez, az elektronikus aukciók is a World Wide Web-en zajlanak. Ez azért jó, mert az internetes aukciós házak eléréséhez semmiféle programra nincs szükségünk, csak egy Internet böngészőre. Gépelje be az aukciós oldal címét a böngészőprogram cím mezőjébe. Néhány másodperc várakozás után megjelenik a kiválasztott aukciós honlap nyitó oldala. Máris kezdődhet a digitális kaland. Meglátja, élvezni fogja, még akkor is, ha csak nézelődni jár ide.

A regisztrálás a legfontosabb

Az aukciókon való részvételhez mindenekelőtt regisztrálnunk kell magunkat a kiválasztott aukciós oldal adatbázisába. Mivel egy-egy árverésen nagyon sok pénz cserél gazdát, ezért az aukciók biztonságának érdekében a regisztrációnál meg kell adni személyes adatainkat, nevünket és címünket is. Az árverésen való részvételkor személyes adatait a többi résztvevő nem látja, legfeljebb a regisztrációnál Ön által megadott, ún. felhasználói nevet, ami legtöbbször fantázianév. A nem regisztrált látogatók az árverésen nem vehetnek részt, de az aukciós tárgyakat kedvcsinálónak ők is megtekinthetik.

A vevőkért mindent!

A nagy aukciós honlapokon sokféle tárgyra lehet licitálni. Egy-egy nagy oldalon a tételek száma meghaladhatja a milliós darabszámot is. Azért, hogy a vevők gyorsan megtalálják az őket leginkább érdeklő tételeket, a honlapokon különböző kategóriák alá sorolják ezeket. Ilyen kategóriákat alakítottak ki például a műtárgyaknak, bélyegeknek, ingatlanoknak, autóknak, ruháknak, játékoknak, de még a kertápolással kapcsolatos tárgyaknak is. A legjobb olda-

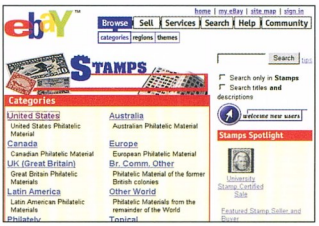

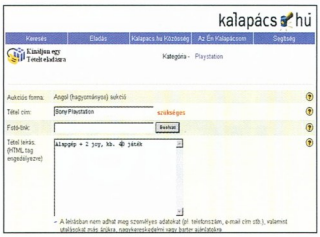

lakon még kereső is működik. Ennek segítségével az érdeklődő konkrét tárgyakat kereshet, és az oldalak keresője másodpercek alatt megválaszolja, hogy a keresett tárgy megtalálható-e az oldalon.

Információözön – ami nem is árt

A vásárláskor a vevők nem látják a valóságban a kiválasztott tárgyat. Az eladók és a honlapok üzemeltetői ezért lehetőség szerint minden információt közzéteszneknek a tárgyról, elkerülve ezzel azt, hogy a vevő becsapottnak érezze magát a licitálás megnyerése esetén. A licitáláskor ezért sok esetben a tárgy fényképe és részletes leírása is megtalálható. Ez mindenki számára megkönnyíti a döntést.

Kezdődik az aukció!

Minden internetes aukció úgy kezdődik, hogy az eladó eladásra kínálja az eladni kívánt tárgyat. Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy az általa a tárgyról fontosnak tartott információkat megadja az „eladás” oldalon. Ez után beállítja az aukció feltételeit, az időtartamát, a minimum árat, az aukció típusát, kijelöli, hogy a tárgy melyik áruosztályban, azaz melyik kategóriában induljon.

Ezt követően az eladónak nincs más dolga, mint folyamatosan figyelni az aukció állását. Ezt bármikor megteheti az aukciós oldal felkeresésével. A vevők folyamatosan licitálhatnak a tárgyra, és mindenki láthatja, hogy mennyi idő van hátra az aukció végéig. Az is világos, hogy mennyi a pillanatnyi legmagasabb ár a tárgyért. Az árverést az nyeri, aki az aukció lejártakor a legmagasabb ajánlatot adja. A nyertest az aukciós oldal általában e-mailben értesíti a győzelemről. Ezek után nincs más teendő, mint hogy az eladó és a vevő kapcsolatba lép egymással. Ekkor kell megegyezniük a pénz és a tárgy kicserélésének feltételeiben.

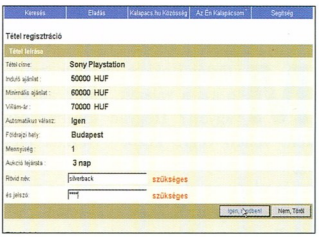

Árverési jutalék nincs!

A hagyományos aukciós házak az árverések lebonyolításáért pénzt kérnek, általában az eladási ár valahány százalékát. Az internetes aukciós házak sokszor teljesen ingyenesek, a vevők és az eladók „összehozásáért” semmiféle pénzt nem kérnek. Ugyanakkor viszont az üzletek meghiúsulásáért, a szabályok be nem tartásáért és a néha előforduló tisztességtelen üzleti magatartásért sem vállalnak semmiféle felelősséget.

Még élnek a régi, patinás házak

Más a helyzet, amikor a régi, hagyományos aukciós házak is rendeznek aukciókat az Interneten. Ilyenkor ugyanazok a feltételek érvényesek az internetes aukciójukra is, mint a teremben tartottakra. Ezek az aukciók azért biztonságosabbak, mert a vevő és az eladó nem is látja egymást. Egyik sem tudja becsapni a másikat, mivel az eladás részleteit és a pénz kezelését is az aukciós ház végzi.

Biztonság mindenek felett

Nem veszélyes ez az egész? Nézzük meg, milyen eszközökkel védik az internetes aukciós házak az aukciók résztvevőinek érdekeit.

Mi történik akkor, ha Ön megnyerte azt a valamit, amire annyira vágyott? Hogyan tovább? Miként veheti végre kézbe? Nézzük meg együtt, mi is ilyenkor a teendő! Minden árverés végén az eladó és a győztes vevő is értesítést kap arról, hogy az aukciónak vége. Ilyenkor a feleknek kapcsolatba kell lépniük egymással a fizetés és az áru átadásának megbeszélése céljából. A kapcsolatfelvétel sokszor e-mailben, az áru elküldése pedig postán történik.

A bizalom érdekében

Mivel a felek nem ismerik egymást, mindkét oldalnak akad oka aggodalomra. A vevő szempontjából az lenne az ideális, hogyha az eladó elküldené az árut, ő pedig átvétel után fizetne. Az eladó szempontjából pedig az lenne a kellemes, ha előbb megkapná a pénzt és csak utána küldené az árut. A minél magasabb biztonság érdekében az internetes aukciós házak többféle módszert alkalmaznak ügyfeleik érdekében.

A viselkedés minősít

A legtöbb oldalon létezik egy minősítési rendszer, ahol az eladók és a vevők is minősítik egymást, az aukció alatt és az aukció után tanúsított viselkedésük alapján. Ez olyan egyfajta pontozásos rendszer, ahol az, aki sokszor vett részt aukción és mindig a tisztességes üzleti magatartás elvei szerint járt el, az magasra kerül a „ranglistán". Aki tisztességtelenül, az kevés pontot kap. Amikor részt veszünk egy árverésen, mind az eladóról, mind a licitálókról elolvashatjuk a minősítését. Természetesen, akik csalnak vagy valamiféle trükkel próbálkoztak, azokat kizárják a regisztrációs adatbázisból, és nem vehetnek többet részt aukción.

A ház, ahol tud, segít

Akadnak olyan házak is, amelyek egy bizonyos határig anyagi felelősséget is vállalnak az üzletért. Mások csalás gyanúja esetén jogi segítséget nyújtanak a becsapott félnek. Néhány oldal üzemeltet olyan szolgáltatást is, ahol a pénzt és a tárgyat is nekik kell elküldeniük. Ilyenkor ők fizetik ki az eladót, és ők szállítják az árut a vevőnek. Ilyenkor természetesen anyagi ellenszolgáltatást is kérnek ezért a tevékenységért. Ezt a szolgáltatást nagy értékű tárgyak vásárlásakor mindenképpen célszerű igénybe venni. Kisebb értékű tárgyak adás-vételekor mindenképpen nézzük meg üzleti partnerünk minősítését, és ha az nem megfelelő, nagyon gondosan járjunk el a vásárlásnál és az eladásnál is! Hideg fejjel remek dolgokat lehet szerezni, és az Internet világára is érvényes, hogy hosszú távon a tisztesség a kifizetődő magatartás.

A www.ebay.com minősítési rendszere

+1 pont minden pozitív minősítésért
0 pont minden semleges minősítésért
-1 pont minden negatív minősítésért
10 vagy annál több minősítésért (pontért) egy csillag ikont kapunk!

A csillag ikonok jelentése

- Sárga csillag 10-99 minősítés
- Kék csillag 100-499 minősítés
- Lila csillag 500-999 minősítés
- Piros csillag 1000-9999 minősítés
- Hullócsillag 10 000 minősítés felett

Óriási pénzek

Játék vagy komoly dolog? Bár az aukció sokak számára csupán könnyed szórakozásnak tűnik, az internetes kereskedelem ezen formája kitűnő üzlet is egyben.

Az internetes árverések, a merész aukciós akciókat hirdető honlapok manapság az elektronikus kereskedelem igazi Eldorádójának számítanak. A lehetőségek felső határa a csillagos ég, bár manapság már holdbéli birtokokra is lehet licitálni. Emberek százezrei töltik itt izgatottan a szabadidejüket. Mi lehet az oka ennek a hihetetlen népszerűségnek, ennek a pezsgő, lüktető életnek? A régebbi értékesítési csatornákon az aukció korántsem rejtett olyan lehetőségeket magában, mint az Interneten. Mivel egy hagyományos árverés lebonyolításához több ember (árverés vezető, segédek) szükséges, lebonyolítása meglehetősen drága tevékenység. Éppen ezért teremben csak nagy értékű műtárgyak, régi autók, bélyegek értékesítése céljából szoktak aukciókat tartani.

Itt másképpen történik minden

A hálón egyszerűbben mennek a dolgok. Az internetes aukciók lebonyolítása ennél lényegesen egyszerűbb és olcsóbb. Emberekre nincs szükség, mindent a számítógépek és a technológia működtet. Éppen ezért az internetes aukciókon kis értékű tárgyak is gazdát cserélnek, az aukciós honlapokon megjelenő árufajták köre pedig lényegesen szélesebb, mint a hagyományos aukciókon. Nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy egy-egy jól működő aukciós oldalon szinte minden kapható.

Miért ingyen?

Ön is hisz abban, hogy ingyen leves márpedig nincs? Gyanúsak az ingyenes szolgáltatások? Egy aukciós oldal kifejlesztése azért természetesen nem kis pénzbe kerül. Felmerül tehát a kérdés, miért éri meg ingyen üzemeltetni ezeket az oldal készítőinek. Hogyan képesek az árveréseket jutalék mentesen lebonyolítani? A válasz itt is a hirdetésben rejlik. Az aukciós oldalak nagyon népszerűek az Internet-felhasználói körében, a nagy cégek tehát szívesen hirdetnek az ilyen honlapokon. A hirdetési bevétel azután fedezi az oldal kifejlesztésének és üzemeltetésének költségeit.

Az eladók sem járnak rosszul

Az eladók számára is gyümölcsöző dolog az Internet, hiszen nemcsak magánemberek megunt kacatjaikat, hanem még a hagyományos üzletek is szívesen bocsátják termékeiket aukcióra a hálón. Akad még olyan hely is, ahol sajtra vagy borra lehet licitálni! Így nagy forgalomra lehet szert tenni, hiszen az aukció izgalma miatt sokan szívesebben vesznek bármit internetes aukción, mint boltban, ráadásul az eladó számára is olcsóbb az értékesítés, nem kell üzlethelységet fent tartani.

A vevőknek sem rossz

A dolog természetesen fordítva is igaz. Ami valaki számára értéktelen, az más ember számára esetleg felbecsülhetetlen értéket hordoz. Az internetes aukciókon mindig lehet olyan dolgokat olcsón vásárolni, amelyek egy hagyományos üzletben sokkal többe kerülnének. Akár el akarunk adni valamit, akár vásárolni szeretnénk, alapos odafigyeléssel nagyon jó üzletet köthetünk az internetes aukciós honlapokon.

A legnagyobb házak

Akadnak otthon megunt kacatjai? Vagy ellenkezőleg, éppen néhány antik remekművet szeretne vásárolni? Keresse fel a legnagyobb internetes aukciós oldalakat!

Csak Önre várnak az internetes adokveszek vibráló, élettel teli Paradicsomjai. Amennyiben szeretne részt venni internetes aukciókon, akkor mindenképpen a jól ismert, nagy és bejáratott oldalakat érdemes először kipróbálni. Nemcsak azért, mert ott tud biztonságosan és kényelmesen részt venni az aukciókban, hanem azért is, mert az ismert oldalakon találja a legtöbb érdekes tárgyat. Nézzen szét velünk a hálón. Összegyűjtöttünk Önnek néhány igazán jó oldalt. Csak arra vigyázzon, nehogy ott ragadjon valamelyik, remek lehetőségeket kínáló, éppen az Ön szájízének megfelelő honlapcsodán.

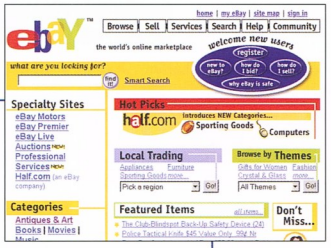

Ebay

Cím: www.ebay.com

Napjainkban a legismertebb és a legnagyobb aukciós oldal az amerikai Ebay. Rengeteg féle kategóriában zajlanak itt folyamatosan az árverések. Az autótól a bélyegekig találhatunk kedvünkre való meglepetéseket és csemegéket. Az aukcióra bocsátott tárgyak száma meghaladja az ötmilliót, és egy-egy érdekesebb tárgyra sok esetben több százan is licitálnak. Ez az a hely, amit feltétlenül érdemes felkeresni, akkor is, ha csak nézelődni akar.

Yahoo

Cím: http://auctions.yahoo.com/

A Yahoo nemcsak mint az egyik legjobb kereső tett szert kimagasló népszerűségre, de a honlap készítői óriási aukciós oldalt is üzemeltetnek. Az oldal évek óta működik a felhasználók legnagyobb megelégedésére. Ha igazán villámgyors és korszerű kiszolgálásra vágyik, akkor kukkantson be ide.

Sotheby's

Cím: http://www.sothebys.com/

A több mint 250 éve működő, legmegbízhatóbbnak tartott aukciós ház, a Sotheby sem akar kimaradni az internetes aukciók világából. A szolgáltatások, akárcsak a hagyományos aukciók. megbízhatóságukról közismertek. Ha Ön angolos eleganciára vágyik, akkor itt az Ön helye.

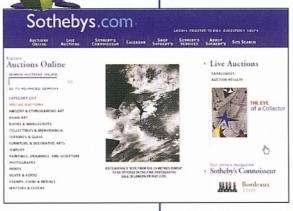

Christie's

Cím: http://www.christies.com/

Ha Sotheby's, akkor a Christie's sem maradhat ki! A két egymással versengő nagy aukciós ház közül az Interneten a Christie' s lemaradt a versenyben. Bár itt is licitálhatunk az Interneten keresztül, de a szolgáltatások színvonala lemarad a Sotheby's mögött. Hiába, nem szabad megülni a babérokon.

Adventure Bid

Cím: http://www.adventurebid.com/

Az Adventure Bid egy nagyon érdekes aukciós oldal. Elsősorban kalandra vágyóknak ajánljuk. Itt főleg utazási irodák egzotikus útjaira lehet licitálni, Galapagoszi yacht túrától a vietnámi biciklis körutazásig minden eszeveszett és vakmerő dolog szerepel a kínálatban. Kalandorok ne kímél-

Unclaimed Baggage

Cím: http://www.unclaimedbaggage.com/

Ez az oldal egy érdekes ötleten alapszik. A világ különböző repülőterein ottfelejtett és elkeveredett csomagok tartalmára lehet licitálni a honlapon. Ezeket már senki sem keresi, leírták őket. Az olcsó vásárlási lehetőségeken túl érdekes szociológia következtetésekre juthatunk abból is, hogy mit rejt embertársaink csomagja Amerikától Afrikáig. Aki szereti az izgalmas meglepetéseket, annak itt a helye.

Gregg Manning

http://gmaiweb2.gregmanning.com/

A különböző hobbik kedvelői kedvükre találhatnak ezen a remek helyen az érdeklődési köröknek megfelelő árveréseket. A Gregg Manning honlap a világ egyik legnagyobb aukciós oldala. Elsősorban a bélyeggyűjtők egyébként is „rendkívül" sok stresszel járó kedvenc időtöltését igyekszik még jobban megkönnyíteni. Aki ide látogat, az kénytelen lesz szembe nézni a bőség zavarával.

Magyar oldalak

Bár Magyarország nem számít internetes nagyhatalomnak, néhány színvonalas magyar aukciós oldalt már találhatunk a hálón!

Ahhoz, hogy az Internet használat igazán elterjedhessen Magyarországon, mindenképpen szükséges, hogy legyenek jó minőségű, érdekes magyar nyelvű honlapok. Mivel hazánkban sokan még nem beszélnek semmilyen idegen nyelvet, a háló csodái csak akkor lesznek mindenki számára elérhetőek, ha minden szolgáltatás hozzáférhető magyarul is. Ezért óriási jelentőségűek az anyanyelvű honlapok, legyen szó bármilyen témáról, hírekről, játékokról vagy éppen aukciókról. Akik az internetes aukciókra kíváncsiak, azok már több olyan remek oldalt is találhatnak, ahol magyar nyelven lehet részt venni az aukciókon. Itt a nagyvilág minden magyarul tudó gyermeke kedvére vásárolhat vagy éppen eladhat. Most a legkiemelkedőbb hazai oldalakat tesszük le az Ön lába elé. Tessék nyugodtan belépni.

Kalapács www.kalapacs.hu

Az oldalon megtalálhatjuk mindazokat a szolgáltatásokat, amiket a legnagyobb külföldi oldalakon láthatunk. Különböző típusú aukciókon lehet részt venni. Ebben részletes tájékoztatás segíti a résztvevőket. Még egy a regisztrált felhasználókat minősítő rendszer is működik az oldalon. Így egyből kiderül mindenkiről az igazság vagy éppenséggel a korábban elkövetett gazság.

Eeebid

www.eeebid.hu

Az eeebid készítői a közép-európai régióban próbálnak szerencsét. Errefelé már javában tart az európai integráció. Magyar nyelvű oldalukon tömérdek kategóriában lehet licitálni, a teljesen értéktelen kacatoktól akár a nagy értékű autókig. Ha hazai ízekre vágyik, akkor itt feltétlenül nézzen szét. Persze ezt az oldalt nyugodtan ajánlhatja a szomszédos államokban élő barátainak, rokonainak és üzletfeleinek is.

Fotexnet http://arveres.fotexnet.hu

A Fotexnet portál semmiről sem akar lemaradni. Ez a cég is működtet egy aukciós oldalt, ahol érdekes árlejtéses „fordított" aukción lehet részt venni. Ez azt jelenti, hogy minden tételhez tartozik egy forintszámláló, ami csökkenő értéket mutat. A résztvevők bármelyik pillanatban megvehetik a kiválasztott tárgyat. A tárgy persze a számláló csökkenésével folyamatosan egyre olcsóbb lesz, így egyre nő az esély, hogy azt egy másik résztvevő is megpróbálja megvásárolni. Ez a fajta licitálás nemcsak a vásárlás egy érdekes módja, de jópofa szórakozás is.

Kincsesbányák a világhálón

Az Interneten rengeteg számítógépes program található. Legegyszerűbben a program-kincsesbányákon, az úgynevezett download site-okon találhatjuk meg őket.

Szeretne leereszkedni egy titokzatos, meglepetésekkel és mesebeli értékekkel teli kincsesbányába? Akkor jó helyen jár az Interneten, mert a világhálón valósággal nyüzsögnek a mesés lelőhelyek. Nézzen szét bennük, meglátja, nem fogja megbánni!

Az Internet megjelenéséig Magyarországon a számítógépes programok beszerzése meglehetősen nehézkesen ment. Szoftverkereskedelemmel kevesen foglalkoztak, és az a néhány cég is viszonylag kevés programot tartott raktáron. A kiválasztott szoftvert általában meg kellett rendelni, a szállítási időt pedig gyakran hónapokban lehetett mérni. Ráadásul a választék is kicsi volt, a közönség csak vágyakozhatott azokra a programcsodákra, amikről a számítógépes magazinokban olvashatott.

Az Internet itt is megváltoztatta a világot. Léteznek olyan Internetes számítógépek, amiket kifejezetten azzal a céllal hoztak létre, hogy számítógépes programokat tároljanak rajtuk. A felhasználók ezekre a gépekre csatlakozhatnak rá, az itt tárolt programokat áttöltheti a saját gépükre, majd ott telepíthetik az új szerzeményeket.

Az ilyen gépek kétféle technológiával tárolhatják a programokat. Az egyik módszer az, amikor a program lelőhelyei internetes honlapok, és a felhasználók egy böngészőprogram segítségével tölthetik le a programokat. A másik, régebbi módszer neve FTP. Az ezt használó gépeken tárolt programok letöltéséhez egy FTP program szükséges. Mindkét technológia lényege az, hogy a felhasználó gépe és a távoli gép között kapcsolat jön létre, és a program átkerül a felhasználó gépére. Az ilyen kincsesbányákban a programok valamennyi típusa megtalálható, a komoly üzleti alkalmazásoktól a legújabb játékokig. Az itt található programok sok esetben csak kipróbálásra alkalmasak, használatukért megadott idő letelte után fizetni kell. Ez, amennyiben honlap alapú programlelőhelyről van szó, sok esetben magán az oldalon is megtehető.

A jó hír az, hogy az ilyen lelőhelyeken található meg a legtöbb ingyenes program is, amelyekért egy fillért sem kell fizetni. Az Interneten még pénzt is megtakaríthat, miközben felderíti a kibervilág érdekes és hasznos csodáit.

Fájlok ügyes letöltése

Talált néhány érdekes fájlt az Interneten? Szeretné ezeket lemásolni a saját gépére? A fájlok letöltésének egyik legrégebbi módszere a File Transfer Protocoll.

Az Internet a hasznos holmik valóságos kincsesbányája. Akad itt, mi szem-szájnak ingere, csak meg kell találni. Ha viszont már meglelte azt a fájlt, amire mindig is vágyott, akkor azt le is kellene tölteni saját PC-jének merevlemezére. Ennél mi sem egyszerűbb! A File Transfer Protocoll (Fájl átviteli protokoll) az Internet egyik legrégebbi szolgáltatása. Mint a neve is mutatja, arra találták ki, hogy adatokat vigyenek át vele egy központi számítógépről (szerverről) egy másik számítógépre. Az FTP technológia kétirányú, az FTP szerverről nemcsak le lehet tölteni fájlokat, hanem fel is lehet rakni rá.

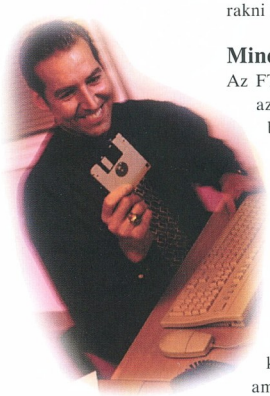

Minden a sebesség

Az FTP alapú fájlletöltési módszernek az a legnagyobb előnye a web alapú, böngészőn keresztüli letöltéssel szemben, hogy hihetetlenül gyors! Ha egy, a World Wide Web-en található honlapról akarunk letölteni valamilyen programot, akkor a böngésző magát a honlapot is letölti, általában sok grafikával, illetve szöveggel. Ezzel szemben az FTP programok a szerveren található fájlokat egy könyvtárstruktúrában mutatják, ami nagyjából ugyanúgy néz ki, mint bármelyik számítógép könyvtár rendszere.

Külön programok

Az FTP szolgáltatás használatát a modern böngészőprogramok már támogatják, amennyiben a böngésző cím mezőjébe egy FTP hely címét gépeljük. Például azt, hogy ftp://ftp.microsoft.com, mert ilyenkor elindul a böngésző FTP szolgáltatást működtető modulja, és máris elkezdhetjük a fájlok átvitelét. A böngészők azonban a http protokoll használatára vannak „kihegyezve". Ennek megfelelően az FTP szolgáltatás alkalmazása meglehetősen kezdetleges bennük. Ehelyett a megoldás helyett sokkal célravezetőbb egy úgynevezett FTP programot használni. Ilyenek szinte minden operációs rendszerhez találhatóak, a Windows legismertebb FTP programja a CuteFtp.

Fájlok ügyes letöltése lépésről lépésre

Amikor egy FTP szolgáltatást akarunk használni, csatlakozni kell egy FTP szerverhez, vagyis ahhoz a számítógéphez, ahonnan programokat akarunk letölteni, esetleg feltölteni. A csatlakozás megkezdéséhez be kell gépelni az FTP program cím mezőjébe a célba vett számítógép internetes címét. Amennyiben az FTP program megtalálja a

címhez tartozó számítógépet, akkor kér egy felhasználó nevet és egy jelszót. Ez tulajdonképpen az FTP szerverek védelmére szolgál, arra, hogy illetéktelenek ne férhessenek a rendszerhez. Ilyenkor meg kell adni a kért adatokat. Szerencsére a mindenki számára nyitott FTP szervereken elegendő, ha bejelentkező névnek az anonymous (névtelen) felhasználói nevet írjuk be. Ezzel a névvel a nyitott, mindenkinek szánt szerverek „beengednek" minket is. Miután beléptünk a szerverre, kezdődhet a fájlok menedzselése.

Egy FTP letöltésnél tulajdonképpen fájlokat másolunk könyvtárból könyvtárba. Letöltés (angolul: download) esetében a szerverről a mi gépünkre, feltöltés (upload) esetében a mi gépünkről a szerverre mozgatunk fájlokat. Általában a képernyő bal oldali részén láthatjuk a mi számítógépünk könyvtárát, míg a jobb oldali részén a szerver számítógép könyvtárát. Amennyiben egyik könyvtárból a másikba akarunk másolni egy fájlt, akkor azt egyszerűen megfogjuk és áthúzzuk a másik ablakba. Fontos tudni, hogy a feltöltést a legtöbb programgyűjtőhely nem engedélyezi, csak az adatok letöltését. Gárdonyi Géza szavával élve: „Ki akárki, be senki."

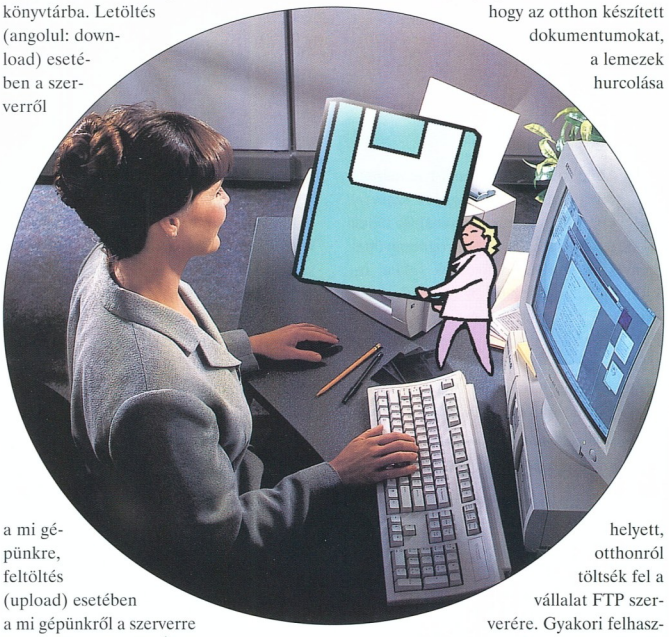

Felhasználási területek

Az FTP technológia számos területen hasznosítható. A számítógépes szoftver cégek például vásárlóiknak a szoftvereket és frissítéseiket gyakran FTP szervereken teszik elérhetővé. A programgyűjtőhelyek, az internetes kincsesbányák is sok esetben ilyen módszerrel érhetőek el. Ráadásul, mivel a technológia a feltöltést is lehetővé teszi, alkalmas arra is, hogy vállalatok megengedjék alkalmazottaiknak, hogy az otthon készített dokumentumokat, a lemezek hurcolása helyett, otthonról töltsék fel a vállalat FTP szerverére. Gyakori felhasználási módja még az FTP-nek az, amikor a saját magunk által készített honlapot ezzel a módszerrel töltjük fel az Internet-szolgáltatónk számítógépére. Természetesen ezekben az esetekben már fontos szerep jut a felhasználói névnek és a jelszónak, vagyis a hozzáférési jogosultságok szabályozásának. Nem tehet fel akárki, akármit, akárhová.

Kincsek a web honlapjain

Az Internet világában manapság mindenki egyre inkább a World Wide Web-ről beszél. Ez igaz akkor is, ha Ön fájlokat akar egyszerűen letölteni.

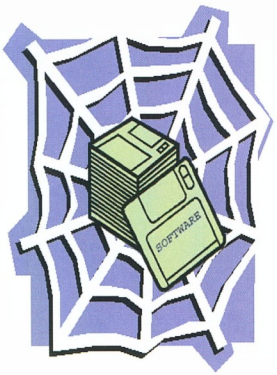

A File Transfer Protocol-t manapság már csak a számítógépes szakemberek és a cégek használják fájlok le- és feltöltésére. A nagy programgyűjtemények, a szoftverarchívumok sokkal inkább honlapok formájában érhetőek el. Az ilyen gyűjtemények eléréséhez nem kell FTP program, csupán böngészőre van szükség. Ennél egyszerűbb már nem is lehetne a fájlok hazavitele, hogy Ön aztán otthon, kedvenc gépén próbálhassa ki őket.

Egyszerűen kezelhető gyűjtemények

A honlapokon található szoftvergyűjtemények legnagyobb előnye az FTP szerverekkel szemben az, hogy grafikus ikonok, képek, szöveges leírások segítik a felhasználót az eligazodásban. Itt minden érthetően el van magyarázva. A gyűjtemény programjairól leírások olvashatóak, sőt élőkapcsokat is találunk a program készítőinek honlapjához. Éppen ezért a honlapon található archívumok

Két ismert szoftvergyűjtemény kategóriái

http://origo.hu/szoftverbazis/	www.download.com
• Elsősegély	• MP3 & Audio
• Internet	• Games
• Multimédia	• Desktop Enhancements
• Játékok	• Business & Finance
• Vírusvédelem	• Home & Education
• Kéziszámítógépek	• Drivers & System File
• Segédprogramok	• Internet
• Frissítés	• Utilites
• Driverlinkek	• Multimedia & Design
	• Software Development
	• Web Authoring
	• Webware

sokkal népszerűbbek az Internet használói körében, mint az FTP archívumok.

Szép, de egyszerű honlapok

A honlapok rendívül sokoldalúak, így a web programlelőhelyek eltérő grafikai megjelenéssel büszkélkedhetnek, de működésük mégis egyforma. A programokat mindig kategóriákba gyűjtik különböző szempontok szerint, pl. játékok, grafikai alkalmazások. Miután Ön egy-egy programra kattintott, a böngésző megkérdezi, hova szeretné kimenteni az adott programot. Itt meg kell adnia egy, a merevlemezén elhelyezkedő tetszőleges könyvtárat. Ez után indulhat is a letöltés. A letöltött szoftverek általában telepítő programok. Ezeket a letöltés után el kell indítani, és az adott program letöltéséhez szükséges lépéseket elvégezni.

Ha megszakad a letöltés

Mivel a letöltések a programok hatalmas mérete miatt roppan hosszú ideig (akár több órát is) eltarthatnak, rendkívül boszszantó, amikor a letöltés megszakad. Ennek oka lehet például a telefonvonal lekapcsolódása. Ilyenkor újra be kell jelentkezni, és elölről kezdeni a letöltést, ami bizony nem kevés pénzbe kerül. Az FTP programok szerencsére észreveszik, hogy egy megszakadt letöltést akarunk újra kezdeni és – mivel megőrizték a megszakadt letöltésig letöltött adatokat – onnan folytatják a műveletet, ahol a vonal megszakadásakor tartottunk.

A letöltés vezérlői segítenek

A web alapú letöltések esetében, megszakadt másoláskor a böngésző gyakran képtelen folytatni a letöltést és elölről kezdi a hosszadalmas letöltési folyamatot.

Azért, hogy a hibás letöltéseket ne kelljen újra kezdeni, és egyáltalán a programok letöltésével kapcsolatos valamennyi művelet leegyszerűsödjön, találták ki a letöltésvezérlő programokat. A Go!Zilla, a GetRight és társaik maguktól rácsatlakoznak az Internetre, elindítják a beállított letöltéseket, majd bontják a vonalat. Ezekkel a programokkal még azt is megtehetjük, hogy számítógépünk éjjel, a kedvezményes időszakban magától letölti kedvenc programjainkat, míg mi édesen alusszuk az igazak álmát. Reggel kipihenten próbálhatjuk ki a letöltött szoftvereket. A letöltésvezérlők sokféle letöltéssel kapcsolatos szolgáltatást nyújtanak és mindegyikük képes a megszakadt letöltések folytatására is.

Mindig optimálisan

Azért, hogy a letöltés minél gyorsabban befejeződjön, számos finomhangolási módszert találtak ki. A programgyűjteményeket sokszor több honlapon is tárolják, és letöltéskor a honlap a felhasználónak onnan ajánlja fel a letöltést, ahonnan az adatátvitel valószínűleg a leggyorsabb. Ez többnyire a felhasználó számítógépéhez legközelebb elhelyezkedő oldal.

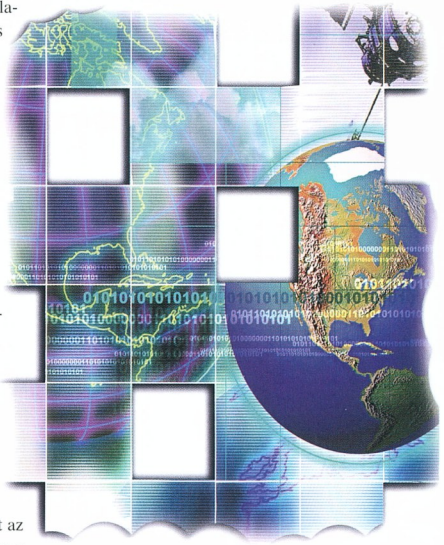

Akadnak olyan megoldások is, hogy először egy FTP szerverről egy hozzánk közelebb eső szerverre másoljuk át az adatokat. Ilyenkor a letöltés nekünk semmibe sem kerül. Amíg az egyik szerverről a másikra kerül az adat, nekünk csatlakoznunk sem kell. Miután átkerült a program a hozzánk közelebb eső szerverre, mi onnan töltjük át saját számítógépünkre. Az ilyen és hasonló megoldások már komoly odafigyelést és némi szakértelmet is igényelnek, de aki sok programot tölt le a világhálóról, hamar megtanulja azt, hogy mennyit számít a letöltések sebességének optimalizálása. Ezzel időt és pénzt is megtakaríthatunk.

Jó programok minden mennyiségben

Szeretne megismerni néhány programot, de nincs elég pénze rá? Esetleg nem tudja beszerezni? Itt az ideje, hogy felkeressen velünk egy program archívumot!

Akadnak olyan programgyűjtemények, ahol Ön minden elképzelhető kategóriában programok garmadáját találja. Ezek az igazán jó helyek. De vannak olyanok is, melyek egy-egy szakterületre specializálódtak. Egy biztos: bármelyik szoftvergyűjteményt is keresi fel, előtte mindenképpen gondoskodjon róla, hogy merevlemezén (ez többnyire a számítógép c: meghajtója) jó sok szabad tárterület legyen. Annyi minden érdekességet fog ugyanis találni rajtuk, hogy legszívesebben mindent letöltene saját számítógépére. A mohóság bocsánatos bűn, de nem árt, ha a merevlemeze is bírja a fokozott igénybevételt.

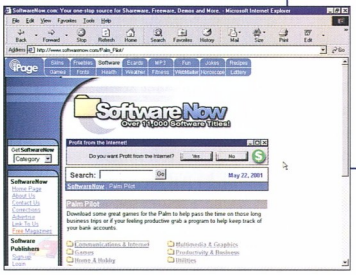

Software Now – egyszerűen hatalmas

www.softwarenow.com

A Software Now-n több mint 11 000 fájl található. A gyűjtemény meglepő módon a programokat nem tárolja, azoknak csak a legfontosabb adatait tartalmazza. Amikor valamelyik program letöltését választjuk, a letöltést a gyártó cég oldaláról indítja el. Érdekesség, hogy a szoftvergyártó cégek maguk is elhelyezhetik termékeiket a gyűjteményben és azok attól fogva hozzáférhetővé válnak minden látogató számára.

Tucows – a klasszikus

www.tucows.com

A Tucows az egyik legrégebbi és legnagyobb archívum. Specialitása, hogy a teljes gyűjtemény több központi számítógépen és a bejelentkezett felhasználók földrajzi helyzete alapján dönti el, hogy a kiválasztott programot melyik központi gépről juttatja el a felhasználó gépére. Így Ön a lehető leggyorsabban kapja meg a kért programot. Ezzel időt és telefonszámlát, vagyis pénzt takaríthat meg.

Download.com – a jól átgondolt megoldás

www.download.com

A download.com jól strukturált felépítésével és hatalmas gyűjteményével tűnik ki. A programokat rangsorolja a letöltések száma szerint, így a legnépszerűbb alkalmazásokat hamar megtaláljuk. Egy adott kategóriában mindig érdemes a lista élérő válogatni. Az, amit sok ember akart megszerezni, valószínűleg nekünk is tetszeni fog.

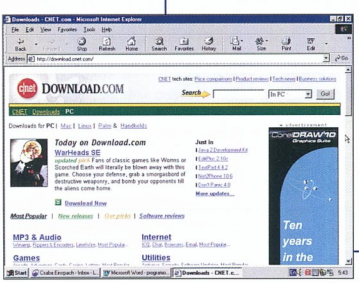

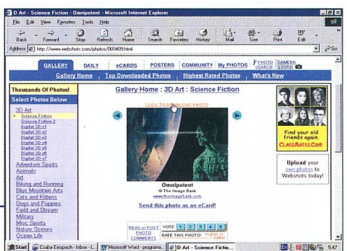

Webshots – nem képtelenség

www.webshots.com

A webshots nem programok, hanem képek gyűjtőhelye. Fantasztikus minőségű képek ezrei tölthetők le az oldalról. Innen nemcsak letölthetünk, hanem magunk is feltehetünk képeket, megosztva legjobban sikerült fényképeink örömét másokkal is.

EzSkinks – mindent a szemnek és a képnek

http://ezskins.iboost.com/

Minden, amitől a képernyő szebb lesz! Háttérképek, képernyővédők, különböző alkalmazások szépítésére alkalmas segédprogramok találhatóak örvendetesen nagy számban az EzSkins oldalain. Az oldalon nemcsak a Windows, hanem a Linux operációs rendszer felhasználói is találhatnak igazi csemegéket.

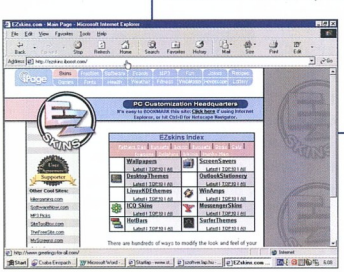

Zdnet – minden egy helyen

http://www.zdnet.com/ downloads/

A Zdneten minden megtalálható, de különösen a számítógépes szakemberek lelhetik örömüket az oldalban. A legújabb driverek, programozási nyelvek, fejlesztőeszközök mindmind hozzáférhetőek és letölthetőek itt.

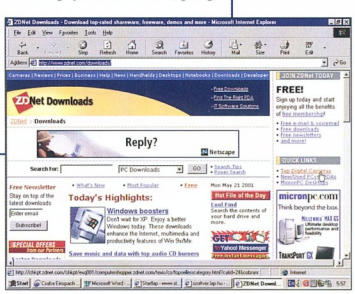

Kincsek – magyar lelőhelyek

A hazai oldalak magas színvonala újabb bizonyosság arra, hogy a magyar számítástechnika világa egyáltalán nem marad el a külfölditől. Nézzük meg őket együtt!

Bár a külföldi oldalakon is szinte minden jó program megtalálható, mégis érdemes felkeresni a meglévő néhány magyar oldalt is. Egyrészt leggyorsabban a magyar oldalakról lehet programokat letölteni, másrészt a magyar oldalakon mindig találunk a letölthető oldalakról egy magyar nyelvű értékelést. Ez alapján eldönthetjük, hogy szükségünk van-e vagy sem az adott szoftverre. Magyarul minden könnyebben megy egy kicsit. Nézzen szét alaposan rajtuk, válogasson kedvére a programok között. Érdemes olyan kategóriákban is szétnézni, amilyenre nem is gondolt korábban. Elképzelhető, hogy éppen ott találja meg azt a remek, ingyenes – lakástervező, művészeti vagy szövegszerkesztő – programot, ami egy csapásra megváltoztatja életét.

Szoftverbázis – értékelést is kapunk

www.origo.hu/szoftverbazis

Az Origo nagy igényességgel szerkesztett szoftverbázisán kategóriákba sorolva megtaláljuk a legjobb programokat. Az értékelési rendszer rögtön rangsorolja a programokat. Nyugodtak lehetünk, azt kapjuk, amit ígérnek. Érdemes az oldal szerkesztőinek véleményére alapozni!

Letöltés – az igényesek oldala

http://www.prim.hu/letoltes/

Az egyik legnagyobb magyar portál, a Prím is üzemeltet saját szoftver archívumot. Itt a legigényesebbek is találhatnak kedvükre valót, különösen a számítástechnikai programok terén.

Linux – pingvin csak erős idegzetűeknek

www.linux.hu

Egy oldal a „vájt fülűeknek". A számítógépes szakemberek kedvenc operációs rendszere a Linux. Onnan lehet felismerni, hogy egy kis pingvin a kabalaállatkájuk. A Linux magyar oldalairól tömérdek program tölthető le. Figyelem! Az oldalt csak felkészült internetezőknek ajánljuk, a rengeteg szakkifejezés egy életre elveszi a gyengébb idegzetűek kedvét a számítástechnikától.

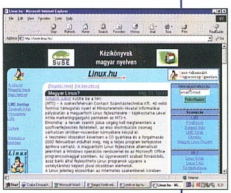

Jogi esetek

Számítógépes programokat tölt le a hálóról? Nem jár ez rengeteg szerzői jogi problémával? Nézzük meg együtt ezeket.

A szoftver archívumokban sokféle számítógépes program várja a bátor felfedezőt. Akadnak, amelyeket ingyen használhatunk, míg másokat csak egy bizonyos ideig. A cégek számos különböző módszert találtak ki arra, hogy a programok felhasználási jogát miként és főleg mennyiért engedjék át a felhasználóknak.

A hálón található nagyobb szoftver archívumok minden programnál leírják, hogy a program jogi szempontból melyik típusba sorolható. Azért, hogy Ön csak olyan programokat töltsön le, amiknek a felhasználási jogaival kapcsolatos rendelkezéseket ismeri, érdemes áttekinteni a különböző típusú szoftverek jogállását. Érdemes tudni, hogy a nagy értékű szoftverek ritkán találhatóak meg a szoftvergyűjteményekben, azokat általában a gyártók oldaláról, bankkártyával fizetve lehet letölteni.

Free – az ingyenes programok

Ha egy program neve mellett ezt a kifejezést találja, akkor jogosan örülhet. A free a felhasználók számára legkedvesebb kategória. Mint az angol szó is mutatja, nem kell fizetni érte, vagyis ingyenes. Veheti és viheti, nincsen vele semmi gond.

Shareware – egy darabig a miénk lehet

A shareware programok egy bizonyos ideig ingyen használhatóak, de a megadott idő után fizetni kell értük. Sok shareware program a próbaidő lejárta után el sem indul, hanem kéri a fizetéskor kapott regisztrációs kódot. A letöltött programok mindig kiírják, hogy milyen módon kell fizetni értük. Shareware besorolással általában az olcsó kategóriájú programokat árusítják. Számos nagyon hasznos program várja Önt ebben a kategóriában.

Demo – egy kis étvágycsináló

A demo programok szintén ingyenesek, egy adott – általában drága – szoftver „lebutított" változatai. Ilyen lehet például egy játék a drága pénzért megvásárolható változattól eltérően csak valamivel kevesebb pályával vagy egy rajzoló program csak néhány működő funkcióval. A demo változatokra is jellemző, hogy egy bizonyos idő letelte után nem indulnak el. Demo programok esetében a program közli, hogy milyen módon vásárolható meg a teljes változat. Ez bizonyos néha szinte már mézesmadzagnak tűnhet.

Abandonware – kísért a múlt sok árnya

Az abandonware egy rendívül érdekes besorolás. Az Internet régi lelkes felhasználói körében létrejött egy kezdeményezés, hogy azok a cégek, amik abbahagyták egy adott termék fejlesztését, kereskedelmét, tegyék ingyen hozzáférhetővé a terméküket az Interneten. Erről a cégeket természetesen nem könnyű meggyőzni, sok cég viszont – főleg a régi játékok esetében – már nem is létezik. A dolog azért figyelemre méltó, mert így sok régebbi programot meg lehet menteni attól, hogy a feledés homályába vesszen. Nagyon hasznos holmikra lehet ebben a kategóriában is bukkanni.

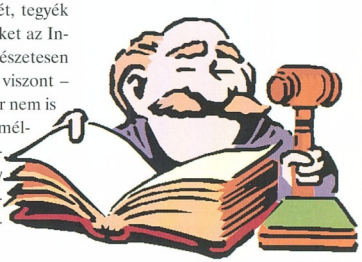

Programajánló

Még nem tudja, milyen programmal vágjon neki a fájlok letöltésének? Íme a legismertebb szoftverek.

Tölteni vagy nem tölteni, ez itt a kérdés. Természetesen tölteni! Igen ám, de mivel? A különböző letöltést végző programok, alkalmazások nagymértékben megkönnyíthetik vagy éppen nehezebbé tehetik a letöltés műveletét. Amikor ilyen program beszerzését tűzzük ki célul magunk elé, mindenképpen tájékozódjunk előre és csak jól működő, kipróbált szoftvert válasszunk. Most ezek közül mutatunk be néhányat Önnek.

Az FTP programok

Az FTP programok talán legismertebb képviselője a Cute FTP nevű program. Akár le akarunk tölteni fájlokat a hálóról, akár fel akarjuk rakni honlapunkat a szolgáltató számítógépére, a Cute FTP hasznos segítőtársunk lehet, mert gyorsan és felhasználóbarát módon működik. A program shareware verziója minden nagyobb honlap alapú gyűjteményben elérhető. Letöltéséhez tehát elég egy egyszerű web böngésző is. Amennyiben elnyeri tetszésünket, megvásárlása az Interneten a legegyszerűbb. A kb. 12 000 forintos vételárat bankkártyánk segítségével egyenlíthetjük ki. Mivel ez nem kevés pénz, a programot azoknak ajánljuk, akik sok szoftvert akarnak letölteni a hálóról.

Kristálytisztán és ingyen

Hasonlóan könnyen kezelhető a Crystal FTP nevű program, ami talán kicsit szegényesebb szolgáltatásokkal büszkélkedik, mint riválisa, viszont teljesen ingyenes! A felhasználóbarát program olyan funkciókkal rendelkezik, mint az Internet Explorerhez hasonló „kedvencek" menü vagy a megszakadt letöltések folytatása. Ezek mind nagyon jól jöhetnek.

Hasznos segítőtársak

Bár a web alapú letöltéseket bármelyik böngészőprogrammal elvégezhetjük, az FTP letöltéseket pedig bármelyik FTP programmal, számos segédprogrammal tudjuk még segíteni a letöltés folyamatát. Ezek a segédprogramok FTP letöltésekre is képesek, valamint a böngészőbe épülve a web alapú letöltéseket is intelligensebbé és gyorsabbá teszik. Az ilyen programok egyik legismertebb képviselője a go!zilla.

A go!zilla képes arra, hogy előre megadott időpontokban feltárcsázzon egy webhelyet és a beállított programokat letöltse. Ezzel nagyban megkönnyíti az Ön dolgát, és igen egyszerűvé teszi a programok beszerzését. Megszakadt letöltés esetén képes a letöltést folytatni, valamint képest FTP és web alapú letöltésekre is.

A Go!Zilla alternatívája lehet a GetRight program, ami szinte ugyanazokkal a funkciókkal rendelkezik, mint konkurense, csak éppen más találta ki.

A felsorolt programok lelőhelyei

http://www.globalscape.com/
http://www.casdk.com
http://www.gozilla.com
http://www.getright.com/

A tanulás új formája

Manapság a tanulást kell elvinni az emberekhez, és nem az embereket a tanuláshoz.

A kőkorszakban elég volt egy jókora bunkó a boldoguláshoz. Később finomodtak a módszerek, és mind élesebbé vált a küzdelem. A sikerhez egyre keményebben kellett tanulni, új dolgokat elsajátítani. Manapság a társadalom egyre inkább tudásközpontúvá válik. A tudást nem nehéz megszerezni, de ennek alapja az a sok-sok tanulás, amit elménk pallérozására fordítottunk. Semmit sem adnak ingyen, és rohamosan változó korunkban minden nap új kihívásokkal kell szembe néznie a tudásra vágyó embernek.

A XXI. században nem beszélhetünk „örökérvényű", bárhol és bármikor felhasználható ismeretanyagról. A tudás életciklusa nagyon lerövidült, hiszen nap mint nap új információk özöne zúdul ránk. Ezeket csak folyamatos tanulással tudjuk értékesíteni. A tanulás az idő előrehaladtával mindannyiunknak egyre nehezebb, hiszen otthoni és munkahelyi kötelességeink rengeteg energiát felemésztenek. A gyorsuló világban egyre kevesebb idő jut mindenre, a boldogsághoz pedig egyre több tudásra van szükség.

Szerencsére az Internet segít megoldani ezt a komoly gondot. A hagyományos oktatás segítésére vagy akár felváltására is remekül megfelel az Interneten keresztüli tanulás. Ilyen például a távoktatás vagy az internetes tanfolyamok. Bár számítógépes oktatóprogramok már az Internet megjelenése előtt, a személyi számítógépek megjelenése kezdetén is szép számmal akadtak, igazán használhatóvá akkor váltak, amikor az Internet nyújtotta lehetőségeket is elkezdték kihasználni. És ezek a lehetőségek hihetetlenül kedvezőek.

Az internetes tanulás, angol szóval az „e-learning" az Internet segítségével adja át az ismereteket. Szenzációs tulajdonsága, hogy folyamatos interaktivitást biztosít a hallgatók számára. Ez az oktatási forma nemcsak a hallgatók számára kényelmesebb, hanem az oktatónak is sokkal több lehetőséget kínál. A számítógépes technológia nyújtotta lehetőségek kihasználásával (multimédiás eszközök, online vitafórum, csevegés, videokonferenciás technika stb.) a tanulás sokkal szemléletesebb és hatékonyabb. Ráadásul a világhálón keresztül tanulni olcsóbb és gyorsabb is, hiszen a hallgatónak nem kell az időt felesleges utazással töltenie. Másrészt az oktatási „intézménynek" nem kell tanteremről és oktatási segédletekről gondoskodnia. Az Internet segítségével tehát megtalálhatjuk a választ a megváltozott világ folyamatos kihívásaira.

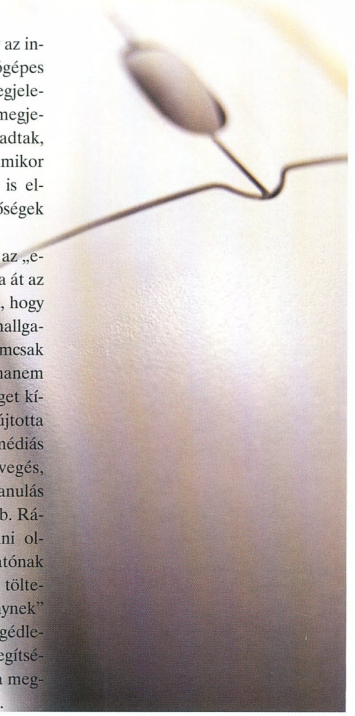

Digitális tanár úr

Az elektronikus oktatás hadat üzent a hagyományos okításnak. Az internetes tanulás kiküszöböli a hagyományos képzés hátulütőit. Minden sokkal egyszerűbbé válik.

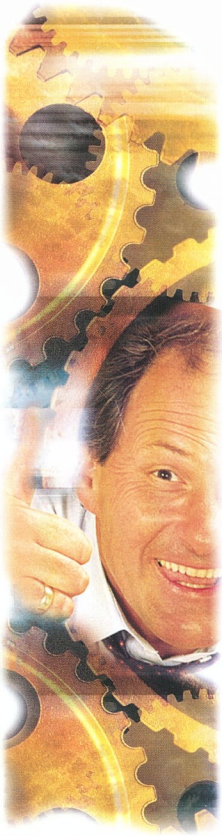

Az Élet Iskolájában ma már egyre többet követelnek meg mindenkitől. Akár a közoktatásról, akár a felnőttkori képzésről vagy a vállalatok egyre szaporodó tréningjeiről beszélünk, világosan látható, hogy az egyre több és több tudás megszerzéséhez rengeteg idő szükséges. Ezen felül sajnos más gondok is akadnak szép számmal. Ezekkel mindenki szembesült, aki koptatta az általános vagy a középiskolák padjait vagy netán felnőtt fejjel akart újabb képesítést szerezni magának. A hagyományos oktatás számos nemkívánatos tulajdonsága ráadásul nem csupán nehézzé, de drágává is teszi a tanulást:

- drága a szervezés, a lebonyolítás, és ezért újra és újra fizetni kell;
- kötött a tanulók időbeosztása;
- hiányzik az interaktivitás;
- hiányzik az utógondozás, a tanultak ismétlése;
- nem igazodik a globalizáció kihívásaihoz: képtelen legyőzni a földrajzi távolságokat;
- uniformizált, nem tudja kiszolgálni az egyedi oktatási igényeket;
- felnőttkorban gondot okoz a kieső munkaidő.

A hagyományos képzés bajai különösen erősen jelentkeznek a felnőttkori oktatásban, ezért is hódított teret elsőként ott az elektronikus oktatás.

A megoldás egyszerű

Az internetes képzés, az e-learning orvosság lehet mindezekre a bajokra. Az elektronikus oktatáson való részvételhez semmiféle bonyolult dologra nem lesz szükségünk, csupán egy böngészőprogramra és Internet-csatlakozásra. A világháló iskolái, képzési központjai tulajdonképpen internetes honlapok. A honlap címét beírva a böngészőprogram cím mezőjébe máris elindulhatunk a tudás megszerzése felé vezető úton. Egy kattintás az egérrel, és miénk az emberiség szinte minden tudása.

Nincs más hátra, mint előre

Ez az út azonban korántsem olyan rögös, mint feltételeznénk, sőt számos előnnyel büszkélkedhet a megszokott tanulási módszerekhez képest. Nézzük át együtt, mik ezek az előnyök.

Bárhol, bármikor, bárkinek

Ma már az emberek nagy része számítógépet használ a munkahelyén, és egyre több háztartásban található komputer. Így az Internet segítségével, a számítógépen keresztül az e-learning a hét 7 napján, a nap 24 órájában, a Föld bármely pontján elérhető. Így Ön azonnal hozzáférhet a legfrissebb információkhoz is.

Személyre szabott képzés

Az e-learning maximálisan figyelembe tudja venni a tanulási stílusok, az alaptudás közti és a tanulási célok közti különbségeket. Így teljesen alkalmazkodni tud az egyén személyes karrierépítéséhez éppúgy, mint a szervezeti kultúrához. A mai világban ez hihetetlenül nagy előny.

Interaktivitás

Az e-learning segítségével olyan környezetet lehet adni – ilyenek például az esettanulmányok, a vitafórumok, a chat, a szimulációk, a videók, az online konzultációk stb. –, amely növeli a hallgatók közötti együttműködést, és javítja a kommunikációs készséget. Az e-learning arra ösztönzi a képzés résztvevőit, hogy folyamatosan részt vegyenek a csoport munkájában. Senki sem akar lemaradni valami érdekesről.

Nem függünk a tanártól

A hagyományos (tantermi) oktatás sikere nagyban múlik a tanár személyén. Sokszor nem a tananyag, hanem a tanár személyes vagy szakmai hiányosságai ássák alá a képzés eredményességét. Az e-learning teljesen kiküszöböli ezt a hiányosságot.

Kockázatmentes környezet

Az e-learning kockázatmentes környezetet biztosít, melyben ki lehet próbálni egy sor új dolgot, és akárhányszor lehet hibázni a felfedezések során. Egy jó e-learning eszköz megmutatja a hallgatónak, hogy mit rontott el, és hogyan kellett volna megoldania helyesen az adott kérdést. A módszer lehetőséget ad az újbóli próbálkozásra. Így megszűnik a csoport előtti hibázás, megszégyenülés lehetősége. Bátran lehet kísérletezni.

Nem kerül sokba

A képzés résztvevőinek nem kell utazniuk, nincs szervezési és tanárköltség. A kurzusok/tanfolyamok egymásra épülése nem okoz gondot akkor sem, ha egy résztvevő csak később csatlakozik a többiekhez, hiszen az előző anyagok is rendelkezésre állnak.

A tananyagok „frissítése" szintén nem kerül sokba, mert nincs szükség papírra, nyomdára, újrakiadásra. Nem okoz fejtörést az sem, hogy az egymástól földrajzilag távol lévő munkatársak ugyanazt a képzést kapják, még akár eltérő nyelveken is. A tanulás egyéni ütemezése igazodik a hallgató munkahelyi tevékenységéhez, így a napi munkavégzés is hatékonyabb lehet. Nem moroghat a főnök, hogy a tanfolyam miatt Ön lóg a munkahelyéről!

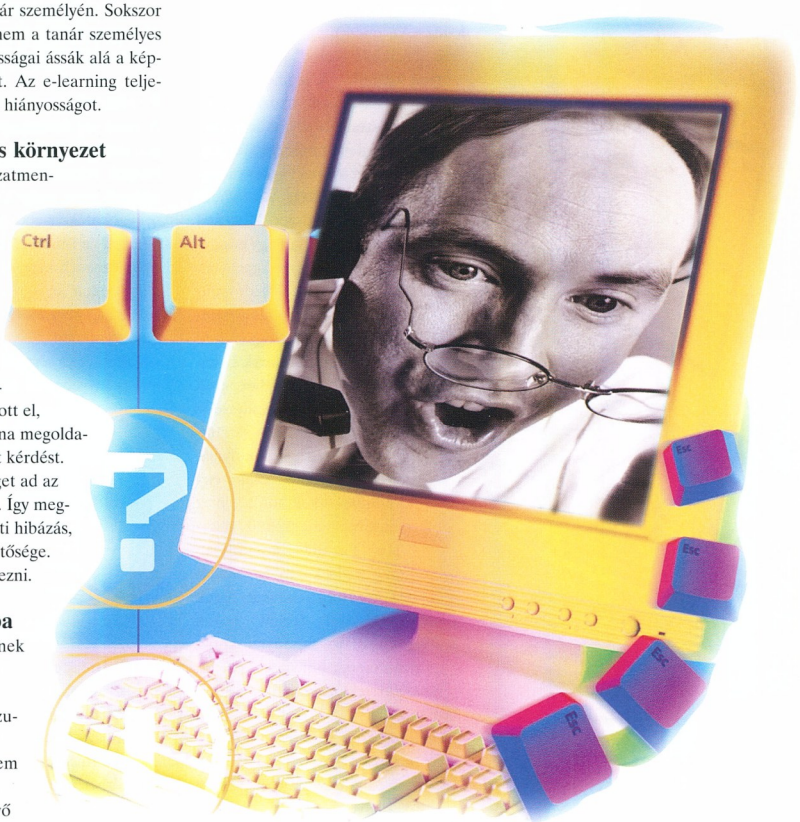

Fogjon hozzá!

Szeretné élőben is kipróbálni az elektronikus iskolapadot? Meglátja, ez nem a villamos szék! Nézzük meg együtt, mit is kell tennie a siker érdekében!

Itt az ideje annak, hogy élőben is kipróbáljuk az elektronikus tanulásban rejlő lehetőségeket. Ez cseppet sem lesz nehéz. Az e-learning keretrendszerek „működési elve" ugyanis nagyon hasonló. A legmegfelelőbb kiválasztása nem okozhat gondot, hiszen a legtöbbhöz kérhető ideiglenes felhasználói jog. Ez azért jó, mert így egy meghatározott ideig tesztelhető az adott rendszer. Nem kell hozzá más, csak egy böngésző és Internet-kapcsolat. Önnek tehát először valamilyen úton-módon belépési jogosultságra kell szert tennie. Ennek számtalan formája lehet, ezek közül a legkényelmesebb és legelterjedtebb az online regisztráció, melynek során Önnek csak egy adatlapot kell kitöltenie az Internet megfelelő oldalán. Ez után hamarosan meg fogja kapni felhasználói nevét és jelszavát. Ezek segítségével férhet hozzá azokhoz a tananyagokhoz, kurzusokhoz, amelyek engedélyezettek az Ön számára. De vajon meddig?

A kurzusokhoz való hozzáférés általában szabályozható, például egy adott időintervallumhoz köthető, vagy az első belépéstől, illetve a regisztrációtól számított X napig biztosított. Ha sikerült belépnie, akkor a hagyományos oktatásban használatos valamennyi szemléltető eszköz és kapcsolódó ismeret elérhető, megspékelve néhány Internet-specialitással.

E-alapok

A tananyag formátuma kötetlen. A szöveges anyagokon kívül képek, mozgóképek, hangok, szimulációk, prezentációk stb. jeleníthetők meg, melyek a tantermi oktatásnál sokkal hatékonyabban és szemléletesebben adják át az ismereteket.

Megnézheti a kapcsolódó hagyományos és elektronikus anyagokat, böngészheti a szószedetet, készíthet naptárbejegyzéseket, széljegyzeteket. Folyamatosan figyelemmel kísérheti eredményeit, azaz belekukkanthat leckekönyvébe, és természetesen használhatja a beépített számológépet vagy a keresési funkciót. Ha pedig megunta a tanulást, helyezzen el egy könyvjelzőt az adott oldalon, és egy mozdulattal lépjen ki virtuális osztályteréből. Persze, ide mindig örömmel térhet vissza, mert csupa olyan dolgot tanul, ami igazán érdekli Önt.

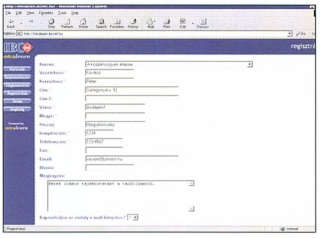

Kérdezni szabad

Az iskolában Ön nem tudott sokáig megülni a fenekén? Az e-learning jóval interaktívabb, mint ahogyan azt sokan gondolják. Itt Ön annyit kérdez, amennyit csak akar. Íme, az előnyök.

Sokan úgy vélik, hogy a személyes oktatást nem válthatja fel az internetes tanulás, hiszen nincsen mód a kommunikációra, a visszacsatolásra. Ne higgyen a rémhírterjesztőknek. Az e-learning keretrendszerek nagyon is támogatják az interaktív tanulást, ez különbözteti meg őket az e-bookoktól. (E-book: elektronikus könyv, melyhez kommunikációs lehetőségek és egyéb kiegészítő funkciók nem tartoznak.) A folyamatos kommunikáció teszi maradandóvá a megtanultakat, hiszen ötleteit, tapasztalatait bármikor megoszthatja osztálytársaival. Folyamatos lehet a visszacsatolás. A tanulás olyanná válik, mint amilyenről csak álmodtak a csillogó szemű kisdiákok és a deres fejű pedagógusok. Nézzünk néhány példát.

Levelezés, fórumok, csevegés

Írhat levelet osztálytársainak vagy a témavezetőnek, leellenőrizheti elektronikus postaládáit.
Kapcsolódhat belső vagy az Interneten működő külső vitafórumokhoz.
Valós időben, Real-time-ban beszélgethet a regisztrált hallgatókkal, de elérhet más internetes csevegő vagyis chat fórumokat is.

FAQ's

A gyakran feltett kérdéseket böngészve gyorsan kaphat információkat egy adott témával kapcsolatban, nem kell busszal, vonattal felkeresnie tanárát vagy diáktársait.

Whiteboard

Részt vehet egy teljesen valóságos tantermi órán úgy, hogy ki sem teszi a lábát otthonról.
A témavezető rajzol, magyaráz, elemez a képernyőn, és Ön bármikor visszakérdezhet. És ez nem utópia, ma már működik a módszer.

Online konferencia

Hang és kép közvetítésével legyőzhetők a földrajzi távolságok, miközben megmarad a személyes tanár-diák kapcsolat élménye.

Csoportmunka

Dolgozhat előre létrehozott csoportokban, de Ön is szervezhet ilyeneket, s felhasználhatja valamennyi kommunikációs csatornát.

Vizsgázzon könnyedén!

Sajnos az Élet Iskolájában kemények a vizsgák. Valamivel jobb a helyzet az Interneten, ahol Ön pontosan a saját ízlése szerint alakíthatja ki, hogyan és miből tesz le vizsgákat.

A hallgatók számára bizonyára nem annyira, de az oktatók körében feltétlenül népszerűek a vizsgáztatási lehetőségek. A legtöbb keretrendszer nagyon finoman beállítható annak érdekében, hogy Ön egyedül is elboldogulhasson a vizsgák kiértékelésekor. Most felsoroljuk Önnek azokat a pontokat, amelyeket a legjobb oktatási rendszerekben be lehet állítani.

A vizsgalapon a következőket állíthatja be

- Az eltérő nehézségű kérdések különböző módon kerülnek kiértékelésre.
- Beállíthatja, milyenek legyenek a kérdések, például feleletválasztós, igaz/hamis, esszé stb.
- Behatárolhatja a vizsgázás időtartamát.
- Megtudhatja, hogy ismételhető vagy nem ismételhető-e a vizsga.
- Témavezetői megjegyzéseket kérhet az egyes választási lehetőségekhez.
- „Puskát" kérhet magának.
- Szimulációs vizsgát kérhet, ahol a hallgatónak nem egyszerűen választania kell a felkínált lehetőségek közül, hanem például egy folyamatot kell végrehajtania a képernyőn.

Fogadóóra van, szülői értekezlet nincs

Az előre beállított értékelési szempontok sok keretrendszer esetében lecserélhetők. Természetesen arra is nyílik mód, hogy a hallgató visszajelezzen, esetleg reklamáljon tanáránál a vizsga eredményével kapcsolatban. Ugyanígy a témavezetői is elláthatja kommentárjával az adott vizsgalapot. Az

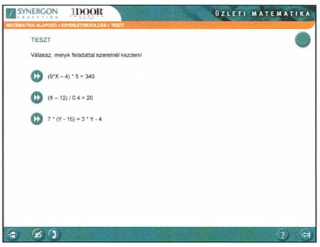

eredmények archiválásra kerülnek, és bármikor visszakereshetőek függetlenül attól, hogy a hallgató jogosultsága él-e még. Sajnos a világhálón nincsenek szülői értekezletek, így az ezzel járó feszültség ki fog maradni az Ön életéből is.

Digitális ellenőrző

Az adat nem vész el, és nem alakul át. A világhálón megnézheti jegyeit és mindent, amit csak tudni akar elért eredményeiről. Ja, és ehhez Önön kívül más nem férhet hozzá.

Az iskola nemcsak tanulásból áll, hanem bizony néha felelni, dolgozatot írni is kell. A régi jó ismerősök, mint amilyen az ellenőrző könyv vagy a bizonyítvány volt, persze nem hagynak magunkra minket a világhálón sem. A hallgatói adatok (személyes adatok, vizsgaeredmények, rendszerhasználati mutatók) riportok formájában bármikor kinyerhetők a rendszerből. Ezek egy részéhez a hallgatók is hozzáférhetnek (vizsgaeredmények, a kurzus eredményes teljesítését igazoló oklevél, kurzus hozzáférési adatok), más adatokat pedig megfelelő adminisztrátori jogosultsággal nyerhetünk ki a rendszerből. Ez azért jó, mert így más nem leshet belet titkos dolgainkba.

Hogy kerül a csizma az asztalra?

Joggal merülhet fel az a kérdés, hogy ezek az információk miként kerülnek be a rendszerbe. Egyes adatokat a hallgató vagy az adminisztrátor vesz fel. Ilyenek a hallgatót azonosító információk, illetve a kurzusparaméterek. Más adatok a kurzus feldolgozása során automatikusan generálódnak, például a vizsgaeredmények.

Gyakran felmerül az a kérdés, miként keletkezik a hallgatói adatbázis. Ez az adatbázis feltölthető „kézzel", de az igazán jó keretrendszerek megfelelő interface-szel nyílnak a már meglévő HR rendszerek felé, azaz a hallgatói adatok innen átvehetőek. Ez jelentheti azt is, hogy a felhasználó egyetlen jelszóval be tud lépni mindazokba a számítógépes rendszerekbe, amelyekhez hozzáférése van.

Személyes adatok

A hallgatói adatok egy része a hallgatók által is szerkeszthető, módosítható. Ide elsősorban a személyes adatok tartoznak. Egyes keretrendszerek arra is lehetőséget adnak, hogy a hallgatók saját honlapot készítsenek magukról, és azt hozzáférhetővé tegyék osztálytársaik számára.

A keretrendszerek folyamatosan naplózzák az eseményeket a hallgatói és az adminisztrátori oldalon egyaránt, így a programot érintő minden egyes művelet személyhez kötötten ellenőrizhető.

Az e-learning szoftverek általában elkülönítetten, sokszor védetten készítik el a riportokat. Legtöbbször léteznek előre megadott jelentéstípusok, de szinte mindig összeállítható tetszőleges adattartalmú riport is.

zsargon

HR rendszer
Egy szervezet munkatársainak adatait nyilvántartó és kezelő elektronikus rendszer.

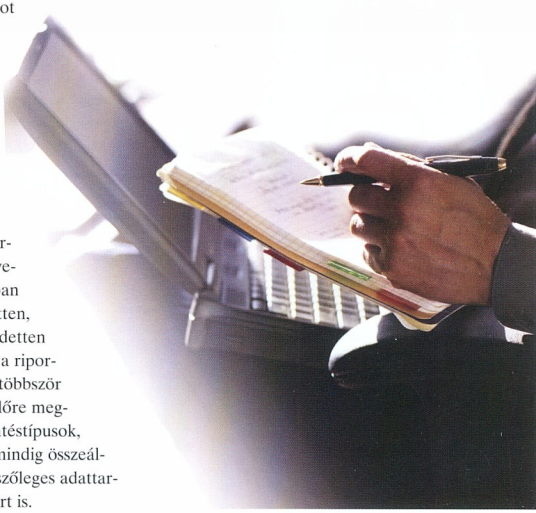

Rendszerezett rendszerek

Szeretné eldönteni, melyik oktatási rendszert válassza? Röviden összefoglaltuk Önnek a legfontosabbakat.

Talán nem véletlen, hogy könyv alakban nemigen jelenik meg semmi az e-learningről, annál több anyagot lehet találni róla az Interneten. Persze az lenne meglepő, ha ez fordítva lenne, és az e-learning szolgáltatóknak nem a web lenne a természetes közege. A hálón azonban szinte korlátlan az e-learninggel foglalkozó oldalak száma, így természetesen a teljesség hiánya nélkül kísérjük meg bemutatni ezeket.

Az e-learning keretrendszere

A keretrendszer egységes formában tartalmazza azokat az eszközöket, amelyeket az oktató és a hallgató igénybe vehet az internetes tananyag elkészítése és feldolgozása során. Ezek a funkciók azonos logika szerint működnek, és hasonló képi megjelenésükkel elősegítik a tanár és a tanuló könnyebb tájékozódását és munkáját.

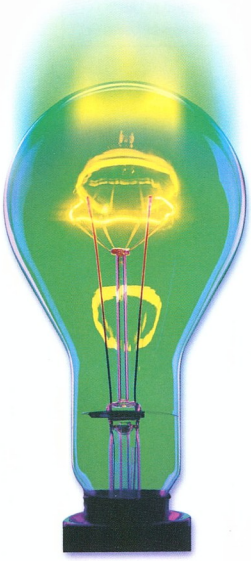

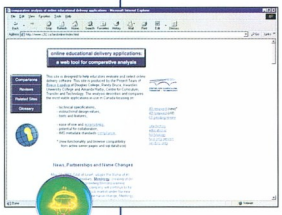

Mit is keresünk?

http://www.c2t2.ca/landonline/index.html

http://www.brandon-hall.com/brandon-hall/

Mielőtt nekikezdenénk a számtalan e-learning rendszer keresgélésének az Interneten, nagyon hasznos az olyan oldalak felkeresése, amelyek előre segítséget tudnak nyújtani, hogy mit is keressünk. Léteznek az iparágat általánosan jellemző oldalak, és olyan honlapok, ahol különböző szempontok alapján elemzik a rendelkezésre álló információt. Számunkra fontos jellemzők alapján összehasonlíthatjuk a különböző rendszereket. Ezek után már akár innen is ráléphetünk a szolgáltató oldalára, és ott tovább kutakodhatunk, regisztráltathatjuk magunkat, megnézhetjük a demókat. Nézzen szét Ön is ezeken a címeken.

WebCT – a tanárok kedvence

www.webct.com

A keretrendszert a kanadai University of British Columbia számítástechnikai tanszékén fejlesztették ki, és ez az akadémikus megközelítés és filozófia azóta is tükröződik minden új verzióban. A WebCT rendkívül felhasználóbarát, tág teret biztosít a tanároknak a tananyagfejlesztésre, és természetesen él a kommunikációs eszközök széles tárházával.

Intralearn – a sokoldalú iskola

www.intralearneurope.com

http://intralearn.ibcnet.hu

Amennyiben olyan keretrendszert szeretne, amely mind a hallgató, mind a konzulens, adminisztrátorok oldaláról felhasználóbarát, akkor az Intralearn a megoldás. Lehetőséget biztosít levelezésre, vitafórumokra, beszélgetésre, vizsgázásra, feljegyzések készítésre, kiscsoportos feladatokra. Megjeleníthető kötelező irodalom, kapcsolódó linkek, szószedet, referencia. A tanár akár élő, online órát is tarthat a whiteboard segítségével.

WBT Manager – az önálló tanulás útján

http://www.humantrener.hu/wbtman.html

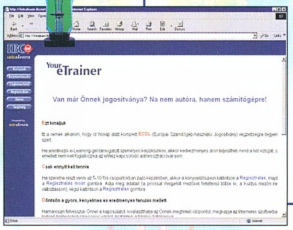

A WBT Manager kezelői felülete világos felépítésű, használata könnyen elsajátítható. A – Windowsban már megszokott – Drag-and-Drop jellegű kezelői felületen egyszerűen telepíthetők új tananyagok, valamint ugyanígy hozzárendelhetők a különböző tanulókhoz. Az adminisztráció több szintű, webes felületen keresztül is lehetséges, így az egyes részlegek, osztályok saját munkatársaik adatait is módosíthatják. Mi több, egy kattintással az is lehetséges, hogy a munkatársak maguk jelentkezzenek az egyes e-learning képzésekre.

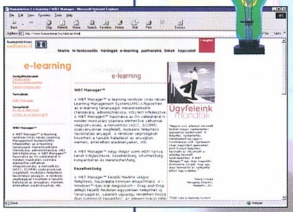

Click2learn – magyar módra

www.synedu.hu

Ezen a honlapon Ön mindent megtalál. A Click2learn rendszer teljesen integráltan kezeli a tartalommenedzsment, tartalomszolgáltatás és felelés hármas egységét mind az Interneten, mind egy vállalati intraneten. Ez a platform lehetőséget teremt arra, hogy kihasználjuk az e-learningben rejlő lehetőségeket, az interaktivitást, a multimédiás anyagok előállítását, az online órákat, és mindezt egy rendszeren belül.

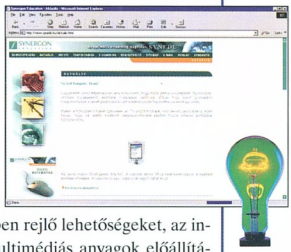

Mit hoz a jövő?

A rendszer már ma is működik, de a nagy áttörésre még várnunk kell. Nézzük meg, miért lesz ez jó mindannyiunknak?

A távoktatás lassan, de biztosan kezd elterjedni szerte a nagyvilágban. Ez az oktatási forma jó a tanárnak, az iskolának, a szülőknek, de mindenek előtt az elmaradottabb vagy távoli vidékeken élő diákoknak. És éppen ez a dolog lényege!

A különféle rendszerek leggyakoribb felhasználási területei manapság a felnőttoktatás különböző formái. A nagy, nemzetközi vállalatok – akik milliárdokat költenek a versenyképességük megőrzésére – gyakran szerveznek valamilyen e-learning tanfolyamot dolgozói továbbképzésére. A dolgozóknak regisztrálniuk kell magukat a vállalat honlapjának oktatási oldalán és ott különböző hasznos tanfolyamokon vehetnek részt. Ezek a rendszerek minden esetben internetes technológián alapszanak, de sok esetben – különösen bizalmas információk esetében – ezek az adatok csak a cég belső hálózatán (Intranetjén) hozzáférhetőek.

A közoktatásban az e-learning alkalmazása csak most kezdődött el. Az egyetemek, főiskolák, középiskolák egyelőre a hagyományos tananyag kiegészítéseként adnak internetes hozzáférést a tananyagokhoz.

Nem lehet majd csalni!

A jövő azonban az elektronikus oktatásé. Az adatátviteli sebesség növekedésével a multimédiás tananyagok egyre jobban használhatóvá válnak, nemsokára az Internet és webkamerák segítségével forradalmi változásokra számíthatunk. A hang- és képátvitel még azt is lehetővé fogja tenni, hogy az elektronikus vizsgakérdések megválaszolásakor a hallgató tevékenységét kamera rögzítse, így kiküszöbölhető lesz az esetleges visszaélések elkövetése is. A tanár az elektronikus úton beérkezett dolgozat javításakor beletekinthet a hallgatóról vizsgázás közben készült felvételbe, és azonnal ki tudja szűrni a puskázást, de azt is, ha esetleg a hallgató helyett más ült volna a számítógépnél a vizsga időpontjában.

A távolság nem lesz akadály

Azokon a területeken, ahol a lakosság nagyon elszórtan él, nem kell többé utazással vesződni. Előre megbeszélt időpontban – a tanítási időben – minden tanuló bejelentkezik egy honlapra, ahol még akár egymással is beszélgethetnek, sőt vetített videoképek segítségével az élőbeszédre is lehetőség nyílik. Az elektronikus oktatás elterjedésével talán az „elmaradott terület" kifejezés is elfelejtődhet. Ráadásul az e-learning óriási előnye az is, hogy minden hozzászólás, dolgozat, oktatással kapcsolatos információ digitálisan rögzül, és így évek múlva is elővehető.

Természetesen az élő tanításnak még nagyon sokáig, talán örökre létjogosultsága van az oktatási rendszerben, de talán nem illúzió azt hinni, hogy a tanulás új, elektronikus formájának is jut hely a nap alatt.

Az Internet kapuja

Az Internet felfedezéséhez a legnagyobb segítséget a portálok adják. Ismerje meg Ön is ezeket a fantasztikus honlapokat!

Amikor az ember elindítja böngészőprogramját és nekilát felfedezni az Internet csodálatos világát, sok esetben nem tudja, hol is kezdje a böngészést, milyen honlap nevét is írja a böngészőprogram cím mezőjébe.

Éppen ennek a gondnak a megoldására találták ki a portálokat. Amikor elindulunk az Interneten, megtesszük a böngészés első lépéseit, akkor a legjobb, amit tehetünk, ha egy portál nevét gépeljük be böngészőprogramunkba.

A portálok egyfajta kapuk, bejáratok az Internetre, amelyek rögtön a „kapuban" rengeteg információval állnak a látogatók rendelkezésére. Az ilyen honlapokon tömérdek érdekességet találunk, a hírektől az időjárás-jelentésig sokféle szolgáltatás választható. Az olyan portálok, mint az Origo vagy az Index, az információk nagy részét kategorizáltan tárják elénk, ilyenkor könnyű a dolgunk. Az egyik legfontosabb szolgáltatásuk az, hogy a kategorizált információhalmaz legnagyobb része élőkapocs, ami azonnal elvezet a kiválasztott kategória legjobb honlapjaihoz. Amikor tovább akarunk szörfözni a hálón, egyszerűen csak az egyik kategória nekünk legjobban megfelelő alkategóriájára klikkelünk. Itt azonnal az adott témával foglalkozó honlap közül választhatunk a továbblépéshez. Persze nem muszáj továbbmenni! A portálok rendkívül szórakoztatóak, nem véletlenül ezek az Internet leglátogatottabb oldalai.

A portálkészítők célja az, hogy a látogatók minél több időt töltsenek a portálokon, és ennek érdekében a szórakoztatás minden eszköztárát felvonultatják. Nem csak információkat találunk itt. A virtuális képeslapküldéstől a beszélgető szobákon át az utazási tanácsokig rengeteg érdekességgel kedveskednek a szörfösöknek.

A minden témára nyitott látogatókat az ún. horizontális portálok, az egy adott téma (például az íjászat vagy a gombatermesztés) iránt érdeklődőket a vertikális portálok várják. Mostani számunkban igyekszünk mindkettőből a legjobbakat bemutatni és megismertetni a portálok csodálatos világát. Meglátja, remekül fog szórakozni.

Mi is az a portál?

Bár a legtöbb portál látszólag teljesen különbözik egymástól, mégis akad néhány funkció, amelyik egyik ilyen honlapból sem hiányozhat.

Nézzük meg együtt, hogyan is működnek az Internet legnépszerűbb honlapjai. Tapasztalni fogja, hogy nem a véletlen műve az, hogy ennyien látogatják őket.

Minden portál első oldala egy nagyon látványos nyitóoldal. Mivel a cél a honlap látogatóinak itt marasztalása, a portálok készítői általában minden funkciót és szolgáltatást igyekeznek már az első oldalra összezsúfolni. Természetesen az első oldalon legtöbbször csak a szolgáltatások és a funkciók nevei láthatóak. Ahhoz, hogy a szolgáltatás részleteivel megismerkedjünk, a névre kell kattintanunk és maga a szolgáltatás csak a felbukkanó oldalon lesz látható.

De mik is ezek a funkciók, mitől nevezhetünk egy honlapot igazi, nagy portálnak?

Kategóriák

A honlapok az információt rendszerezetten tárolják. Minden portált felszereltek egy kategória-gyűjteménnyel, ahol az olyan élőkapcsok lettek felsorolva, melyeket valamiért a portál készítői nagyon érdekesnek találtak az adott témában. Ilyen kategorizálást találhatunk a kereső oldalakon is, a portálok kategorizáltsága pontosan ugyanilyen.

Keresés

A legtöbb portált ellátták a kereső oldalaknál megszokott keresőfunkcióval is, ami azt jelenti, hogy a keresési mezőbe egy szót írva az oldal felhozza azoknak az oldalaknak a listáját, ahol a keresett szó megtalálható. Mivel a portáloknak a kategorizálás és a keresés alapszolgáltatása, ezért nem véletlen, hogy a legtöbb kereső oldal mára már igazi portállá nőtte ki magát , és a portálokra jellemző egyéb szolgáltatásokat is kínál a felhasználóknak.

Hírek

Nincs portál hír nélkül! A portálokat látogatóik sok esetben a friss hírek miatt keresik fel. Néhány hír már a nyitóoldalon is a szemünkbe tűnik és a legtöbb portálon részletes hírrovat foglalkozik a fontos és friss információk taglalásával.

Rovatok

A portálok egyben magazinok is! Nem kell a kategória-gyűjteménybe mennünk ahhoz, hogy egy kiválasztott témában érdekes információkat olvashassunk. A portálok az újságokhoz hasonlóan rendelkeznek rovatokkal is. Ezekben a rovat témájának megfelelő cikkeket olvashatunk. Sok portálon találunk például egészség, sport, játék, kultúra, szórakozás, utazás vagy éppen üzleti rovatot.

Időjárás

Akárcsak a híradóban, a portálokon is mindig tájékozódhatunk arról, hogy milyen idő várható!

Természetesen az Internet és a számítógép többet tud kínálni, mint egy csinos bemondónő 3 perc alatt! Megnézhetünk műholdképeket, belenagyíthatunk a meteorológiai térképekbe, megnézhetjük Budapest képét egy webkamerán keresztül, sőt tájékozódhatunk arról is, hogy a világ másik részén élő meteorológusok mit jósolnak hazánknak!

Vásárlás

Vásárolni akar, de nem tudja, hogy mit? Vagy tudja, de nem tudja, hogy hol? A portálok ebben is segítenek. A kategóriák alatt mindenképpen találunk elektronikus áruházakat, de sok portál rendelkezik saját áruházzal is! A bevásárláshoz csak egy bankkártya kell.

Fórumok

Sok portál büszkélkedhet fórumszolgáltatással. Itt a felhasználók felvethetnek egy témát, amihez a többi felhasználó is hozzáfűzheti a véleményét. A fórum témája bármi lehet, a Szomszédok című megszűnt tévésorozattól kezdve a génmanipulációs kutatásokig. A fórumokhoz hozzászólni általában csak regisztrált felhasználóknak lehet. Ehhez a portál regisztrációs adatbázisának kell megadni a nevünket és e-mail címünket.

E-mail, avagy az elektronikus levelezés

E-mail címünk lehet egy olyan mail cím is, amit a portál mail szolgáltatásának igénybevételekor kapunk. Néhány portál ugyanis elektronikus levelezési lehetőséget is kínál! Itt is regisztrálni kell magunkat és néhány fontos adatunkat meg kell adni, majd néhány perc múlva használhatjuk is a kapott mail címet. A portálok általában az elektronikus levelezést bemutató számunknál ismertetett web alapú levelezést támogatják.

Chat, avagy a kedves csevegés

Néhány portálon tud csevegni is! Ebben a funkcióban a portálon cseveghetnek egymással az éppen a portálon tartózkodó felhasználók. A legtöbb portál chatje törzstagokkal rendelkezik, akik azonos időpontban lépnek be a portál csevegő szobáiba és baráttokként üdvözlik egymást.

Népszavazás, mint Svájcban

A portálokat érdekli az Ön véleménye! Sokszor rendeznek szavazást valamilyen érdekes témában. Itt feltesznek egy kérdést, amire több lehetséges válasz közül lehet választani. A beérkezett válaszok százalékos megoszlása azonnal látható a portál oldalain.

A fenti sorokból is kiderül, hogy a portál nem más, mint maga az Internet lényege: rengeteg információ, szolgáltatás, kommunikációs lehetőség és mindez egy helyen. Valóságos kis Paradicsom a szörfözőknek.

Egy mindenkiért

A legismertebb és legnagyobb portálok a horizontális portálok.

A portálok alapvető feladata eligazítani a szörfözőt az információk tengerében. A portáloknak több fajtája van, a horizontális portálok, amelyek lehetőség szerint minden érdeklődőt igyekeznek kiszolgálni, a vertikális, más néven tematikus portálok, amelyek egy adott témát járnak alaposan körül és a vállalati portálok, amelyek egy adott vállalattal kapcsolatos valamennyi hírt és szolgáltatást egy helyen tárolják.

Horizontális portálok

A horizontális portálok a keresőoldalakból nőtték ki magukat. Mivel a keresőoldalak az oldalaikon elhelyezett hirdetésekből tartják fent magukat, hamar felismerték, hogy az oldalt felkereső látogatókat akkor tudják a honlapon tartani, ha minél több érdekes szolgáltatást tartalmaznak. Ezért elkezdtek híreket, időjárás- jelentést, ingyenes e-mail címet, web tárhelyet, játékokat is szolgáltatni az oldalon. Ráadásul a témák és kategóriák száma rendkívül változatos, összességében elmondható, hogy a horizontális portál tömérdek különböző érdeklődésű látogatót akar kiszolgálni.

Nézzük meg, milyen sokféle szolgáltatás van az egyik legnagyobb horizontális magyar portálon az Origón.

Minden egy helyen

Bár manapság a horizontális portálok a leglátogatottabbak, a jövő kétségtelenül a vertikális portáloké.

A horizontális portálok csak ideig-óráig kötik le a látogatók figyelmét, előbb-utóbb mindenki megkeresi azokat a honlapokat, amelyek az őt leginkább érdeklő témával foglalkoznak.

A vertikális portálok általában egy speciális érdeklődésű felhasználói rétegnek készülnek, de azoknak minden felmerülő igényét igyekeznek kielégíteni, vagyis az adott téma teljes vertikumát igyekeznek felölelni. Egy vertikális portál, mint például a jatek.hu híreket szolgáltat játékokról, lehet játszani egymás és a számítógép ellen, lehet olvasni játékokkal kapcsolatos rendezvényekről és eseményekről, leírásokat közöl játékokról, lehet rajta játékokat vásárolni és még számtalan más módon is igyekszik látogatói kedvében járni.

Szervezett információk

A vertikális portálok sok esetben szerveződnek szakma szerint, például orvosi portál vagy programozóknak indított portál, de bizonyos eseményekkel kapcsolatos portálokat is találhatunk a világhálón, például a házassággal vagy a szüléssel kapcsolatos portálok. Nagyon népszerűek a hasonló érdeklődésűeknek indított portálok is, szinte valamennyi hobbi hívei választhatnak a jobbnál jobb vertikális portálok közül.

Amennyiben Ön horgászik, íjászkodik, vonatmodelleket gyűjt, keresve sem találhatna jobb helyet információéhségének lecsillapítására, mint a különböző vertikális portálok.

Jövőre veled ugyanitt

A vertikális portálok a jövő portáljai. Az azonos érdeklődésű kör hamar összehozza az embereket, egy-egy vertikális portál gyakran rendelkezik törzsközönséggel. Ráadásul itt, mivel azonos érdeklődésű emberek a látogatók a hirdetők szívesen helyezik el hirdetéseiket. Aki egy vertikális portálon hirdet, pontosan a megfelelő helyre tudja eljuttatni hirdetését. Mindenki számára érthető, hogy egy horgászbot gyártó cégnek miért jobb egy horgászportálon hirdetni, mint egy mindenkinek szóló horizontális portálon.

Külföldi portálok

Itt az idő, hogy megismerje a világháló legnagyobb honlapjait! Üdvözöljük a portálok csodálatos világában!

Mivel a portálok a keresőoldalakból nőtték ki magukat, nem véletlen, hogy a legnagyobb külföldi portálok a legnagyobb keresők is egyben. A nagy amerikai portálok látogatottsága óriási, naponta több tíz millióan keresik fel ezeket információszerzés céljából.

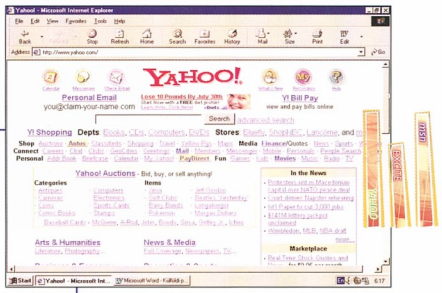

Yahoo

www.yahoo.com

Aki a portálok iskolapéldájára kíváncsi, a legjobb, amit tehet, ha felkeresi a yahoo honlapját. Ingyenes mail cím, hírek, tőzsdei információk, időjárás, vásárlás, játékok, de még SMS küldési lehetőség is van az oldalon. Lehetőség van virtuáliskéslap-küldésre, aukciókon történő részvételre, itt biztos nem fog unatkozni. Amennyiben mégsem talál meg mindent, néhány kattintással találhat kedvére valót az oldal kitűnően kategorizált honlap gyűjteményében.

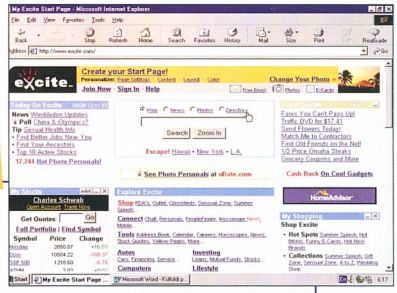

Excite

www.excite.com

Kicsit idősebbeknek készült az Excite honlapja. A szintén keresőből továbbfejlődött oldal rendkívül gyorsan letöltődik böngészőnkbe, nincs telezsúfolva felesleges képekkel. Ez a portáloknál alapkövetelmény!

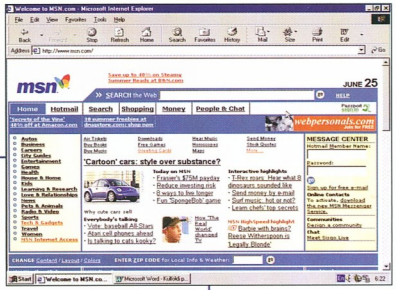

Microsoft Network

www.msn.com

Bármennyi kritika is éri a világ legnagyobb szoftvercégét, ezek a fiúk azért tudnak valamit! Könnyű kezelhetőség és rengeteg információ jellemzi az oldalt. Áttekinthetőségből jeles!

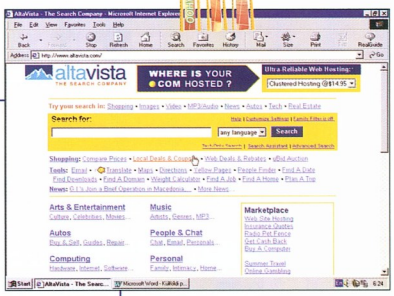

AltaVista

www.altavista.com

Egyszerűség és nagyszerűség. A legvisszafogottabb megjelenésű portál rengeteg szolgáltatással. Érdemes kipróbálni a „Babelfish”-t, a világ talán első fordító oldalát. A szolgáltatás komplett weboldalakat képes lefordítani például németről angolra.

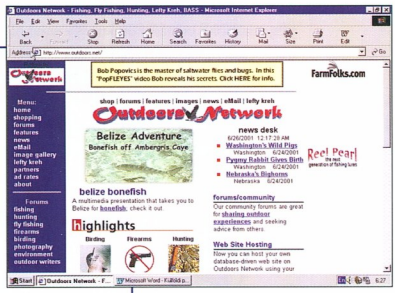

Outdoors

www.outdoors.net

A vertikális portálok iskolapéldája. Halászat, vadászat, legfeljebb egy kicsi a madarakról, és készen is vagyunk. Kit érdekel a tőzsde, meg az SMS-küldés? Aki férfi, itt a helye! Körülbelül így lehetne összefoglalni a honlap mondanivalóját. Minden egy téma körül forog, de akit ez érdekel, biztos ezt az oldalt látogatja a legszívesebben.

Trains

www.trains.com

Vertikális portálokban nincs hiány a hálón! Még a vasútmodellek szerelmesei is jobbnál jobb honlapokat találhatnak. A train.com-on mindent megtudhatunk a témáról! Ha pedig megtetszene ez az érdekes hobbi, azonnal vásárolhatunk is néhány induló modellt a gyűjteménybe.

Hazai portálok

Hazánknak igazán nincs oka szégyenkezésre. Jobbnál jobb, óriási terjedelmű portálok szórakoztatják a magyar szörfözőt.

Talán egy kicsit több hazai portál is van, mint amennyi kéne! Az ember tényleg nem is tudja, hol kezdje. Szerencsére mindegyik portál egy kicsit más és a változatosság bizony az Interneten is gyönyörködtet. Ráadásul hazánkban sokan nem beszélnek idegen nyelveket, ezért a magyar portálok jelentősége óriási! Létükkel nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy hasznos információkat találjunk a hálón magyar nyelven, ezzel is segítve az Internet hazai elterjedését.

Origo

www.origo.hu

A magyar portálok egy kicsit mások, mint külföldi társaik. Míg a külföldi portálokon kevés a saját hír, inkább gyűjtőhelyek és sok információt vesznek át hivatkozások formájában, addig a hazai portálok saját szerkesztőséggel rendelkeznek, nagymértékben hasonlítanak egy újságra, komoly cikkeket tartalmaznak. Jó példa erre az egyik legnagyobb portál, az Origo, ahol a sok portálszolgáltatás mellett kitűnő cikkeket, elemzéseket is olvashatunk.

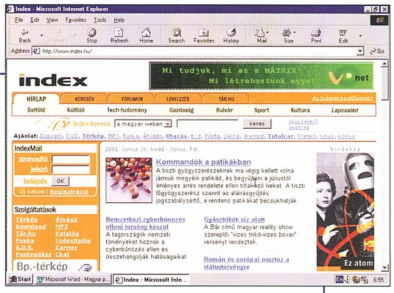

Index

www.index.hu

Az Origo legnagyobb konkurense versenytársához hasonlóan szinte minden portálszolgáltatást kínál oldalain. Ez az oldal azonban talán méginkább hasonlít egy újságra. Néha már hamarabb kínál érdekes információkat egy adott témában, mint a televízió! A tech-tudomány rovatot pedig nem szabad kihagyni!

Stop

www.stop.hu

A Stop önmeghatározása szerint a portál az a hely, ahonnan a böngészés indul és ahol befejeződik. Áttekinthető felületen kínál rengeteg szolgáltatást az ingyenes web tárhelytől az apróhirdetésig. Érdemes kipróbálni!

Internetto.

www.internetto.hu

Az egyik legrégebbi magyar portál. Az Index alapítói is az Internetto munkatársai voltak. Egy időben az Internetto vesztett népszerűségéből, de mostanában ismét kezdjük észrevenni, miért is szerettük hajdanán!

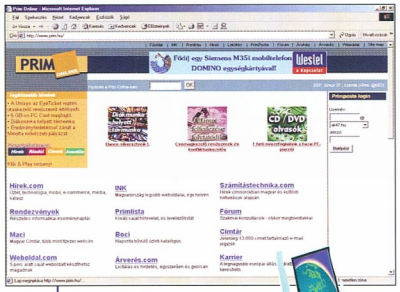

Prim Online

www.prim.hu

Egy hamisítatlan vertikális portál. Informatikában szinte minden! Hírek, fórumok, elemzések és minden az információ technológia körül forog. Aki egy kicsit többet szeretne megtudni a legújabb vívmányokról, mindenképpen próbálja ki ezt a honlapot!

Magyar Csillagászati Egyesület

www.mcse.hu

Vajon lesz-e sarki fény ma éjszaka? Ilyen és hasonló kérdésekre is választ kaphat a Magyar Csillagászati Egyesület honlapján. Ha Ön szereti a csillagokat miért is menne más portálra, mint ide! Úgyis csak ez érdekli. Éppen ezért jönnek létre a vertikális portálok.

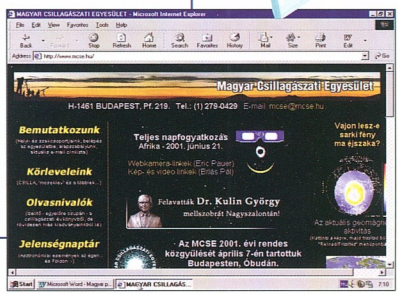

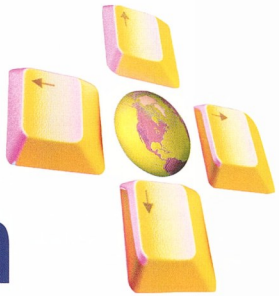

A jövő kapujában

Napjainkban mind többen és többen használják kizárólag az Internetet a világ dolgaiban történő tájékozódásra.

A portálok korunk médiumai. Egyre több és jobb szolgáltatást nyújtanak, kihasználják a legmodernebb technológiákat, élen járnak az innovatív eszközök alkalmazásában.

Felkeresve a legnagyobb internetes kapukat, sokszor láthatunk jövőbe mutató megoldásokat.

Méretre szabva

A portálok és egyáltalán az online kiadványok óriási vívmánya, hogy testre szabhatóak. Ez azt jelenti, hogy a regisztrált látogatók úgy alakíthatják ki a portál megjelenését, ahogy számukra a lehető legkényelmesebb és használhatóbb. A felhasználó által beállított saját elrendezést a portál „megjegyzi" és a legközelebb látogatáskor a már beállított elrendezésnek megfelelően jelenik meg.

Egy modern portálon minden tartalomszolgáltatás és funkció testre szabható. Beállítható például, hogy a portál megjelenésekor a felhasználó ne lásson mást, csak az időjárás-jelentéseket vagy a sporttal kapcsolatos híreket, esetleg a fórumok tartalmát.

Ez olyan, mintha az újságosnál mindenki úgy kapná a kedvenc újságját, hogy az újságos összeollózná a címoldalra a vevőt legjobban érdeklő információkat.

Nem csak Internet

A modern portálok nem csak internetes szolgáltatások elérését teszik lehetővé. Manapság az olyan szolgáltatások, mint a rádióhallgatás, a chat, a játék, a mobiltelefonokra történő SMS küldés, sőt a tévénézés is részét képezheti egy portál szolgáltatási körének. És mindezeknek a szolgáltatásoknak az eléréséhez csak egy böngészőprogramra van szüksége, a technológiák leképezéséről az Internetre a portálok készítői gondoskodnak!

Horizontális vagy vertikális?

A legújabb kutatások szerint az embereket egyre jobban érdeklik a vertikális portálok. A horizontális portálok annyira nagy terjedelműek, hogy sokan „megfulladnak" az információ tengerében. Éppen ezért sokan szívesebben keresik fel az ő érdeklődési körüknek megfelelő vertikális portálokat. Természetesen a harc még nem dőlt el, hiszen a horizontális portálok egyelőre sokkal látogatottabbak, mint tematikus társaik.

Az Internet csápjai

Az információ mindenkihez, mindenhová eljut. Az Internet használata nemcsak hasznos, de egyben nagyon szórakoztató is.

Nem, semmiképpen ne gondoljon valami félelmetes szörnyetegre, ami csápjaival behálózza a világot. Az Internet csápjai finom gyökerekként szövik be világunkat, mindenhová eljuttatva az életadó információ áldásait.

A háló nem csupán egy óriási számítógép hálózat rengeteg számítógéppel. Manapság már nemcsak számítógépeket kötnek össze, hanem ezekhez a számítógépekhez különböző berendezéseket kapcsolnak. Az ilyen berendezések által észlelt jeleket a világháló segítségével a világ összes Internetre csatlakoztatott számítógépe számára hozzáférhetővé teszik. Ez pedig nemcsak hasznos, de rendkívül érdekes és gyakran mulatságos vállalkozás is.

Ezzel a módszerrel láthatjuk például a földgolyó legérdekesebb részein elhelyezett – számítógéphez csatlakoztatott – kamerák képeit, meghallgathatjuk az afrikai dzsungelben működő mikrofon által felvett hangokat, figyelhetjük a Japánban működő szeizmográfiai berendezések jeleit. Ráadásul mindezt a saját otthonunkban a számítógép mellett ülve tehetjük.

Az Internet segítségével tehát nemcsak a számítógépünkön tárolt adatokat lehet megosztani másokkal, hanem tetszőleges eszközök által rögzített jeleket is, ha azt a berendezést számítógépünkhöz csatlakoztatjuk. Ez a fantasztikus lehetőség rengeteg hasznos alkalmazási területet kínál, olyanokat, amikre az Internet előtt nem adódott lehetőség. Rengeteg kutató, tudós használja mindennapi munkája során ezeket a berendezéseket. Így ők sokkal hatékonyabban tudnak dolgozni, és mindannyiunk számára fontos eredményeket érhetnek el segítségükkel.

Ezek az eszközök azonban nem csak a passzív szemlélődésre nyújtanak lehetőséget. Még nagyszerűbb dolog, hogy számos Internetre csatlakoztatott berendezés lehetővé teszi azt is, hogy a felhasználó távolról is különböző műveleteket végezzen vele. Akadnak olyan hangszerek, amiket valaki az Internetre csatlakoztatott és egy honlapon hozzáférhetővé tett. Akik felkeresik ezt a honlapot, azok megszólaltathatják és meghallgathatják a hangszert. Még érdekesebb az a lehetőség, amikor távoli kertekben működő robotkertészt irányíthatunk az Interneten keresztül, vagy sok más felhasználóval együtt puzzle játékokat próbálhatunk kirakni.

Itt az idő, hogy Ön is misztikussá váljon, kiterjessze tudatát és megismerje, hogy az Internet segítségével mennyire messze ér el a keze, szeme és füle.

80 kattintással a Föld körül

Verne Gyula hősei még elefántra meg gőzösre szálltak, ha be akarták utazni a Földet. Önnek elég a számítógépe ehhez a csodálatos kalandhoz.

Manapság már rengeteg berendezést találhatunk az Internetre kötve. Ezek legismertebb képviselője a webkamera. A webkamera a videokamera közeli rokona. A szolgáltatás lényege az, hogy egy tetszőleges helyen elhelyezett kamera képét folyamatosan vagy meghatározott időközönként állóképek formájában az Internetre (általában egy honlapra) sugározzák.

Aki ezt a honlapot felkeresi, az láthatja a kamera által rögzített képet. A közvetített képek minősége általában nem túl jó minőségű. Ennek az az oka, hogy a kép gyors letöltődésének érdekében a számítógépünkre viszonylag kis képfelbontásban rögzítik a kamerák a képet. Jó tudni azonban, hogy mivel az adattovábbítás sebessége az új technológiáknak köszönhetően évről évre nő, ezért a jövőben a webkamerák képének minősége is várhatóan javulni fog.

A varázsszőnyeg Önre vár

Rokonszenves embertársaink a világ rengeteg országában helyeztek már el webkamerákat és ha felkeressük a hozzájuk kapcsolt honlapokat, egyetlen óra alatt a világ számos helyét kereshetjük fel. A http://www. steveweb.com/80clicks/ honlap például arról nevezetes, hogy világ körüli utazásra hív bennünket Verne Gyula hőse, William Fog nyomdokain. A honlap magától vált a különböző helyszínek között és elkalauzol bennünket Amerika, Afrika, Ázsia, Európa, Ausztrália legérdekesebb tájaira. Ez tulajdonképpen egy egyszerű programocskának köszönhető, ami a rengeteg különböző webkamerával felszerelt internetes honlap között váltogat.

Végtelen lehetőségek kapujában

A webkamerák hihetetlenül szórakoztatóak és hasznosak. Ön akár tanulni, akár kikapcsolódni akar, e technológiai vívmány segítségével ezt a legkorszerűbb módon teheti meg. Akadnak a Föld leghíresebb ne-

vezetességeinél elhelyezett kamerák, amik segítségével „virtuálisan" elutazhatunk a világ bármely pontjára. Sok kamera szolgál kutatási célokat, számos állatfaj életébe

nyerhetünk bepillantást az Interneten. Kíváncsi a tengeri tehenekre vagy az elefántokra, csak egy kattintás, és máris köztük jár. Igen divatos, főleg az amerikai iskolások és egyetemisták körében, hogy bekamerázzák az iskolát, a kollégiumot, és közszemlére teszik magukat a hálón. A kaliforniai egyetem önirónia hajlamos diákjai például az egyetemi étkezdét kamerázták be és publikálták „Harc a kajáért" néven az Interneten. Az ötlet a szakácsok között nem okozott egyértelmű sikert.

A butaság végtelen tengere

Az Internetre is érvényes a mondás, hogy aki az emberi gyarlóságra épít, az erős szik-

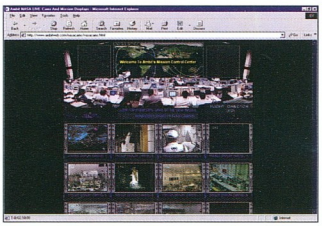

lára építhet. A webkamerával felfegyverkezett honlapok kitűnően példázzák, hogy Isten állatkertje nem egyszerűen nagy, hanem egyenesen végtelen. Akad olyan internetes honlap, ahol egy család hűtőszek-

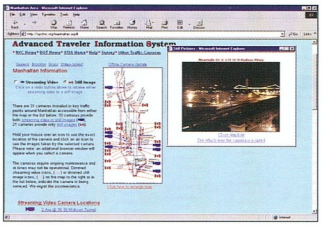

rényét figyelhetjük az Interneten keresztül. Ennek révén megpróbálhatjuk kitalálni, hogy apuka, anyuka, valamelyik lánytestvér vagy esetleg a macska nyitogatja a família frizsiderét. Nem kevésbé bugyuta az a honlap sem, ahol valaki a szobája sosem változó falát teszi közszemlére. Túl sokat azért ne keressük fel az oldalt, mert lehet, hogy kissé egyhangúnak fog tűnni!

Házi használatra

Az internetes technológia azt is lehetővé teszi, hogy ne mindenki, hanem csak meghatározott kör számára továbbítsunk képeket a világhálón. Ezzel számos lehetőség nyílik a webkamerák házi vagy munkahelyi használatára.

Egy, az otthoni számítógéphez csatlakoztatott és az otthoni kertre irányított internetes kamera segítségével például a munkahelyünkről is megnézhetjük, hogy minden rendben van-e a ház körül vagy hogy elkészült-e a vacsora. A webkamera fő rendeltetése persze nem az, hogy ellenőrzés alatt tartsuk a családot, de ilyen rendszerekre az élet sok területén szükség lehet. Ennek a berendezésnek az óriási előnye az, hogy az internetes kameránk képét a világból bárhonnan megnézhetjük. Csak egy böngészőprogram kell hozzá, és persze az Internet.

Érdekes helyek Afrikától New Yorkig

Az alábbiakban felsoroltuk néhány honlap címét, melyeket érdemes felkeresni.

Afrikai kamerák: http://www.africam.com
Nasa: http://www.ambitweb.com/nasacams/nasacams.html
CitizenX: http://www.citizenx.com
Turista információk: http://www.topin.ch
Venice Beach: http://www.westland.net/beachcam/
Fuji hegy: http://www.sunplus.com/fuji
New Yorki közlekedés: http://nyc.gov/html/dot/html/travroad/atis.html
Webkamerák világa: www.webcamworld.com
Kilátás a Gellérthegyről: www.irisz.hu/webcam_hun.html
Állatkerti webkamera: webcam.gyalogio.hu
Webkamera lelőhely magyarul: www.extra.hu/lelohely/webcamera.htm

A menekülő ember kalandjai

Bátorság, eltökéltség és egy kis pénz. No meg egy webkamera. Ennyi kell manapság a világ meghódításához és a kultúrák közötti szakadék áthidalásához.

Jaguárok, anakondák, piranják és pókok. Szembenézni a halállal. Bejárni Suriname legeldugottabb részeit. Meghódítani a dzsungelt. Engedelmeskedni a természet hívó szavának. Legyőzni önmagunkat. Legtöbbünk csak álmodozhatott eddig az ilyesmiről. Az Internet és a webkamera segítségével azonban mi magunk is részesei lehetünk az ilyen hátborzongató élményeknek!

Történetünk hősei, 3 angol fiatalember, Justin Hall, Marx Baring és Jason Hosh 2000 nyarán elhatározták, hogy felfedezik az egzotikus Suriname dzsungeleit. Nem csupán a felfedezők babérjaira vágytak, de úgy döntöttek, hogy élményeiket egy internetes honlapon (www.runningmanonline.com) másokkal is megosztják. És ezzel kezdetét vette az évszázad legjobban dokumentált, igazán korszerű kalandja.

Irány a dzsungel

A cél tehát egyértelmű: el kellett jutniuk Dél-Amerikába és meg kellett küzdeniük a párás dzsungel ezernyi, embert próbáló kihívásával. A kaland legnehezebb része mégis a nagyvárosban várt rájuk. Hiszen ott kellett összegyűjteni a projekthez szükséges pénzt! De miután ezt a nehézséget is sikerült leküzdeniük, a három fiatal nekivághatott a kalandos utazásnak. Repülés az óceán felett, utazás dzsippel és lóháton, majd gyalogosan az ősi fák homályában. A felszerelés kiemelkedően fontos részét jelentette a katonai laptop számítógép és egy Nera WebCommunicator. Ez a robusztus csodagép lehetővé tette azt, hogy az expedíció tagjai műholdon keresztül tudjanak az Internetre csatlakozni. Ott lapult a hátizsákban még egy Olympus digitális fényképezőgép a fotózáshoz és egy Sony digitális videokamera. A készülékek működtetéséhez szükséges energiát napelemek és egy 500 wattos generátor biztosította az úton. Természetesen az internetes közvetítéssel számos gond adódott, hiszen a dzsungelben nem volt mindig megfelelő az összeköttetés a műholddal. Az expedíció tagjai sok esetben a magas fákról küldték szét a jeleket a világ minden tájára. Ez nem mindennapi kihívást jelentett, hiszen senki sem készítette fel őket arra, hogy a majmokat is lepipáló ügyességgel, nyakukban seregnyi alkatrészszel és kábellel felküzdjék magukat egy-egy kígyóktól hemzsegő faóriás legtetejére.

Interaktív törzsi utazás

A három fiatalt nem egyszerű kalandvágy vezette. Be akarták bizonyítani a világnak, hogy az Internet alkalmazása valóban leküzdi a határokat, semmivé teszi a távolságot. A különböző kultúrák közötti szakadékot ennél egyszerűbben és elegánsabban nem is lehetne áthidalni. A világhálónak köszönhetően kortársaink százezrei, talán milliói lehettek szemtanúi az interaktív utazásnak, amelyik feltárta az ősi törzsek titkait. Mindenki úgy érezhette, kicsit maga is

ott jár a felfedezők között, hiszen amit látott, az maga volt a valóság. Kendőzetlenül és cenzúrázatlanul.

Barátságos fogadtatás

A fiataloknak rögtön érkezésükkor sikerült megnyerni a helyi törzsek rokonszenvét, akik végig segítették őket útjuk során, miután megértették az expedíció céljait. Sokan közülük még televíziót sem láttak, de a részletes magyarázat után felfedezték azt, hogy mennyire csodálatos, ha a civilizációk egymásra találnak.

„Jó volt látni mennyire örültek a Kwamalasamutu-i gyerekek azoknak az ajándékoknak, amiket egy holland lány küldött nekik, miután az Interneten látta őket", meséli Justin. Az expedíció és a hozzá kapcsolódó sajtóvisszhang segített sok helyi nehézség megoldásában is. A nagyvilág összefogott, az internetezők segítettek az éhezőkön, még szakszerűen összeállított orvosi segélycsomagok is érkeztek az expedíció eseményeit az Interneten figyelő emberektől. A világháló nyilvánossága bebizonyította, hogy összefogással, sok ember bevonásával micsoda óriási eredményeket lehet elérni.

Az úton tovább kell járni

Az expedíció nem várt óriási sikert aratott. Ennek megfelelően az ifjú hősök úgy döntöttek, tovább mennek a megkezdett úton. Ha Ön is ellátogat honlapjukra (www.runningmanonline.com), akkor naprakészen követheti, hogyan is áll a következő nagy kaland megszervezése. Ezen a webhelyen olyan érdekességek várnak Önre, mint az interaktív térkép, a beszámoló az előző kaland eredményeiről. Ha Önnek éppenséggel úgy tartja kedve, hogy napról napra felidézze a nagy kaland eseményeit, akkor az oldal tetejére kattintva a Daily Reports pont segítségével ezt is megteheti. Akkor is jó helyen jár, ha azt szeretné látni, milyen is az expedíció tábora. A virtuális táborhelyen mindent megtudhat az őserdei táborozás kulisszatitkairól. A következő expedíció ugyanazt a célt tűzte ki maga elé, mint a forradalmi jelentőségű első. Ba akarják bizonyítani vele, hogy a technikai fejlődés segíthet az embereken, de csak akkor, ha figyelembe vesszük a környezet és a természet szükségleteit is, és nem pocsékoljuk el azokat a természeti kincseket, amelyeket egy napon majd gyermekeink vesznek át tőlünk.

Hangok bűvöletében

Szeretne mindenütt ott lenni és mindent meghallgatni? Akkor az Internet pont Önnek való!

Kezdetben volt a szó. Az írott szó. És mindenki látta, hogy ez jó. Jó, de nem elég. És a szót követte a kép, majd a hang. És lőn multimédia, multimédiás számítógép. Amióta létezik a számítógéphez csatlakoztatható hangszóró és mikrofon, számtalan alkalmazási terület született kihasználásukhoz. Ha ezeket az eszközöket az Interneten barangolva számítógépünkre kötjük, csodálatos új élményekkel gazdagodhatunk. Megismerkedhetünk a világ hangjaival.

A rádiózás Java

Szeret Ön rádiózni? Manapság már rengeteg rádióállomás hallgatható az Interneten. Ennél sokkal többet nyújtanak a www.javaradio.com honlap készítői. A honlapon található programocska segítségével nem rádióadókhoz, hanem rádiókhoz csatlakozhatunk. Öt darab olyan rádió létezik, ahol a Java nyelven írt program használatával nemcsak hallgathatjuk az internetes számítógépekhez kötött rádiókat, de vezérelhetjük is őket! A svéd, román, ausztrál és amerikai rádiók egy-egy lelkes rádióamatőr számítógépéhez lettek kötve. Amikor a honlapon keresztül kiválasztjuk valamelyik rádiót, számítógépünk képernyőjén megjelenik a kiválasztott rádió, hangszórónkon pedig halljuk azt az állomást, amire a rádiót éppen ráhangolták. Ha akarjuk, állomást vagy hullámhosszt válthatunk, tekergethetjük a gombokat, vagyis távolról is úgy tehetünk, mintha a rádióadó mellett ülnénk. A honlap érdekessége, hogy rajtunk kívül akárhányan felkereshetik a honlapot ugyanabban az időben, és szintén adhatnak különböző utasításokat. A felhasználók persze nemcsak a rádiót vezérelhetik, hanem beszélgethetnek és megoszthatják ötleteiket is egymással. Ez már tényleg a rádió aranykora!

Miért ne hallgatna CD-t?

Ugyanilyen módszerrel hallgathatunk bele a Notre Dame Egyetem CD-lejátszójába. Amennyiben csatlakozunk az egyetem Sun számítógépéhez, honlapjukon belehallgathatunk a Sun géphez kötött CD-lejátszóba. Számítógépünkön meghallhatjuk azt a zenét, amit az egyetem géptermében játszanak. Amikor új CD-t tesznek a lejátszóba vagy új szám következik, ez a tény a böngészőprogramunkban látható honlapon is azonnal megjelenik. A java rádió és a CD-lejátszó is az első lépéseket jelenti azon az úton, hogy az Internet segítségével megosszuk élményeinket másokkal. A számítógép és a hozzá csatlakoztatott eszközök közelebb visznek minket a természethez, és embertársainkhoz. Segítségükkel megtanulhatjuk, miként élvezzük csodálatos bolygónk, a Föld hangjait.

Visszaszámlálás

Azzal, hogy különböző időmérő eszközöket kötöttek a hálózatra, az Internet-közösség tagjai megoldották, hogy számukra ugyanabban az időben kel fel a nap.

Jó reggelt minden kedves olvasónknak! Na de mikor? Pontosan mikor? Az órákat pedig össze kell hangolni! Ez nemcsak James Bond vagy Vekker úr számára létfontosságú, de mindannyiunk életében akadnak olyan pillanatok, amikor a pontosság elengedhetetlen. Az Internet ebben is segít!

Ez nem hadititok

A világon a legpontosabb órák az atomórák. Több olyan honlap is létezik, ahol megoldották azt, hogy az ilyen hihetetlen pontosságú atomórákat összekössék a honlappal. A honlapot felkeresve aztán másodpercről másodpercre tájékozódhatunk a pontos időről. A http://tycho.usno.navy.mil/cgi-bin/anim honlapon például az Amerikai haditengerészet atomórájának ketyegését követhetjük nyomon.

Ez persze csak azt mutatja, hogy Amerikában mennyi az idő. Akadnak olyan honlapok is, ahol a Föld összes időzónájának idejét megtekinthetjük. A www.worldtimezone.com honlapon mindent megtudhatunk ebben a témában, ráadásul rendkívül látványos és izgalmas formában.

Internet idő

Önnel is előfordulhatott már, hogy amikor felhívta amerikai vagy Új-Zélandi rokonait, azok megbocsáthatatlan módon nem éppen kedves szavakkal fogadták köszöntését, mert ottani idő szerint hajnali 3 órakor telefonált.

Annak érdekében, hogy a különböző időzónák miatt ne legyen gond az időpont egyeztetéssel, számos megoldás született az idő egységesítésére. A Swatch cég internetes időszámítása a napot nem 24 órára osztja, hanem ezer ütésre. Egy ütés egy perc huszonhat másodpercig tart. Amikor a hagyományos idő szerint Svájcban déli tizenkettőt üt az óra, a Swatch-időszámítás szerint a világ minden pontján az ötszázadik ütésénél járnak függetlenül attól, hogy a hagyományos idő szerint éppen hány óra van. Ilyen internetes időmérő eszközöket számos honlapon találhatunk a hálón. Időpont-egyeztetéshez érdemes használni!

Ó, ió, ció, áció, káció!

Nemcsak órákat, hanem számlálókat is csatlakoztatnak az Internethez!

Az év végét, a karácsonyt, a szünidő kezdetét és még rengeteg mindent várnak az emberek a világ minden részén. A nagy népszerűség egyik titka, hogy ezeket a politikusok is támogatják. Ilyen nagy esemény volt például Hong-Kong visszatérése Kínához, de például az olimpiák kezdetéig is számos főváros honlapján ketyeg a nap-óra.

A Swatch-időszámítás szerint a pontos idő mindenhol 423

Interaktív eszközök

Ne csak nézze, de használja is! Önre vár a sok internetes szerkentyű és masina! Ön ezeket nemcsak szemlélni, hanem befolyásolni is tudja.

Az emberi fantázia végtelen. A lelkes internetezők igyekeznek minden új szerzeményüket azonnal rákötni számítógépükre. Azt szeretnék, ha más is örülhetne a csodálatos új masinériának. Ezek közül azok az igazán izgalmasak, amelyekkel – távolról – különböző műveleteket tudunk végezni. Ha Ön gyermekkorában szerette a távirányítós autókat, akkor ezeket nagyon fogja élvezni.

Hív a vasút, vár az Internet

Vasutasok és a vonatozás rajongói, figyelem! Villanyvonatokkal játszani mindenki szeretett gyermekkorában, sokakat még felnőttkorban is lenyűgöz ez az érdekes hobbi. A www.rr-vs.informatik.uni-ulm.de/rr honlapon újra átélhetjük a gyermekkori élményeket! Az Ulmi Egyetem honlapján egy kamera által rögzített terepasztal képét figyelhetjük, ahol a terepasztalon elhelyezett vonatoknak különböző parancsokat adhatunk, és a parancsok eredményeként a vonatok közlekedni kezdenek! A vonatok mozgását a kamera folyamatosan közvetíti a honlapon. Ha nincs hely otthon a terepasztalnak, a játékos kedvű internetezők már a böngésző segítségével is átélhetik a vasutas mesterség minden problémáját.

Kertészek figyelemébe ajánljuk!

Sajnos már nem hozzáférhető, de mindenképpen érdemes megemlíteni az interaktív internetes eszközök sorában a Kaliforniai Egyetemen 1995 és 1997 között lefolytatott kísérletet. A kísérlet résztvevői böngészőjük segítségével távolról gondozhattak közösen egy kísérleti kertet. A böngészőn keresztül adott egyszerű utasításokat, mint például öntözés, ültetés, egy ügyes robot hajtotta végre. A böngészőben a kert egy pontjára bökve a robot azonnal a meghatározott helyre ment. Amikor odaért, a kertet pásztázó kamera a kert megváltozott képét elküldte a parancs kiadójának (és valamennyi résztvevő) számítógépére. A kísérlet lényege az volt, hogy felhívja a figyelmet a közösen végzett munka fontosságára.

Közös ló, hát nélkül

A robotok irányítását lehetővé tevő honlapok száma egyre növekszik. Akad olyan robot, akinek segítségével távolról készíthetünk festményeket, körbejárhatjuk egy egyetem épületét, építhetünk geometriai alakzatokat A www.telerobot.mech.uwa.edu.au címen megismerhetjük Ausztrália telerobotját. Egy egyszerű programocska segítségével a robotnak különféle parancsokat adhatunk, amelyek végrehajtását a böngészőnkben látható videoképen ellenőrizhetjük. A robotot ugyanabban az időben többen is irányíthatják, ami persze érdekes konfliktusok forrása lehet. A honlapon sok hozzászólás és tudományos értekezés is olvasható az Interneten ke-

resztüli távvezérlés felhasználási területeiről és hasznosságáról. A honlap statisztikái szerint a robotnak 1994 és 2000 között több mint félmillió ember adott utasításokat.

Határ a csillagos ég

Érdekes területe az internetes eszközök használatának a csillagászati berendezések összekötése a számítógépekkel. A bradfordi obszervatórium honlapján használhatjuk az intézet távcsövét a csillagok vizsgálatára. A távcső képét az Internet segítségével a böngészőprogramunkban látjuk. A távcső mozgatásával ugyanazt a hatást érhetjük el, mintha otthonról csillagászkodnánk, és otthoni távcsövünket mozgatnánk. Az ilyen és hasonló csillagászati eszközök lehetővé teszik, hogy olyanok is belekóstoljanak a csillagászat örömeibe, akiknek egyébként nem lenne erre lehetőségük. Ön se habozzon, hanem nézzen szét a csillagok útján.

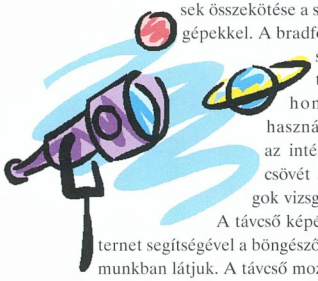

A zenének szólnia kell

Az internetes eszközök egyik legérdekesebb alkalmazásával a montreáli kikötőben találkozhatunk. Nézzünk itt be a „Silo"-nak nevezett alkotásba, amelyet Le Corbusier épített. Az eredetileg gabonaraktárnak épített épület ma már védett műalkotás, amihez egy érdekes internetes kísérlet is kapcsolódik. A világ bármely részéről csatlakozott felhasználók tudnak hangokat küldeni ide a http://www. silophone.net honlapon keresztül. Az elküldött hangok azután az épületben elhelyezett hangszórókon keresztül megszólalnak. Hihetetlen a rendkívüli akusztikájú épület hangzása. A gabonakamrákban és az épület termeiben a hangok a visszhang és egyéb hatások következtében átalakulnak. A megváltozott hangokat a honlap visszaküldi a felhasználó gépére, sőt a honlap többi látogatója részére is. A hangok az épületen kívül is hallhatóak, a montreáli lakosok legnagyobb örömére. Amennyiben szeretné megtapasztalni a közös alkotás örömét, ezt a honlapot mindenképpen érdemes felkeresnie!

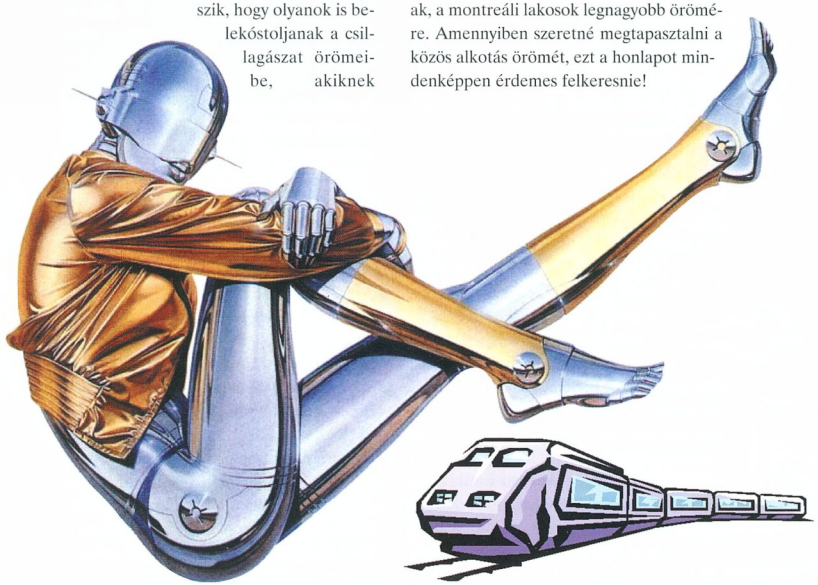

Időjóslás mesterfokon

Elég az esőből! Elég a kánikulából? Az időjárás mindenkit érdekel. Nem véletlen, hogy számos időjóslással foglalkozó oldal található a hálón. Ezeket gyakran összekötöttek valamilyen mérőberendezéssel.

Lehet, hogy Ön sem bízik a televízióban felbukkanó időjósokban? Azt gondolja, hogy a meteorológia pontos ismerete nem a kebelméreten és a szépségen múlik? Akkor bizonyára Önt is örömmel tölti el, hogy számos olyan internetes oldal akad a világhálón, amelyek meteorológiai állomások jeleit közvetíti a böngészők számára.

Eső előtt böngészés

A www.met.hu címen találjuk a Magyar Országos Meteorológiai Szolgálat honlapját. A honlapról rengeteg eszköz jeleit olvashatjuk le. Nézhetünk itt webkamerával rögzített képeket, műholdképeket, sőt radarfelvételeket is. A honlap igyekszik különféle hasznos szolgáltatásokat nyújtani a különleges sportok hódolóinak, az utazóknak és világutazóknak, a kertészkedőknek és mindenkinek, aki hobbi szinten érdeklődik a meteorológia iránt.

A Yahoo keresőgép Weather rovata szintén hasonló szolgáltatásokat kínál, de már az egész világról. Műholdképek garmadája, a világ nagyvárosainak időjárása, információk síelőknek, tengerpartra vágyóknak? Itt minden megtalálható. Akit az egzotikusabb tájak érdekelnek, azok a http://www.aad. gov.au/stations/live.asp honlapon megnézhetik, mi újság az Antarktiszon A különböző pontokon elhelyezett kamerák a képeket műholdon keresztül juttatják el a tazmániai központba. Itt található az a számítógép, ami a képeket hozzáférhetővé teszi az internetes böngészők számára. Bármelyik internetes meteorológiai oldalt is keresi fel, biztos lehet benne, hogy alapos és részletes információkat kap. Csak ezeket nem lehet megcsókolni, hogy királyfivá változzanak.

Megremeg a Föld

A Berkerley egyetem még messzebbre ment. Még mit lehetne a webre csatlakoztatni? - kérdezték maguktól a derék egyetemisták. A www.memento.ieor.berkeley.edu címen található honlapon a világot megrázó földrengésekkel ismerkedhet meg. A Berkerley szeizmológiai állomáson összegyűjtött szeizmográfiai jeleket a honlap digitális jelekké alakítja és diagramm formájában közvetíti a honlap látogatói számára. Csatlakozzon Ön is a honlapra, és hallgassa meg, hogyan ver a Föld szíve.

Szőjük az álmot!

Bizonyára Ön is szeretné tudni, kik szövik a világhálót? De miért ne állna be közéjük? Csak egy jó program kell hozzá!

Weblapot készíteni nagyszerű dolog. Egyik korábbi számunkban megismerkedtünk a weblap készítésének örömeivel és buktatóival. Ugye emlékszik, megtanultuk hogy az internetes honlapok programozási nyelve a HTML? Érintettük a különböző technológiákat, melyek lehetővé teszik az igazán látványos honlapok létrejöttét.

A különböző technológiák megértése azonban rengeteg gyakorlást, tanulást, programozási munkát igényel, amire sokunknak egyáltalán nem jut ideje. Nekik sem kell elkeseredniük!

Azoknak, akik internetes oldalak készítésével akarnak foglalkozni, de nincs idejük megtanulni a különböző programozási technikákat, a weblapszerkesztő programok nyújtanak óriási segítséget. Az ilyen programok úgy működnek, mint a mindenki által ismert szövegszerkesztő vagy rajzoló programok. Az egér segítségével lehet előre definiált megjelenési minták, grafikák, látványelemek közül összeállítani web oldalakat. Ráadásul mindezt villámgyorsan!

Idő igazából csak a tartalommal való feltöltéshez szükséges, vagyis ahhoz, hogy az általunk publikálni kívánt szövegeket begépeljük.

A weblapkészítő programok másik óriási előnye az, hogy a szerkesztés közben látható kép megegyezik azzal, ahogy a honlap a böngészőprogramokban ki fog nézni. Azt kapjuk, amit látunk. Így sokkal egyszerűbb a szerkesztés, mint a programozási nyelvek használatakor.

Az ilyen programok koronázatlan királya a Macromedia cég Dreamweaver nevű programja, éppen ezért most ezt mutatjuk be Önnek.

A Dreamweaver mindent tud, amire a honlapok készítésekor szükség van: grafikák, animációk, színek, látványos megoldások, hangok, látványos minták segítik a szerkesztési munkát. A megtervezett honlapot pillanatok alatt el lehet készíteni, így sokkal több idő marad arra, hogy az oldal tényleges tartalma is megfelelő lehessen. A következő oldalakon bemutatjuk, hogyan is lehet a Dreamweaverrel szép és látványos oldalakat létrehozni. Kiderül, hogy valóban gyerekjáték a honlapkészítés egy weblapszerkesztő segítségével. Munkára fel tehát, tartson velünk Ön is a honlapok készítésének a weblapszerkesztő programokkal kikövezett, sima útján.

Így kapja meg a programot

Aki sokat mozog a világhálón, abban feltámad a vágy, hogy neki is legyen egy saját honlapja. Ezt a vágyát most Ön is valóra válthatja.

Ahhoz, hogy felfedezze a Dreamweaver nyújtotta lehetőségeket, mindenekelőtt szüksége van magára a programra. Ezt legegyszerűbben a program készítője, a Macromedia cég honlapjáról szerezheti be. Első lépésben gépelje be böngészőprogramja cím mezőjébe a cég honlapjának címét. (www.macromdia.com)

1. lépés

Írja be böngészőkbe a honlap nevét.

A cég érdekes programmal jelentkezett az internetes programok piacán. Nem csupán weblapszerkesztő, de különböző grafikai, zenei programot is kínálnak honlapjukon. Ezeket a download (letöltés szekcióban találja).

2. lépés

Kattintson a download feliratra.

A download szekcióban találja azokat a programokat, amiket a Macromedia cég forgalmaz. Keresse ki a Dreamweaver programot és kattintson a Try (próba) gombra.

3. lépés

Keresse ki Dreamweaver programot.

A programot 30 napig lehet ingyenesen használni, utána viszont nem lehet elindítani. Ez bőségesen elegendő idő ahhoz, hogy eldöntse, megéri-e a 299 dolláros vételárat.

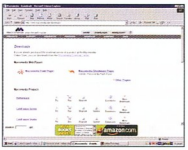

4. lépés

Kattintson a Go to trial download gombra.

A letöltés előtt jó néhány adatot meg kell adnia magáról. Ha ezeket beírta, akkor már el is indíthatja el a letöltést.

5. lépés

Ne féljen megadni adatait.

A program rendívül nagy terjedelmű, sokáig tart a letöltése, ezért célszerű éjszaka elindítani. A letöltés befejezése után a többi programhoz hasonlatos módon telepíteni kell a programot, és máris birtokba veheti a weblapkészítők nélkülözhetetlen segítőtársát, a Dreamweavert! Nincs más hátra, indulhat a letöltés!

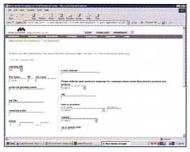

Tervezzünk honlapot

Nézzük meg együtt, mi kell egy igazán szép és jól működő honlap elkészítéséhez!

Mielőtt nekiáll honlapot készíteni, a legfontosabb dolog, amit tennie kell, az az, hogy egy alapos és átgondolt tervet készít a honlap felépítéséről. Ahhoz, hogy a látogatók az oldalon könnyen tudjanak tájékozódni, jól kialakított szerkezetre, áttekinthető felépítésre és könnyű kezelhetőségre lesz szükség. A legfontosabb persze az, hogy Ön tudja, mire akarja honlapját felhasználni.

Többet ésszel, mint ész nélkül

Először is gondolja át, milyen adattartalmat és milyen funkciókat szeretne elhelyezni az oldalon. Amennyiben egy nagyobb terjedelmű oldalt szeretne készíteni, akkor számolnia kell azzal, hogy honlapja több oldalból fog állni. A több oldalt célszerű több fájlban tárolni, így utólagos módosításuk is egyszerűbb lesz. A honlapok tulajdonképpen fájlok, melyek egy internetes számítógépen találhatók. Amikor a böngészőprogram megjelenít egy honlapot, akkor tulajdonképpen arról a számítógépről tölt be egy fájlt, amin az adott honlap található. Amikor az oldalon egy olyan gombra vagy menüre kattintunk, amelyik a böngészőnkben egy másik oldal megjelenését eredményezi, akkor a böngészőprogram legtöbbször a honlap számítógépéről egy másik fájlt tölt be a böngésző ablakba. Amikor Ön a saját oldala szerkezetét megtervezi, célszerű az oldalakhoz tartozó fájlokat értelmesen elnevezni, esetleg beszámozni.

Tervezési alapok

A Dreamweaver igazán ügyes segítséget nyújt a honlap szerkezetének megtervezéséhez. Az oldaltervező (Site) funkciók segítségével el tudja készíteni a honlapjához szükséges fájlokat és azokat áttekinthető formába tudja szervezni. A fájlokat a szerkesztési fázisban Önnek először a saját merevlemezén kell tárolnia, majd a szerkesztés befejeztével kell felmásolni arra az internetes kiszolgáló lapra, ahol honlapját elérhetővé akarja tenni. Az itt megtervezett hierarchikus rendszer segítségével meg tudja teremteni a kapcsolatot a különböző fájlok között. A program ezt úgy oldja meg, hogy ha az egyik fájl nevét a másik alá húzza, akkor a honlapra – élőkapocs formájában – ráteszi az alárendelt fájl nevét, és a fölérendelt fájl nézegetésekor a kapcsolóra bökve az alárendelt fájl töltődik be. Ezzel azonban nem kell túl sokat törődnie, a fontos, hogy nemsokára Ön remek oldalakat fog készíteni.

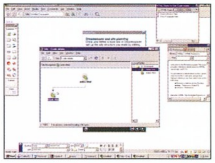

Weblapok készítése

Ismerjük meg a program használatának legfontosabb lépéseit. Meglátja, könnyű lesz a munka.

Fontos tudni, hogy a Dreamweaver olyan szerkesztő program, ami a weblap szerkesztését úgy teszi lehetővé, hogy az ún. WYSIWYG módszer szerint dolgozhatunk. A WYSIWYG egy angol rövidítés, amit leginkább úgy lehetne fordítani, hogy „azt kapod, amit látsz". Itt, akárcsak egy szövegszerkesztőben úgy látjuk a tervezendő honlapot, ahogy a böngészőprogramban fog kinézni. Ez az, amiben a Dreamweaver különbözik a HTML nyelv alapjainál elsajátított megoldásoktól: míg ott a különböző szövegformázásokat, képmegjelenítéseket parancsok begépelésével oldottuk meg, a Dreamweaver használatakor az egér segítségével érhetjük el ugyanezt.

Az alap a HTML

Amikor azonban kimentjük a szerkesztett honlapot, akkor a Dreamweaver a szerkesztett oldalt HTML fájl formájában menti el. Vagyis a kimentett fájl mindkét esetben ugyanaz lesz, mind a Dreamweaver, mind a programozási parancsok alkalmazásakor. A mentésnél a Dreamweaver a saját maga által használt formátumot „átfordítja" HTML nyelvre és úgy végzi el a mentés műveletét.

Tervezőközpont

Egy-egy oldal elkészítésekor a legfontosabb feladat annak a megtervezése, hogy az adott oldal milyen módon legyen felosztva, hogyan legyen vízszintesen és függőlegesen tagolva a képernyő. Ezek a felosztások a jobb áttekinthetőséget segítik, a honlap menüit például célszerű a felső sorokban elhelyezni vagy éppen valamelyik oldalsó szélen. Ebben a tervezésben nyújt segítséget a program „Layout view módja", ahol a képernyőt oszthatjuk fel sorokra és cellákra, ezeket a sorokat és cellákat a program azután külön kezeli. Mindegyikbe tudunk különböző grafikai elemet, szövegeket vagy éppen képeket beszúrni.

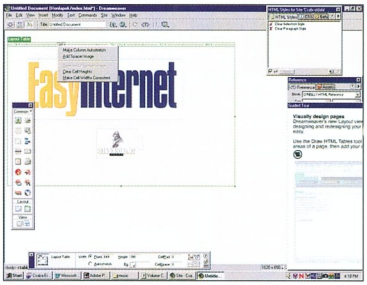

Hagyományos megoldások

Azoknak, akik már ismerik a HTML nyelvet és nem csak az egér segítségével akarnak tervezni, a Dreamweaver beépített parancsszerkesztője nyújt segítséget. Akit érdekel, hogy a megszerkesztett oldal hogyan fog kinézni, amikor a program lefordítja HTML nyelvre, egyetlen kattintással kielégítheti kíváncsiságát! A Show Code View gombra kattintva a felső sorban található

eszközsorban a program a Layout View-ról azonnal átvált a parancsszerkesztőbe, ahol azonnal láthatjuk oldalunkat HTML nyelven. Itt természetesen mi is gépelhetünk be

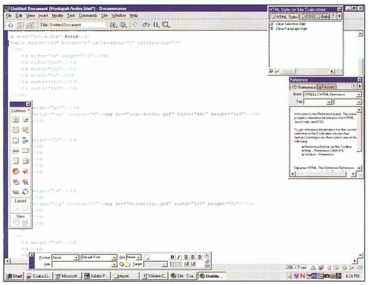

HTML parancsokat, ami nem kulcsfontosságú, de igazi finomhangolásokra ad lehetőséget az oldalak tervezésekor. Itt arra is lehetőség nyílik, hogy a tervezett oldalunkba máshonnan – már kész – oldalrészleteket tegyünk be a file/import parancs segítségével.

Nézze meg az ember

Azt, hogy a készülő oldal miként is fog kinézni az Interneten, bármikor megnézhetjük az eszköztáron található földgömbbel szimbolizált preview gomb megnyomásakor. Ilyenkor a Dreamweaver elindítja a gépünkre telepített böngészőprogramot és megjeleníti benne a honlapunk képét. Ezt a funkciót célszerű néha használni, hiszen a különböző verziójú böngészőoprogramok megjelenítési módjai között néha lehet egy kis eltérés.

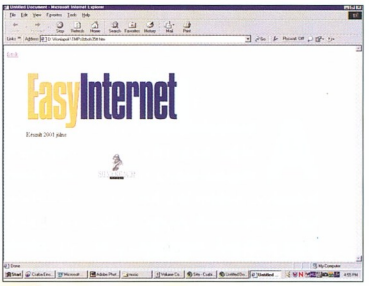

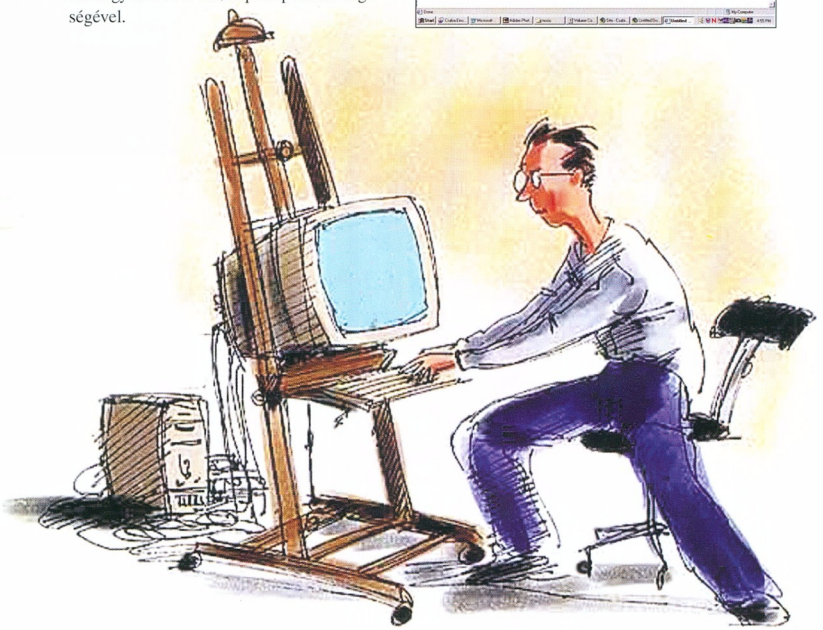

Figyeljünk a tartalomra

Amikor már nagyjából összeállt álmaink oldala, ideje elgondolkodni azon, milyen tartalommal káprázstassuk el az idelátogatókat.

A honlapkészítés egyik kimondatlan célja, hogy valamilyen számunkra nagyon fontos dolgot, például családunkat, hobbinkat, kedvenc háziállatunkat megmutassuk az egész világnak. Lehet, hogy nemcsak magunknak, de egy kisebb közösségnek, munkahelyünknek, baráti társaságunknak vagy éppen iskolánknak készítünk honlapot. Hogy ezt valóra válthassuk, gyönyörű és elegáns oldalakat kell készítenünk. Mikor az adott oldal szerkezetét megterveztük, kijelöltük a főbb szekciók felosztását, következhet a webszerkesztés sava, borsa, a tartalom hozzáadása az oldalhoz. Itt az előzetesen felosztott oldalra a megfelelő sorokba és cellákba tehetjük be a

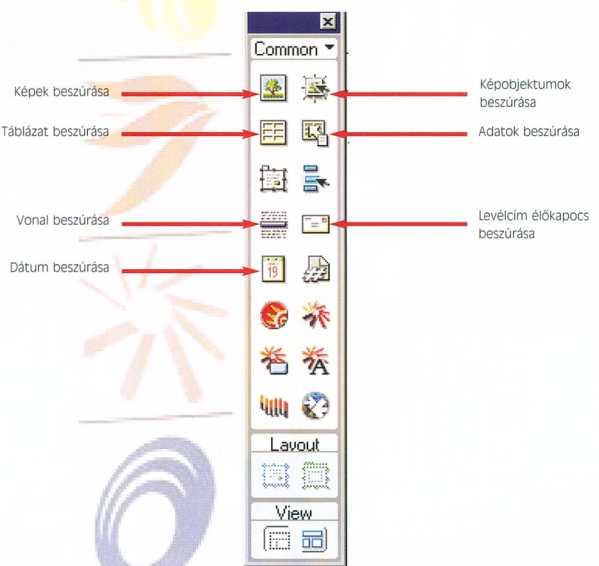

grafikákat, fotókat, szövegeket, vagyis valamennyi információt, amit nagyérdemű látogatóinkkal meg szeretnénk osztani.

Objektumnak áll a világ

A különböző tartalmi adatok beszúrását igen megkönnyíti a Dreamweaver Objektum menüje. Itt minden olyan lehetőség megtalálható, amivel oldalunkat színesebbé és érdekesebbé tehetjük. Nézze meg ábránkat.

Azért, hogy hamar megtaláljuk a különböző, az oldalon elhelyezett objektumokat, és ezeket egyenként tudjuk kezelni, segítségünkre siet egy ügyes kis funkció, az Asset (Eszköz) menü. Ezt az F12 gomb megnyomásával hívhatjuk elő. Itt kiválaszthatjuk, hogy oldalunk mely objektumaira vagyunk kíváncsiak, és a program egy listában tárja elénk az elemeket. Itt azonnal használatba vehetjük, de akár törölhetjük is a kiválasztott elemet.

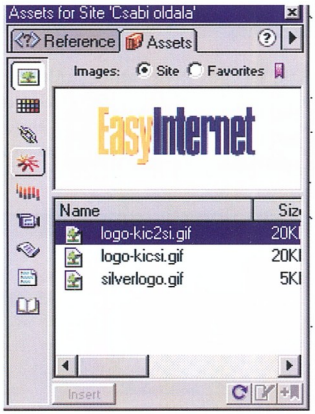

Szövegformázás

A tényleges információk, vagyis a szövegek bevitele a Dreamweaverben végtelenül egyszerű feladat. Akár egyenesen a szerkesztett dokumentumba is beírhatjuk, de beimportálhatjuk egy másik dokumentumból is. A vágólap segítségével más Windows alkalmazásból is bemásolhatjuk ide. A beírt szöveg formázását szintén egy ún. szálló menüvel tehetjük meg. Itt a szöveg méretét, vastagságát és színét is kiválaszthatjuk.

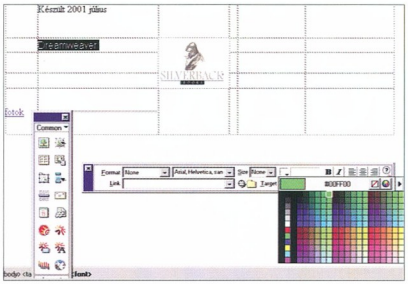

A stílus maga az ember

Amikor egy honlapot szerkesztünk, a legjobb dolog, amit tehetünk, ha oldalunkat egységes kinézet szerint készítjük el. Ezt a feladatot könnyíthetjük meg a stílusok használatával. Amikor beállítunk egy megfelelő betűtípust, betűvastagságot, elrendezést és méretet, a beállításoknak adhatunk egy nevet és elmenthetjük a stílusok közé.

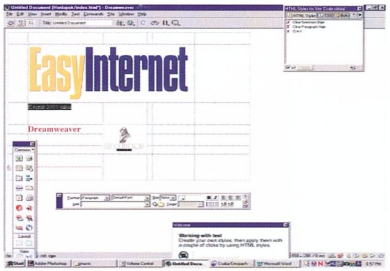

Amennyiben ugyanezeket a beállításokat a későbbiek során is alkalmazni kívánjuk, csak ki kell jelölnünk egy szövegrészletet és a kiválasztott stílus nevére kattintani az egérrel. A kijelölt szövegrészlet azonnal a stílus beállításai szerint változik meg. A stílusok, az objektummenük és az eszközök használatával egy-egy oldalt tényleg villámgyorsan elkészíthetünk, ráadásul egy elkészített stílust felhasználhatunk több oldal, sőt más honlapok szerkesztésekor is. Ezzel persze még jobban lecsökkenthetjük a honlap készítéséhez szükséges időt.

És mégis mozog a Föld!

Nézzük meg, miként vihetünk egy kis színt és életet honlapunkba. Az Ön honlapja is megtanulhat mozogni és dalolni.

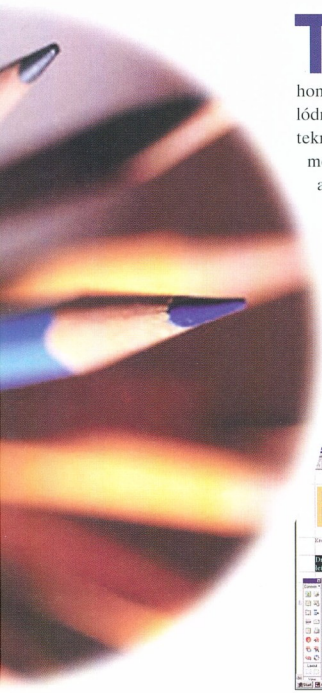

Természetesen egy modern és jól használható honlap akkor igazán jó, ha élőkapcsok mutatnak róla más honlapokra, a különböző gombok animálódnak a felhasználók által végzett műveletekre. Az ilyen „izgő-mozgó", interaktív megoldásokra is számos lehetőséget kínál a Dreamweaver. Az élőkapcsok beillesztése a szerkesztett oldalba a tulajdonságok menü Point to File parancsának segítségével oldható meg. Amennyiben kijelölünk az egér segítségével egy szövegrészt, majd a megfelelő parancsra kattintunk, akkor a szövegből élőkapocs lesz. Itt meg kell adni még egy fájlnevet is. Ez annak az oldalnak a neve, ami a kiválasztott szövegrészletre kattintáskor be kell, hogy töltődjön. Amennyiben nem élőkapcsot, hanem egy másik, ugyanazon az oldalon található szövegrészletre mutató kapcsolót, esetleg egy levélcímre mutató kapcsolót akarunk elhelyezni az oldalon, akkor azt a már megismert objektummenüben tehetjük meg.

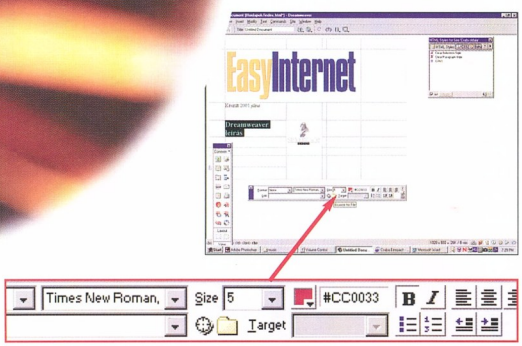

Kis, hangos programocskák

Az igazán látványos dolgokat, az internetes technológiák nyújtotta valamennyi lehetőséget is be tudjuk illeszteni oldalunkba a Dreamweaver Behavior menüje alatt található menüpontok segítségével.

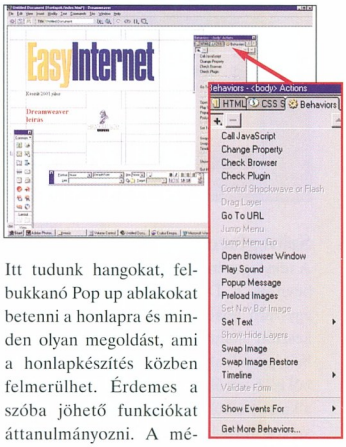

Itt tudunk hangokat, felbukkanó Pop up ablakokat betenni a honlapra és minden olyan megoldást, ami a honlapkészítés közben felmerülhet. Érdemes a szóba jöhető funkciókat áttanulmányozni. A mé-

lyebb ismeretek megszerzéséhez ennek a funkciónak az alapos ismeretére feltétlenül szükség van.

Flash – jobb, mint a villámcsapás

Az objektum menüben található Flash gombok segítségével nyílik lehetőség az internetes honlapok talán leglátványosabb elemének, a Flash animációknak és grafikáknak az alkalmazására. A Flash technológia szintén a Macromedia terméke, és kifejezetten azzal a céllal fejlesztették ki, hogy látványos grafikai megoldásokat lehessen létrehozni. A Dreamweaver a Flash technológiák teljes körű alkalmazását kínálja. A Flash segítségével még játékok is készíthetők! A technológia alapja a vektorgrafikus ábrázolás, ami kifejezetten kis helyigényű és színvonalas grafikák alkalmazását teszi lehetővé.

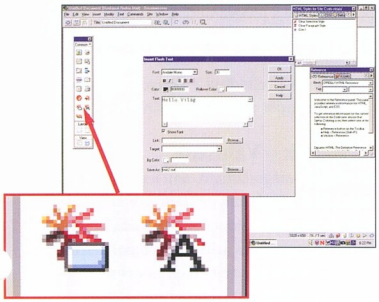

Shockoló megoldások

A webszerkesztő másik fontos eszköztára a Shockwave nyelv parancsainak használata. Ez a nyelv szintén a Macromedia terméke és bonyolult funkciók megírásához mindenképpen szükséges. A nyelv parancsaival még az elektronikus kereskedelmi funkciók beszúrására is lehetőség nyílik. Mind a Flash, mind a ShockWave funkciók találhatók az Objektum menüben.

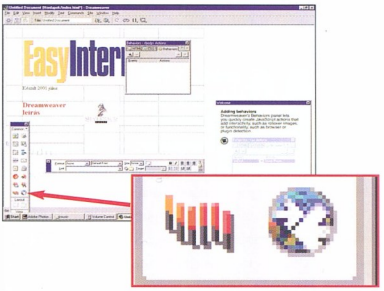

Tippek és trükkök

A felhasználók számára a Macromedia külön támogató központot tart fenn az Interneten.

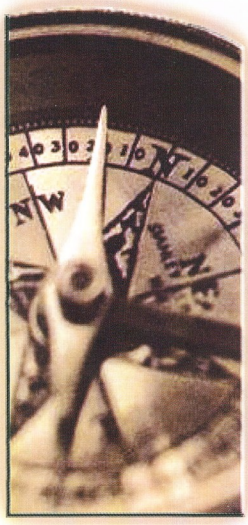

Miután a honlap szerkesztését befejeztük, egy a Site menüben megtervezett, strukturált, átgondolt HTML állományokból álló fájlrendszert kapunk eredményül, ami már Internet kész. Ezt a fájlrendszert kell azután felmásolnunk arra az internetes számítógépre, ahol honlapunkat publikálni szeretnénk. Ahhoz, hogy honlapunkat az első publikálás után folyamatosan karbantartsuk, a Dreamweaver minden segítséget megad. Még a legnagyobb és szerteágazó honlapok is könnyedén szerkeszthetőek, módosíthatóak utólag is a program hasznos funkcióinak köszönhetően.

Folyamatos támogatás

Abban, hogy minél gyorsabban elsajátíthassuk a program működését, beépített sugó rendszer könnyíti meg a tanulást. A súgó azonban csak egy alap kézikönyv a programról, de a napi használat során sokszor találkozunk olyan feladattal, aminek megoldása nem szerepel benne. Ezeknek a problémáknak a megoldásához kitől tudnánk nagyobb segítséget kapni, ha elakadunk egy program használatában, mint magától az alkotóktól. Tudják ezt a Macromedia fejlesztői is, ezért honlapjukon létrehoztak egy Support Center (Támogató központ) nevű helyet, ahol rengeteg hasznos információ segít azoknak, akiknek problémájuk van, vagy csak éppen szeretnék a legapróbb részleteket is megtudni a program használatával kapcsolatban. A honlapot magából a programból is betölthetjük a Help menü Dreamweaver Support Center almenüjének kiválasztásával. Ilyenkor a Dreamweaver elindítja a böngészőt és betölti a honlapot a számítógépünkre.

Kérdések – Válaszok

Itt minden megtalálható, ami a program elsajátítását megkönnyíti: tanfolyami anyagok, a program különböző verzióinak hibajegyzéke, tippek és trükkök a használattal és a kezeléssel kapcsolatban, valamint levelezőlisták címei, ahol a program többi használójával oszthatjuk meg problémáinkat. Nagyon hasznos a kérdések és válaszok rész, ahol a programmal kapcsolatos leggyakrabban feltett kérdések és a rájuk adott válaszok szerepelnek. Ahhoz, hogy minél színvonalasabb munkát végezhessünk a programmal, keressük fel gyakran a Macromedia Support Centert, és ne szégyelljünk tanulni sem a cégtől, sem a többi felhasználótól.

A legérdekesebb honlapok

Az Internet az információ kimeríthetetlen kincsesbányája. A hálón azonban nemcsak az érezheti jól magát, aki a tudást keresi, hanem az is, aki szórakozásra és kikapcsolódásra vágyik.

Vajon ki sejtette akár egy nemzedékkel ezelőtt is, hogy az Internet ilyen gyorsan, ilyen alaposan meg fogja változtatni az emberek életét? Megváltoztak a tanulási és a szórakozási szokásaink. Csupán egyetlen évtizedre volt szükség ahhoz, hogy a világháló a szó legszorosabb értelmében véve „behálózza" Földünket. Ez rengeteg előnnyel járt. Az a tudás, ami évszázadokon át a tömegektől elzárva porosodott a nagy könyvtárak polcain, most fokozatosan hozzáférhetővé vált rengeteg ember számára. Az információ mozgásba lendült, számos, addig elhanyagolt területen tapasztalhattunk hihetetlen fejlődést. A tudomány hagyományos ágai mellett új irányzatok jelentek meg. Olyanok, amelyek szinte korlátlan fejlődési lehetőséget biztosítottak a tehetséges és szorgalmas ifjú embereknek. Új munkahelyek születtek. Világszerte emberek százezrei köszönhetik maguk és családjuk megélhetését az Internetnek.

A világháló önmagában még nem képes megoldani napjaink égető gondjait. Az Internet egyedül nem képes felszámolni az afrikai éhezést, az európai környezetszennyezést, az amerikai bűnözést, Ázsia hihetetlen nyomorát. Ezekkel a rettenetes dolgokkal azonban éppen azok az emberek szállhatnak szembe, akik nap mint nap használják a netet. Egy új, nagyszerű közösség született, az internetezők nagy családjáé. Ők azok, akik megoldhatják a világ bajait.

Ezek az emberek egy új művészeti ágat teremtettek, amikor egyedülálló honlapok millióival rakták tele a hálót. Eddigi számainkban is igyekeztünk megmutatni a termés legjavát, de most elérkezett az ideje annak, hogy egy mély lélegzetet véve alábukjunk a honlapok tengerében. Látni fogja, az egyes kategóriákból igyekeztünk a legjobb oldalakat kiválogatni Önnek. A hálón azonban olyan sok honlap várja az érdeklődőt, hogy évekbe is beletellene, amíg mindent megnézünk. Éppen ezért azt javasoljuk, hogy a bemutatott példák alapján induljon önállóan el felfedezni a csodák világát.

Az Internet millióinyi honlapja csak Önre vár.

A művészetek világa

A világhálón megtekintheti a legnagyobb mesterek alkotásait, megismerheti a legkiemelkedőbb művészeket.

A cikkben szereplő oldalak címei

ShareLook oldala:
www.sharelook.hu/Mueveszet.html
Művészettörténet a kezdetektől:
www.extra.hu/muvtori
WEBmuseum:
www.sai.msu.su/wm
Hitachi Viewseum:
www.viewseum.com/Apps/Viewseum/HiStore

Az emberek szívében mélyen gyökeredzik a vágy, hogy megismerjék a régi idők művészeinek és napjaink nagy alkotóinak mesterműveit. Néhány évtizeddel ezelőtt ez komoly vállalkozás lett volna, hiszen rengeteg szakkönyvet, lexikont, albumot kell az embernek megvenni ahhoz, hogy akár csak hozzávetőleges képe is lehessen mindarról, amivel a zseniális mesterek gazdagították világunkat. Ma sokkal egyszerűbb a dolgunk. Az Internet segítségével szinte minden az ölünkbe hullik. Számunk összeállításakor hihetetlen mennyiségű remek honlapot találtunk, de helyhiány miatt csak párat sikerült az oldalakra gyömöszölnünk. Reméljük, ezek elnyerik majd az Ön tetszését.

A művészetek története

Ha Önt a művészet története érdekli, akkor kukkantson be a magyar Sharelook oldalára. Ezen az egyszerű felépítésű oldalon számos remek élőkapcsot gyűjtöttek össze, amelyek mindegyike elvezet valamilyen, a

művészetek különböző ágával kapcsolatos honlapra. Innen egyetlen egérkattintással átjuthatunk az Extra.hu művészettörténettel foglalkozó oldalaira. A nagy gonddal összeállított helyen az idelátogató megismerkedhet a különféle művészeti stílusokkal, az egyes korszakokkal.

Eta gavarit Moszkva!

A WebMuseum egy nagyon különleges hely, amit főleg a francia festészet rajongóinak ajánlhatunk. Paul Cezanne több mint 100 képét tekinthetjük meg, majd a középkori festészet legszebb alkotásaiban is gyönyörködhetünk. Ha pedig szemünk megfáradt a sok remekműtől, akkor az Auditoriumba betérve hallgathatunk egy kis digitális zenét is.

Mindent a szemnek

A híres Hitachi cég egészen különleges múzeumot alakított ki Amerikában. A Viewseumra igaz a mondás, hogy itt mindent megadtak a szemnek. Válogatott kortárs művészek festményeiben, szobraiban, fényképeiben és metszeteiben gyönyörködhet az idelátogató. A kiállított tárgyak egy részét körbe is járhatjuk, ami némelyik szobor és plasztika esetén kellemes meglepetéseket is tartogathat. A múzeum digitális színházában látogatásunkkor éppen a Beat of Manhattant játszották, aminek zenéje azonnal fel is csendült a PC hangszóróján. Külön részleg foglalkozik a tanulni vágyókkal. Érdemes megismerkedni a múzeum történetével is. Aki szereti a kortárs művészetet, az feltétlenül látogasson el ide.

A tudomány titkai

A világhálót egykor azért hívták életre, hogy segítsék az egymástól sok ezer kilométernyire élő és alkotó tudósok munkáját...

Régi korokban a tanulni vágyó ifjú felkerekedett és sok kaland után elverekedte magát valamelyik nagy hírű universitasra, hogy ott a korszak legjelesebb professzorai csiszolják elméjét. A tudomány fejlődése, az ipari, majd az információs forradalom azonban idejétmúlttá tette az ilyen romantikus, de kissé időigényes módszereket. Az Interneten viszont szinte minden információ elérhető. Akkor is érdemes a honlapok között szétnézni, ha Ön egy adott kérdésre keresi a választ, de akkor is, ha szeretné megismerni azokat a tudósokat, akik ugyanazzal a témával foglalkoznak, mint Ön.

Popsci legjobb 50 oldala

Nem, nem írtuk el e remek angol nyelvű honlapgyűjtemény címét. A honlap megalkotói arra vállalkoztak, hogy kiszedegetik az Interneten fellelhető 550 milliárd dokumentumból a legjobb tudományos-ismeretterjesztő oldalakat. Ez nem kis feladat, főleg, ha figyelembe vesszük, hogy naponta 7 millió új oldal kerül fel a hálóra. Az egyszerűség kedvéért a különféle tudományágakat jól elkülöníthető kategóriákba sorolták.

Nagy magyar tudósok

„Az a szóbeszéd járja Amerikában, hogy két intelligens faj létezik a Földön: emberek és magyarok." (Isaac Asimov). A fenti, igencsak hízelgő idézetet egy nagyon ronda, de annál tartalmasabb és tanulságos oldalon találtuk. A Magyar természettudományi és tudománytörténeti dokumentumok oldalai első pillantásra igénytelenek, de ha egyszer olvasni kezdi őket az ember, akkor gyorsan megfeledkezik arról, hogy itt nem fogadják izgő-mozgó animációk, meg hatalmas színes képek.

Határ csak a csillagos ég

Ha Ön a csillagvilág titkaival szeretne alaposabban megismerkedni, akkor látogasson el a nagy hírű amerikai űrkutatási szervezet, a NASA honlapjára. Ezen a helyen csodálatos képek várják Önt. Ezt a remek helyet diákoknak és tanároknak egyaránt ajánlhatjuk.

Válasszon magának csillagot!

Ha most éppen nincsen ideje Mézga Aladárt elkísérni egy gyors kis űrutazásra, akkor nézze meg a NASA másik csemegéjét, a naprendszer-szimulátort. Itt Ön pontosan megadhatja, hogy a külső bolygók övezetéből melyiket szeretné látni. Válogathat a holdak között is, és még azt is beállíthatja, hogy pontosan milyen irányból nézze meg a kiválasztott égitestet.

A cikkben szereplő oldalak címei

Popsci:
www.popsci.com/features/bow00
Nagy magyar tudósok:
www.kfki.hu/~tudtor
Az Univerzum képei:
imagine.gsfc.nasa.gov
Naprendszer szimulátor:
space.jpl.nasa.gov

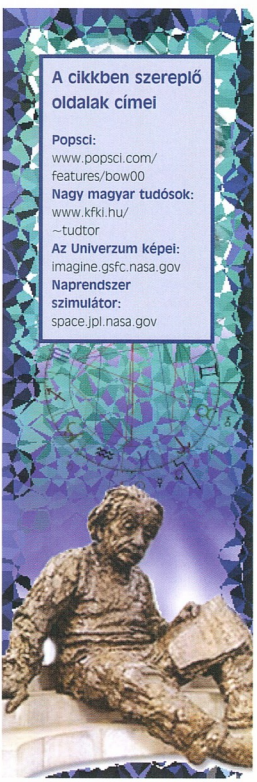

Mindenki tanulhat

A tanulással kapcsolatos honlapok végtelen tengerében megmártózva minden kérdésére választ találhat.

A cikkben szereplő oldalak címei

Erik: www.ericae.net
Magyar középiskolák: www.kfki.hu/education/iskola_koz.html
Középiskolák rangsora: www.mars.elte.hu/verseny
Tankönyvkereső: www.oki.hu/tarisk
Viselkedési zavarok: www.geocities.com/behaviordisorders/Behavior_Disor/Behavior_Disox.html
Síppal, dobbal: www.harmonet.hu/alma-es-faja/zeneineveles.html
Yahoo mindentudók: www.experts.yahoo.com/topics/homework_help-383010960

Ha az ember tanulásra adja a fejét, gyakran igen nehéz a választás. Mindenki azt szeretné, hogy a tanultakat a lehető legjobban tudja hasznosítani. Ehhez persze meg kell keresni azt az iskolát, amelyik éppen azt nyújtja, amire a legnagyobb szükségünk van. Szerencsére a világháló most is megkönnyíti a dolgunkat.

Erik segít

Ha Ön szeretne a lehető legalaposabban tájékozódni, és úgy érzi, hogy nem érhetné be kevesebbel, mint a világ legjobb adatbázisával, akkor ugorjon be Erikhez. A Marylandi Egyetemen 1966 óta gyűjtik az oktatással kapcsolatos adatokat, amiket mindig is igyekeztek a nagyobb közönség rendelkezésére bocsátani. Erik hatalmas könyvtárában több ezer tankönyvet találhatunk, de elolvashatjuk az Internetre felrakott tudományos cikkeket is.

Hazai pályán

Ha a magyar viszonyokról szeretne a lehető legalaposabban tájékozódni, akkor nézze meg, milyennek találják a honi középiskolákat a Magyar középiskolák vagy a Középiskolák rangsora honlapok összeállítói. Ha pedig egy bizonyos tankönyvet szeretne megszerezni, akkor látogasson el a Tankönyvkereső oldalaira.

Segítség a hátrányos helyzetűeknek

A viselkedési zavarokkal küszködő gyerekek szülei gyakran nem is tudják, kihez forduljanak segítségért. Az angolul tudóknak találtunk egy oldalt, amelyen szinte minden kérdésükre választ kaphatnak. Az itt olvasott jó tanácsok talán segítenek abban, hogy gyermekünk könnyebben vegye az iskola megpróbáltatásait, jobban és kevesebb erőfeszítés árán tanulhasson.

Zene füleimnek

Síppal, dobbal és persze nádi hegedűvel taníthatja meg gyermekét a zene alapjaira, ha elolvassa Tóth Zsuzsa remek összeállítását a Harmonineten. Megtudhatja, mit érdemes a kicsiknek énekelni, milyen hangszereket vegyen a játékhoz, de azt is, miként fejlesztheti a zenei tehetségét? Ajánljuk ezt az oldalt azoknak, akik szeretnék kibontakoztatni a kicsikben rejtőző tehetséget.

Kis mindentudók

Bárcsak nálunk is működne olyan leckeíró mindentudó, mint amilyent az angol nyelvű Yahoo oldalain fedeztünk fel. Ha a gyermek nem tudja a megoldást egy fogós feladatra, csak fel kell keresnie ezt a honlapot, ahol a kérdést a 670 önkéntes mindentudó egyikével tisztázhatja. Az egész jóval szórakoztatóbb a legtöbb televíziós vetélkedőnél.

Kell egy kis vidámság

Bármilyen vicces dologra is vágyik az ember, biztos, hogy megtalálja a megfelelő honlapokat.

Az ember fia és persze a lánya sincsen fából. Mindenkinek kell egy kis kikapcsolódás. Szórakozás, jó hangulat, buli! Bármi is az Ön szívének óhaja, a világhálón csak rövid ideig kell keresnie azt. Legyen szó zenéről, moziról, színházról, sportról, hasonló érdeklődésű embertársaink rengeteg honlapot szenteltek minden témának. Az Interneten barangolva persze mindig érhetik meglepetések az embert. Néha bizony igen csak megdöbbentő, mivel töltik embertársaink az időt.

Viccek szépen csomagolva

Ha Ön egész nap a számítógép előtt robotol, biztosan úgy véli, hogy kellene már egy kis vidámság. Ebben segítenek a népszerű magyar viccoldalak, amelyeken rengeteg humoros írást, viccet és élcet olvashatunk. Csak egy kattintás és máris ott járhat a Viccnet, a Franko, a Vicclap, a Mócsing vagy a Tétova Teve Klub hasfájdító oldalain.

Túlérett szépségek

Szeretné látni, mi lesz a sztárokkal, ha már nem figyeli őket guvadó szemmel az egész világ? A Fatlaneonline nekik állít emlékművet, mégpedig olyant, amit húsból és zsírból emeltek. Persze, az is elképzelhető, hogy a terjedelmes bájak kedvelői örömüket lelik ezen a webhelyen.

Nagy emberek gyermekei

Elgondolkozott Ön már azon, mi történik, ha Bill Clinton és Monica találkozásából gyermek születik? És ha már itt tartunk, mi jönne létre Jennifer Lopez és Puff Daddy nagy románcából? A meglepő kérdésekre a Celebritybabies oldalán találja meg a fényképekkel illusztrált választ.

Hírességek csatája

Mi történik, ha egymás torkának ugrik két sztár? Ki marad talpon, és ki veszít? Ilyen kérdést tettek fel maguknak a Celebritybattles megalkotói. A világ szinte valamennyi híres emberét csatába küldhetjük ezen az ütődött helyen. Az oldalt mindenki csak a saját felelősségére látogassa.

Gyilkos dühhel

Retteghetnek a filmsztárok és a szappanoperák hősei. Amerikában működik egy olyan honlap, amelynek látogatói elégtételt vehetnek az elszenvedett vagy vélt sérelmekért. Nem tetszett az új rész, nem az vette feleségül Izaurát, akinek Ön szánta? Most végre bosszút állhat! Tekintse meg a felkínált híresség eket, majd kattintson arra, akit a legellenszenvesebbnek talál. Ha nem csak Ön utálja az illetőt, akkor nemsokára közhírré teszik, hogy az egykori sztárt virtuálisan kivégezték. Figyelem! Itt az idelátogatók csak és képzeletben vehetnek elégtételt.

A cikkben szereplő oldalak címei

Viccnet: www.vicc.net
Franko: franko.index.hu
Vicclap: www.vicclap.hu
Mócsing: www.mocsing.hu
Tétova Teve Klub: www.napfolt.hu/ttc/index.html
Hírességek gyermekei: www.celebritybabies.webjump.com
Dagadt sztárok: www.fatlaneonline.com
Harcoló hírességek: www.celebritybattles.com
Kit ölne meg Ön? oldala: www.whowouldyoukill.com

Egészségünk védelmében

Hogyan lehetne megőrizni legfőbb kincsünket, az egészséget? Mit tehetünk gyermekeink érdekében?

A cikkben szereplő oldalak címei

Házipatika:
www.hazipatika.com
Patika: www.patika.hu
Az orvos válaszol:
www.gyaloglo.hu/orvosok/temak
Fogorvosi tanácsok:
www.extra.hu/fogorvos

Csak kevesen mondhatják el magukról, hogy ideális körülmények, paradicsomi viszonyok között élnek. Aki nem annyira szerencsés, mint ezen kevesek, annak mindent meg kell tennie saját és környezete egészségének megőrzése érdekében. A neten rengeteg honlap foglalkozik az egészségmegőrzéssel. Ezek között szép számmal akad internetes gyógyszertár, amelyik drága gyógyszereket akar rásózni az óvatlan látogatóra, míg mások valóban segíteni akarnak a betegeken. Nagyon fontos dolog, amit nem lehet elégszer hangsúlyozni, csak olyan gyógyszert vegyünk az Interneten, aminek pontosan ismerjük a mellékhatásait. Mielőtt bármit is kipróbálnánk, először kérdezzük meg háziorvosunk véleményét.

Házipatika

A Házipatika az egyik legnépszerűbb hazai egészségmegőrző honlap. Ezen nincs is miért csodálkozni, hiszen az oldal készítői mindent megtettek azért, hogy webhelyük egyszerűen kezelhető, gyorsan letölthető, de mégis színes és érdekes legyen. Az oldal közepén érdekes cikkek sorakoznak egymás alatt. A Gyógyszerkereső szolgáltatás akkor hasznos, ha Ön nem tudja, éppen mire is van szüksége. Az oldal további érdekessége az innen elérhető Szülési kalkulátor, aminek segítségével ki lehet számítani a baba érkezésének időpontját, és a Kalcium kalkulátor, amelyik megmutatja, milyen mennyiséget tartalmaznak ebből az anyagból az Ön kedvenc élelmiszerei. Ha Önt esetleg az érdekli, hogy gyűlöli-e a férfiakat, mennyire bírja a napfényt vagy fogyaszt-e kellő mennyiségű növényi rostot, akkor ezekre a kérdésekre is választ találhat, ha elvégzi a honlap tesztjeit.

Patika

Ez a honlap elsősorban a gyógyszerekre összpontosít. Gyorsan működő keresővel szerelték fel, és a nagyobb siker kedvéért a panaszokat, amire a gyógyírt keressük, jól elkülöníthető csoportokra tagolták. Ha kiválasztottuk, mi ellen is keressük az orvosságot, csak rá kell kattintanunk az egérrel a nevére, és a következő pillanatban már válogathatunk is az ábécé rendben felsorolt készítmények között. A kiválasztott gyógyszernek nem csupán az árát ismertetik, de közérthető formában el is mondják minden fontosabb tulajdonságát. Az is jó helyen jár, aki az egészséggel kapcsolatos napi érdekességeket szeretne olvasni.

Az orvos válaszol

Ez az egészségügyi oldal cseppet sem látványos, de annál inkább hasznos, és ráadásul könnyen kezelhető. A honlap kicsit úgy is működik, mint a régi jó orvos válaszol rovat. Sokunkat egyszerűen érdekel embertársaink sok nyavalyája. Ha pedig a sok sorscsapást olvasva Önben is megfogalmazódik egy kérdés, akkor azt egyetlen gombnyomással, elektronikusan felteheti.

Üzlet és pénz

Az Interneten áramlik a pénz, hatalmas üzleteket kötnek. Tekintsünk be együtt a pénzemberek világába.

Sokan attól tartottak, hogy az Internet összeomlásához vezethet a világhálón működő cégek látványos bukása. Ez szerencsére nem következett be. Ma már többnyire csak az igazán életképes cégek maradtak meg a hálón. Kevés olyan cég működik, ami csak az Interneten nyújtja szolgáltatásait, de milliónyi olyant találhatunk, ami a hálón keresztül is ad, vesz, kereskedik. A gazdasággal foglalkozó oldalak egy része a szélesebb tömegeknek szól. Ezeket egyszerűen, közérthetően fogalmazták, míg a honlapok egy másik igen jelentős csoportja kizárólag a szakemberek igényeit akarja kielégíteni

Budapesti Értéktőzsde

Fővárosunk értéktőzsdéjének honlapja elsősorban a szakembereknek szól. Rengeteg hasznos és fontos tudnivalót gyűjtöttek itt össze, de ennek nagy részét fel sem foghatja az egyszerű halandó. Egy szakembernek viszont kincset ér, ha pontosan tudja a különféle indexek változásait, ha nyomon követheti a részvények árának alakulását. Ezt az oldalt a szakembereknek ajánljuk, illetve azoknak, akik most tanulják a pénzügyi világ munkamódszereit.

Világgazdaság

Ha szeretne egy igazi gazdasági, üzleti napilapot olvasni számítógépe előtt ülve, akkor feltétlenül látogasson el ide. Olvashat itt a külföldi és a belföldi piacokról, a tőkemozgásokról, a pénz-, a tőke és az árupiac aktuális eseményeiről. A nehezebben emészthető szakmai szövegek mellett persze a honlap készítői gondoltak azokra az üzletemberekre, akik a világ egyéb dolgai iránt is érdeklődnek. A cikkeket komoly hazai szakemberek és gazdasági újságírók írták. A honlapról számos vidéki újság felé mutat élőkapocs.

Amerikai tőzsdék

Dow Jones, nasdaq, egy különös világ kulcsszavai. A legnagyobb amerikai tőzsdék életét bemutató oldal olyan, mint a legtöbb pénzügyi honlap: ronda, jellegtelen, de valósággal vibrál a benne rejlő energiától, és minden egyes sorára érdemes odafigyelni. Természetesen óriási figyelmet szentelnek a nagyvilág gazdasági híreinek, ezeket a honlap bal oldalán kialakított gombokkal érhetjük el. A pénzügyi élet szinte minden területére vezetnek élőkapcsok, így egy szakember innen elindulva pillanatok alatt megszerezheti a neki kellő összes lényeges információt. Nem szakembereknek viszont kissé túl száraz lehet az, amit itt találnak.

FigyelőNet

A népszerű gazdasági magazin, a Figyelő internetes változata sokban hasonlít papíron megjelenő testvéréhez. Számos olyan cikket olvashatunk benne, ami nemcsak a szűkebb közönség, a bankárok, de a szélesebb rétegek érdeklődésére is számot tarthat. A lap Kávéző rovata azoknak hasznos, akik munka közben szeretnek egy kicsit megpihenni. Itt nemcsak könyveket, színdarabokat és színvonalas programokat ajánlanak a honlap látogatóinak, de a Forró témákat megtekintve keményen vitába is szállhatnak más olvasókkal.

A cikkben szereplő oldalak címei

Budapesti Értéktőzsde: www.bet.hu
Világgazdaság: www.vilaggazdasag.hu
Amerikai tőzsdék: www2.cnnfn.com/markets/us_markets.html
FigyelőNet: www.fn.hu

Őrült rajongók

Embertársaink egy része valósággal bálványozza kedvenc színészét, tévébemondóját, természetesen a világhálón is.

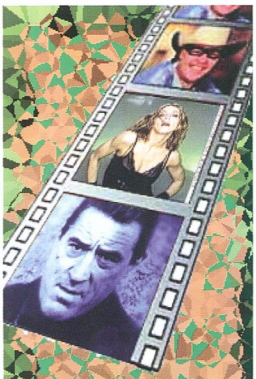

A cikkben szereplő oldalak címei

Sztárlap, magyarul: www.sztar.lap.hu
Madonna gyűjtőoldala: www.madonna.lap.hu
Pietro madonna oldala: www.extra.hu/webcenter/music/madonna/indexh.htm
Robert De Niro: www.deniro.net
Kovács István, Kokó honlapja: www.startlap.com/koko
Konta Barbara: www.startlap.com/konta
Sztárgyerekek névlistája: www.celebnames.8m.com

A világhálón rengeteg olyan oldallal találkozhatunk, amelyeket egy bizonyos sztárnak szenteltek. Akad a honlapok között olyan, amelyik rajongó odaadásról tesz tanúbizonyságot, míg mások egyszerűen csak szapulni és gyalázni akarnak egy-egy kiemelkedő személyiséget. Ezek az oldalak néha szórakoztatóak, néha botrányosak, néha ízléstelenek, néha meglepőek. Az bizonyos, ha megnézi őket, akkor egy darabig nem fog unatkozni. Ha magyarul akar minél többet megtudni a híresség ekről, akkor ne hagyja ki a Sztárlap.hu összeállítását.

Madonna minden mennyiségben

A népszerű, popcsillag, Madonna hosszas hallgatás és kisebb-nagyobb magánéleti megpróbáltatás után visszatért a rivaldafénybe. Ha Ön is e hölgy tisztelője, akkor feltétlenül nézze meg a Madonna.lap oldalát. Ez a gyűjtőoldal szép példája annak, miként is szokták csoportosítani a rajongói oldalakat. Innen rengeteg élőkapocs vezet más megszállottak oldalaihoz, de ugyanilyen könnyedén eljuthatunk Madonna hivatalos oldalaira is. A dalok szövegét ugyanúgy megtalálja, mint a kottákat vagy a beszkennelt lemezborítókat.

Robert De Niro

Hadd mutassuk be Önnek az egyik legjobb, ám cseppet sem hivatalos De Niro honlapot. Ha egy honlap nem hivatalos, akkor az azt jelenti, hogy nem maga a sztár vagy az őt menedzselő ügynökség üzemelteti azt. Ezen a honlapon is valóságos Paradicsom vár a markáns arcú filmcsillag rajongóira. Készítője bemutatja a sztár pályafutását, ismerteti filmjeit, az Image Galeryben rengeteg képet közöl róla. A Current news részlegben megismerkedhetünk a legújabb pletykákkal, és itt talán az is kiderül, mire készül mostanában De Niro.

Kokó, a boksz királya

Keresve sem lehet jellegzetesebb sorsú magyar csillagot találni, mint amilyen Kovács István. A sikert és a kudarcot egyaránt megkóstoló sportolóról szinte mindent megtudhatunk ezen a nem túl csicsás, ám gondosan megszerkesztett, profi oldalon. Ha Ön tudni akarja, mi Kokó kedvenc étele, hobbija, milyen zenét hallgat, akkor keresve sem talál ennél jobb kiindulási pontot.

Konta Barbara

Napjaink egyik ifjú sztárja, a Barátok közt sorozat egyik legüdébb szereplője saját honlappal büszkélkedhet a világháló magyar szegletében. Itt aztán minden megtudható Barbaráról, amit tudni illik. Ha pedig fényképen szeretné megcsodálni a csinos és talpraesett hölgyet, akkor csak egy kattintás, és máris válogathat a Story magazin képei között.

Sztárgyerekek névlistája

Ha Önt nem csupán a híresség érdeklik, hanem a nagy emberek porontyai is, akkor érdemes lesz bekukkantani erre a meglepő amerikai oldalra. Itt bizony semmi mással nem foglalkoznak, mint hogy összegyűjtsék a sztárok gyermekeinek a nevét, és e páratlan gyűjteményt az ámuló világ elé tárják.

Kis kedvenceink

Cicák, kutyák, nyuszik és persze őzikék. De mi a helyzet, ha valaki a polipokért vagy a méhekért rajong?

Bármerre is járunk széles e földön, mindenütt találunk olyan embert, aki rajong az állatokért. Mivel az állattartás, a kis kedvencek gondozása egyben remek üzletet is jelent, cseppet sincs miért csodálkoznunk azon, hogy cégek és boltok százezrei kínálják a néha igencsak meglepő, szerintük nélkülözhetetlen kelléket. Az Internet akkor is remek információforrás, ha Ön többet szeretne megtudni otthoni kedvencéről, vagy ha elhatározta, hogy bemutatja az egész világnak a kis tündért. Ön is meglepődik majd, ha látja, milyen sokan szenteltek saját honlapot kedvenc állatkájuknak.

Állatok a művészetben

Sokan nem érik be azzal, hogy csak neveljék és kényeztessék kis vagy éppenséggel nagyobb kedvenceiket, hanem szeretnék meg is örökíteni őket. Rengeteg kép és szobor született az elmúlt néhány ezer év alatt. A Miért fest a cica? oldalán tehetséges macskák műveit csodálhatjuk meg. Ha Ön ellátogat ide, akkor feltárulhat Ön előtt a felin művészet ezernyi csodája. Megtudhatja, miként lehet felismerni a hamisítványokat, és azt is, merre vannak a világ legjelentősebb macska galériái. Persze, ha Ön valamivel emberszabásúbb alkotásokra vágyik, akkor legegyszerűbb, ha szétnéz a csimpánz művészek kiállítótermében. Az itt kiállított képeket 3 dollárért meg is veheti.

Juhúúú, itt a Yahoo!

Az állatok nagy birodalmának felfedezését legjobb egy gyűjtőoldal segítségével elkezdeni. Ilyen gyűjtőlapot működtet a Yahoo keresőgép. A könnyebb keresés érdekében az állatok birodalmának lakóit különböző, jól elkülöníthető csoportokra osztották. Így nem lesz nehéz megtalálni az Önt leginkább érdeklő élőkapcsok gyűjteményét. A Yahoo odafigyel arra, hogy csak igen jó minőségű oldalakat mutasson be.

Iszonyatos óriáspókok

Akkor sem kell kétségbe esni, ha Ön esetleg kissé szokatlan módon, mondjuk az óriási, szőrös pókokat kedveli. Ezeknek a kedves kis lényeknek is rengeteg honlapjuk tündököl a hálón. Hiszen mi is illene jobban a pókokhoz? Az Araneae oldalán az Európában honos nyolclábúakkal ismerkedhetünk meg, míg a Discovery Channel az ausztrál sivatag kis szépségeit hozza testközelbe. Ha Ön igazi borzongásra vágyik, akkor tekintse meg a Salticidae honlapot. Itt nem kisebb híresség találkozhat, mint az ugró pókkal. Juj!

Kutyusok minden mennyiségben

Az állatokkal foglalkozó felsorolásunkból semmiképpen sem maradhatnak ki a kutyák. Napról napra újabb oldalak jelennek meg a világhálón, amiből jól látszik, menynyire népszerűek ezek a remek négylábú jószágok. Ha Ön szeretne egy kutyust, akkor nézzen be a Zöld Menedék Alapítvány vagy a Kutyakereső oldalára. Itt mindig sok kutya várja szerető leendő gazdiját.

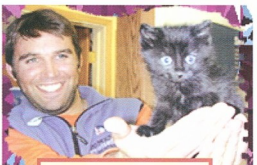

A cikkben szereplő oldalak címei

A Yahoo állatos oldala: www.dir.yahoo.com/Science/Biology/Zoology/Animals_Insects_and_Pets

Miért fest a cica?: www.monpa.com/wcp

Csimpánz remekművek: www.cwu.edu/~cwuchci/giftshop/chimp_art.html

Állatokat megörökítő művészek listája: www.yahoo.com/Arts/Thematic/Animals_and_Pets/Artists

Európai pókok: www.xs4all.nl/~ednieuw/Spiders/spidhome.htm

Ausztrál pókok: www.discovery.com/exp/spiders/spiders.html

Ugró pók: www.spiders.arizona.edu/salticidae/salticidae.html

Gazdira váró kutyák: www.alpha.dfmk.hu/~kutya/kutyak/kutyusok.htm

Vidor kutyalapja: www.vidor.kutyus.hu

Kutyakereső: www.kutyakereso.hu/adobtalt.htm

Nyuszis oldalak gyűjteménye: www.alumni.caltech.edu/~meanie/petbunny.html

Kristálygömb a hálón

Szeretne megismerkedni a jövő titkaival?
Többet akar tudni a félelmetes rejtélyekről?

A cikkben szereplő oldalak címei

Jövőbenéző: www.stop.hu/index.tdp?k=e123
UFO klubok felsorolása: www.dir.clubs.yahoo.com/Science/Alternative/Paranormal_Phenomena/UFOs_and_Extraterrestrial_Life/
Roswell: www.clubs.yahoo.com/clubs/roswellmuseumalumni
Condon jelentés szövege: www.ncas.org/condon
Ultimate UFO page: www.ourworld.compuserve.com/homepages/AndyPage
Atlantide Home: www.cyberdh.com/atlan/home.htm
Activemind: www.activemind.com/Mysterious/Topics/Atlantis/index.html
Atlan: www.atlan.org
Atlantis Dicovered: www.atlantisdiscovered.org

Istenek, titkos ősi jelek, ködös jóslatok, néma tudósok. Megannyi felfedezésre váró rejtély. Kevés dolog modernebb az Internetnél, mégis éppen az az a hely, ahol Ön mindennél többet megtudhat a múlt és a jövő titkairól. Csak arra kell vigyázni, hogy mit hisz el. A szenzációs témákat ígérő honlapok mögött gyakran lelkiismeretlen kereskedők állnak, akik mindenféle értelmetlen dolgot akarnak rásózni a gyanútlan és jóhiszemű érdeklődőre.

Jövőbenéző

Először is egy olyan oldalt mutatunk be Önnek, ahol komoly témákról olvashat jól érthető és szórakoztató módon. Érdekli Önt a genetika, az alkalmazott géntechnológia? Szeretne többet megtudni arról, miért csíp annyira a chili-paprika? Érdekli, mik az emberi faj kilátásai a következő néhány évtizedre? Ilyen és ehhez hasonló tudományos és ismeretterjesztő téma közül válogathat ezen a remek és érdekes honlapon.

Az UFO-k néhány titka

A földönkívüli élet titka rengeteg ember fantáziáját mozgatta meg. Közülük nem kevesen otthonosan mozognak a világhálón is, ami remek lehetőséget nyújtott nekik arra, hogy nézeteiket és elképzeléseiket megosszák az emberiség többi részével. Ezzel az érdekes témával nemcsak az idegeneknek szentelt honlapok foglalkoznak, hanem az UFO-hívők, illetve az UFO-utálók népes táborának vitafórumai. A Yahoo-n remek listát találhatunk az UFO-klubokról és a vitafórumokról is. Az igazi ínyenceknek pedig az Ultimate UFO Page fog nagy örömet szerezni. Ezen az oldalon mindent megtalál, amit ma az idegenekről tudni vélünk.

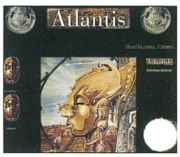

Amit Atlantiszról tudni érdemes

Az elsüllyedt ősi földrész titka még ma is sokakat foglalkoztat. Az Interneten is számos honlap foglalkozik ezzel az érdekes témával. Ezek talán legszebb képviselője az Atlantide Home oldala. Érdemes elgyönyörködni az itt elénk tárt fantasztikus képekben. Ha viszont szeretné tudományos alapossággal feldolgozni a témát, akkor a lehető legjobb kiindulási pont az Activemind remek összeállítása. Amennyiben Ön nem elégedett az eddig olvasott elképzelésekkel, Atlan oldalán egy teljesen új Atlantisz vázlata fogja elkápráztatni. Persze nem kell mindent elhinni, amit ezeken a honlapokon látunk. Viszont, ha Önt kellemesen elszórakoztatják az ilyen témák, akkor a böngészés sok kellemes órát szerezhet magának.

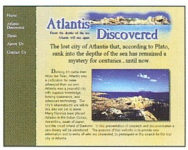

Nem minden arany

Elérkezett az idő, hogy a sikeres és népszerű Internet sötét oldalával is megismerkedjen.

Az Internet rohamosan fejlődik. Egyre több magánszemély, cég és szervezet csatlakozik nap mint nap a hálóra. Mint minden sikeres és népszerű dolog esetében, az Interneten is felütötte fejét a bűnözés. A világhálón elkövetett bűncselekmények száma folyamatosan növekszik. Ráadásul a harc a bűnözők ellen meglehetősen nehézkes, hiszen az internetes bűnözők számítógépük mögé bújva, névtelenül tudják elkövetni a különböző bűncselekményeket. A világhálóra ráborult a bűn árnyéka.

Az elkövetett bűncselekmények nagyon sokfélék lehetnek. Sérthetik például a szerzői jogokat úgy, hogy mások szellemi termékeit, zenéket, számítógépes programokat, képeket tesznek közzé ingyen, vagy árusítanak olcsóbban a világhálón, szinte minden esetben a jogtulajdonos tudta nélkül.

Nagyon sok oldal tartalmaz olyan szexuális, pornografikus anyagokat, melynek publikálása szintén törvényt sért. Komoly veszélyt jelentenek azok a hackerek, akik számítógépes rendszerekbe hatolnak be. A jelszavakat megszerezve könnyedén elorozhatják mások titkait, legyenek azok termékleírások, üzleti tervek vagy éppen leváltitkok. Nem szabad elfeledkezni a szabotőrökről sem, azokról a rosszindulatú emberekről, akik a sok számítógép leállását okozó vírusokat írják. Ezek a sokszor csak kivagyiságból írott programok korunk egyik legnagyobb károkozói.

Óriási anyagi kárt okoznak még az elektronikus kereskedelem körül zajló bűncselekmények, a hitelkártyával elkövetett internetes visszaélések is. Fokozottan kell figyelni az oldalak tartalmára is, ami nagyon sok veszélyt hordoz magában. Hiszen a szabad információáramlás, az információ szabadsága az, ami miatt az Internet ilyen hihetetlen népszerűségnek örvend. Ugyanakkor az sem szerencsés, ha minden kisiskolás le tudja tölteni a különböző pokolgépek leírását a hálóról. Ezzel és sok hasonló kihívással kell megküzdeni azoknak a különleges rendőri egységeknek, amelyeket már szinte minden országban létrehoztak. Reméljük, hogy hatékony összefogással sikerül úgy biztonságossá tenni az Internetet, hogy az közben legnagyobb értékét, a szabadságát is megőrizheti.

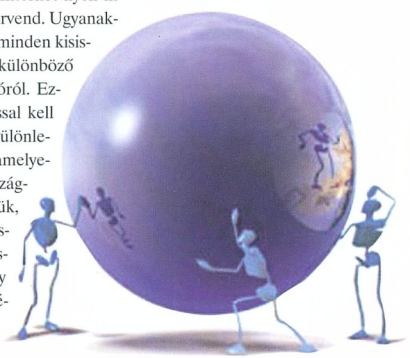

Törj fel mindent!

Ismerje meg az internetes bűnözők világát. Őket leggyakrabban két csoportra oszthatjuk, a crackerekre és a hackerekre.

Kezdjük meg utazásunkat a számítógépes bűnök világába. Ismerkedjen meg a főszereplőkkel. A cracker elnevezés azokat az általában igen fiatal, számítógépes programozáshoz értő embereket takarja, akik az időbeli vagy funkcionális védelemmel ellátott programokat „feltörik". Ez azt jelenti, hogy a cracker kiiktatja a program lemásolása vagy az illetéktelen használata elől óvó védelmi megoldásokat. Ilyen védelmi megoldás például a programok próbaverzióit védő időbeli korlát. A számítógépes programok próbaverziói meghatározott idő (általában 30 nap) után lejárnak, és ez után az idő után el sem indulnak. Ehelyett a „próbaverzió kipróbálási ideje letelt" felirat jelenik meg a képernyőn. A crackerek visszafejtve az ilyen szoftverek programsorait, kiveszik azokat az utasításokat a programból, amik a kipróbálási idő lejártát figyelik. Ezek után a program teljes értékű lesz, hiszen „sosem jár le".

Egy másik fajta gyakori védelem, amikor a feltelepített szoftver az elindulás előtt egy olyan kódot kér, ami a program mellé adott leírásban vagy az eredeti CD-n, esetleg a program készítőitől e-mailben kapott levélben található. Ha ezt a felhasználó nem tudja megadni, mert kalózmásolata van és hiányzik a gyári CD, a leírás, vagy nem kapott kódot, akkor a program nem indul el. Éppen úgy, ahogy az időkorlátot figyelő sorokat, a crackerek ezt a kódkérő részt is kiveszik a programból, így az a kód megadása nélkül el tud indulni.

Enyém a vár

Akadnak olyan védelmek is, ahol a program mellé egy számítógépes eszközt, úgynevezett „dugót" adnak. Ezt a számítógép hátán található soros vagy párhuzamos portba kell bedugni. A program ellenőrzi, hogy a dugó be van-e dugva, ha nem, akkor el sem indul. Dugót pedig csak a legális úton beszerzett program mellé biztosít a gyártó. Ilyenkor a crackereknek a dugó figyelését végző részeket kell kivenni a programból.

Valami kell a crackernek is

A crackerek a programok feltöréséhez különféle segédprogramokat használnak. A

ravasz és agyafúrt programok feltörése bizony nem kevés hozzáértést igényel. A crackereknek meg kell érteniük a feltörni kívánt program működését. A segédprogramok éppen ennek a folyamatnak a felgyorsítását hivatottak elősegíteni. Akadnak olyan ügyes crackerek is, akik saját programot fejlesztenek azért, hogy „munkájuk" gyorsabb és hatékonyabb legyen.

Terjed a bűn

A programok feltörése után a crackerek ezeket a programokat gyakran pénzért, de nagyon sok esetben ingyen terjesztik a világhálón keresztül. Igen sok olyan oldal létezik a világhálón, ahonnan ismert szoftverek illegális, feltört példányait lehet letölteni. Az ilyen honlapokat „Warez" oldalaknak szokták hívni, ami szabad fordításban illegális árut jelent. A Warez oldalakon keresztül a programok rengeteg olyan felhasználóhoz eljutnak, akik egyébként megvásárolták volna a programot. A programfejlesztők ennek következtében rengeteg pénztől esnek el, ezért nyugodtan megállapíthatjuk, hogy a crackerek tevékenysége káros és veszélyes.

A kard és a pajzs örök harca

Természetesen a programok készítői felkészítik programjaikat arra, hogy különböző crackerek igyekeznek majd feltörni őket. Mindenféle furfangos megoldással igyekeznek ezt megakadályozni. Az újabb és újabb védelmeket aztán a crackerek megismerik és képesek lesznek feltörni, a fejlesztőknek pedig újabb védelmet kell kieszelniük. Örök harc ez, és mára nyugodtan elmondhatjuk, hogy mindig a crackerek győznek. A crackerek elleni harc egyetlen hatékony módja a büntetés. Sok cég ezt a gyakorlatot követi: programjába semmiféle védelmet nem tesz, hanem ha programjának illegális példányáról szerez tudomást, akkor jogi eljárást indít a felhasználó és az illegális másoltat terjesztője ellen is. A szerzői jogi ügyben indított eljárások szaporodnak és a büntetések is szigorodnak. Ennek hatása pedig az illegális példányok visszaesésében is megmutatkozik. Lassan mindenkinek meg kell tanulni, hogy a számítógépes programok szellemi termékek, amiknek használatáért fizetni illik.

A behatolás művészei

Nemcsak a gonosz crackerek veszélyeztetik a számítógépes társadalmat. A hackerek, a hálózatok bűnözői semmitől sem riadnak vissza. Veszélyben vannak legféltettebb titkaink.

A számítógépes bűnözők másik nagy csoportja a hackereké. Hackereknek azokat a bűnözőket nevezzük, akik számítógépes hálózatokba hatolnak be és a hálózat részét jelentő számítógépek adatival manipulálnak. A hackerek számtalan módszert és programot használnak céljaik eléréséhez. Kihasználják azt, hogy „szerencséjükre" a számítógépes hálózatok, hálózati operációs rendszerek és számítógépek biztonsága nagyon sok esetben nem megfelelő. A tömérdek módszer között találunk olyan programokat, amelyek a számítógépre telepszenek és megjegyzik, hogy a felhasználó milyen billentyűket nyom le. Ezt akkor is csinálják, amikor a felhasználó mondjuk egy titkos jelszót ír be. A beütött betűket azután elküldik a hacker számítógépére, aki így meg tudja szerezni a jelszókat. Akad olyan megoldás is, ami egy adott hálózat hibáját kihasználva átadja a hackernek az ellenőrzést a megtámadott számítógép fölött. Ekkor már csak a hackeren múlik, hogy mit művel az adott gépen. Szintén ismert módszer a hálózaton, a drótokon zajló adatforgalom figyelése. A hacker a kábeleken „közlekedő" adatokat figyeli, értelmezi, visszafejti. Ezzel a módszerrel tudják például levelezésünket megszerezni.

Nem minden gonosz, aki hacker

Fontos megjegyezni, hogy a hackerek is két csoportra oszthatók. A jóindulatú hacker csak azért tör be rendszerekbe, hogy számítógépes szaktudását fitogtassa. Miután behatolt, a rendszerben csak egy figyelmeztetést vagy megjegyzést helyez el a rendszer üzemeltetőinek, hogy rendszerük védtelen. A másik fajta, a rosszindulatú hacker sok esetben visszaél a megszerzett adatokkal vagy anyagi haszonszerzésre használja fel. Azok a hackerek, akik honlapok feltörésével foglalkoznak, sok esetben durva és trágár feliratokra cserélik a honlap tartalmát. Ez után a honlap látogatói a megváltozott kinézetű, elcsúfított honlapot látják böngészőjükben.

A leggyengébb láncszem

Bár számtalan módszer létezik a számítógépes hálózatok megtámadására, az igazi veszélyt mégsem a számítógépes támadások jelentik.

A lánc leggyengébb szemei az emberek, főleg ha a számítógépes adatok biztonságáról van szó. A számítógépes károkozások kilencven százaléka véletlen vagy szándékos emberi mulasztás, hiba miatt történik. A vállalatok esetében egy-egy elbocsátott alkalmazott, sértett vagy keveset kereső kolléga ad meg jelszavakat hackereknek vagy hatol be maga a rendszerbe. Az igazi nagy hackerek ezért nemcsak a számítógéphez értenek, hanem az emberi lélekhez is, nem egy fontos jelszót sikerült megszerezni sörözés közben. Előfordulnak olyan esetek is, amikor a hacker álruhában, egy cég vagy éppen az FBI alkalmazottjának adva ki magát, tart „ellenőrzést" egy adott vállalatnál, így szerezve meg a legféltettebb számítógépes titkokat.

Sötét lelkű zsenik

A hackerek között nagyon komoly és nagy tudású számítógépes szakértőket is találunk Minden idők talán „leghíresebb" hackere az amerikai Kevin Mitnick.

Mitnick első nagy bűncselekménye az Amerikai Légvédelem egyik szuperkomputerének feltörése volt. Feltörte még többek között a Pacific Bell, a Dell, a Motorola, a NEC és a Nokia számítógéprendszereit. Több ízben ítélték börtönbüntetésre, sőt a számítógépektől való eltiltásra is. Utolsó letartoztatását egy másik zseni, a híres Tsutomu Shimomura, Amerika egyik vezető adatvédelmi szakértője „digitális" nyomozása következtében sikerült elrendelni. Shimomura számítógépes hálózatokon át követte a hackert, ahol egy mobiltelefonszámot megszerezve bemérték a hacker rádiótelefonját és letartóztatták Mitnicket. Mitnick mellett szól, hogy a megszerzett adatokat sosem tette pénzzé, bár az általa megszerzett adatok és okozott károk értékét 100 millió dollárra becsülik, neki elfogása után még ügyvédre sem volt pénze.

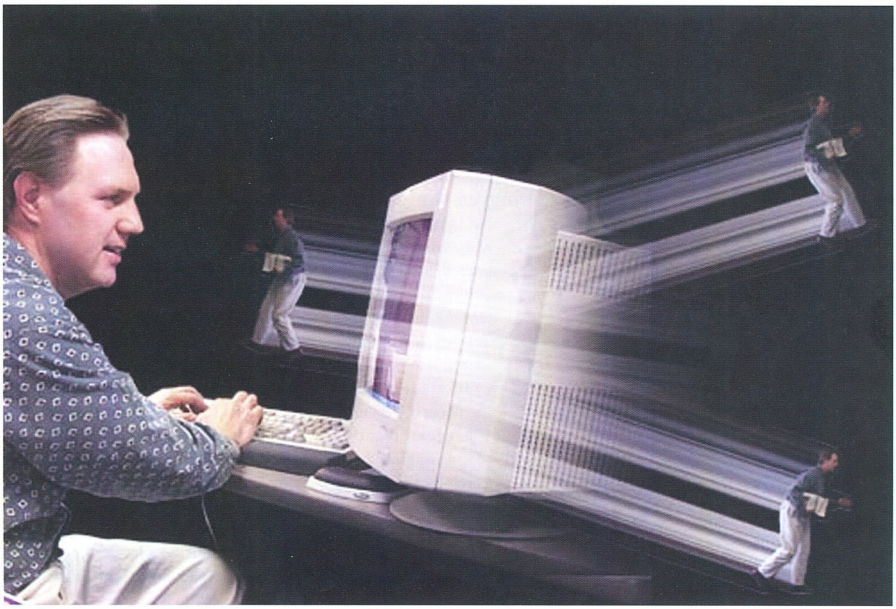

Vírusok és banki csalók

A számítógépes bűnök napjainkban nagyobb veszélyt jelentenek, mint a bűnözés eddig megszokott, hagyományos formái.

A hackerek és a crakcerek között nagyon sok fiatal gyerek, programozást szerető, tudását megmutatni akaró hobbi-programozó vagy éppen unatkozó tinédzser akad. Ők igazából nem is akarnak kárt okozni, inkább csak a szellemi kihívást keresik a rendszerek és programok feltörésében.

Akadnak azonban olyanok is, akik tényleg előre megfontolt szándékkal, rombolni vagy komoly visszaéléseket akarnak elkövetni. Nézzük meg együtt az Internet legelvetemültebb nehézfiúit.

Akiknek minden ingyen van

Az egyik leggyakoribb visszaélés az, amikor internetes vásárlás esetében a bűnözők mások hitelkártyájának adataival fizetnek. A következő lépésként egy hamis személyazonossággal bérelt lakásba kérik az árut, ahonnan aztán az áru átvétele után távoznak. Szerencsére a bankok szabályozásai védik a hitelkártya-tulajdonosok jogait, és ha valakinek illetéktelenül használják a bankkártyaszámát, akkor a kárt a bank állja mindaddig, amíg a számítógépes bűnöző rendőrkézre nem kerül.

Vírusok, károkozók

A legnagyobb kárt a számítógépes bűnözők közül a vírusok írói okozzák. A számítógépes vírusok manapság elektronikus levélben terjednek és hihetetlen sebességgel szaporodnak. Napok alatt számítógépek millióinak adatai mehetnek tönkre, mégpedig helyrehozhatatlanul. Az így okozott anyagi kár akár dollármilliárdokban is mérhető. A vírus terjesztéséről sok esetben a felhasználó nem is tud: elolvas egy elektronikus levelet, és az elolvasás után a vírus megfertőzi magát, majd továbbküldi magát a felhasználó levelezőprogramjában található címjegyzékben levő személyeknek. Amikor ezek az emberek elolvassák a leveleket, szintén megfertőződnek a vírussal. A vírusok ellen természetesen léteznek különféle védelmi programok, de rosszindulatú emberek szinte naponta írnak újabb és újabb vírusokat, amiket a védelmi programok még nem ismernek, így védekezni sem lehet ellenük. A leghasznosabb amit tehetünk, ha nem szerzünk be illetéktelen helyekről programokat, illetve úgy állítjuk be a levelezőprogramunkat, hogy a levelek fogadásánál figyeljen az esetleges vírusokra is.

Bűnös oldalak

Az Interneten bárki közzé teheti gondolatait, ami sajnos nem minden esetben nagyszerű dolog. Léteznek nagyon veszélyes oldalak is.

Nagyon komoly gondot jelentenek az olyan honlapok, amiket készítőik azzal a céllal hoztak létre, hogy illegális anyagokat, feltört programokat vagy éppen uszító jellegű gondolatokat tegyenek közzé. Ezek a honlapok legtöbbször olyan Internet-szolgáltatók gépeire kerülnek fel, akik ingyenes webhelyet adnak a látogatóknak. Ahhoz, hogy az ilyen helyekre fel lehessen tenni egy honlapot, sok esetben csak néhány adatot kell az Interneten keresztül megadni. Ez természetesen nagyon jó dolog, hiszen így mindenkinek lehet saját honlapja. Sajnos azonban rosszindulatú emberek kihasználják ezt a lehetőséget. Névtelenségüket megőrizve káros anyagokat tesznek fel a hálóra. Szerencsére a szolgáltatók figyelik ezeket az oldalakat és a káros dolgokat azonnal eltávolítják. Rosszabb a helyzet az olyan országokban, ahol az Internet szabályozására még hiányoznak a megfelelő jogi szabályozások. Az ilyen helyeken szabadon lehet üzemeltetni illegális anyagokat tartalmazó honlapot, ami azután a világ minden internetes számítógépéről hozzáférhető.

Minden, ami tilos

Az ilyen illegális anyagok természetesen nagyon sokfélék lehetnek. Akadnak olyan embertársaink, akik imádnak bombagyártási leírásokat publikálni, míg néhányan más népek vagy törzsek kiirtására buzdítanak. Ezeket a normális emberek természetesen el sem olvassák, de mégis tippeket adhatnak olyanoknak, akik erre egyébként is hajlamosak. Sokkal elszomorítóbb a helyzet a legszégyenletesebb emberi bűn, a pedofília esetében. Az Interneten igen sok olyan oldal található ahol gyerekpornó képek találhatók. A szabadságnak sajnos ára van, és kegyetlenül magas a fizetség. Néhányan emiatt a bűn melegágyának tartják a hálót.

Lopott zene, lopott program

Szólni kell még az olyan oldalakról is, ahonnan feltört programokat, illegálisan lemásolt MP3 formátumú zenéket vagy grafikákat lehet letölteni. Ezekből is meglehetősen sok található a hálón. Szerencsére azonban a büntetés az illegális tartalomért nagyon szigorú, ezzel talán elejét lehet venni terjedésüknek.

Védekezni pedig kell

Ahol dúl a bűn, ott színre lépnek az igazságszolgáltatás hősei is. Ismerkedjen meg a kiberbűnözők elleni harc frontjaival.

A számítógépes bűnözés és az internetes bűncselekmények hatására rengeteg cég kezdett foglalkozni az adatok és hálózatok védelmével. A védelemmel foglalkozó cégek alkalmazottai folyamatosan figyelik a hackerek és crackerek működését, így elmondhatjuk, hogy igen jó eséllyel veszik fel a harcot ellenük. Hogy Ön miként segítheti küzdelmüket? A legfontosabb dolog, hogy adatainkat ne adjuk kis senkinek, és lehetőség szerint mindent titkosítsunk. Ma már léteznek olyan titkosítási módszerek, amelyekkel adatainkat visszafejthetetlenül megvédhetjük az illetéktelen szemek elől.

Húzzunk fel egy nagy falat

Fontos az is, hogy megvédjük hálózatunkat, gépünket. A legelterjedtebb védelmi eszköz a tűzfal. A tűzfalak speciális számítógépek, amelyeket közvetlenül az Internet és a belső hálózat, illetve a védeni kívánt számítógépek között helyeznek el. Minden, a védett számítógépek felé haladó adatforgalom áthalad a tűzfalon, amely képes eldönteni, hogy az éppen beérkezett adatokat továbbíthatja-e, vagy sem. A tűzfalon az is beállítható, hogy csak bizonyos helyekről érkező adatokat engedjen tovább, tehát csak a megbízható helyekről érkező információkat fogadja.

Létezik még ennél is intelligensebb megoldás is, az úgynevezett emberi tűzfal, ami mögött még egy számítógépes szakértő is ül. Ő a tűzfal jeleit figyelve gyanús esetekben közbeavatkozik és ellenőrzi, hogy az adatforgalmat hacker generálta vagy normális működés eredménye. A tűzfal a kifelé vezető adatokat is védi. Egy vállalat beállíthatja például, hogy alkalmazottai ne tudják az Interneten mondjuk a pornográf oldalakat lekérni.

Vírusirtót minden gépre

A vírusirtó programok is fontos eszközt jelentenek számítógépünk védelmében. A vírusirtók folyamatosan ellenőrzik a számítógép merevlemezének tartalmát, a hálózati meghajtókat, az elektronikus leveleket és az összes olyan helyet, ahonnan vírus érkezhet gépünkre. Egy ilyen programot minden számítógépen célszerű tartani, és mivel akadnak ingyenesek is, ezért ehhez még csak pénztárcánkba sem kell nyúlni.

Szövetség a kalózok ellen

A crackerek élete sem fenékig tejfel. Az illegális másolatok elleni harcra a nagy szoftvergyártók és különféle szervezetek egy szövetséget hoztak létre, mely BSA néven közismert. A BSA (Business Software Alliance) a világ 60 országában

működő nemzetközi szervezet, amelynek célja az illegális szoftverhasználat visszaszorítása. A BSA hazánkban is működik és segítségével több visszaélést is sikerült már leleplezni.

Internet rendőrség

A mai időkben már a rendőrség sem a viccekben megszokott egyszerű fickókból áll. Szinte minden ország felállította saját Internet rendőrségét, ahol csupa képzett adatvédelmi szakértő dolgozik. Az ő feladatuk a számítógépes bűncselekmények felderítése és a tettesek kézre kerítése. Erre nagyon nagy szükség is van: nemcsak a bűncselekmények de típusaik is szaporodnak a hálón.

A legismertebb típusú bűncselekmények (pedofília, behatolás, szoftverkalózkodás, szerzői jog által védett művek jogosulatlan közzététele) mellett újfajta bűntípusok is megjelentek. Ilyen az elektronikus pénzmosás, a titkosítási lehetőségekkel történő visszaélés vagy az e-mail útján való zaklatás. A rendőrség számára az egyik legnehezebb dolog a harcban a nyomozás, hiszen a hacker egy távoli számítógépen a világ egy másik táján ül képernyője előtt, így gyakorlatilag utolérhetetlen. Szerencsére a helyzet nem annyira rossz, hiszen a hackert is azonosítani lehet, mégpedig hálózati azonosító száma, az úgynevezett IP címe alapján. A megfelelő jogi lépések után az IP címhez sok esetben meg lehet találni annak a személynek a nevét, akihez tartozik. Az FBI és a Német Rendőrség speciális alakulatai már több esetben is bukkantak ezzel a módszerrel számítógépes bűnözők nyomára.

A jog eszközei

Az igazságszolgáltatásban hinni kell. Ma már a törvények is ismerik a számítógépes bűnözés fogalmát, és ellentétben a kezdeti időkkel, amikor még olyan jogszabály sem létezett, ami alapján az ilyen típusú bűnöket üldözni lehetett volna, ma már minden komputeres visszaélésre van jogi szabályozás. A büntetések súlya és a rendőrség hatékony működése kell, hogy az az erő legyen, ami megakadályozza a számítógépes csalók ügyködését.

Az Internet rabszolgái

Akadnak az Internetnek olyan sötét oldalai is, melyek ha nem is bűnösök, de mindenképpen károsak és veszélyesek.

Internetezni nagyon jó és szórakoztató időtöltés. Azonban itt is igaz, akárcsak az élet más területein, hogy jóból is megárt a sok. Sok fiatalnak, miután hazament az iskolából, az első dolga az, hogy rácsatlakozzon a hálóra. Az elalvásig minden idejét ott tölti. Ez a tanulás, a sport, az emberi kapcsolatok rovására megy. Az ilyen fiatal előbb-utóbb elveszíti összes kapcsolatát a való élettel. Rászokik arra, hogy minden tevékenységét az Internet virtuális világában intézze el. Ez persze nem csak a fiatalokkal van így, nem egy esetről hallani, amikor házasságok mennek tönkre amiatt, mert valamelyik házastárs túl sok időt tölt a hálón.

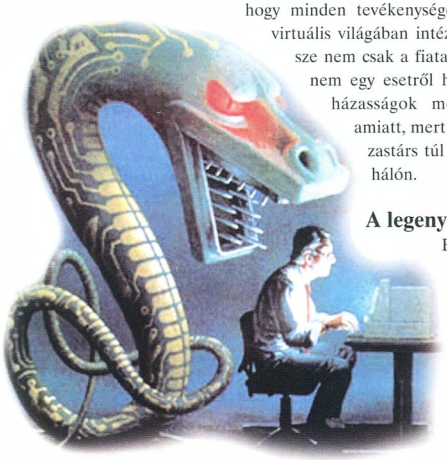

A legenyhébb drog

Ezeknek az embereknek az Internet olyan, mint egy szenvedélybetegség. Egyszerűen nem tudják abbahagyni a net használatát.

Ez leginkább azokra igaz, akik a világhálót beszélgetésre, „chatelésre" használják. Egy-egy csevegőszobában nem ritka, hogy 8-10 órát beszélgetnek egymással a résztvevők. Ugyancsak az egészségesnél sokkal több időt képesek a felhasználók a különböző játékok Interneten keresztül egymás ellen játszható változataival eltölteni. Akadnak olyan fiatalok, aki napokon keresztül el sem mozdulnak a gép mellől, és minden kapcsolatukat megszakítják a külvilággal. Ezek a szerencsétlenek az Internet rabszolgáivá váltak.

Munkahelyi perek

Azok, akiknél az Internet szenvedéllyé válik, még a munkahelyükön sem tudnak elszakadni a hálótól. Emiatt bizony még a munkájukat is elhanyagolják. A munkaadók természetesen igyekeznek megakadályozni azt, hogy az alkalmazottak ne munka céljára használják az Internet szolgáltatásait. Európában már több alkalmazottat elbocsátottak azért, mert nem munka céljára használta a hálót.

Az egészséges mértékre tehát nagyon oda kell figyelni. Bármennyire is fantasztikus dolog is a világháló, sosem szabad hagyni, hogy egyéb tevékenységeinket károsan befolyásolja a használata.

Pénz, pénz, pénz

Az Internetet kezdetben a tudományos lelkesedés mozgatta. Mára óriási pénzeket megmozgató üzletté vált.

A régi szép időkben, az Internet születésének hajnalán, egyetemek és kutatóintézetek használták a hálót. A hozzáférhető tartalom ingyenes volt, és az oldalakat lelkes amatőrök készítették. Pénz, bérleti díj, járulékok? Ugyan már, ilyesmivel senki sem törődött! A szolgáltatások és a hozzáférés értékesítésével senki sem foglalkozott, a web a tudományos élet kiváltságának számított.

Amikor aztán a cégek és a magánszemélyek is elkezdték felfedezni az Internet csodáit, hamar kiderült, hogy a világháló kitűnő üzleti lehetőségeket rejt magában. Megjelentek az első szolgáltatók, akiknek óriási pénzösszegeket kellett beruházni ahhoz, hogy kiépíthessék a nagy központokat. Ezek az egyre növekvő felhasználói kört akarták kiszolgálni. Ezek a szolgáltatók beruházásuk megtérülése érdekében pénzt kértek a hozzáférésért. Az Internet a nagyközönség részére már pénzbe került. Mivel egyre többen használták az Internetet, egyre több cég foglalkozott olyan megoldások, szolgáltatások fejlesztésével és üzemeltetésével, ami a világháló felhasználói számára használható és értékes. Ezeknek a cégeknek természetesen élniük kell valamiből, így megjelentek az első olyan szolgáltatások, ahol egy honlap tartalmáért, azaz az információért magáért kellett fizetni. Mivel a felhasználók száma folyamatosan növekszik és akadnak olyan oldalak, amiket naponta akár több millióan is felkeresnek, a reklámozók is elkezdtek az Internet felé fordulni. A pénz világa is felfedezte az Internet csodáit. A hirdetések biztosítják a honlap üzemeltetéséhez szükséges pénzforrásokat. A világháló lehetőségei a vállalatok üzletvitelét is megváltoztatták. A vállalati információs és kereskedelmi rendszerek hihetetlen mértékben felgyorsították az üzleti világot. A beszerzések felgyorsulása, az információszerzés sebessége, a beszállítók mindennél egyszerűbb versenyeztetése mind-mind az Internetnek köszönhető. Megjelentek az elektronikus áruházak, manapság minden megvásárolható a hálón. Az Internet mindennapjaink szerves részévé vált. A kezdeti lelkes amatőrök helyét lassan-lassan átvették a profik.

A szolgáltatásért fizetni kell

Az Internet megjelenésekor néhány cégnél azonnal leesett a tantusz. Nem csoda, hiszen ők a telefon- és az Internet-szolgáltatók voltak. És az üzlet beindult.

Ma már sajnos az Internet használatáért is fizetnünk kell. Pénzünket általában két cég teszi zsebre. Fizetünk annak a távközlési cégnek, aki az Internet szolgáltató központjához való kapcsolódást biztosítja, valamint az Internet-szolgáltatónak, aki központján keresztül a világháló elérését lehetővé teszi.

Az idő pénz

Mivel kezdetben a magánszemélyek számára egyedül modemmel, telefonvonalon keresztül lehetett kapcsolódni az Internet-szolgáltatók központjaihoz, a telefontársaságok voltak az elsők, akik az Internetnek köszönhetően új üzleti lehetőségekhez jutottak. Minél többet internetezett valaki, a telefonvonala annál többet volt használatban, így a telefonszámla is magasabb lett. Mikor a háló használata egyre jobban kezdett elterjedni, a telefontársaságok egyre több kedvezményt vezettek be az Internet céljából történő telefonhasználatra. Sőt, akadnak a nagyvilágban olyan telefontársaságok, akik az Internetre való kapcsolódást ingyen nyújtják előfizetőiknek.

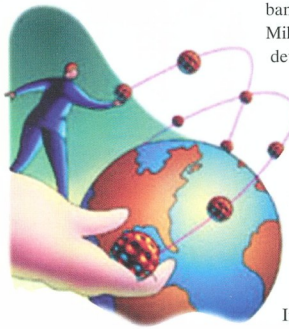

Szolgáltatunk, tehát vagyunk

Ahhoz, hogy az Internet elterjedhessen, szükség volt olyan cégekre, akik az Internet-hozzáférést, és egyáltalán az Internet használatával kapcsolatos szolgáltatásokat biztosítani tudták. Ahhoz, hogy egy cég erre képes legyen, hatalmas pénzösszegeket kell beruháznia a központja kiépítésére. Azok a berendezések, amelyek képesek több ezer felhasználó csatlakozásának kezelésére, sok pénzbe, több tíz- vagy százmillió forintba kerülnek. Ráadásul a szolgáltatóknak fizetniük kell azért, hogy a külföldi hálózatokat elérjék és felhasználóik számára a világ összes internetes címe elérhető legyen.

Ezek az óriási beruházások csak abban az esetben térülnek meg, ha a szolgáltatásért a felhasználók fizetnek. Természetesen a szolgáltatók nemcsak a hozzáférést tudják biztosítani a felhasználók számára, hanem minden olyan szolgáltatást, ami csak kapcsolatos lehet az Internet használatával.

A hozzáférés maga a kapcsolat

A hozzáférés biztosítása a szolgáltatók legalapvetőbb tevékenysége. Háromféle díjfizetési módot különböztetünk meg: az egyszeri díjat, amit a csatlakozás kiépítéséért fizet a felhasználó, a havi díjat, amit minden hónap végén kell fizetni a hozzáférésért, illetve a forgalmi díjat Ez utóbbi többféle is lehet, hiszen a csatlakozási időt, a letöltött adatok mennyiségét vagy éppen a szolgáltató számítógépén általunk felhasznált hely díját tartalmazza. Természetesen

nem minden esetben kell mindhárom díjfajtát fizetnünk. Egy telefonos előfizetés esetében nincs egyszeri díj és sok esetben forgalmi díj sem, mert a havi díj tartalmazza a korlátlan forgalom díját is.

Web hosting – avagy hely az oldalainknak

Sok felhasználó készít saját oldalakat, és szeretné ezeket elérhetővé tenni az Internet felhasználói számára. A legtöbb szolgáltató vállalja, hogy saját internetes szerverein tárterületet biztosít a felhasználóknak. Itt akár Ön is elhelyezheti oldalait. Így a felhasználók oldalai rendkívül gyorsan elérhetőek lesznek, ami a lehetséges látogatói számot is növeli.

Szerver hosting – egy biztos megoldás

Akinek még ez sem elég, az azt is megteheti, hogy beviheti saját számítógépét a szolgáltató központjába, ahol a szolgáltató rácsatlakoztatja az Internetre. Ilyenkor ő, a profi szakember üzemelteti és védi a felhasználó számítógépét. A számítógépen található weboldal mindenki számára elérhető lesz, amennyiben pedig az oldal tulajdonosa módosítani szeretne valamit, azt távolról – az Interneten keresztül – is megteheti, de ha akar, be is mehet a szolgáltató központjába.

Dolgozzon profikkal

A szolgáltatók sok esetben vállalják honlapok tervezését és kialakítását. Bár a saját honlapjukat sokan el tudják készíteni maguk is, ha komoly és igényes honlapot szeretnénk, akkor érdemes ezért némi pénzt fizetni és profikra bízni. A szolgáltatók alkalmazásfejlesztő csapatai ismerik a legmodernebb technológiákat és stílusokat, nem is beszélve a gyakorlatról.

E-business – avagy a pénz beszél és dolgozik

Annak, aki szeretne valamilyen internetes vállalkozást működtetni, esetleg árusítani valamit a hálón, szintén érdemes a szolgáltatókhoz fordulnia. A szolgáltatók birtokában vannak az internetes üzlettel kapcsolatos szaktudásnak. Szakembereik képesek a legbonyolultabb ötletek kivitelezésében is segíteni.

Egyre több szolgáltatás

Mivel a verseny óriási és az előfizetési díjak egyre csökkennek, ezért a szolgáltatók egyre inkább igyekeznek szélesíteni termékpalettájukat. A hozzáférés biztosítása önmagában már nem nagy üzlet. De akkor miben rejlik az internetes szolgáltatók jövője? A siker kulcsát a honlapfejlesztések, tartalomszolgáltatások, a számítógépes bűncselekmények elleni védelem, a komplex szolgáltatások és az e-business megoldások jelenthetik.

A név kötelez

Mi egy honlap sikerének titka? A zseniális tartalom és persze az, hogy erről jó sok ember tudjon! Nomen est omen!

Ahhoz, hogy egy oldalra odaszokjanak a látogatók, fontos, hogy könnyű, mindenki által könnyen megjegyezhető neve legyen magának a honlapnak, illetve annak a számítógépnek, ahol a honlap található. Ezt a nevet domain névnek hívjuk. A név utolsó pont mögötti betűi az úgynevezett Top Level Domain (Csúcs szintű domain) kifejezést takarják. A nevünkhöz választanunk kell Top Level Domaint is. Ilyen top level domain például a .hu. Ez a rövidítés Magyarországot jelenti.

A legdrágábban eladott domain nevek

Business.com	$7 500 000
AsSeenOnTV.com	$5 000 000
Korea.com	$5 000 000
Altavista.com	$3 350 000
Loans.com	$3 000 000
Autos.com	$2 200 000
Express.com	$2 000 000
Feedback.com	$1 225 000

Regisztráció – egyszerűen

Mikor kiválasztunk egy nevet, lehetőleg olyat érdemes, ami cégünk nevére vagy tevékenységére utal. Miután az ötlet megvan, meg kell tudnunk, hogy a választott név regisztrálva van-e. Azt, hogy egy név lett-e már regisztrálva vagy sem, több honlapon is megnézhetjük.

A nic.hu címen a Magyarországon bejegyzett domain neveket, vagyis a .hu Top level domain-re végződő neveket kereshetjük. A domain.hu-n a hazánkban éppen bejegyzés alatt lévő domain nevekről kaphatunk információkat. Az egyik legnagyobb információs forrás a DomainAtlas. Itt a világ összes országának bejegyzett domain nevei között kereshetünk! Hihetetlen, de az összes top level domain-re végződő név megtalálható a honlap adatbázisában.

Szabad a vásár

Ha a kiválasztott név szabad, vagyis nem találjuk meg a regisztrált nevek listájában, akkor bejegyezhetjük az általunk választott nevet. A domain nevek bejegyzése egy regisztrációs eljárás keretében történik. Ez az eljárás a domain regisztráció.

Egy név regisztrálása természetesen pénzbe kerül, sőt a fenntartása is. Mivel a regisztráció és a fenntartás néhány ezer forint, ezért aki internetes vállalkozást akar indítani, annak mindenképpen érdemes egy megfelelő név regisztrálását kifizetni. Ezt bármelyik Internet-szolgáltatónál megtehetjük. Egy igénylőlap kitöltése és a regisztrációs díj kifizetése után a kiválasztott nevet elkezdhetjük használni. Ezek után internetes oldalaink a kiválasztott néven lesznek elérhetőek, sőt levélcímünk is a kiválasztott névhez tartozhat.

Ha a név foglalt, a helyzet sajnos nem ennyire egyszerű. Jó nevet manapság már nem könnyű találni. Szinte az összes létezőn angol, de még a legtöbb magyar név is már regisztrálva lett.

Névadás – névvétel

Éppen ezért igazán jó domain névhez ma már csak úgy lehet hozzájutni, ha megvásároljuk attól a felhasználótól, aki azt annak idején regisztrálta. A jó nevek azonban rendkívül drágák, és sokan foglalkoznak a nevek adás-vételével. Ezeket a cégeket domain brókereknek hívják. A legtöbb regisztráció mögött domain brókerek állnak, akik éppen azért regisztrálják a tulajdonukban levő neveket, hogy azokat később eladják. A domain nevek adásvétele többféle módon is zajlik. Akadnak olyan helyek, ahol licitálni lehet nevekre, és léteznek olyan cégek, aki fix áron kínálnak egy-egy nevet.

A legdrágábbak általában a .com top level domain végződésű nevek. Ha ilyent

akar venni magának, akkor nem árt, ha előtte takarékoskodott egy kicsit.

Hazánkban is igen sok név került már domain brókerek tulajdonába. Az eladásra váró nevek listáját a www.domainbroker.hu címen tekinthetjük meg. Eddig a legdrágább ajánlat 60 000 000 forint volt!

Névspekulánsok

A domain nevek sok esetben rendkívül nagy értékűek. Nem csoda, hogy sokan foglalkoznak azzal, hogy regisztrálják nagy cégek neveit. Azt remélik, hogy amikor a cég ki akar kerülni az Internetre, akkor megvásárolja tőlük a domain nevet. Ezzel a módszerrel régebben sokan tettek zsebre hihetetlen bevételeket. Ezt a fajta spekulációt ma már több regisztrációs szervezet igyekszik megakadályozni. Magyarországon egy adott névre prioritása van egy cégnek, ha a neve megegyezik az adott domain névvel, így cégnevek adás-vételével nem lehet foglalkozni.

Lopott nevek

1998-ban Stephen Michael Cohen, egy a Network Solutions regisztrátorcégnek küldött hamis levéllel saját nevére íratta át a sokat ígérő sex.com domaint, így oda saját honlapját tudta elhelyezni. Az oldal eredetileg Gary Kremenn tulajdonában volt, aki két és fél év pereskedés után kapta vissza a nevet. A bíróság 40 millió dollár kártérítést ítélt meg a honlap jogos tulajdonosának. Ez az eset is bebizonyította, hogy a domain nevek óriási értéket jelentenek, és érdemes odafigyelni a bejegyzéssel és használattal kapcsolatos szabályozásukra.

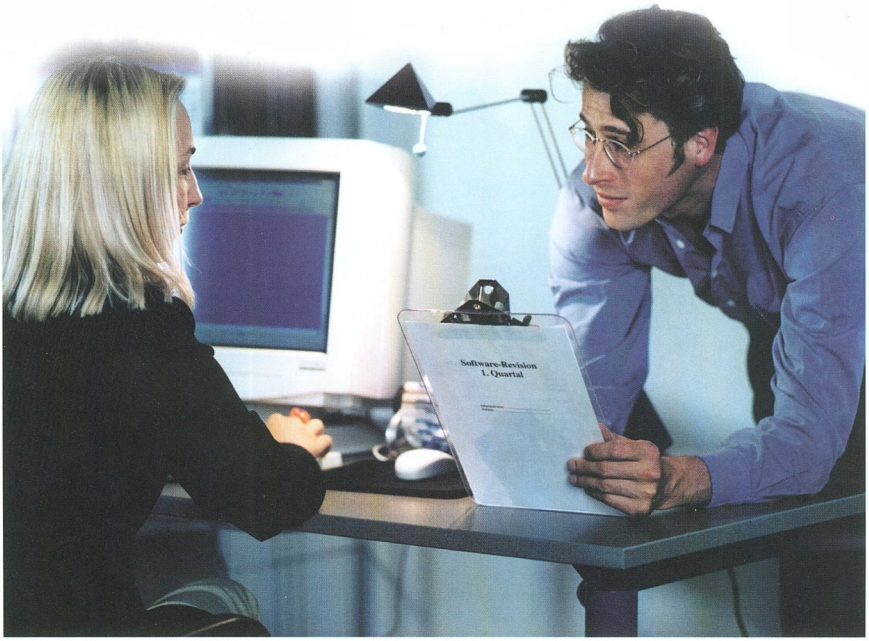

Miből él egy honlap?

A honlapot el is kell tartani. Na de honnan szerezhetünk rá pénzt? Cikkünkből mindjárt kiderül!

Az Internet világában az igazi üzletet a honlapok és a honlapokon elérhető szolgáltatások jelentik. Alapvetően háromféle dologból tartható fent egy honlap: ha tulajdonosa pénzt kér a rajta levő szolgáltatásokért, ha reklámbevételekre tesz szert, illetve ha elektronikus kereskedelemmel foglalkozik.

Az információ hatalom

Az Interneten szinte minden hozzáférhető, ráadásul teljesen ingyen. Ez az általunk is sokszor leírt tény valóban igaz, ennek ellenére elég sok honlap megél abból, hogy pénzt kér a rajta tárolt szolgáltatásokért és tartalomért.

Ez annyit jelent, hogy a honlap nyitóképernyőjén csak rövid kivonatot látunk a tényleges tartalomból. A részletes leírásokat akkor kapjuk meg, ha megadjuk előfizetői nevünket és jelszavunkat. A nevet és a jelszót akkor szerezhetjük meg, amikor előfizetünk a honlap szolgáltatásaira. Ezek a szolgáltatások rendkívül sokfélék lehetnek: fizethetünk újságcikkekért, sajtófigyelésért és elemzésért, tőzsdei információkért vagy éppen szexoldalakhoz való hozzáférésért.

A tartalomszolgáltatásért szinte minden oldalon hitelkártyával fizethetünk. A rendszerben meg kell adnunk a hitelkártyaszámunkat.

Az oldal üzemeltetői levonják számlánkról a szolgáltatás ellenértékét és megadják a hozzáférést lehetővé tevő jelszót.

Aki a kicsit nem becsüli

Akadnak olyan rendszerek, ahol egy-egy szolgáltatás kevés pénzbe kerül, újság esetében mondjuk kb. 30 forintnak megfelelő összeg egy cikk elolvasása. A felhasználó annyiszor fizeti ki a 30 forintot, ahány cikket elolvasott. Azért, hogy ne kelljen minden szolgáltatás után hitelkártya-műveletet elvégezni, inkább – összegezve – a hónap végén vagy évente kell fizetni. Az ilyen rendszereket micropayment rendszereknek nevezzük.

Cipőt a cipőboltból

Azok az oldalak, amelyek teljesen ingyen kínálják az információt, sok esetben több felhasználóval büszkélkedhetnek, mint azok, amelyek pénzt kérnek az információért. Azonban az ilyen oldalaknak is pénzt kell termelniük, hiszen a folyamatos frissítés, megújulás, az információk beszerzése rengeteg pénzbe kerül. Ezek az oldalak abból tartják fent magukat, hogy oldalaikon hirdetéseket helyeznek el. A hirdetések formája – akárcsak a televízióban – többféle lehet.

A leggyakoribb hirdetési forma a banner, amikor a hirdető hirdetését általában az oldal tetején egy elnyújtott téglalapban helyezik el. Az oldal látogatója rögtön belépéskor elolvassa a reklámot. Másik ismert forma, amikor a hirdető elektronikus levelet küldd az Internet felhasználóinak. Szintén gyakori az ún. szponzorált oldal, ahol az oldal szponzora kiemelten szerepel az oldalon. Akadnak olyan megoldások, amikor egy oldalra belépve a szemünk előtt egy külön ablakban jelenik meg a hirdetés. Ez csak akkor tűnik el, ha Ön bezárja az ablakot. Ezt a megoldást pop up hirdetésnek nevezik.

Mi mennyi?

A hirdetéseknek az oldalakon általában meghatározott áruk van. A többi médiával szemben az internetes hirdetésnek óriási előnye az, hogy pontosan mérhető, hogy hányszor néztek meg egy hirdetést. Az úgynevezett adserverek (hirdetési szerverek) olyan speciális számítógépek, amelyek lehetővé teszik a hirdetők számára, hogy pontosan mérhessék, hirdetésüket hányan látták. Mivel a hirdetési tarifák azt adják meg, hogy egy megjelenés mennyibe kerül, így a megjelenés számnak és árának szorzata adja meg a hirdetés árát. Természetesen léteznek másfajta hirdetési lehetőségek is, ezek mindig az adott oldaltól függenek. Általánosságban elmondhatjuk, hogy a hirdetők a nagy látogatottságú oldalakat szeretik, hiszen itt látják sokan hirdetésüket. Magyarországon egy darab hirdetés megjelenése egy felhasználó gépén átlagosan 5 forintba kerül, vagyis ha egy hirdetés 100 000-szer megjelenik az oldal látogatóinak böngészőjében, akkor az az oldal számára 500 000 forint bevételt jelent.

Kereskedői oldalak

A harmadik bevételi forrás az, ha az adott internetes oldal egyfajta bolt, és értékesítéssel foglalkozik. Az ilyen internetes áruházak nem tesznek mást, mint közvetítenek a gyártók és a vásárlók között. A szállításért, az ügyintézésért, és az üzemeltetésért felszámolt jutalékok biztosítják az oldal fenntartásához és nyereségességéhez szükséges bevételt. Bár az internetes kiskereskedések még nem igazán nyereségesek, de ők jelenthetik a kereskedelem jövőjét.

Cégek egymás közt

A pénz az Interneten hever, csak le kell hajolni érte. Ebben eddig a nagy cégek bizonyultak a legügyesebbnek. Ismerje meg Ön is a nagy pénzek világát!

A világhálón sok milliárdnyi dollár mozog. Itt is pezseg az üzleti élet. Az Internet üzleti vonatkozásában a legnagyobb pénzt az elektronikus üzletnek az a típusa jelenti, amikor cégek lépnek kapcsolatba, állapodnak meg, végeznek adatcserét, üzleti tranzakciókat más cégekkel. Az elektronikus üzletnek ezt a formáját nevezzük e-businessnek, a vállalatok kereskedelmét pedig B2B-nek (angolul Business to Business – üzlettől üzletig). A Forrester Research legújabb kutatásai szerint a B2B forgalma csak Amerikában 2003-ra meghaladhatja az 1000 milliárd dollárt.

Előny itt – milliárdok ott

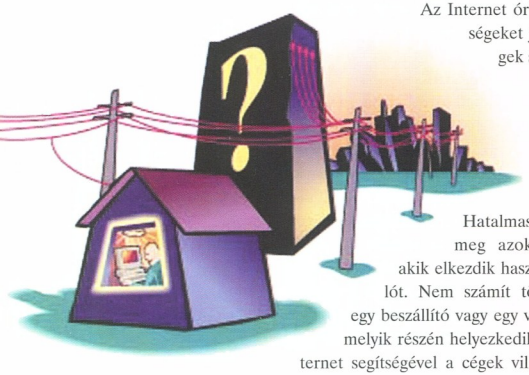

Az Internet óriási lehetőségeket jelent a cégek számára. Hihetetlen hatékonysággal lehet a hálón pénzt keresni. Hatalmas piac nyílik meg azok számára, akik elkezdik használni a hálót. Nem számít többé, hogy egy beszállító vagy egy vevő a világ melyik részén helyezkedik el. Az Internet segítségével a cégek villámgyorsan lebonyolíthatják üzleti ügyeiket. A technológiának köszönhetően a hatékonyság növekszik, csökkennek a költségek, a felszabadult pénzeket pedig újabb fejlesztésekre lehet fordítani.

E-business – a nagy kaland

Fontos tudni, hogy a cégek számára nem csak az jelent óriási változást, hogy az Internet segítségével tudják adni-venni termékeiket. Az Internet megjelenésével a rendszerek, folyamatok, szervezetek, értékláncok és a piacok is teljesen átalakulnak. Új üzleti modellek és koncepciók jönnek létre. Az elektronikus üzletben a cégek adataik egy részét az elektronikus tranzakciók során az Interneten keresztül megosztják ügyfeleikkel, partnereikkel, szállítóikkal. Ennek következtében azok sokkal jobban tudnak együttműködni velük. Az elektronikus üzlet megjelenésével számos olyan megoldás született, amilyen csak internetes környezetben lehetséges.

Az online árverések alkalmazása, a digitális piactéren való részvétel, az elektronikus beszerzések és pályázatok rendszere mindmind új lehetőséget jelent tisztességes, átlátható üzleti modellek létrehozására.

Szabványos adatcsere – avagy megmondom ki vagy!

Ahhoz, hogy a cégek az Interneten keresztül – személyes, emberi erőforrást

nem igénylő kontaktus nélkül – kapcsolatba tudjanak lépni egymással, szükségesség váltak olyan egységes rendszerek, ahol a vállalatok be tudják mutatni üzleti folyamataikat, termékeiket, technikai paramétereiket, igényeiket a potenciális partnerek számára. A partnerek azután hozzáférhetnek az adatokhoz, és amennyiben az igények találkoznak, még a szerződés is automatikusan létrejöhet. Ezek után a megrendelés automatikusan megjelenik a szállító és a vevő üzleti rendszerében, és az automatikusan megállapodott időpontban és áron a szállító leszállítja az árut. Ez lehet, hogy hihetetlenül hangzik, de jelenleg már sok vállalatnál a vállalatközi üzenetcserét lehetővé tevő EDI (Electronic Data Interchange – elektronikus adatcsere) rendszer működik. Az elektronikus üzleti folyamatokat megkönnyítő szabványok folyamatosan fejlődnek. A legújabb szabvány a több mint 1000 szervezet által létrehozott ebXML.

Még döcögős a siker útja

Ahhoz, hogy az Internet mint kereskedelmi forma kiszorítsa a hagyományos kereskedelem típusait, még várni kell. Az elektronikus folyamatok átlátása nagy szakértelmet igényel, és nagyon kevés az olyan szakember, aki erre képes lenne.

Létezik egyfajta ellenállás is vállalatokon belül, az alkalmazottak nem akarnak megtanulni új rendszereket, képzésük ráadásul rengeteg pénzbe kerül. A piac sok szereplője nem bízik még az Internetben mint kereskedelemre alkalmas eszközben. Féltik adataik biztonságát, ráadásul az elektronikus rendszerek megkövetelik eddig féltett adataik közzétételét, hiszen csak így tudnak vevőt vagy éppen beszállítót találni. Akad ellentét a hagyományos üzleti formák és az elektronikus üzlet képviselői között. A régi nagyvállalatok tartanak attól, hogy egy megváltozott világban elveszíthetik pozícióikat. Sokszor még az adott országok sincsenek felkészülve az elektronikus üzlet jelentette kihívásokra. Hiszen például a globális elektronikus piacok létrejötte módosításokat követel meg a vám- és adójogszabályok terén is.

Az idő kerekét azonban nem lehet megállítani, az elektronikus üzlet annyival hatékonyabb és gyorsabb üzletvitelt tesz lehetővé, hogy az ellenállással a vállalatok saját halálos ítéletüket írhatják alá. Az e-businessel tehát mindenkinek számolnia kell, aki a XXI. század üzleti világában fontos játékos akar maradni.

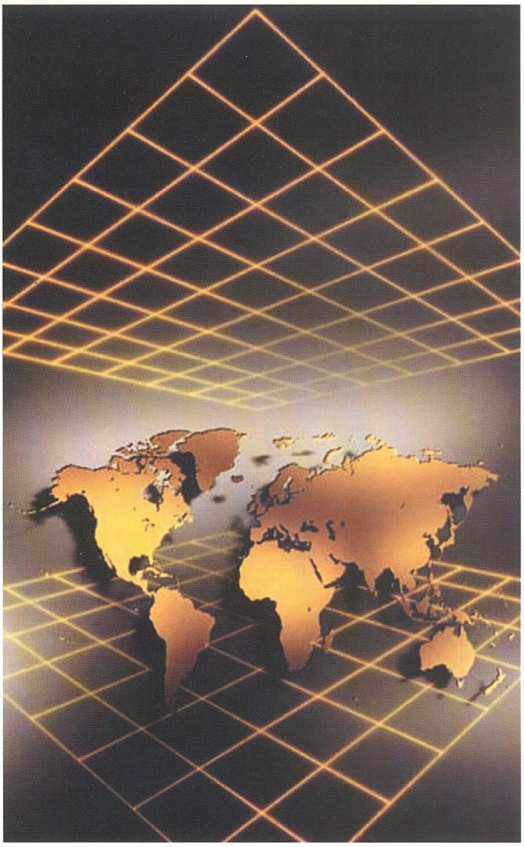

A kidurrant lufi

Az internetes cégek tavaly megbolondították a tőzsdéket. Aztán jött a fekete leves. Ismerje meg Ön is az internetes aranyláz igaz történetét.

A 90-es években az Internet teljesen új, ismeretlen lehetőségekkel gazdagította mindennapjainkat. Tömérdek honlap lett hihetetlenül népszerű, rengetegen kezdtek vásárolni a hálón. A média számára az Internet és az internetes vállalkozások vezetői állandó hírt és szenzációt jelentettek. Ennek hatására a befektetők figyelme is fokozottan az ilyen típusú cégek felé fordult. Az internetes vállalkozások megjelentek a tőzsdén, és az óriási érdeklődés következtében részvényeik értéke, sok esetben akár megezerszereződött! Egy befektetett dollárból ezer lett!

Csak a felhasználó számít

Sok, hamar felfutó internetes vállalkozás közel sem ért annyit, amennyit a részvényeiért adtak. Nem rendelkeztek tényleges üzleti tervvel, folyamatosan veszteséget termeltek, miközben óriási költségekkel újabb és újabb felhasználókat igyekeztek találni. Sokszor a befektetőket sem érdekelte pénzük megtérülése, az internetes vállalkozásokat mindenki szolgáltatásaik és látogatóik száma alapján ítélte meg. Mivel nem léteztek olyan eljárások, melyek alapján meg lehetett volna becsülni, mennyire fog növekedni az Internet-használat, és mikor fog nyereségessé válni egy internetes vállalkozás, ezért a befektetők folyamatosan pumpálták a pénzt az internetes cégekbe. A jövő bizonytalannak, de kétségkívül ígéretesnek tűnt.

És a lufi kipukkadt

Évek teltek el az óriási várakozás hangulatában, de a befektetések csak nem akartak megtérülni. Az Internet növekedése kicsit lelassult, és még a legnagyobb internetes vállalkozások is veszteséget termeltek. Ennek hatására a részvények árfolyama esni kezdett, és óriási pénzeket veszítettek azok, akik az előző években váltak hihetetlenül gazdaggá. A folyamat éppen az ellenkezőjére fordult: az eddigi túlzott optimizmus és várakozás pesszimizmusba fordult,p és a még tényleg ígéretes cégekből is kivonták pénzüket a befektetők.

Helyükre kerülnek a dolgok

Ma szerencsére az internetes vállalkozások ismét ígéretes jövő előtt állnak, a befektetők kezdenek ismét a vállalkozások felé fordulni. A túlzott várakozást felváltotta az átgondolt befektetések, az átgondolt üzleti stratégiák és üzleti modellek ideje. Az Internet a helyére került, új iparág született, ami kétségkívül hatással van a gazdaságra, de annak törvényei rá is érvényesek. Hideg fejjel, szorgos munkával komoly pénzeket lehet keresni, de csodák a világhálón sincsenek.

Az Internet útra kell

Egyre gyorsabban pörögnek az események az üzleti életben éppúgy, mint a politikában vagy akár a magánéletünkben.

Az Internet óriási segítséget nyújt abban, hogy a változó világ eseményeit nyomon tudjuk követni, gyorsan és hatékonyan tudjunk másokkal kommunikálni, elérhetőek legyünk mindig és mindenhol, és mi is bármikor el tudjunk érni másokat.

Sajnos azonban egészen a legutóbbi időkig ahhoz, hogy fel tudjunk kapcsolódni a világhálóra, üzeneteket, e-maileket tudjunk küldeni vagy egyáltalán használni tudjuk az Internet csodálatos vívmányait, rengeteg mindenre volt szükségünk. Számítógép, monitor, modem, telefon, számítógépes programok és még ki tudja, mi minden kellet már ahhoz is, hogy egyáltalán be tudjunk jelentkezni egy Internet-szolgáltató központjába. Ezeket a dolgokat persze senki sem hordta magánál, így akinek fontos volt az Internet, annak bizony otthon és a munkahelyén is kellett tartania egy internetes kapcsolatra alkalmas számítógépet.

A helyzet mára alaposan megváltozott. A mobil eszközök, a mobiltelefon, a laptop, a palmtop, az autókba szerelt internetes csatlakozás mind-mind azért születettek, hogy életünk minél kényelmesebb legyen. Ezeket az eszközöket bárhová magunkkal tudjuk vinni! Össze tudjuk őket kötni egymással, és ugyanúgy tudjuk élvezni az Internet lehetőségeit egy balatoni nyaraláson, mint egy hétvégi kiránduláson az Alföldön.

Ráadásul a különböző kommunikátorok és mobiltelefonnal egybeépített számítógépek már lehetővé teszik azt is, hogy az Internet használatához mindössze egy 30 dekagrammos játékszernek tűnő szerkezet is elegendő legyen. Üzenet? Levél? Fax vagy fénykép? Mindent elküldhetünk a világ bármely tájára az Interneten keresztül. Az adatátviteli technológiák lassan már a mobil világban is ugyanolyan gyorsak lesznek, mint a hagyományos eljárások. Persze ezek az eszközök még meglehetősen drágák, a fejlődés azonban hihetetlen ütemben zajlik. A nemrég még a sokak számára elérhetetlen eszközök lassan mindenki számára hozzáférhetőek lesznek. Az információ nem lesz a gazdagok úri huncutsága, hanem mindannyian élvezhetjük a mobilitás és az Internet együttes előnyeit.

Mobillal az Internetre

Hála a modern technika vívmányainak, ma már mindenütt használhatjuk a világhálót. Nézzük meg együtt, mi kell ehhez!

Ahhoz, hogy valóban értelmet adhassunk a mobiliroda fogalmának, olyan eszközök kellenek, amelyek kis méretűek és lehetővé teszik azt is, hogy bárhonnan és bármikor csatlakozhassunk az Internetre. A nem is olyan régi múltban kizárólag a laptop, vagyis a hordozható számítógép jelentette az eszközt, amit magunkkal vihettünk például nyaralni. Egy modem és egy telefonvonal segítségével akár az Internetre is csatlakozhattunk vele.

Ez a módszer ugyan lehetővé tette, hogy számítógépünk hordozható legyen, de még nem engedte meg, hogy bárhonnan használjuk a hálót, hiszen vezetékes telefonunk kábelét nem húzhattuk magunk után. Az internetezéshez a hagyományos modemmel mindenképpen telefoncsatlakozóra volt szükség. A mobiltelefonok megjelenésével aztán a helyzet gyökeresen megváltozott. A mobiltelefon lényege éppen a hordozhatóság, vezetékre nincs is szükség: a hangok – vagy adatok – az éterben (és nem vezetéken keresztül) jutnak el a hívótól a hívott félhez.

A mobil születése

Az 1980-as években kifejlesztett mobiltelefon-szabványok még nem büszkélkedtek az Internet megfelelő használatához szükséges adatátviteli képességekkel. Az első generációs mobiltelefonok rádióhullámok segítségével csatlakoztak a hagyományos telefonvonalhoz. Az analógtelefonon-rendszereknek több változata is elterjedt, Magyarországon a 450 MHz tartományban működőd NMT (Nordic Mobile Telephone) rendszer került kialakításra a Westel Rádiótelefon cég jóvoltából. A felhasználói igények növekedése, az Internet elterjedése arra kényszerítette a mobiltelefon technológiákkal foglalkozó szervezeteket, hogy olyan eljárásokat dolgozzanak ki, amelyek jobb minőségű hangot és adatátvitelt tesznek lehetővé. Ennek jegyében született a mobiltelefon technológiák második generációja. Ez már digitális jelfeldolgozást, tömörítést, kódolást és hálózatvezérlő technológiákat használt. Az eljárás lehetővé tette, hogy meggátolják a lehallgatást és a jogosulatlan hálózat használatot, s hogy további új szolgáltatásokat is nyújtsanak.

A legszélesebb körben elterjedt második generációs szabványok az európai GSM és az amerikai technológiák: az IS-136 (TDMA) és az IS-95 (CDMA).

GSM – a legelterjedtebb

Magyarországon a GSM technológia használatos, a magyar mobilszolgáltatók a Westel900, a Pannon GSM és a Vodafone is ezt a szabványt használja. A GSM egy digitális, többcellás, 900 MHz-es frekvenciasávon működő, mobiltelefon-hálózati rendszer, mely ma az egyik legmagasabb szintű telekommunikációs technikát képviseli. Lényege, hogy a kibocsátott hang kódolásra kerül, és ez a kódolt üzenet (digitális jelek) kerül továbbításra. A dekódolás, vagyis az üzenet megfejtése a vevő készüléken történik. Ezáltal a légköri zajok kevésbé befolyásolják a hangminőséget, és a beszélgetést, mivel kódolt, nem lehet lehallgatni. Létrehozásának célja eredetileg egy pán-európai rendszer kiépítése volt, de a rendszer ma már Ázsia, Ausztrália, a Dél-Afrikai Köztársaság, Guyana és a világ számos más területén is működik.

Adatok az éterben

Ahhoz, hogy a mobiltelefont internetezésre tudjuk használni, szükség van arra, hogy a készülék az adatokat gyorsan legyen képes továbbítani. Ennek oka, hogy az Interneten sok olyan anyag található, aminek letöltése rengeteg időt vehet igénybe. A hagyományos telefonvonalon megszokott 56 000 bps adatátviteli sebességgel szemben a GSM hálózaton országosan csak 14 400 bps érhető el. Szerencsére az adatátviteli technológiák folyamatosan fejlődnek, és nemsokára országosan is ennél jóval nagobb sebességű adatvitel lesz elérhető. Ma már használható a HCSD szolgáltatás, ami az 57,6 kilobit/másodperces sebességet is lehetővé teszi. Még újabb eljárás a GPRS – amellyel 115-170 kilobit/másodperces sebesség is elérhető –, ezt hazánkban már a Westel és a Pannon GSM is támogatja.

A fejlődés itt sem áll meg! 2003-ra pedig a tervek szerint bevezetésre kerülnek a harmadik generációs mobil technológiák, amelyek az akár 2 megabit/másodperc adatátviteli sebességet is lehetővé teszik.

A wap és a web

Nézzük meg, miként szörfölhetünk egy mobiltelefonnal az Internet végtelen hullámain. Ismerje meg Ön is a legújabb módszereket!

Egy mobiltelefon segítségével többféle módon is csatlakozni tudunk az Internetre. A hozzá kapcsolódó szolgáltatásokat sem nehéz elérni. A rádiótelefon csatlakoztatható a hordozható számítógéphez, kézi számítógéphez, és megteremtheti a kapcsolatot az Ön gépe és az Internet között. Ehhez néhány típusú telefon esetében kell ugyan egy a mobil telefonhoz tartozó modem is, de a legújabb mobilok már tartalmaznak beépített mobil modemet is.

A mágikus wap

Ez azonban még meglehetősen nehézkes, hiszen még a laptop is legalább 3 kg. De minek használjunk két eszközt, és miért kelljen bekapcsolni egy számítógépet ahhoz, hogy mondjuk megtudjuk a moziműsort?

A jövő megoldása az, ha az Internet használatához nem lesz szükség számítógépre, hanem csak a mobiltelefon segítségével érünk el minden szolgáltatást.

Ennek azonban számos akadálya van. Az Interneten található anyagok meglehetősen nagy terjedelműek, és a mobiltelefonok alacsony sávszélessége mellett percekig eltarthat, amíg megérkezik az információ. Ráadásul a mobiltelefonok kijelzőjén nem lehet megjeleníteni grafikus képeket, amik pedig az internetes oldalak legnagyobb részét díszítik. Ezek a nehézségek hívták életre a WAP szabványt, amely mindezeket a gondokat megoldhatja. A Wireless Application Protocol (WAP) egy olyan nyitott módszer mobil, drót nélküli készülékek számára, mely lehetővé teszi az információs szolgáltatásokhoz való hozzáférést. wapoldalak ugyanúgy találhatók a világhálón, mint HTML oldalak, de ezekre csak a mobiltelefonokkal lehet csatlakozni, és az oldal a telefon kijelzőjén jelenik meg.

A World Wide Web az igazi

Azok közül az emberek közül, akik láttak már wapoldalakat mobiltelefonon, a legtöbben úgy gondolják, hogy nem igazán jövőbe mutató technológiáról van szó. A wapoldalak sokkal szegényesebbek és használhatatlanabbak, mint a weboldalak. A mobil kommunikáció hívei inkább használnak egy kézi számítógépet a mobiljuk mellé, és annak képernyőjén interneteznek. A mobiltelefont csak az adatok továbbítására alkalmazzák. Az igazi megoldást azonban azok a telefonok jelentik, amelyek képesek az internetes oldalak megjelenítésére is. Erre természetesen csak azok a telefonok alkalmasak, amelyek megfelelő méretű és minőségű kijelzővel büszkélkedhetnek.

Üzenetek a levegőben

Az információ manapság aranyat ér. Legolcsóbban a hihetetlenül népszerű SMS segítségével nyithatunk információs aranybányát.

A wap és az internetes oldalak használata a mobiltelefon segítségével nagymértékben megkönnyíti az információszerzést. Ráadásul mindezek rengeteg hasznos szolgáltatást kínálnak a felhasználóknak.

Az ilyen típusú csatlakozás azonban sokunknak még meglehetősen drága. Hogy miért olyan drága az ilyesmi? A telefonnal először is csatlakozni kell egy megadott telefonszámra, és a csatlakozás alatt a telefonszámlánk bizony alaposan megnőhet.

Szerencsére a mobiltelefonok egy másik alapszolgáltatása, az SMS is használható mobil kommunikációra, sőt internetes adatkapcsolatra is. Arra pedig senki sem számított, hogy az új típusú kommunikáció forradalmian megváltoztatja a telefonálás fogalmát.

SMS – egy külön világ

Az SMS-ek olyan rövid üzenetek, amiket mobiltelefonunkról tudunk küldeni és fogadni. Ma már akadnak olyan technikai megoldások, amik lehetővé teszik azt, hogy internetes oldalak üzeneteket küldjenek a mobiltelefonunkra, sőt a kommunikáció kétirányú is lehet, tehát mobiltelefonunkról mi is küldhetünk SMS-t az Internetre. Ma már számos internetes oldal képes SMS-ben tájékoztatni felhasználóit tőzsdei hírekről, üzleti információkról vagy éppen egy játék következő feladatáról. Ezek a megoldások sokkal olcsóbbak, mint a folyamatos WAP-kapcsolat vagy akár az a lehetőség, ami ma néhány telefonban már megtalálható, hogy az Internet-szolgáltatóhoz történt bejelentkezés után lehetőség nyíljon az internetes kapcsolatra.

Az SMS-sel működő Internethasználatot támogató technológiák viszonylag új területet jelentenek a mobiltelefónia világában, de már léteznek ügyes, működő megoldások is.

Nézzen be a munkahelyre

A brit XIAM Ltd. és a Vodafone cég olyan új adatátviteli technológiát fejlesztett ki, mely segítségével a mobil-előfizetők rövid szöveges üzenetek segítségével is kapcsolatba léphetnek munkahelyük számítógépes rendszerével. A XIAM router használatával a vállalatok belső intranet rendszere, elektronikus levelezése és adatbázisai is mobillá válhatnak. Ebben az esetben a dolgozók SMS-ek segítségével bárhonnan és bármikor elérhetik a munkahelyi hálózatukat, elolvashatják leveleiket, böngészhetnek a belső intranet adatbázisai között! Mindezt pedig úgy, mintha bent ülnének az iroda egyik számítógépe előtt.

Digitális asszisztensek

Drága és kényelmetlen lenne a mobil kommunikáció? Megmutatjuk Önnek, mi az elegáns megoldás! Kicsi és nagyon okos készülékek következnek.

A ma kapható mobiltelefonok többsége támogatja a wapoldalak használatát és képes SMS-üzenetek küldésére és fogadására. A wapot azonban igen kevés esetben használják oldalak megjelenítésére. Mind az SMS, mind a wap sokkal inkább az elektronikus levelezés támogatása miatt alkalmas az internetes kommunikációra. A wap technológiát támogató telefonokkal ugyanis küldhetünk és kaphatunk is elektronikus leveleket. Néhány szolgáltatótól függően még arra is nyílik lehetőség, hogy úgynevezett SMS-átjárón keresztül SMS-ben kapjuk meg leveleinket.

Ne a mobillal böngésszünk

Azok azonban, akiknek igazán gyakran van szükségük mobil kommunikációra, a mobiltelefont csak a kapcsolódásra használják. Az internetes szolgáltatások igénybevételére még valamilyen készüléket használnak. Amikor wapoldalakat nézünk meg, akkor a telefonunk rákapcsolódik egy wap-kiszolgálóra. Ez a telefon képernyőjén jeleníti meg a wapoldalakat vagy elektronikus leveleinket. Ezzel ellentétben, amikor a telefont csak a kapcsolódásra használjuk, még egy eszközt csatlakoztatunk a telefonhoz. Most ez a szerkezet képes megjeleníteni az internetes oldalakat. Ez az eszköz lehet például egy hordozható számítógép, egy laptop is, ami azonban rendkívül drága és meglehetősen körülményes magunkkal cipelni.

A megoldás a PDA

Ezt a gondot lényegesen egyszerűbben kiküszöbölhetjük egy PDA(Personal Digital Assistant – digitális személyi titkár) kézi számítógép segítségével. Miért jók az ilyen szerkentyűk?

A PDA-k kompatibilisek a személyi számítógéppel. Olcsóbbak, mint egy laptop. Elférnek a zsebben, teljesítményük pedig vetekszik a néhány évvel ezelőtti személyi számítógépekével. Ezeknek a szerkezeteknek a képernyője sokszorosa a mobiltelefonénak és már igazi internetes (nem WAP) oldalakat is meg tudnak jeleníteni. Billentyűzetük segítségével sokkal könnyebben tudunk üzeneteket vagy éppen e-maileket küldeni, mint a mobillal. A PDA-k kábellel vagy infra kapcsolattal csatlakoznak a mobiltelefonhoz és azon keresztül az Internethez. Elmondhatjuk, hogy manapság a legjobb mobil Internet használatot nyújtó megoldás a mobiltelefonhoz csatlakoztatott PDA, illetve az olyan PDA, ami egybe lett építve egy mobiltelefonnal.

Korlátlan lehetőségek

Egyetlen szép képpel többet mondhatunk el, mint ezernyi szóval. Az Interneten és mobiltelefonon képeket, sőt filmeket is küldhetünk.

A mobil kommunikáció betoppanásával az Internet világába új, sohasem volt lehetőségek nyíltak meg a felhasználók számára. A folyamatosan növekvő adatátviteli technológiák segítségével, mobiltelefonunk használatával nemcsak e-maileket, de fényképeket, sőt videofelvételeket is küldhetünk az éteren keresztül.

Fel a fényképpel

Ahhoz, hogy mondjuk a nyaraláson készült fényképeket azonnal el tudjuk küldeni ismerőseinknek, mindenképpen célszerű beszerezni egy digitális fényképezőgépet. A hagyományos fényképezőgéppel készült fényképeket elő kell hívni, sőt ha számítógépre akarjuk vinni, még be is kell szkennelni. Ezzel szemben a digitális fényképezőgéppel készített fényképeket azonnal továbbíthatjuk számítógépünkre, majd mobiltelefonunk segítségével az Internetre vagy elküldhetjük ismerőseinknek e-mail formájában is.

A harmadik generáció

A harmadik generációs mobiltelefonok még többet ígérnek. Ez megváltoztathatja akár az Internet arculatát is. Ezekkel a készülékekkel lehetővé válik a mozi minőségű mozgókép továbbítás, a különböző kereskedelmi szolgáltatások, de az eddig csak sci-fi-kből ismert videokonferencia is elérhető lesz. Ehhez a mobil-szolgáltatóknak még rengeteg fejlesztésre van szükségük, így ezeknek a szolgáltatásoknak az elterjedésére még néhány évet várnunk kell.

Megmondom, hol vagy!

A mobil kommunikációban rengeteg olyan lehetőség is rejlik, amire nem is gondolnánk. Gondolta volna például, hogy mobiltelefonja képes megmondani, hogy a föld melyik pontján tartózkodik? Ez annak köszönhető, hogy a telefonhálózat tudja, hogy Ön a rendszer melyik cellájában tartozódik. Nemsokára eljön az az idő, amikor rákapcsolódik egy wapoldalra és az képes lesz megmutatni egy térképen, hogy Ön hol is van. Természetesen ehhez a helymeghatározó módszerhez rengeteg szolgáltatás társulhat. A rendszer képes lesz megkeresni a legközelebbi taxit, amit esetleg azonnal felhívhat, vagy éppen megmutatni a legközelebbi éttermet vagy szórakozó helyet. A világ sokkal áttekinthetőbb lesz, mint nagyapáink idejében volt.

Minden egyben

Ismerje meg a közeli jövő lenyűgöző tudású készülékeit. Ezekkel öröm a kommunikáció!

Ahhoz, hogy hatékonyan internetezhessünk a mobil eszközökön keresztül, mindenképpen szükségünk van egy mobiltelefonra és egy PDA-ra vagy egy laptopra. Mostanáig. A jó hír az, hogy már kaphatóak olyan eszközök, amelyekben egyesítették a mobiltelefonok és a PDA-k legjobb tulajdonságait.

Nokia a csúcson

Az első olyan eszköz, ami igazán profi szinten integrálja a mobil kommunikáció és az Internet használatának lehetőségét, a Nokia cég 9210-es kommunikátora. A Nokia 9210 teljes körű mobil megoldást nyújt. Ez tartalmazza a mobiltelefont és az Internet-elérést, WWW szolgáltatásokat, elektronikus levelezést, SMS szolgáltatást, telefax készüléket és irodai alkalmazásokat. Akad benne képkezelő és multimédia alkalmazás, valamint olyan kiegészítő szolgáltatás, mint naptár, jegyzettömb és címlista.

Útmutatás

A Nokia 9210 kommunikátor megjelenése jelentős előrehaladást jelent a mobil információs társadalom elérése irányába. A harmadik generációs technológia sok fontos elemét, például a nagy képfelbontású színes képernyőt, a nagy átviteli sebességű mobil elektronikus levelezést új felhasználói felülettel és olyan multimédia szolgáltatásokkal ötvözi, mint például a videoklipek lejátszása.

A jövő készüléke

A jövő készülékei kétségkívül hasonlóak lesznek a kommunikátorhoz. A PDA gyártók előbb-utóbb képessé teszik a kézi számítógépeiket a telefonálásra, a mobiltelefon-gyártók pedig egyre több PDA funkciót igyekeznek a telefonjaikba beépíteni.

Eszközök egymás közt

Van Önnek digitális fényképezőgépe, digitális kamerája, mobiltelefonja, PDA-ja, laptopja, diktafonja? Szeretné őket holnaptól sokkal egyszerűbben használni?

Hogy egy eszközben sikerüljön összefogni a mobil kommunikáció valamennyi szolgáltatását, egyelőre még a jövő zenéje, már ha egyáltalán valaha sikerülni fog. Digitális fényképezőgép, digitális kamera, mobiltelefon, PDA, laptop, diktafon, nyomtató és rengeteg szolgáltatás tartozik ebbe a körbe. Addig is, hogy hatékonyan tudjuk használni ezeket az eszközöket, ki kellett dolgozni olyan technológiákat, amelyek megteremtik köztük az együttműködés lehetőségét. Kezdetben mindezeket az eszközöket valamilyen kábellel kötötték össze, azonban ez a módszer ellentmond a hordozhatóságnak, hiszen az összekábelezett berendezéseket rendkívül nehézkesen lehet szállítani. Ezért már a mobil eszközök születésekor megjelentek az olyan technológiák, amik lehetővé tették a drótnélküli kommunikációt az eszközök között. Nézzük meg, milyen technológiák segítik elő mindennapi munkánk egyszerűbb elvégzését.

IRDA

A leginkább elterjedt ilyen technológia az 1993-ban megalkotott IRDA volt. Az IRDA szabvány az eszközök infravörös sugárral történő összekötésének szabványa. A rendszert rendkívül sok eszköz támogatja, hátránya, hogy az összekötendő eszközöknek „látniuk" kell egymást (nem lehetnek például egy fal két oldalán), és az, hogy egyszerre csak két ilyen eszközt lehet összekötni.

BlueTooth

Az IRDA által nem megoldott kérdésekre a Bluetooth (kék fog) technológia kidolgozása hozta meg a választ. A Harald Bluetooth viking király után elnevezett technológiát a mobil világ olyan jelentős cégei támogatják, mint a Nokia, az Ericsson, vagy a Microsoft. A technológia lényege rövidhullámú rádiófrekvenciára épül. Lehetővé teszi az adatkapcsolatot akkor is, ha az eszközök nem „látják" egymást. Legfontosabb újítása azonban az, hogy egyszerre több eszköz összeköthető ezzel a módszerrel. Amennyiben valaki rendelkezik egy BlueTooth PDA-val, telefonnal, fényképezőgéppel és egy nyomtatóval, ezeket – hálózatként – egyszerre tudja kezelni és megteremteni közöttük az összeköttetést, megteremtve ezzel a tökéletes internetes mobil irodát.

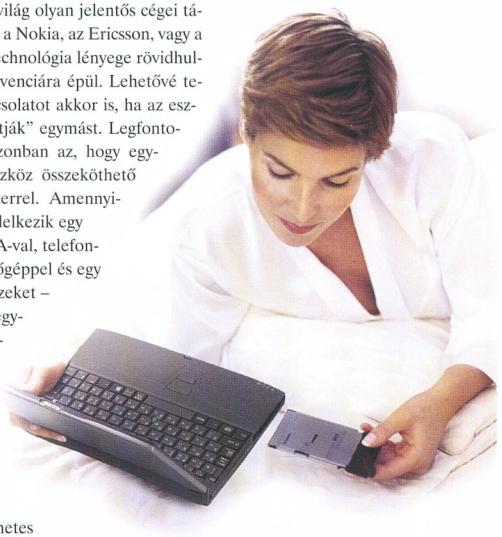

Nincs megállás

Manapság a legizgalmasabb technológiák összeolvadásának lehetünk tanúi. Nézzük meg, mit hoz a közeljövő!

Napjainkban a mobil kommunikációs ipar fejlődése semmilyen más iparághoz nem fogható. Naponta jelennek meg új készülékek, szolgáltatások, az adatátviteli sebesség egyre nagyobb lesz, és ma már szinte a világ minden táján működik mobil hálózat. Ennek az Internetre gyakorolt hatása is óriási. Onnan és akkor érjük el a hálót, amikor csak akarjuk

SMS mindenhol

Az SMS beépült mindennapjainkba. Egyre több bank nyújt olyan szolgáltatást hitelkártyával rendelkező ügyfeleinek, hogy amenynyiben a hitelkártyával bármiféle bankművelet történik, akkor küldenek egy üzenetet az ügyfél mobiltelefonjára. Ezzel a módszerrel az ügyfél számára azonnal kiderül, ha valaki jogosulatlanul vásárolt kártyájával. Még érdekesebb az, hogy ma már vásárolni is lehet mobiltelefonnal!

Már akadnak olyan italautomaták, amelyeknek saját telefonszámuk van. Amenynyiben küldünk az automata telefonszámára egy SMS-t, akkor a kiválasztott ital árát a rendszer a telefonszámlánk terhére fogja felszámolni.

Hálóról telefonra

Aki nem szereti a telefonja gombjait nyomogatni, küldhet SMS-t számítógépről is. Több olyan honlap található a világhálón, ahonnan bármilyen telefonszámra tudunk SMS-t küldeni. Csak be kell gépelnünk az üzenetet és a telefonszámot, ahova küldeni akarjuk, és a honlap ingyen és bérmentve elküldi az üzenetet. Cserébe legfeljebb egy reklámmondatot biggyeszt üzenetünk után.

Egyesülő világok

Rengeteg olyan megoldás akad már ma is, ahol a mobil kommunikáció és az Internet közt megteremtve az átjárást új szolgáltatások jönnek létre. Tudunk az Internetről mobiltelefonnal kommunikálni, mobilról az Internetre, de léteznek olyan szolgáltatások is, amiket mindkettővel igénybe tudunk venni. A WAP ma még egy külön megoldás a mobiltelefonnal elérhető információk tárolására és elérésére, de az adatátviteli sebesség növekedésével eljöhet az idő, amikor a mobiltelefonok mindegyike támogatja a WWW oldalak elérését és a mobil eszközök mindegyike összeköthető lesz az Internettel. A két dolog nem különül el egymástól, így az Internet szolgáltatásai még az eddigieknél is szélesebb kör számára lesznek elérhetőek bárhonnan és bármikor.

Az Internet igazsága

A világháló manapság az egyik legszabadabb dolog a világon. Nézzük meg együtt, hogyan tud jól és a törvényeknek megfelelően működni a net.

Az Interneten mindenki elmondhatja a véleményét. A legtöbb országban gyakorlatilag nincs cenzúra, a különböző fórumokon egyenrangú félként vitatkozik a tizenegy éves kisfiú és a nagyvállalati igazgató.

Ráadásul nemcsak az egyén, hanem a vállalkozás szabadsága is összehasonlíthatatlanul nagyobb az eddig megszokottnál. Az elektronikus üzlet révén még a legkisebb vállalkozás is árusíthat a világ minden táján.

Az óriási lehetőségek persze rengeteg olyan kérdést is felvetnek – például a jog viszonylatában –, amelyeknek megválaszolásához összefogásra és rengeteg munkára van szükség. Mindenre kiterjedően meg kell alkotni a speciális, az Internetre pontosan alkalmazható jogi szabályokat. A különböző országoknak és szervezeteknek pedig el kell fogadtatni, és be kell tudni tartatni azokat.

Természetesen ilyen szabályok már léteznek, és működik az Internetre alkalmazható jog is. A feladat ezen szabályok és jogrendszerek pontosítása és a világhálón folyamatosan megjelenő új szolgáltatásokhoz igazítása.

Ezen szabályok és törvények azért fontosak, hogy a vállalatok és az egyének is nyugodtak legyenek abban, hogy az állam és a jogrendszer is odafigyel a világhálón történtekre.

Az internetes társadalom ráadásul segít megalkotni ezeket a jogszabályokat!

A különböző internetes szervezetek folyamatosan bekapcsolódnak a jogszabályalkotási folyamatokba, és igyekeznek minden olyan kérdésben segíteni, ami – az Internet viszonylagos bonyolultsága miatt – esetleg nem érthető a jogalkotók számára.

A szerencse az, hogy az internetes társadalom azokon a területeken is teljesen felnőtt módra viselkedik, amit esetleg a jog még nem szabályoz. Az Internetre mindig is jellemző volt az önszabályozás, olyan normarendszerek (például a netikett) kialakulása, amelyek a tisztességes és szabályozott működést segítik.

Az Internet tehát nem a káosz birodalma, sőt, az Internet a használók többségének és a jogalkotók munkájának köszönhetően jól és szabályozottan működik, még ha egy-egy területen akad is bepótolni való.

Szóljon szabadon

Mindent szabad, amit nem tilos. Nézzük meg, mit jelent a szabad véleménynyilvánítás joga a világhálón.

A szólásszabadság, vagyis hogy véleményünknek és gondolatainknak hangot adhassunk, a demokratikus társadalom alappillére. Ennek jogát és az országok közti információ áramláshoz való jogot az Európa Tanács Európai Emberi Jogi Egyezménye is tartalmazza. Ez az egyezmény vonatkozik az elektronikus kommunikációra, tehát az Internetre is. Az Internet számos lehetőséget nyújt a megszólalásra: készíthetünk és publikálhatunk honlapokat, küldhetünk elektronikus leveleket, cseveghetünk az elektronikus csevegő szobákban, és részt vehetünk a különböző fórumok eszmecseréiben.

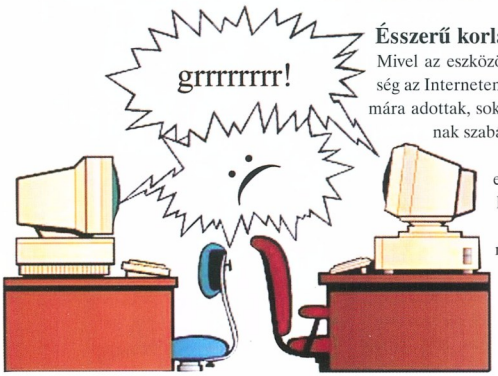

Ésszerű korlátok között

Mivel az eszközök és a lehetőség az Interneten mindenki számára adottak, sokkal inkább annak szabályozására van szükség, hogy ezen jogok gyakorlása közben ne lehessen mások számára sértő információt közzétenni. A szólásszabadság ugyanis nem mindenek felett álló érték. Az Európai Emberi Jogi Egyezmény is úgy rendelkezik, hogy a törvények állapíthatnak meg kivételeket a szólásszabadság elve alól. Ez akkor alkalmazható, ha a kivétel célja a bűnmegelőzés, a közerkölcs védelme, a nemzet biztonsága vagy az egyén hírnevének és jogainak védelme. Ezek a kivételek teszik lehetővé például a rágalmazások, fenyegetések, uszítások, törvénytelen cselekedetre buzdító publikációk kiszűrését.

Kemény a dió

Természetesen rendkívül bonyolult feladat annak eldöntése, hogy mi mindősül például rágalmazásnak. Egy politikus kritizálása nem ugyanolyan súlyú például, mint egy magánszemélyé, vagy a rágalom nem is rágalom, ha valaki bizonyítani tudja annak igaz voltát. Általánosságban azonban elmondhatjuk, hogy a közrend és a közerkölcs elleni minden támadás tilos. A pornográfia megítélése – a pornográf honlapok nagy száma miatt – különösen fontos ebben a kérdésben. A pornográf honlapok is élvezik a szólásszabadság védelmét, amennyiben a kiskorúak védelme biztosítva van. Szerencsére nem ez a helyzet a gyermekpornográfiával, az ilyen típusú oldalakat igen helyesen minden ország tűzzel-vassal üldözi.

Az egyén védelme

Egyéni adataink ugyanolyan jogi védelmet élveznek, mint egy nagy cég üzleti titkai. Tekintsünk bele a szabályozás módjaiba.

Jelentős dolog a szólás szabadsága, de legalább ennyire fontos az is, hogy véleményünket, információinkat, adatainkat bizalmasan kezelhessük a világhálón. Nézzük meg, miként érhetjük el, hogy magánszféránk is védelmet élvezzen.

Ami szabad Jupiternek

Az Interneten folytatott kommunikáció megfigyelésének szabályozása az internetes jog egyik legfontosabb területe. Az, hogy magánleveleinkbe, magánszféráinkba senki ne láthasson bele, alapvető jogunk. Kivételt képezhetnek ez alól a hatóságok, amelyek indokolt esetben megfigyelhetik magánszemélyek elektronikus kommunikációit is. Ez hasonló a telefonbeszélgetésekhez. E-maileket is abban az esetben lehet „lehallgatni", ha ez az ország, a nemzet, a bűnmegelőzés szempontjából fontos. Ezekben az esetekben azonban a hatóságoknak különösen óvatosan és megfontoltan kell eljárniuk.

Nem szabad a kis...

Más a helyzet a magánszemélyekkel. Mások leveleinek elolvasása, belépés mások számítógépére, az ott tárolt adatok elolvasása szigorúan tilos és büntetőjogi szankciókkal sújtható.

Külön szabályozott az Internet-szolgáltatók munkatársainak köre, akiknek hozzá kell férniük a szolgáltató levelezőrendszerében levő adatokhoz, így a levelekhez is, de ők sem sérthetik meg a levelezés titkosságát.

Még nehezebb kérdés a magánszféra védelme a munkahelyen. Sok vállalat ellenőrzi alkalmazottai levelezését. Fontos tudni, hogy ezt csak abban az esetben tehetik meg, amennyiben ehhez a munkavállalói is hozzájárul. Ellenkező esetben a munkaadónak is a törvény előtt kell felelnie.

Természetesen levelünk nem csak úgy kerülhet nyilvánosságra, hogy valaki „lehallgatja a rendszert". Előfordulhat az is, hogy akinek levelünket küldtük, az élt vissza az információval.

Szerencsére amennyiben egy általunk küldött e-mailt a címzett az engedélyünk nélkül továbbküld vagy nagy nyilvánosság előtt közzé tesz, ezért akár törvény előtt is felelősségre vonható.

Személyes adatok

Érdekes kérdés a személyes adatok védelme is. Az elektronikus kereskedelem hódításával a vásárlók adatai is jól hasznosíthatók későbbi eladások céljából. Éppen ezért az elektronikus áruházak gyűjtik a vásárlók adatait. Ezeket az adatokat azonban csak abban az esetben adhatják ki bárkinek (mondjuk egy másik áruháznak), amennyiben ehhez a vásárló kifejezetten hozzájárul.

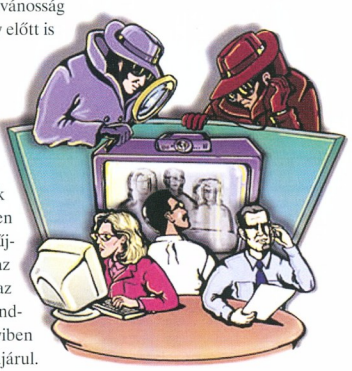

Mindenki felelős

Ahol bűn van, ott büntetésnek is kell lennie. A bűnösök az Internet világában sem úsznak meg a felelősségre vonást.

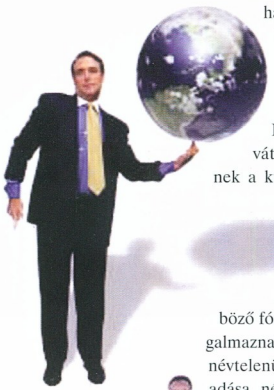

Ha a valaki az Interneten böngészés közben valamilyen jogsértést (például rágalmazást) követ el, akkor ezért büntetőjogilag felelősségre vonható. Ha ráadásul ezzel másnak kárt okoz, akkor nemcsak büntetőjogilag kell felelnie. Az, akinek a kárt okozta, a polgári jog szerint is felelősségre vonhatja. Ez általában valamiféle anyagi jóvátételt jelent. Ezeknek az eseteknek a különlegessége az Internet esetében az, hogy az elkövető sok esetben nagyon nehezen vonható felelősségre, mégpedig azért, mert lehetetlen azonosítani. A különböző fórumokban gyakran névtelenül rágalmaznak, a gyermekpornográf oldalakat névtelenül publikálják, vagy a feladó megadása nélkül küldözgetnek elektronikus leveleket. Ezekben az esetekben – mivel a tényleges elkövető nincs meg – sokan a keresetet az Internet-szolgáltató cég ellen indítják meg, vagyis a felelősséget neki kell viselnie.

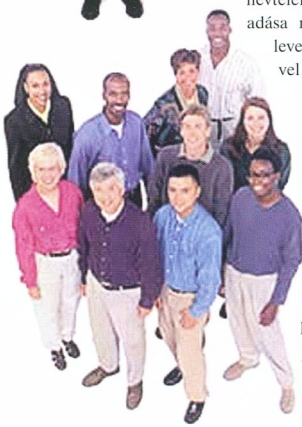

Gonosz gépek, gonosz szerverek

Ez sok esetben jogos is. Annak a szolgáltatónak, amelyik a személyes adatok ellenőrzése nélkül lehetővé teszi, hogy honlapokat helyezzenek el internetes szerverein nemcsak a jog, de a józan paraszti ész szerint is megállapítható a felelőssége. Na de mi van akkor, ha a szolgáltató tudja, hogy mondjuk az illegális honlapot ki helyezte el a szerveren? A helyzet bonyolultabb, hiszen ebben az esetben rögtön az elkövetőt lehetne felelősségre vonni. Azonban nemcsak az elkövető felelős, hanem a szolgáltató is, akinek kötelessége a szerverein található honlapokat ellenőrizni. A felelősség alól azonban az Internet-szolgáltatók szerződéseikben igyekeznek kibújni, illetve a felelősséget csökkenteni. Ez a kérdés állandóan fellángoló vita tárgyát jelenti és hasonlatos ahhoz, amikor egy újság vagy az abban cikket leközlő újságíró felelős egy rágalmazó cikk tartalmáért.

Szegény munkaadók

Amennyiben valaki a munkahelyéről követ el valamilyen internetes jogsértést, sok esetben nemcsak ő és a szolgáltatót, de még magát a munkahelyét is felelősségre vonhatják. Hiszen a munkaadó felelős a munkahelyen elkövetett jogsértésekért. Ez ellen a cégek úgy tudnak védekezni, hogy ha belső szabályzásaikban az ilyen jogsértéseket kifejezetten megtiltják, és ezt bizonyítani is tudják.

Hirdetni szabad

Vegyük számba, milyen módon lehet törvényesen hirdetéseket elhelyezni az Internet világában.

Amennyiben Ön naponta használja az Internetet, biztosan kapott már olyan elektronikus levelet, amelyben valamilyen cég ajánlja portékáit. Nem ismeretlen Ön előtt az sem, hogy egy honlap meglátogatásakor mindenféle reklámablakok jelennek meg a képernyőn „fantasztikusnál fantasztikusabb" ajánlatokkal. Az internetes hirdetési formák egyre inkább terjednek, hiszen a hálón keresztül milliókhoz juthat el a hirdető másodpercek alatt, ráadásul a hagyományos hirdetési médiumok áraihoz képest minimális összegért.

Hirdetés levélben

A legtöbb jogrendszer megengedi a hirdetőknek, hogy elektronikus levélben hirdessék termékeiket, de csak addig a mértékig, amíg ez nem jelenti az ügyfél zaklatását. Természetesen a levelek tartalma nem ütközhet törvénybe. Az, hogy ki mit minősít zaklatásnak, persze egyénenként más és más, éppen ezért a hirdető cégek némelyike elég gyakran küld reklámleveleket elektronikus címekre. Ezekkel a levelekkel nem csak az a baj, hogy kéretlenül jönnek, hanem az is, hogy egy levél elolvasása energiába, időbe és így pénzbe is kerül. Azért, hogy ne árasszák el az Internetet az ilyen levelek, a felhasználók olyan önszabályozási eljárásokat alakítottak ki, amelyeket a hirdetők is igyekeznek betartani. Ilyen például az, hogy aki ilyen levelet kap, általában talál a levélben egy olyan feliratot, amelyre ha rákattint, akkor a hirdető cég visszakap tőle egy levelet. Ez arról szól, hogy a jövőben több reklámlevelet ne küldjenek.

Hirdessen honlapon!

A hirdetők számára egy másik megoldás, ha saját honlapot készítenek, és azon népszerűsítik termékeiket. Amennyiben az oldal színvonalas és ismert a nagyközönség előtt, akkor sokan fogják felkeresni és így megismerik a cég termékeit.

Még jobb, amikor a cégek különböző ismert honlapokon hirdetnek. A gyakran látogatott oldalakon egyre gyakoribb a reklámfelirat és kép. A honlapüzemeltetők természetesen egy-egy hirdetés elhelyezéséért pénzt kérnek, de megéri mindenkinek! Az elektronikus levélhirdetésekkel szemben az ilyen hirdetési mód sokkal elfogadottabb és általában kedvezőbb visszhangra is talál az Internet felhasználóinak körében. Természetesen ezekben a hirdetésekben is be kell tartani a reklámtörvény előírásait, különösen a szeszes ital, gyógyszer és dohányáruk tekintetében.

Jogos kereskedelem

A világháló minden eddiginél egyszerűbbé tette a kereskedelmet. Tekintsük át együtt, milyen dolgokra kell odafigyelni, amikor vásárolunk.

Az egyik dolog, amivel az Internet felforgatta a világot az volt, hogy rajta keresztül elektronikus úton lehet kereskedni. Az elektronikus kereskedelem jogi szabályozása rengeteg kérdést vet fel. Ezekre érdemes nagyon odafigyelnie az eladónak és a vevőnek is, hiszen egy-egy elektronikus üzletkötésnél óriási pénzekről is lehet szó.

Mi minősül szerződésnek?

Fontos tudni, hogy jogi értelemben egy elektronikus levél, amely valamilyen üzleti ajánlatot tartalmaz, már magában is kötelező érvényű az ajánlattevő számára. Amennyiben ezt az ajánlatot a címzett elfogadja és az elfogadását visszaküldi az ajánlattevőnek, az így létrejött megállapodás szerződésnek tekintendő. A weboldalakon az elektronikus áruházakban az eladók üzleti szerződés megkötését kínálják termékeikre a felhasználók részére. A felsorolt áruk és a megadott árak már ajánlatnak tekintendők, amiket a látogatók a vásárlási szándék és adataik megadásával tudnak megrendelni Ez a módszer az eladó számára bizonyos kockázattal jár, hiszen előfordulhat, hogy honlapjára olyan sok megrendelés érkezik, amit nem tud kielégíteni, és ez bizony szerződésszegésnek minősül. Éppen ezért az elektronikus áruházak üzemeltetői ki szokták kötni a honlapon, hogy ajánlatuk jogilag nem érvényes és nem jár jogi következményekkel. Így amikor a vevő kitölti a megrendelőlapot, igazából ő teszi a jogilag érvényes ajánlatot a vásárlásra. Ily módon a szerződés akkor jön létre, mikor a honlap üzemeltetője azt visszaigazolja.

Fogyasszon egészséggel!

Természetesen az eladók jogainál még fontosabbak a fogyasztói jogok. Szerencsére, mivel az internetes vásárlás hasonló a katalógusból történő vásárláshoz, itt a törvények már meglehetősen kiforrott állapotban vannak, és a vásárlók jogait megfelelően védik. Így amennyiben a termék nem felel meg Önnek, nem jó minőségű vagy lejárt az érvényessége, akkor az internetes vásárló is panasszal élhet. Az egyetlen veszély az ilyen vásárlásoknál az, hogy a bíróság írásos szerződést kér, ami az internetes szerződések esetén gyakran hiányzik. Ezt úgy lehet kiküszöbölni, hogy az eladó írásban is elküldi a törvény által megkövetelt iratokat az áruval együtt.

Az alkotók joga

Ha esetleg képet, zenét vagy programokat szeretnénk az Interneten keresztül letölteni vagy közzétenni, mindenféleképpen figyeljünk arra, hogy a szerzői jogokat ne sértsük meg.

Az Interneten a leggyakrabban sérülő jog a szerzői jog. A szerzői jog egy mű szerzőjének azon jogát jelenti, hogy műve különböző felhasználási módozatait megtiltsa vagy éppen engedélyezze. A szerzői jog alá tartozó művek lehetnek például újságcikkek, tanulmányok, grafikák, képek, hangok, számítógépes szoftverek, adatbázisok, de még weboldalak is.

Ilyen jogok léteznek

A szerzői jogok alapvetően kétfélék. Az egyik a szerző személyhez fűződő joga, ami azt jelenti, hogy a szerző jogosult a mű nyilvánosságra hozatalára, megmásításának tiltására, valamint arra, hogy őt a mű szerzőjének tekintsék.

A másik a szerző vagyoni joga (ez értékesíthető), ami nem más, mint a mű másolásának, feldolgozásának közlésének és terjesztésének joga.

Szerzői jog alá tartozó műveket százezer számra tesznek közzé naponta az Interneten és ezek közül bizony jó néhányat a szerzők engedélye nélkül. Az Internet egyébként fantasztikus előnyei a szerzői jogok szempontjából éppen hátrányt jelentenek. A hálózat óriási mérete miatt a felhasználók egy-egy szerzői jog alá tartozó fájlt szinte percek alatt elterjesztenek a világ minden részére a szerző engedélye nélkül.

A jó öreg Netikett

Szerencsére az Internet-felhasználók többsége a szerzői jog tekintetében is tisztességes és érett gondolkodásról tesz tanúbizonyságot. A hálózat tagjai kialakítottak egy belső önszabályozást, amelyben kötelezik a felhasználókat, hogy amennyiben szeretnének lemásolni vagy közzétenni egy olyan fájlt, amely szerzői jog alá tartozó művet tartalmaz, tartsák tiszteletben szerzőjének jogait. Az internetezők is pontosan tudják, hogy lopni csúnya dolog.

Amit tudni illik

Nem kell túl sok dologra figyelnünk ahhoz, hogy a felsorolt jogokat ne sértsük meg. A hálózatról csak olyan anyagokat szabad letöltenünk saját gépünkre vagy átvenni honlapunkra, amelyek esetén biztosan tudjuk, hogy ehhez a mű szerzője hozzájárul. Bizonyos határok között ilyenek az ingyenesen letölthető szoftverek, képek, adatbázisok. Az ilyen művek sokszor kötnek használatukhoz feltételeket (például 30 napig lehet használni, csak magán célra engedélyezett). A feltételeket érdemes alaposan elolvasni és betartani.

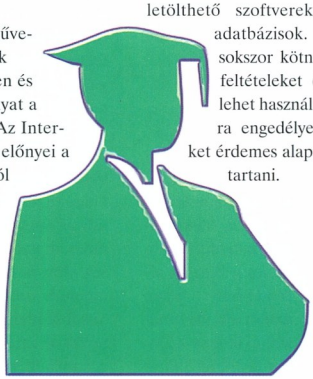

A hiteles jövő kulcsa

Mit tegyünk, ha valaki a bíróság elé rángat minket valamilyen állítólagos internetes bűnünkért?

Bármennyire is óvatosan járunk el, és figyelünk internetes kalandozásaink során, előfordulhat, hogy igazunkat bíróság előtt kell bizonyítanunk. Az ilyen jogvitákban a feleknek meg kell győzniük a bírót a maguk igazáról, ami azt jelenti, hogy az állításokat bizonyítani kell. A bemutatott bizonyítéknak rengeteg szempontnak meg kell felelnie, amire az internetes, elektronikus dokumentumok nem mindig alkalmasak.

Hamis a baba

Nem számít bizonyítéknak például egy e-mail, hiszen hamisítható a tartalma vagy a feladó személye. Ugyanilyen kétes lehet egy internetes hírcsoportba vagy fórumba történt bejegyzés eredete is. Természetesen bonyolult technológiák alkalmazásával az ilyen hamisítások is felderíthetőek, és a bíróság elrendelheti olyan szakértők bevonását, akik erre képesek. Ezek az eljárások azonban meglehetősen költségesek és nem is mindig vezetnek eredményre.

Biztos megoldás is létezik!

A legjobb megoldás, ha az internetes szerződéseket írásban is megkötjük, illetve hitelesíttetjük. Ezt egyébként több jogrendszer egy bizonyos összeghatár felett elő is írja. Az összeghatár felett kötött szerződések csak abban az esetben érvényesek, ha arról írásos dokumentum is rendelkezik.

A jövő kulcsa

Az igazi áttörést a hitelesség tekintetében az elektronikus aláírás elterjedése jelenti. Az elektronikus aláírást ma már a magyar jogrendszer is ismeri és elfogadja. Működési elve nagyon egyszerű. A már hazánkban is létező hálózati hitelesítő cégektől a felhasználó igényelhet egy úgynevezett digitális kulcsot. Ez a kulcs csak a felhasználó birtokában van. Még a kulcs kiadója sem ismeri! Amikor a felhasználó egy elektronikus dokumentumot akar hitelesíteni, akkor egy speciális eljárással, a kulcs segítségével a dokumentumot digitálisan megjelöli. Ettől kezdve a dokumentum nem hamisítható meg, és a .bíróság előtt is hitelesen bizonyított a dokumentum szerzője. A digitális kulcsok hamisíthatatlanok. Éppen ezért óriási a szerepük az internetes jogrendszer biztonságos működésében.

A bűnözők ideje lejárt

Nézzünk kicsit szét az internetes alvilágban. Bemutatjuk, milyen bűnöket követnek el a világháló szabadságával visszaélve.

Az Interneten dollármilliárdokra rúg az a kár, amit a számítógépes bűnözés évente okoz. A legkorszerűbb alvilági társaságok leküzdésére a különböző államok hatóságai egyre nagyobb összefogással igyekeznek megtalálni és alkalmazni a leghatékonyabb módszereket. A bűnözők feje felett már kongatják a vészharangot.

Különleges bűnök, modern bűnözők

Jogi szempontból az internetes bűnözés témakörében kétféle bűncselekményt különböztetünk meg. Az egyik a hagyományos bűncselekmény, amelyhez az Internet csupán eszközül szolgál. Ilyen például, amikor kábítószer-kereskedők elektronikus levélben tartják egymással a kapcsolatot. A másik, amikor a bűnözők magukat a számítógépeket használják fel a bűn elkövetéséhez. Ezeket számítógépes bűncselekményeknek nevezzük.

Számítógépes bűncselekmények

A számítógépes bűncselekmények többfélék lehetnek. Egyik leggyakoribb fajtájuk, amikor valaki illegálisan fér hozzá az Internet szolgáltatásaihoz, például egy megszerzett jelszóval bejelentkezik valamelyik Internet-szolgáltató szerverére.

Szintén gyakori eset, amikor valaki bejut valamilyen számítógépes hálózatba vagy gépre és az ott található adatokat lemásolja, továbbadja, terjeszti, esetleg le is törli. Ugyanennyire káros, amikor valaki kárt okozó adatokat, például vírusokat tesz fel a hálózatra. Szintén óriási anyagi kárt tud okozni az illegális információszerzés, amikor valaki megszerzi mondjuk egy nagyvállalat titkait vagy egy egyszerű ember bankkártyájának kódját.

Internetes bűn és valódi bűnhődés

Szinte az összes állam bünteti a számítógépes bűncselekményeket. Ma már sok ország külön jogszabályt alkotott az illegális hozzáférések megakadályozására éppúgy, mint az elektronikus információszerzés, levelezések jogellenes elfogása ellen. Az internetes oldalak megváltoztatását szintén külön jogszabály tiltja. Nagyon szigorúan, sok év szabadságvesztéssel lehet sújtani a számítógépes vírusok terjesztőit és készítőit is. Az esetek felderítésében gondot jelenthet, hogy az Internet határok nélkülisége miatt a számítógépes bűnözők egyszerre sok országban képesek tevékenykedni és a különböző jogrendszerek eltérően ítélik meg ezeket a bűncselekményeket. Az államok azonban egyre jobban közelítik egymáshoz a jogszabályokat, mert a számítógépes bűnözés ellen csak összefogással lehet sikeresen felvenni a harcot.

Jobb félni, mint megijedni

Nézzük meg, milyen módszerekkel élvezhetjük teljes biztonságban az Internet előnyeit.

Összefoglalásképpen megállapíthatjuk, hogy manapság sem az Internet felhasználók sem az államok nem védtelenek az internetes jogsértések ellen. A felhasználók és a társadalom védelmére máris tömérdek jogszabály létezik. Ahhoz, hogy még ezeket a szabályokat se kelljen alkalmazni, bemutatunk Önnek néhány eljárást, melyeket figyelembe véve biztonságosan és félelem nélkül tudja használni a világháló alkalmazásait.

Külön megállapodás

Amennyiben internetes kereskedelemre szánjuk el magunkat, célszerű üzletfeleinkkel külön írásos megállapodásban rögzíteni azt, hogy a számítógépes adatokat és bizonyítékokat (például e-mail) jogvita esetén bizonyítékként fogadjuk el. Ezeknek a formátumát természetesen szintén tisztázni illik. Ilyen megállapodás lehet például két cég között, hogy a digitális aláírást a normál aláírással egyenértékűként fogadják el. Ez azért fontos, mert sok országban a digitális aláírás még nincs elismerve.

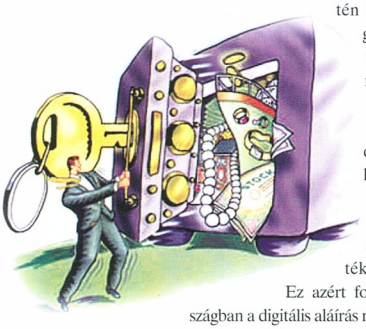

Megbízható technológiák

A megbízható és biztonságos technológiák használatával szintén sok kellemetlenségtől óvjuk meg magunkat. A PDF fájlformátumban készített dokumentumok például készítés után nem módosíthatóak és így nem is hamisíthatók. Az ilyeneket nyugodtan elküldhetjük e-mailben is. Ugyanígy nem módosítható az egyszer írható CD lemezek tartalma sem. Érdemes használni a titkosítás, a kriptográfia eszközeit. Amennyiben egy dokumentumot kódoltan küldünk el valahova, akkor hiába lopják el az adatokat útközben, a kód hiányában a tolvajok nem férnek a dokumentum tartalmához.

Csak hitelesen

Ugyancsak érdemes igénybe venni a hitelesítéssel foglalkozó cégek szolgáltatásait, ők azok, aki két, egymást addig még nem ismerő fél számára igazolják, hogy a két fél valóban létezik és az, akinek mondja magát. Ezek a szolgáltatók tulajdonképpen olyan szerepet töltenek be az Interneten, mint a közjegyzők a mindennapi életben.

Fontos az is, hogy amennyiben bárhol jelszót kell használnunk az internetes rendszerekben, a jelszó hosszú legyen és lehetőleg nem könnyen kitalálható. Ezeknek a technológiáknak a használatával minden kellemetlenség elkerülhető és nyugodtan és szabadon barangolhatunk a világhálón.

Házon belül

Rengeteget beszéltünk már az Internetről. Láthattuk, mennyi újdonságot hozott mindennapjainkba, mennyire megváltoztatta mindannyiunk életét. És a kaland folytatódik!

Az Internet és az Internetet működtető technológiák diadalútja nem ismer határokat. Ma már megjelentek a vállalatok életében is.

Miért jó ez a cégeknek? A dolog lényege, hogy ez az Internet technológiáinak előnyeit kihasználva a vállalat a belső telephelyeit, irodáit, munkahelyeit köti össze, egységes rendszert teremtve ezzel a különböző vállalati rendszerek között. A technológia – és az így létrejövő vállalati hálózat – neve Intranet. Az Intranet segítségével egy vállalat alkalmazottai levelezhetnek egymással, hozzáférhetnek az információkhoz, és elektronikus dokumentumokat oszthatnak meg egymással. Az Intranet éppen úgy köti össze egy vállalat különböző területein dolgozó kollégákat, mint az Internet a Föld különböző pontjain élő felhasználókat.

Mivel egy vállalat gyakran tart fent külföldi telephelyeket, sőt egy országon belül is működtet több irodát, éppen ezért nagyon jól jön neki az Interneten használt technológia.

Az Intranet technológia lelke a TCP/IP protokoll, vagyis az a szabálygyűjtemény, ami az Internetet is vezérli. Éppen ezért azok – a sokszor ingyenes – eszközök, böngészőprogramok, levelező programok is használhatóak cégen belül is, amiket az Internet használata közben megszokhattunk. Az Intranet olcsó és hatékony módszere annak, hogy egy vállalat hatékonyabban dolgozhasson, összekösse dolgozóit, gyorsabban szerezhessen meg információkat és ezáltal tegye eredményesebbé munkáját. Mivel a vállalatok sok esetben bizalmas dokumentumaikat is az Intraneten tárolják, fokozottan kell ügyelni az Intranet biztonságára. Az Intranet éppen ezért a legritkább esetben férhető hozzá „kívülről", azaz olyan internetes számítógépekről, amelyek nem a vállalathoz tartoznak.

Természetesen az Intranet nem csak vállalatok számára hasznos. Iskolák, társadalmi szervezetek, pártok, alapítványok is növelhetik hatékonyságukat az Internet alapú belső hálózatok alkalmazásával. Meglátja, ha egyszer kipróbálta, akkor Ön is örömmel fog intranetezni!

Az Intranet alapjai

Nézzük meg együtt, miként működök a modern nagyvállalatok lelkének vagy éppen agyának számító találmány, az Intranet.

Az Intranetet működtető technológia lelke a TCP/IP protokoll. Ez a szabálygyűjtemény teszi lehetővé, hogy a vállalat számítógépei kommunikálhassanak egymással. Az Intranetet éppen ennek a protokollnak a használata különbözteti meg a többi helyi hálózattól, amiket a vállalatok használnak. Mivel az Internet is a TCP/IP szabálygyűjteményt használja „kommunikációs nyelvként", ezért a jól bevált internetes eszközöket használni lehet az Intranet kiépítése során.

Vállalati kiszolgálók

Az Intranet hálózatot kétféle számítógép alkotja. A szerverek, amiket más néven kiszolgálóknak is hívnak, tárolják általában a vállalat dokumentumait, információit. Ezek mindenki számára elérhetők. A másik nagy csoportba a kliens gépek tartoznak. Ezek általában a vállalat alkalmazottainak gépei. Az Intranet szerverek éppen úgy működnek, ahogy azt az internetes szerverek esetében megtanultuk, csak éppen nem hozzáférhetőek az egész világ számára.

Csupán a dolgozók részére elérhetőek, és ez így van jól.

Közös platformnak milyen a háta?

Egy-egy vállalat telephelyei sok esetben nemcsak hogy különböző földrajzi helyeken helyezkednek el, de a különböző helyeken

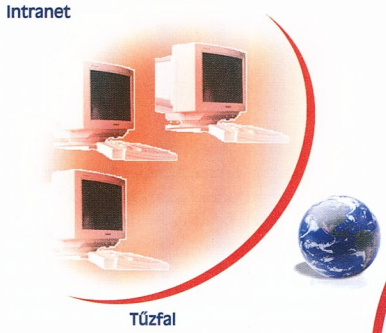

különböző technológiájú számítógépeket is használnak. Régebben egy vállalat bajba kerülhetett, ha számítógépei nem értették egymást, inkompatibilisek voltak. Ezt elkerülendő, általában azonos géptípust és operációs rendszer választottak. Az Intranet lehetővé teszi, hogy akár a különböző, például a Linux, a Windows, a Unix vagy a Macintosh alapú rendszerek is egy közös nyelven beszéljenek, így megszűnnek az esetleges kommunikációs korlátok. Ez lehetővé teszi, hogy a vállalatok a különböző feladatokra különböző számítógépeket vegyenek. A Macintosh számítógépek például a legtöbb grafikus szerint jobban alkalmasak rajzolásra, mint a PC, ezért ők ilyet akarnak használni. Az Intranet segítségével a két géptípus képes lesz kommunikálni egymással.

Földrészeken át

Természetesen, amikor egy vállalat Intranetet épít, nem kötheti össze kábelekkel a világ különböző pontjait. A módszerre több megoldás is kínálkozik. Az egyik módszer az, amikor a vállalat minden egyes telephelyet becsatlakoztat egy helyi távközlési szolgáltatóhoz, aki aztán a központjaiban „összeköti" egymással a kábeleket. Ilyenkor a cég a távközlési vállalatok hálózatát használja az országok közti távolság áthidalására.

Kis saját Internet

A másik módszer lényege az Internet kihasználása. Ez azt jelenti, hogy a különböző telephelyeket az Internetre csatlakoztat-

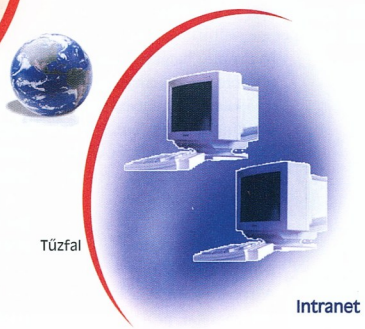

ják, és egy úgynevezett tűzfal segítségével védik. A tűzfal biztosítja azt, hogy egyik telephely sem fogad semmiféle adatot az Interneten levő idegen számítógépekről. Kizárólag azokkal állnak szóba, amelyek valamelyik másik telephelyen vannak. A telephelyek között így hozható létre az úgynevezett VPN (Virtual Private Network – Virtuális magán hálózat), ami ugyan az Interneten működik, de az adott vállalat gépeit csak a vállalat dolgozói érhetik el.

A jól tervezett Intranet!

Nézzük meg, miként és mikor érdemes egy vállalati Intranet kiépítésébe belefogni.

Egy Intranet rendszer kiépítése nem gyerekjáték. Sok esetben a vállalati Intranet megváltoztatja a vállalat folyamatait, hatással lesz az ott dolgozók munkájára, így a vállalat eredményességére is. Mint minden fontos feladatot, így az Intranet elkészítését is csak alapos tervezéssel lehet elkezdeni.

Célkeresztben az Intranet

A tervezés, mint a legtöbb informatikai projektben, a fejlesztési folyamat alapvető és talán legfontosabb eleme. A terv első lépéseként fel kell térképezni a vállalat jelenlegi folyamatait és információ kezelési eljárásait. Ezután meg kell határozni az Intranet céljait. Definiálni kell azokat a feladatokat, amiket az Intranettől elvárunk és azoknak az adatoknak a körét, amiket az Intraneten keresztül akarunk hozzáférhetővé tenni. A terv elkészítése után következhet az Intranetkészítés következő szakasza, az Intranet szerkezetének kialakítása. Itt kell kitalálni az Intranet tartalmának minél ésszerűbb felosztását, például téma és kategória szerint. Ezeket úgy kell meghatározni, hogy a vállalat dolgozói számára minél logikusabbak és strukturáltabbak legyenek.

A folyamat következő lépése a megjelenés és a kezelői felület megalkotása. A fő témákat és kategóriákat le kell képezni egy menürendszerbe, de sok esetben alkalmaznak színes ikonokat is az egyes kategóriák elérésére. Fontos, hogy a felhasználói felület külső megjelenése hasonlítson a vállalat arculatához, használja a vállalat stílusjegyeit szín- és formavilágában egyaránt. Miután az Intranet minden elemének elkészítése és a hozzátartozó programozási munka is befejeződött, az Intranet közzé tehető a vállalat számára.

Publikálás és oktatás

A folyamatok számítógépesítése, az Intranet bevezetése sok alkalmazottat megrettent, így fontos, hogy már a kezdetektől bevonjuk őket a folyamatokba. Célszerű elmondani a kollégáknak, hogy mi a cél az Intranet kialakításával, és azt is, hogy használatával a munkájuk könnyebbé válik. Nem elég azonban a célokat megismertetni, az Intranet sikeres bevezetésének elengedhetetlen feltétele a használat mindenre kiterjedő oktatása.

Papír nélkül

Az Intranetet bevezetve a munka nemcsak kellemesebb és hatékonyabb lesz, de jóval olcsóbb is. Takarítsunk meg egy kis pénzt!

Amikor egy vállalat elhatározza, hogy Intranetet és intranetes szolgáltatásokat vezet be, legelőször általában az azonnal megtakarítható költségekre gondol. Ilyen azonnal lefaragható kiadás például a nyomtatási költség.

Digitális spórolás

Egy világszínvonalú nagyvállalat sok esetben nyom kézikönyvet az alkalmazottai számára. Az ilyen kézikönyv tartalmazza a vállalat céljait, stratégiáját, eredményeit, vagy éppen az alkalmazottak számára elérhető kikapcsolódási lehetőségeket. Egy-egy ilyen kézikönyv előállítási költsége akár darabonkénti 1000 forint is lehet. Ez egy ötezer fős vállalat esetében is évente 3 millió forint. Számoljuk ki, mit jelent ugyanez a költség egy százezer fős amerikai nagyvállalat esetében. Ráadásul egy cégnél nem csak a vállalati kézikönyv létezik papíron. A legtöbb vállalatnál szinte valamennyi folyamat papír alapú, ezek számítógépesítésével, Intranetre tételével óriási megtakarítás érhető el.

Mindig aktuális

Az Intranet másik óriási előnye a papírral szemben, hogy jóval könnyebben frissíthető, így az alkalmazottak mindig időszerű és friss információkhoz juthatnak. A másik baj a papír alapú dokumentációval az, hogy sokan el sem olvassák, ráadásul nem csak azok kapják meg, akiknek szükségük van rájuk. Az Intranet bevezetésével a folyamat egyszerűsödik és hatékonyabbá válik.

Éles a verseny

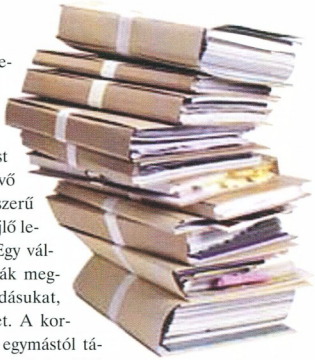

Manapság az üzleti élet kegyetlenül felgyorsult. A vállalatok dolgozóinak folyamatosan képezniük kell magukat, hogy lépést tudjanak tartani a növekvő kihívásokkal. Ennek nagyszerű formája az Intranetben rejlő lehetőségek kihasználása. Egy vállalati Intraneten a kollégák megoszthatják egymással tudásukat, tapasztalataikat, sikereiket. A korlátok ledőlnek. Az eddig egymástól távol dolgozó emberek kapcsolatba léphetnek egymással, közös tudáshalmazt építhetnek fel. Ennek a segítségével a vállalatuk az eddigieknél jóval magasabb színvonalon lesz képes működni. Leegyszerűsödnek a folyamatok, így a dolgozók az „aktatologatás" és a papírmunka helyett sokkal kreatívabb dolgokkal foglalkozhatnak. Felgyorsul a vállalat. A hosszadalmas papír alapú levéllel ellentétében az e-mail másodpercek alatt célba ér. A siker pedig eredményeket, adott esetben jutalmat vagy fizetésemelést is jelenthet.

Papír alapú	Intranet
Magas költségek	Alacsony költségek
Hamar elavul, nehezen frissíthető	Könnyen frissíthető, mindig aktuális
Mindenki megkapja	Csak az kapja meg, akinek szüksége van rá
Hosszadalmas az előállítás	Gyorsan előállítható

Átalakul a vállalat

Az Intranet megváltoztatja a cégek életét. Vizsgáljuk meg alaposan, miért hasznos ez a változás.

Egy vállalat egy rendkívül bonyolultan működő szervezet. Rengeteg osztályból, divízióból, igazgatóságból épülhet fel, amik mind-mind különböző célok és motivációk alapján működnek. Ahhoz, hogy meg tudjuk érteni, a vállalat melyik része mit nyerhet az Intranet használatától, célszerű a különböző funkciók szempontjából áttekinteni a folyamatokat.

Elsők között az első

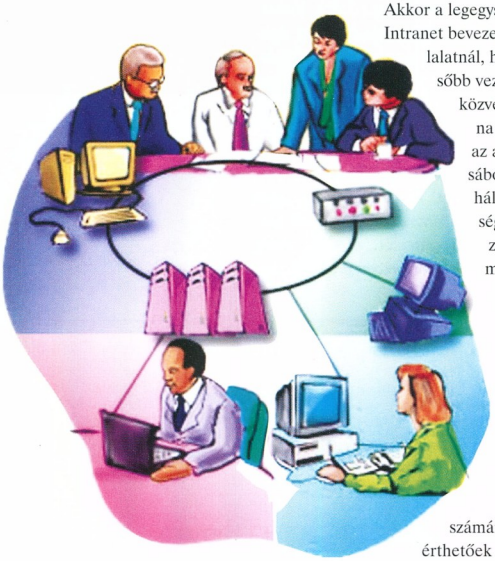

Akkor a legegyszerűbb az Intranet bevezetése a vállalatnál, ha a legfelsőbb vezetésnek is közvetlen haszna származik az alkalmazásából. A belső hálózat segítségével a vezetés folyamatosan tájékoztathatja a dolgozókat a vállalat céljairól, lépéseiről, elképzeléseiről, így mindenki számára azonnal érthetőek lesznek az események. Ráadásul hatékonyabban tudnak részt venni bennük. Egy honlapon keresztül a vezetés közvetlen kapcsolatba kerülhet a szervezet tagjaival, üzeneteket kaphat és küldhet, szinte személyes kontaktust tarthat velük.

Emberi erőforrás

A nagyvállalatok életében egyre inkább előtérbe kerül az emberi erőforrás-gazdálkodás. A legtöbb vállalat legnagyobb értéke az ott dolgozók fejében felhalmozott tudás. Az emberi erőforrás-gazdálkodás feladata éppen a dolgozók képességeinek minél hatékonyabb kamatoztatása, az új alkalmazott minél gyorsabb munkába állítása. Ezekben a feladatokban nagy segítséget nyújt az Intranet. Az osztály oldalain folyamatosan elérhetőek lehetnek az alkalmazottakkal kapcsolatos információk, fényképek, adatok, de akár a vállalati telefonkönyv is. Egy Intranet oldalon folyamatosan tájékoztatni lehet a kollégákat a továbbképzési feladatokról éppen úgy, mint a nyaralási lehetőségekről. Nincs gyorsabb módja egy vállalati buli megszervezésének, mint egy mindenki számára elküldött elektronikus levél. Természetesen itt is figyelni kell, hogy csak azokat a feladatokat számítógépesítsük, amikhez nem szükséges közvetlen emberi kontaktus: a vállalati bulira ne a számítógépet küldjük magunk helyett, és az elbocsátásnak sem a legelegánsabb formája az e-mail.

Kereskedelem

Az egyik legnehezebb feladat a vállalatok életében az értékesítés. Az Intranet segítségével ez a folyamat is hatékonyabbá tehető. A kereskedelmi részleg számára az ügyfelek minél jobb kiszolgálása érdekében rendkívül fontosak a piaci adatok, valamint a vállalat termékeivel kapcsolatos információk. Az Intraneten tárolva az információt a kereskedelmi osztály minden tagja naprakész lesz, tudni fogja a vállalat termékeiről az összes fontos adatot. Ide érdemes feltenni az úgynevezett GYIK-et is a vállalat termékeivel kapcsolatban. A GYIK nem egy fürge kis állat, hanem a gyakran feltett kérdések és a hozzájuk tartozó válaszok gyűjteménye. Ezek támpontot adhatnak a kereskedők részére az ügyfelektől érkező panaszok kezelésére. Szintén érdemes a versenytársak eredményeit, termékinformációit is közzétenni egy belső honlapon, így a kereskedők tájékozottak lesznek az ügyfelekkel folytatott tárgyalásokon.

Fejlesztés

A fejlesztés területén még a kereskedőknél is fontosabb a naprakészség és a gyors információáramlás. A különböző termékek fejlesztési ciklusai egyre rövidebbe, így rendkívül fontos, hogy a fejlesztők minél gyorsabban megoszthassák egymással tudásukat. Az Intranetet éppen erre találták ki! A világ különböző részein élő fejlesztők ugyanolyan gyorsan cserélhetik ki eredményeiket a belső hálózaton keresztül, mintha egymás melletti szobában ülnének.

Szállítás

Az Intranet forradalmasította a szállítást is. A folyamat Intranetre tételével nyomon követhetjük a vállalat küldeményeit, láthatjuk, melyik küldemény éppen hol van és hány napot kell várni a megérkezéséig. A szállítással kapcsolatos nyomtatványok ideje is lejárt. A profi Intranet segítségével egyetlen kattintással rendelhetünk szállítást a világ bármely részére.

Beszerzés

A beszerzés intranetesítése segít a központosításban. Egy elektronikusan leadott igénylő ugyanolyan gyorsan célba ér, mint a telefonhívás. Előnye, hogy nyoma marad és követhető lesz, hogy a vállat kiadásai milyen célra fordítódtak.

Minden szinten

Az Intranet használata a vállalat valamennyi munkatársának életét könnyebbé teheti, de csak abban az esetben, ha Intranetünk gondosan tervezett és egységes, átlátható rendszert alkot. Ekkor lesz az Intranet a vállalat valamennyi dolgozója számára érték és mindennap használható munkaeszköz.

Ügyfelek az Intraneten

Miért ne engednénk meg, hogy ügyfeleink is használják új Intranetünket? Bemutatjuk ennek előnyeit és az esetleges veszélyeket.

Az előző oldalakon megtanulhattuk, milyen sok mindenre hasznosíthatják a vállalat különböző területein dolgozók az Intranetet. A jó hír az, hogy nemcsak a vállalat alkalmazottai, hanem az ügyfeleik is hasznosíthatják az Intranet nyújtotta szolgáltatásokat.

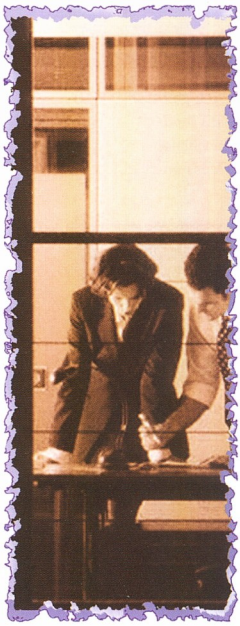

Intranet és Internet

Ahhoz, hogy Intranetünk az Interneten át jelentkező ügyfelek számára is elérhető legyen, belső hálózatunkat meg kell nyitnunk „kifelé", vagyis az Internet felé. Az ilyen esetekben fokozottan ügyelnünk kell a biztonságra, hiszen ha Intranetünk „kívülről" is elérhető, akkor illetéktelen személyek is megpróbálhatnak hozzáférni a vállalati adatokhoz. A vállalatok ezt általában úgy oldják meg, hogy Intranetüknek csak azt a részét teszik elérhetővé az Interneten keresztül is, ami feltétlenül szükséges. Erre a célra ráadásul egy külön számítógépet használnak. A külön számítógépről speciális biztonsági eljárások mellett kerül az adat az Internetről az Intranetbe. Amennyiben külső behatolás történik a külön gépen, a károkozó csak ott tud kárt tenni, az Intranet pedig továbbra is sértetlen marad. Amikor belső hálózatunkat megnyitjuk ügyfeleink számára, a biztonsági feladatokat érdemes mindennél alaposabban megtervezni.

Az ügyfél bekerül

A vállalattal kapcsolatba kerülő ügyfelek nagyon sok mindenre tudják használni az Intranet szolgáltatásait. Megtudhatnak adatokat legújabb termékeinkről, információt kérhetnek szolgáltatásainkról, áraink-ról. Elolvashatják a vállalat külvilágnak szánt híreit éppúgy, mint a nyilvános pénzügyi eredményeiket. Ügyfeleink igényeitől függően Intranetünkön külön helyeket alakíthatunk ki számukra.

Szálljanak be!

Sok vállalat külön Intranet helyet tart fent beszállítói számára. A szállítók ezeken a helyeken tájékozódhatnak egyenlegükről, számláikról, de információkat kaphatnak a várható megrendelésekről is.

A vállalat viszonteladóinak is érdeke kialakítani egy kommunikációs lapot az Intraneten. Itt hozzáférhetőek a viszonteladói árlisták, a várható fejlesztések, a speciális akciók és a legújabb termékekkel kapcsolatos információk.

Mindent a vásárlókért

A vevő mindennél fontosabb! A cég vásárlói számára is rendkívül hasznos lehet, ha Intranetünket elérhetővé tesszük számukra. Itt a vevők tájékozódhatnak aktuális megrendelésük állásáról, és raktárkészletünk állapotáról is az esetleges megrendeléshez. Ugyanebben a részben érdemes új termékeinket megismertetni vásárlóinkkal, hogy ezekből is vásároljanak.

Együtt könnyebb

Néhány vállalat még ennél is tovább megy. Felismerve, hogy a legtöbb hiányosság kívülről jobban látszik, megkérdezi vásárlói véleményét. Így kiderül, mi a véleményük a vállalatról. Erre természetesen az Intranet a legjobb megoldás. A vevők belépve a vállalati Intranetre, különböző kérdőíveket tölthetnek ki, és megválaszolják a vállalatot leginkább érdeklő kérdéseket, sőt javaslatokat is tehetnek, miként működhetne a vállalat eredményesebben. A vevőt így bevonva a folyamatokba és elemezve a beérkezett válaszokat, a vállalatok mindennél pontosabb képet kaphatnak saját tevékenységükről. Természetesen az ügyfelek csak abban az esetben fogják használni a cég Intranetjét, ha az könnyen és gyorsan kezelhető. Ezért az ügyfeleink részére készített Intranet részeknél nagyon alaposan és pontosan kell eljárnunk. Fel kell térképeznünk ügyfélkörünk tudásszintjét, és úgy kell felépítenünk ügyféloldalunkat, hogy az megfeleljen tudásszintjüknek, mind nyelvezetében, mind felhasználó-barátságában. Egy orvosoknak szóló Intranet nyelvezetében célszerű olyan stílust használni, ami az orvosi nyelvre jellemző, de nem ezt a nyelvezetet kell használni, ha mondjuk számítógépes szakembereknek készült az Intranet. A kezelői felületet ugyanígy meg kell tervezni. Előző példánknál maradva a számítógépesek Intranetje nyugodtan lehet bonyolultabb kezelői felülettel megoldva, mint a jóval egyszerűbb kezelést igénylő orvosoké. Ezekre a dolgokra tényleg érdemes odafigyelni: egy jól működő Intranet megnyitása az ügyfelek felé mindennél hatékonyabb kapcsolattartást tesz lehetővé.

Intranet mindenhol

Tanácsháza, iskola, kórház vagy éppen hivatal? Az Intranet mindenütt remekül használható!

Attól függően, hogy egy vállalat milyen iparágban tevékenykedik, elképzelhető, hogy jobban vagy kevésbé van szüksége egy Intranet kiépítésére. Míg egy afrikai bányavállalat dolgozói a legritkább esetben visznek magukkal hordozható számítógépet a csillébe, addig egy lapkiadó szerkesztőségét el sem lehetne képzelni az Intranet nyújtotta szolgáltatások nélkül.

Iskolai oldalak

Az Intranet kialakítása az oktatási intézmények számára is hatalmas előnnyel jár. Érdekes, hogy az ilyen intézményeket általában jóval hamarabb szerelik fel internetes honlappal, mint Intranettel. Pedig az Intranet segítségével a tanárok és tanulók részére rendkívül hasznos szolgáltatások tehetők elérhetővé. A belső hálózaton a tanárok publikálhatják a tananyagok elektronikus másolatát, a tanulók beküldhetik házi feladatukat, sőt kijavítva vissza is kaphatják. Vitafórumok nyitásával a hallgatók megoszthatják egymással nehézségeiket, gondjaikat vagy éppen örömeiket.

Kórházi Intranet

Ugyanennyire hasznos lehet egy kórházi Intranet kialakítása. Egy ilyen honlapon a betegek éppúgy tájékozódhatnak a kórház szolgáltatásairól, mint betegségük rájuk tartozó állapotáról. Egy jól kialakított belső hálózaton a kórház dolgozói számára azonnal látható lehet a szabad ágyak száma, hogy melyik beteg hol található, valamint az, hogy melyik műtő szabad.

Digitális önkormányzat

Az Intranet egy speciális formája lehet, amikor egy önkormányzat teszi lehetővé a lakosság számára, hogy ügyeit az Intraneten keresztül intézze. Már hazánkban is történtek ilyen kezdeményezések, és nemsokára talán eljön az idő, amikor ügyeink elintézéséhez nem kell órákat sorban állni a városházán.

Szállodai örömök

Ma már számos hotel működtet valamilyen belső hálózatot. Az ilyen hálózatok lehetővé teszik a szálloda szolgáltatásainak elektronikus úton történő megrendelését. Kérhetünk így ébresztőt, de bérelhetünk gépkocsit is ezzel a módszerrel. A gépkocsi-megrendelés azután az Interneten keresztül, a gépkocsit kölcsönző cég Intranetjén válik tényleges megrendeléssé. És a jövő? Már itt kopogtat az ajtóban. Hoz nekünk zárt, csak bizonyos felhasználók részére hozzáférhető belső hálózatokat. Ezek az Intranetek csatlakoznak majd a világ legnagyobb, szabad, mindenki számára elérhető hálózatához, az Internethez.

Szörfözés felsőfokon

Szeretné lefölözni az Internet áldásainak legjavát? Akkor nincs más dolga, mint kipróbálni azokat az élőkapcsokat, amelyeket összegyűjtöttünk Önnek.

Az Internet csodálatos világa ugyanúgy megihlette napjaink költőit, mint a hideg fejjel gondolkozó pénzügyi szakembereket. Nem is csoda, hiszen a világháló rengetegjében olyan mennyiségű információ és érdekesség várja a felfedező kedvű látogatót, hogy ember legyen a talpán, aki képes nem engedni a csábításnak. Bármi is legyen az Ön hobbija, az élet bármelyik területén dolgozzon, a neten megdöbbentően sok hasznos és könnyen felhasználható dolgot fog találni. Ami Zrínyinek a múzsa csókja lehetett, az a mai költő számára az Internet. Rövid böngészés után ő ugyanúgy ihletre lel, mint az a bankár vagy befektetési tanácsadó, aki ügyfelei vagyonát akarja megfialtatni. Legyen szó akár tanulásról, pénzkeresésről vagy szórakozásról, a hálónál nem lehet nagyobb és értékesebb információforrást találni.

A dologban sajnos éppen ez a bökkenő. Napjainkban nincsen egyetlen olyan pillanat sem, amikor embertársaink tízezrei ne alkotnának meg vadonatúj honlapokat. Milliószámra születnek meg az új honlapok, szinte lehetetlen vállalkozás áttekinteni őket. Mi ebben a számunkban és a következő összeállításban arra vállalkoztunk, hogy bemutassuk Önnek a világháló legeslegjobb oldalait. Tesszük ezt persze a teljesség igénye nélkül, mert az alatt a röpke idő alatt, amíg ezek a sorok nyomdába kerülnek, hihetetlen mennyiségű új home page kerül be a hálóba. Mi azonban igyekeztünk a legjobbakat, a leghasznosabbakat és a legérdekesebbeket kihalászni Olvasónknak.

Az Ön dolga egészen egyszerű. Keresse meg az érdeklődésének leginkább megfelelő felsorolást, majd válasszon ki egyet jó internetes címet. Az sem baj, ha szépen sorra megy rajtuk, és mindegyiket kipróbálja. Az oldalakon látható www-vel kezdődő címeket írja be böngészőprogramjának címsávjába, és nyomja meg az enter gombot. Számítógépe, internetes kalandozásainak hűséges útitársa azonnal elrepíti a kívánt helyre. Ennél gyorsabban még egy hétmérföldes csizmában sem járhatná be kék bolygónkat. Jó szórakozást a barangoláshoz.

Autók

Autós magazinok

www.alfamagazin.hu
www.autosport.hu
www.vezess.hu
www.totalcar.hu
www.automotor.hu
www.autocenter.hu
www.automagazin.hu
www.auto1.hu
www.autoplusz.hu
www.auto2.hu
www.autoexpo.hu
www.magyarhirlap.hu/AutokEsPiacokindex.shtml
www.autopiac.hu
www.verda.hu
www.motorrevu.hu
www.hasznaltauto.hu
www.loero.hu
www.autok.hu
www.adsauto.hu

Autómárkák

www.alfaromeo.hu
www.audi.com
www.astonmartin.com
www.bmw.hu
www.bugatti-cars.de
www.buick.com
www.cadillac.com
www.chevrolet.com
www.chrysler.hu
www.citroen.hu
www.daihatsu.co.jp
www.daewoo.hu
www.ferrari.com
www.fiat.hu
www.ford.hu
www.gmc.com
www.honda.com
www.hummer.com
www.hyundai-motor.com
www.isuzu.com
www.jaguar.com
www.kia.com
www.lada.ru
www.lancia.hu
www.landrover.hu
www.lexus.com
www.lincolnvehicles.com
www.maseratinet.com
www.mazda.com
www.mercedes-benz.de
www.nissan.hu
www.oldsmobile.com

www.opel.hu
www.peugeot.hu
www.pontiac.com
www.porsche.hu
www.renault.hu
www.rolls-royce.com
www.rover.hu
www.seat.hu
www.skoda.hu
www.smart.com
www.suzuki.hu
www.subaru.com
www.toyota.hu
www.trabant.de
www.vaz.ru
www.volkswagen.hu
www.volvocars.com

Autóklub

www.autoklub.hu

Autókölcsönzők

www.avalon-rent.hu
www.amdream.hu
www.e-sixt.com
www.avis.hu
www.american.hu
www.deltasoft.hu/eurent/
www.europcar.com
www.hertz.hu
www.budget.hu

Használt autók

www.autoexpressz.hu
www.kepeshirdetes.hu
www.aduanaauto.hu
www.westauto.hu
www.tetracar.hu
www.budaorsiauto.hu
www.autostudio.hu
www.autoport.hu
www.autocentrum.hu
www.autotrader.hu

Autósiskolák

www.jogositvany.hu
www.sztrada.f2s.com
www.autokerek.hu
www.ingyenjogsi.hu
www.autosiskolak.hu
www.diakjogsi.hu

Álláskeresés

Álláskeresők és magazinok

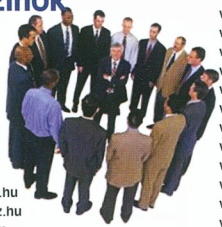

www.candidate.hu
www.cv-online.hu
www.allaspont.com
www.jobber.hu
www.jobline.hu
www.jobmax.hu
www.jobuniverse.hu
www.jobpilot.hu
allas.negyed.hu
www.allaskozvetites.hu
www.karrierexpressz.hu
www.job4smarts.com
www.multijob.hu
www.jobmonitor.hu
www.allascentrum.hu
www.allasok.hu
www.keresohetilap.matavnet.hu/allas.html
www.allas.tiszanet.hu
magazin.pbert.hu
www.celratoro.hu
www.karrier.hu
www.jobscout24.hu
www.fordit.hu
www.manoken.hu
www.allasajanlat.hu

Külföldi munka

www.myjobsearch.com
www.headhunter.net
www.reed.co.uk
www.careerbuilder.com
www.easthunter.com/defaultHu.asp
www.monster.com
www.careerpath.com

Pályázatok

www.pafi.hu
www.soros.hu
www.om.hu
www.tpf.iif.hu

Fejvadászok és tanácsadók

www.adecco.hu
www.szarnyasfejvadasz.hu
www.aktiva.hu
www.asio.hu
www.attitude-jobs.hu
www.easteuroco.hu
www.focusconsulting.hu
www.humaninvest.hu
www.yourprofile.hu
www.target.hu
www.inter-view.hu
www.szabointernational.hu
www.solana.hu
www.bubbanet.hu/fejvad.html
www.sandt.hu
www.hrcom.hu
www.e-nicholson.com
www.nextconsulting.hu
www.manintime.hu
www.jobhunter.hu
www.personalselect.hu
www.riss.hu
www.talents.co.hu
www.magic.hu
www.hneumann.hu
www.humanity.hu
www.kpmg.hu
www.gradus.hu
www.overview.hu
www.catro.hu
www.ekler.hu
www.great-young.hu

Távmunka lehetőség

tavmunkas.hungary.cc
www.tavmunkainfo.hu
web.interware.hu/tilklg/tavmunkas/
www.hapinet.com
www.fordit.hu

Munkák diákoknak

www.furgediak.hu
www.jobbkezek.hu
www.diakmunka.hu
www.universitas.net
www.student.hu
www.rebusz.hu
www.multijobisz.hu
www.minddiak.hu

Információk

www.palyanet.hu
www.ksh.hu
citizens.eu.int
www.npk.hu

Bank és biztosítás

Bank (lakossági)

www.budapestbank.hu
www.cib.hu
www.citibank.hu
www.aeb.hu
www.credigen.hu
www.daewoobank.hu
www.db.hu
www.raiffeisen.hu
www.volksbank.hu
www.postabank.hu
www.takarek.net
www.nonstopbank.hu
www.takarekbank.hu
www.mkb.hu
www.erstebank.hu
www.eurodirekt.com
www.ebank.hu
www.ingbank.hu
www.otpbank.hu
www.postabank.hu
www.ieb.hu
www.hvb.hu

Bank (egyéb), pénztárak

www.mnb.hu
www.eximbank.hu
www.fundamenta.hu
www.porschebank.hu
www.mfb.hu
www.fhb.hu
www.lakaskassza.hu
www.icbank.hu

Bankkártya

www.americanexpress.com
www.dinersclub.com
www.jcbcard.com
www.mastercard.com
www.europay.com
www.visa.com
www.banknet.hu

Információk, üzemeltetés, gyártás

www.ado.hu
www.pszaf.hu
www.bankcenter.hu
www.bankszovetseg.hu
www.bankkartya.hu
www.multicard.hu
www.bull.hu

www.cardnet.hu
www.gbc.hu
www.bet.hu

Pontgyűjtő kártyák

www.shell.hu
www.supershop.hu
www.multicard.hu
www.trambulin.hu

Hírek, gazdaság

www.ado.hu
www.hvg.hu
www.bankestozsde.hu
www.bankweb.hu
www.bankinfo.hu
www.bankkartya.hu
www.cashflow.hu
www.gazdasag.hu
www.napi.hu
www.vilaggazdasag.hu
www.priatbankar.hu

Biztosítók

www.axa.hu
www.aegon.hu
www.ahico.hu
www.argosz.hu
www.europabrt.hu
www.eub.hu
www.generali.hu
www.ahbrt.hu
www.garancia.hu
www.khelet.hu
www.grawe.hu
www.mehib.hu
www.nn.hu
www.winterthur.hu
www.signal.hu
www.unionbiztosito.hu
www.mebit.hu
www.ubc.hu

Biztosítási információk

www.mabisz.hu
www.kotelezo.hu
www.jarmubiztositas.hu
www.eletbiztositas.hu
www.jaradek.hu
www.balesetbiztositas.hu
www.betegsegbiztositas.hu
www.lakasbiztositas.hu
www.vagyonbiztositas.hu
www.otthonbiztositas.hu

Egészség, életmód

Család, gyerek

www.szcsm.gov.hu
meh.hcbc.hu
www.guriga.hu
www.babavilag.hu
www.babapont.hu
www.bababolt.hu
www.familynet.hu
www.minimaxplaza.hu
www.gyerekde.hu
www.babamagazin.hu
www.ovi.hu
www.pharmanet.hu/babapatika/
www.kismama.hu
www.tampont.hu
www.anyaklapja.hu
www.babyworld.com
www.babauszas.hu
www.gyermeksziget.hu
www.webbaby.com
www.szules.hu

Drog

www.ism.hu
www.orfk.hu
www.brfk.hu
www.kekpont.hu
www.acsaszarmeztelen.hu
sos.index.hu
www.drog.net
www.droginfo.hu
www.drogport.hu
www.mim.hu/nodrog/

Divat, életmód

www.lajfsztajl.hu
www.shape.hu
www.fitline.hu
www.fitnet.hu
www.sportfun.hu
www.vegetarian.com
www.minok.hu
www.sztartozsde.hu
www.beaumonde.hu
www.noklapja.hu
www.fashion.net
www.fashion.hu
www.cosmopolitan.hu
www.ckm.hu
www.joga.com
www.zoldpont.hu
www.oriflame.hu
www.taplalkozasiforum.hu
www.loreal.hu
divat.zona.hu
www.holgyforum.hu
www.sportforum.hu
www.mensfitness.hu
www.naturalmuscle.net
www.she.hu
www.elitemagazin.hu
www.holgyvilag.hu
www.story.hu

Egészség

www.hazipatika.hu
www.parlament-dental.hu
www.barsony.hu
www.lanyi.hu
www.cellulitstop.com
www.netkorhaz.hu
www.med-courier.com
www.aloevera.hu
www.scheringclub.hu
www.szexologia.hu
www.fogdoktor.hu
www.harmonet.hu
www.osteoporosis.hu
www.ameganet.hu
www.aidsinfo.hu
www.medicentrum.hu
www.medicinfo.hu
www.meggyogyultam.hu
www.e-pharma.hu
www.fenyterapia.hu
www.fulzugas.hu
www.hipertonia.hu
www.hypotonia.org
www.noknek-nokert.net
www.parlagfu.hu
www.infertility.hu
www.coloryte.hu
www.lezerterapia.hu
www.voroskereszt.hu
www.hospital-fed.hu

Esküvő

www.eskuvoiranytu.hu
www.mindenamieskuvo.hu
www.viragposta.hu
www.theweddingringcompany.com
www.thebridesbouquet.com
www.nasznet.hu
www.paradios.hu
www.tuzijatek.ini.hu
www.e-skuvo.hu
www.lagzicenter.hu
www.pyro-technic.hu
www.eskuvo.hu
www.pyro-artist.hu
www.bride.hu
www.taylor-kellek.hu
www.aphrodite.hu

Hírek, hivatalok

Hírek az Interneten

www.frisshirek.hu
www.origo.hu
www.index.hu
www.internetto.hu
www.stop.hu
www.hirek.hu
www.prim.hu
www.vianovo.hu
www.mti.hu
www.terminal.hu
www.she.hu
www.hirkereso.hu
www.est.hu
gamer.pganet.com
www.jatekok.com
www.supergamez.hu
www.nethirlap.hu
www.relax.hu
www.pontjo.hu
www.curier.hu
www.mobilvilag.hu
www.hwsw.hu
www.reuters.hu
www.kempont.hu

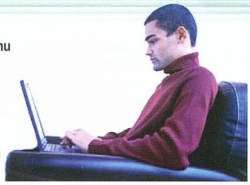

Gazdasági, üzleti hírek

www.hvg.hu
www.vilaggazdasag.hu
www.figyelo.hu
www.bankestozsde.hu
www.bonline.com
www.tozsdeforum.hu
www.kreativ.hu
www.elelmiszer.hu
www.kozbeszerzes.hu
www.cegnet.hu
www.eco.hu
www.cashflow.hu
www.ado.hu
www.fornax.hu
www.napi.hu
www.ebroker.hu
www.bbj.hu
www.fn.hu

Politikai hírek

hungary.cc
www.mancs.hu
www.demokrata.hu
www.comedia.hu
www.politikaforum.hu
beszelo.c3.hu
www.budapestsun.com
es.fullnet.hu
www.168ora.hu
www.politikaforum.hu
www.nepszabadsag.hu
www.hetek.hu
www.romapage.c3.hu
www.metro.hu
www.magyarhirlap.hu
www.mno.hu
www.nepszava.hu

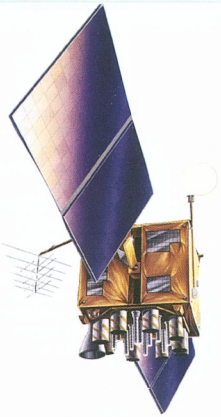

Sporthírek

www.automagazin.hu
www.sporthirek.hu
nsport.westel900.net
www.telesport.hu
www.nb1.hu
www.motorsport.hu
www.teniszhirek.hu
www.foci.hu
www.automotor.hu
www.lovaselet.com

Hivatalok

www.meh.hu
www.apeh.hu
www.hif.hu
www.artisjus.hu
www.registrationshu.org
www.nbh.hu
www.htmh.hu
www.orfk.hu
www.b-m.hu
www.ksh.hu
www.obh.hu
www.election.hu
www.kozbeszerzes.hu
www.lb.hu
www.iif.hu
www.kancellaria.gov.hu
www.bik.hu
www.amc.hu
www.takarnet.hu
www.vam.hu
www.mszt.hu
www.fph.hu
www.budapest.hu
www.omfb.hu
www.civil.info.hu
www.asz.hu
www.localinfo.hu
www.hpo.hu
www.kozut.hu
www.szf.hu
www.ortt.hu
www.met.hu
www.oki.hu
www.posta.hu
www.onyf.hu
www.fovarosi.birosag.hu

Horoszkóp, humor

Horoszkóp, Ezotéria, Asztrológia, Feng Shui

www.astronet.hu
www.harmonet.hu
www.horoszkop.com
www.asztroweb.hu
www.freehoroscopes.net
www.aszcendens.hu
www.elixir.hu
horoszkop.rgsoft.hu
horoszkop.netfantom.hu
www.vegzet.hu
mercurius.hungary.org
www.extra.hu/humanisztikus/
www.gabberbatyo.ini.hu
www.extra.hu/vizonto/
www.astroadvice.com
astrozine.astrology.com
www.humorscope.com
www.argo.hu/horoszkop
www.chinese-astrology.com
www.prim.hu/horoszkop
www.centralnet.hu/ezoterika/kelta.htm
www.doginfo.hu/horosz.htm
www.alkotomuhely.hu/asztrologia.html
www.extra.hu/Asztro/
www.extra.hu/magi/
www.globenet.hu/bio/
babaoldal.freeweb.hu
www.astrologyforlife.com
www.nexus.hu/erigon/heber.html
horoszkop.netfantom.hu/horoszkop/hindu/
www.astrolog.org

www.afengshui.hu
www.fengshuicentrum.matavnet.hu
www.worldoffengshui.com
www.fengshuiwarehouse.com
www.fengshui.hu
www.grafologus.hu
www.reiki.org
www.reikialoha.com
www.reikiplus.com

Humor

www.vicclap.hu
www.vilagokorseg.hu
www.prim.hu/horoszkop
www.okorszem.hu
www.theonion.com
www.lba.hu
www.satirewire.com
www.habostorta.hu
www.magyarcitrom.hu
www.moricka.hu
www.kreten.hu
www.madmag.com
www.mrbean.co.uk
www.hocipo.hu
www.haloing.hu
franko.index.hu
www.bestofhumor.com
www.interplanet.externet.hu
www.mocsing.hu
www.deffifilm.hu/villamtelcsi/main.htm
www.osztalytarsam.hu/adomatar
pcgamezs.jatekok.hu
www.nexus.hu/skultura/
www.humorbonbon.hu
www.vicc.net
www.vicclevel.com
www.twistedhumor.com
www.freeweb.hu/sznv/
www.vicc.ini.hu
www.jokes2000.com
www.bestjokes.hu
www.extra.hu/vicc/
www.showder.com
www.atveres.com
www.humorlinks.com
www.maksa.hu
www.douglasadams.com
www.uno.hu/fun/
www.funpic.hu

Időjárás, ingatlan

Időjárás

www.met.hu
hungarian.wunderground.com
www.weatheronline.co.uk
www.weather.com
www.cnn.com/WEATHER/index.html
weather.yahoo.com
www.meteoservices.be
www.nws.noaa.gov
www.sielok.hu
www.ho.hu
msnbc.accuweather.com
www.meteo.fr
www.meteoschweiz.ch
www.nemoc.navy.mil
www.meto.govt.uk

Ingatlan, információk

www.apvrt.hu
ww.ingatlan.com
www.eladoingatlanok.com
www.hungary.net/estate/
web.interware.hu/tilklg/vip/
www.lakaspont.hu
www.mak.hu/ingatlanborze/
www.ingatlanbefektetes.hu
www.origoingatlan.hu
www.ingatlanforras.hu
www.maisz.hu
www.plattensee-immo.hu
www.ired.com
www.realtor.com
www.valtort.hu
www.ingatlan.veritas.hu/index.htm

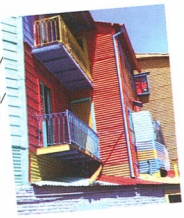

Ingatlan apróhirdetések

www.egyxegy.hu
www.ingatlanexpressz.hu
www.ingatlanapro.hu
www.ingatlanhalo.hu
www.ingatlannet.hu
www.iranyar.hu
www.szuperapro.hu

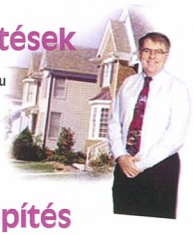

Ingatlan építés

www.epiteszforum.hu
www.archiweb.hu
www.archilink.hu
www.otthonok.hu
www.otthonunk.hu
www.epitinfo.hu
www.betonnet.hu

www.lakberendezes.hu
www.designarchitecture.com
www.greatbuildings.com
www.archi.hu/tojas/

Ingatlan adatbázis

www.casa.hu
www.ingatlanbolt.hu
www.ingatlanhaz.hu
www.ingatlanvilag.hu
www.ingatlantar.hu
www.ipariingatlanok.com
www.e-otthon.hu
www.iroda.net
www.ingatlanbank.hu

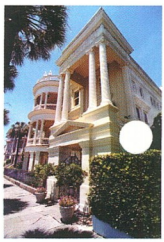

Internet-szolgáltatók és domain

www.isz.hu
www.hpo.hu
www.nic.hu
www.domain.hu
www.domainabc.hu
www.datanet.hu
www.elender.hu
www.axelero.hu
www.freestart.hu
www.kiwwi.hu
www.telnet.hu
www.externet.hu
www.ini.hu
www.zona.hu
www.integrity.hu
www.acetelecom.hu
www.irisz.hu
www.interware.hu
www.euroweb.hu
info.hun.chello.hu
www.tvnet.hu
www.qwertynet.hu
sprinternet.vivendi.hu
www.enternet.hu
www.vnet.hu
www.borsodweb.hu
www.bekesnet.hu
www.hu.inter.net
www.zalaszam.hu
www.sednet.hu
www.alarmix.net
www.net.hu
www.szivarvanynet.hu
www.starkingnet.hu
freeweb.hu/freedomain.fw

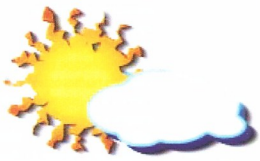

Internet

www.tiszanet.hu
www.vivanet.hu
www.corynet.hu
www.domen.hu
www.domainbroker.hu
www.domainbolt.com
www.domainatlas.com

Internet keresők

www.altavizsla.hu
www.altavista.com
www.google.com
www.inktomi.com
www.goliat.hu
www.origo.hu
www.index.hu
www.yahoo.com
www.lycos.com
www.westel.hu
www.pgsm.hu
www.matav.hu
www.konyvkereso.hu
www.menetrendek.hu
www.vodafone.hu
www.elvira.hu
www.hotels.hu
www.heureka.hu
www.hudir.hu
www.cegportal.hu

Internet áruházak

www.depo.hu
www.xpress.hu
www.pontplaza.hu
www.kiskapu.hu
www.jatek.hu
www.amazon.com
www.e-bevasarlokozpont.hu
www.fotexnet.hu
www.fokuszonline.hu
www.akcioo.hu
www.dvdfutar.hu
www.egeszsegbolt.hu
www.computerbooks.hu
www.chelloplaza.hu
www.ablaknet.hu
www.fotomarket.hu
www.officedepot.hu
ebolt.szuperinfo.hu
www.rtlaruhaz.hu
www.internetmarket.hu
www.minimaxplaza.hu
www.ebolt.hu
www.zenebona.hu
www.libri.hu
www.mkk.hu

www.pontbolt.hu
dvd.index.hu
www.netpiac.hu
www.dvdabc.hu
www.numero7.com
www.muszakikiado.hu
www.swsbooks.hu
www.automex.hu
www.sunbooks.hu
bolt.kronos.hu
www.softwarecity.hu
www.compaqdepo.hu
www.hp.hu
www.uzlethaz.com
www.vasarvaros.hu
www.estplaza.hu
www.panasonic-online.hu
www.hungarden.hu
www.ticketexpress.hu
www.netdepo.hu

Ingyenes e-mail

www.freemail.hu
www.hotmail.com
mail.yahoo.com
www.index.hu
www.dpg.hu
www.mailbox.hu
www.kiwwi.hu
www.easymail.hu
av.iname.com
aolmail.aol.com
www.mailroom.com
www.mail.com
www.csucsposta.hu
www.estmail.hu
www.mails.hu
www.primposta.com
www.hu.hu
www.zona.hu
www.leone.hu

Játék

Játékoldalak, magazinok

www.576.hu
www.gamecenter.hu
www.jatekok.hu
www.rpg.hu
www.mportal.hu
www.pcdome.hu
www.naughtykitty.org
www.fantasycentrum.hu
www.pcguru.hu
www.hardwired.hu
www.gamestar.hu
www.gamebox.hu
www.jatek.hu
www.lego.com
www.tombraider.hu
www.matchboxtoys.com
www.disney.com
www.homoludens.hu
ingyennet.hu/~grund/grund.html
www.kisokos.com/Jatekhaz/
www.textiljatek.hu/
www.nexus.hu/paintball/menu.htm
www.kiwwi.hu/fws/pszibio/
www.ecosoft.hu/bridge/
www.erd.hu/bowling/
web.interware.hu/farkas99/index.html
www.chess.hu
www.paintballgame.hu
www.bridzsklub.hu
www.bowling.hu
www.darts.hu
www.webnyeremeny.hu
www.kepiras.hu
www.beholder.hu
www.nitor.hu
www.pergamen.hu
www.aurin.hu
www.fantasy.hu
www.szerepjatek.hu
www.uno.hu
palanthas.ini.hu
www.kiskobak.hu
www.teveclub.hu
www.pokemon.com
www.hasbro.hu
www.dragonball.hu
www.foxkids.hu

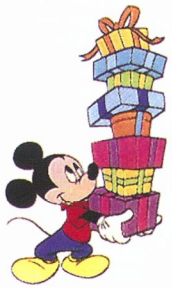

www.nyerjma.hu
www.alomtozsde.hu
www.netrejtveny.hu
gamer.origo.hu
www.playtoday.hu
www.hadur.hu
www.kalandor.hu
www.terasz.hu
www.taktika.hu
www.lutri.hu
www.kvizpart.hu
www.kirako.hu
www.nagykaland.hu
www.hazaahalon.hu
www.sf2.hu
www.ingyenlotto.hu
www.suncasino.hu
www.pimpernel.com
www.sztartozsde.hu
www.bebigbull.com
www.gesztimeter.hu
www.worldgames.net/magyar/
vago.index.hu
www.legjobblap.hu/hetifix/
www.mostvagysoha.hu
legtipp.index.hu
www.gamecenter.hu
www.jojatek.hu
www.playsite.com
www.hosember.hu

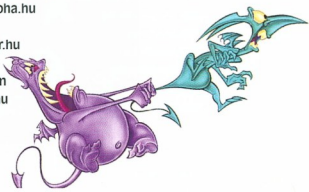

Online Játékok

www.jatek.hu
www.kapcsoltam.hu
www.tozsdecapa.hu
www.rejtvenyfutar.hu
www.iqteszt.hu

Fától az erdőt?

Folytassuk barangolásunkat a honlapok erdejében. Tanácsadónk segítségével könnyű lesz megtalálni a helyes ösvényt.

Életünk során néha megtörténik, hogy nem találjuk a helyes ösvényt. Míg barátaink és szeretteink ujjal mutogatnak ránk, és sopánkodnak, amiért mi csökönyösen megyünk előre a szakadék felé, mi magunk nem értjük, egyáltalán mi is a bajuk velünk. Hiszen az élet útvesztőiben már akkor is el lehetett tévedni, amikor még nem is létezett az Internet hatalmas, áttekinthetetlen ősrengetege. A világháló keletkezése aztán nagyságrendekkel növelte meg az eltévelyedés lehetőségét. Nagy szerencsénkre azonban embertársaink egy része rájött, hogy a háló bejárása közben szerzett tapasztalatait akár meg is oszthatja a többiekkel. Így születtek meg az első olyan címgyűjtemények és tanácsadók, mint amilyent most Ön is a kezében tart.

Az Interneten olyan sok honlap létezik, hogy az ember egyszerűen nem látja a fától az erdőt. Mivel ma már a százmilliónyi internetező a reklámok fontos céltáblája, ezért a hálót elöntötték a hirdetések. Számos lelketlen kereskedő gátlástalan eszközöktől sem riad vissza, csak hogy Önre tukmálja áruját. Mások vírussal fenyegetik az Ön gépét, míg akad olyan cég is, amelyik kéretlen üzenetekkel bombázza az Ön postaládáját. Ráadásul még nem is beszéltünk önmaguktól megmámorosodott embertársainkról, akik a maguk mérsékelten érdekes, kissé öntömjénező oldalaival öntötték nyakon az Internetet és az odatévedő, mit sem sejtő szörfözőt.

Mostani számunk segítségével is ezektől a kellemetlenségektől akarjuk megkímélni Önt. A világháló legremekebb honlapjait soroljuk fel Önnek témák szerinti bontásban, az egyszerűbb kezelhetőség kedvéért ábécé sorrendben.

Keresse meg azt a témát, ami a legjobban érdekli, és válassza ki a legérdekesebbnek tűnő ajánlott honlapot. Ha ennek címét beírja számítógépe keresőprogramjába, akkor már csak egy egérkattintásnyira van céljától. Klikkeljen a címre, és hátradőlve máris várhatja, milyen érdekességeket tesz Ön elé a kimeríthetetlen Internet.

Jog, képeslap

Ügyvédi irodák (Magyar)

www.ormosnet.hu
www.hidasi.hu
www.jutasi.hu
www.dbp.hu
www.pakay.hu
www.consensus.hu
www.sbgk.hu
www.david-lawoffice.hu
www.szabadalmi.hu
www.drkeresztes.hu
www.abklaw-patent.hu
www.szabotibor.hu
www.hidasi.hu

Ügyvédi irodák (Nemzetközi)

www.bakernet.com
www.cmck.com
www.linklaters.com
www.cliffordchance.com
www.lovells.com
www.whitecase.com
www.arentfox.com
www.coudert.com

Jogi információk, híroldalak

www.im.hu
www.jogiforum.hu
jog.elte.hu
www.mkab.hu
www.complex.hu
www.e-iure.com
www.artisjus.hu
w3.datanet.hu/~jori/
totalcar.hu/autojogasz
www.tmonline.hu
www.kerszov.hu/kzlcim/kzl90_96
www.mhk.hu/mhk/index.php
www.cegbirosagok.hu
infohaz.euroweb.hu/torv/torveny.htm
www.kozjegyzok.hu
www.fovarosi.birosag.hu
www.ugyvedikamara.hu
www.lb.hu
www.extra.hu/verebics
www.mokk.hu
www.hvgorac.hu
jogkodex.jogiforum.hu
www.inext.hu/homepage/jogasz/index.htm
www.mek.iif.hu/porta/szint/tarsad/jog/
www.extra.hu/accursius/
www.hpo.hu/Magyar/db/vedjegy/vedjegy.cgi

Jogi karok

www.u-szeged.hu
www.elte.hu/ajk/
www.kgre.hu
www.lib.klte.hu/klte/students/jati/index.html
www.uni-miskolc.hu/law/
www.law.pte.hu
www.jak.ppke.hu

Képeslap

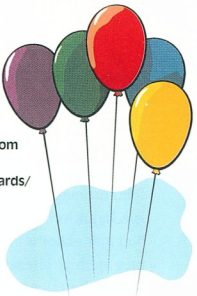

www.123greetings.com
www.cardex.hu
www.kepeslap.ini.hu
www.americangreetings.com
www.nicecards.com
www.postcards.org/postcards/
www.bincard.hu
kepeslap.inventra.hu
www.v-lap.f2s.com
www.hangoslap.hu/
www.e-card.hu/
ecards.balatoninfo.net/
www.kepes-e-lap.hu/
toteam.hu/kepeslap/
www.stop.hu/kepeslap/
www.keekaboo.com
www.levlap.com
www.unesco.org/webworld/e_cards/
www.indygo.hu/Kepeslapok/Xmas/xmas.html
www.magyarcitrom.hu/kepeslap/index.html
www.start-hu.com/postcard/
www.megallo.com/kepeslap/
card.dino.hu/
www.reality.hu
www.realgates.hu/kepeslap.html
www.sports-greetings.com
www.100ecards.com
inda.gyaloglo.hu/card
www.tihi.hu/levlap.htm
www.uniquegreetings.com
www.virtual-cards.com
www.netgreeting.com
www.yellowface.com
greetings.yahoo.com/
www.egreetings.com

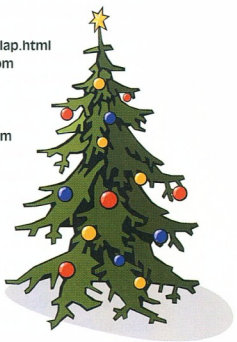

Kultúra, művészet

Rovatok, hírek, gyűjtemények

index.hu/kultur
internetto.hu/services/kultura/
www.kontextus.hu
www.relax.hu
www.stop.hu/kultura
www.kfki.hu/(hu)/culture/
www.muveszetek.com
www.c3.hu
www.mmi.hu
www.inaplo.hu/a/linklista/
www.owl.hu
www.magyarhirlap.hu/Kulturaindex.shtml
k.hirkereso.hu
www.extra.hu/muvtori/
www.folkinfo.net
www.hungary.net/mazsola/08theme.html

Szervezetek, intézmények

www.nkom.hu
www.nka.hu
www.soros.hu
www.c3.hu/~corvin/
www.kulturpont.hu
www.koi.hu
www.ceci.hu
studio.c3.hu
www.mma.hu
www.dsy.hu/mkitsz/
www.folkline.hu
www.webdesign.hu/fotoszovetseg/

Művészeti oktatás, iskolák

www.szellemkep.hu/iskola/iskola.html
www.liszt.hu
www.filmacademy.hu
www.arts7.hu
www.mif.hu
www.barcsay.hu
www.worldwide.edu/ci/hungary/index.html

Kulturális programajánlók

www.artmozi.hu
www.kultkorkep.petoficsarnok.hu
www.fesztivalvaros.hu
www.est.hu

www.fesz.hu
www.fesztival.hu
ikon.hungary.com
www.kulturprojekt.com/bmk/rendtip.html
www.kulturalisszaknevsor.hu
www.webdesign.hu/merliner/napi/
www.musicmix.hu
www.pbo.hu
www.trafo.hu
www.pestiszinfolt.hu
www.port.hu
www.pestimusor.hu
www.ticketexpress.hu
www.weol.hu/e-zine/
www.nepmuvesz.hu

Múzeumok

www.hundertwasser.at
naptar.koi.hu
www.btm.hu
www.nhmus.hu
www.szoborpark.hu
www.scifi.hu/muzeum/
www.pim.hu
www.c3.hu/~fotomuz/
www.museum.herend.com
www.c3.hu/~mfm/
www.c3.hu/~ludwig/
www.km.iif.hu/
www.mucsarnok.hu
www.c3.hu/~bpjewmus/
www.nationalgallery.org.uk
www.tretyakov.ru
www.metmuseum.org
www.louvre.fr
www.thebritishmuseum.ac.uk
www.mng.hu
www.museum.com
www.brooklynart.org
www.neprajz.hu

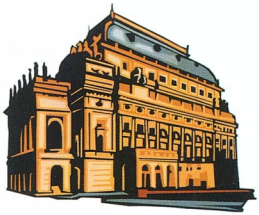

Könyvek, könyvtárak

www.antikvarium.hu
isis.elte.hu/~balint/ant.htm
www.bookline.hu
exlibris.kernel.hu
www.libri.hu
www.kepes-extra.hu
www.kfki.hu/culture/koki.html
www.konyves-szovetseg.hu
www.konyvkereso.hu
www.ujkonyvpiac.hu
www.mek.iif.hu
www.oszk.hu
www.neumann-haz.hu

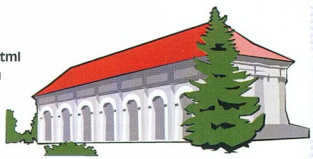

Média, modell, menetrendek

Médiahírek

www.hullamvadasz.hu
www.mediainfo.hu
www.kreativ.hu
www.btl.hu
www.europemedia.net/newsbycountry.asp?CountryID=
www.observer.hu
www.europemedia.net
www.iwantmedia.com
www.inside.com
www.ap.org/pages/indnews
news.ft.com/news/industries/media
www.inside.com/default.asp?entity=kagan

Médiaszervezetek

www.antennahungaria.hu
www.hif.hu
www.ortt.hu
www.mrsz.hu
www.mars.hu
www.matesz.hu
www.dmsz.net
www.muosz.hu
www.iaaglobal.org
www.fedma.org
www.bpai.com
www.wan-press.org
www.enpa.be
www.ahrt.hu

Televízió

www.teletext.hu
www.upcdirect.hu
www.eurotv.com/index2.htm
klub.dunatv.hu
www.dunatv.hu
www.minimaxtv.hu
www.viasat3.hu
www.gamechannel.hu
www.satelit.tv
www.fix.tv
www.hbo.hu
www.globetv.hu
www.spektrumtv.hu
www.online.rtlklub.hu
www.mtv.hu
www.musicbox.hu
www.tv2.hu

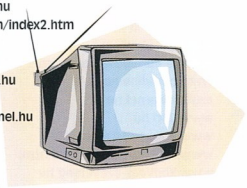

www.itvnet.hu
www.vivaplusz.hu
www.magyaratv.hu
www.filmmuzeum.hu

Rádió

www.radio.hu
members.home.net/matthew.s.c/media/radio/index.html
www.danubius.hu
www.estradio.hu
www.juventus.hu
pannonradio.inforum.hu
www.radiobridge.hu
www.roxy.hu
www.radiojam.hu
www.radio1.hu
www.star.irisz.hu
www.slagerradio.hu
www.tilos.hu
www.radioc.hu
www.civilradio.hu
www.inforadio.hu

Internetes rádió

www.grooveradio.com
www.trade-center.com/pro/radio.htm
www.beethoven.com
www.clickradio.fm
www.yesradio.hu
www.indexradio.hu
www.pararadio.hu
ecr.webvision.hu
www.voa.gov/hungarian/
www.bmotel.com
karakter.tvnet.hu
www.mogyoro.hu
www.real.com
szeged.webradio.hu
radio.disp.hu
www.jazzradio.hu
coolfm.puskas.hu
www.tminfo.hu/tmradio/
www.extra.hu/alf1/
free.x3.hu/stations/

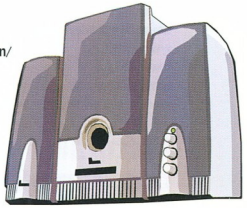

Sajtó, lapkiadók, újságok

stand.euroweb.hu
www.unipress.hu
www.vnu.hu
www.vogel.hu
www.idg.hu
www.nepszabadsag.hu
www.hvg.hu
www.nepszava.hu
www.magyarnemzet.com
www.mancs.hu
www.napi.hu
www.jmg.hu
www.geomedia.hu
www.er.hu
www.asv.de/englisch/angebot/inhalte/titelaus/ungarn/ungarn.htm
www.est.hu
www.vilaggazdasag.hu
www.magyarhirlap.hu
www.bppiac.hu
www.metro.hu
www.168ora.hu
www.readersdigest.hu
www.noklapja.hu
www.shape.hu
www.eletestudomany.hu
www.elixir.hu
www.gyongy.hu
www.beaumonde.hu
www.byte.hu
www.cashflow.hu
www.es.hu
www.tuning-stereo.hu
www.bbj.hu
www.budapestsun.com
www.budapester.hu

Online média

www.reuters.hu
www.carnation.hu
www.mancs.hu
www.e-ker.hu
www.e-media.hu
www.terminal.hu
www.dotkom.hu
www.internetnews.com
www.prim.hu
www.hirek.hu
www.korridor.hu
www.nrc.hu
www.origo.hu
www.index.hu
www.stop.hu
www.internetto.hu
www.vianovo.hu

www.fn.hu
www.webaudit.hu
www.matesz.hu
www.oih.hu
www.junior.hu
www.forumcsoport.hu
www.eronline.hu
www.tvtv.hu
www.hirkereso.hu
www.netlap.hu
www.auto2.hu
www.ado.hu
www.curier.hu
www.piac-profit.hu
www.pbo.hu
www.csucs.hu
www.she.hu

Modell, modellügynökségek

www.creomodels.hu
www.chantalmodels.hu
www.modellstudio.hu
www.netcasting.hu
www.face2face.hu
www.hunstar.hu
www.inexus.hu
www.lanyokfiuk.hu
www.lookmodel.com
www.lookmodels.euroweb.hu
www.attractive.hu
www.opencasting.hu
www.manoken.hu
www.modelnet.hu
www.models.net
www.divatfoto.hu
www.rivercast.net
www.supermodelguide.com
www.vivamodell.com
www.extra.hu/a_kristaly/
www.extra.hu/topmodels/
www.supermodels-online.com

Menetrendek

www.malev.hu
www.bkv.hu
www.elvira.hu
www.menetrendek.hu
www.ebusz.hu
www.gyermekvasut.com
www.mav.hu
www.utazasinfo.hu
www.volan.hu
www.mahartpassnave.hu

Mozi, névnap

Mozi, moziműsor

www.filmfestivals.com
www.magyar.film.hu
www.oscar.com
www.festival-cannes.fr
www.sundancechannel.com
www.datanet.hu/titanic/
www.afionline.org
www.bfi.org.uk
www.pestimusor.hu
www.pestiest.hu
www.port.hu
www.artmozi.hu
www.corvin.hu
www.stercentury.hu
www.autosmozi.hu
www.budapestfilm.hu
www.mirax.hu
www.mammutmozik.hu
www.kermozi.hu
www.hbo.hu
www.tvfilm.hu
www.premierpark.hu
www.intercom.hu
www.uipduna.hu
www.mozivadasz.hu
www.magyar.film.hu
www.filmvilag.hu
www.freeweb.hu/sokk/index.html
www.filmforum.hu
www.celluloid.pserve.hu
www.csapnivalo.hu
www.foxmovies.com
www.relax.hu
www.mozinet.hu
www.imdb.com
www.boxofficeguru.com
www.mrshowbiz.com
www.mafilm.hu
www.itg.hu/mozimusor/mozimusor.html
www.starwars.com
www.lordoftherings.net
www.allmovie.com
www.vox.hu
www.variety.com
www.filmmusic.com
www.moviemusic.com

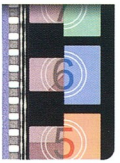

Mese

www.csodaceruza.com
www.mek.iif.hu
www.dugonics-szeged.sulinet.hu/irodalom/lazar/index.html
www.katolikus.hu/plebania/gyerek/mesek/mese027.htm
www.morakiado.hu
www.mek.iif.hu/porta/szint/human/szepirod/gyermek/
www.jomagam.hu/mese/index.htm
www.flash.hu/kiskobak/P_MESEK.HTM
www.extra.hu/nemokap/mes.htm
nagypapamesel.freeweb.hu/index.html
www.seldon.hu/solmini/novella/mese.htm
mesebarlang.freeweb.hu
mocisoft.freeweb.hu
scorpius.spaceports.com/~hiaesmau/
pille.rgsoft.hu/tartalom.html
www.minimax.hu
www.extra.hu/mese/index2.html
www.kiskobak.hu
www.externet.hu/gyereklap/html/mese.html
www.korkypaul.com
www.alexandra.hu
www.passagekiado.hu
web.interware.hu/kradnai/csomor/Cicc/macska.html

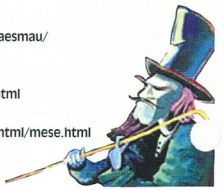

Névnap

www.extra.hu/petika/nevnap.htm
www.teletext.hu/html/371.html
clauder.sote.hu/nevnap/
www.cs.elte.hu/~zskatona/nevnap.html

Politika

www.e-voks.hu
www.valasztas.hu
www.mkogy.hu
www.ksh.hu
www.gallup.hu
www.marketingcentrum.hu
www.szondaipsos.hu
www.tarki.hu
www.median.hu
www.szabaddemokratahirlap.hu
beszelo.c3.hu
www.szakszervezetek.hu
www.politikaforum.hu
hungary.cc
www.mancs.hu
www.demokrata.hu
www.168ora.hu
es.fullnet.hu
www.hvg.hu
www.igazunk.externet.hu
www.netlap.hu/vasarnapiujsag/
www.fn.hu
www.hetivalasz.hu
www.nepszabadsag.hu
www.mno.hu
www.magyarhirlap.hu
www.nepszava.hu
www.cnn.com
www.mti.hu

Politika, pártok, sport

Politikai intézmények, minisztériumok

www.meh.hu
www.miniszterelnok.hu
www.hhrf.org
www.kancellaria.gov.hu
www.b-m.hu
www.nepjoleti.gov.hu
www.fvm.hu
www.gm.hu
www.honvedelem.hu
www.ism.hu
www.im.hu
www.ktm.hu
www.kovim.hu
www.mfa.gov.hu
www.nkom.hu
www.om.hu
www.meh.hu/PM/defhu.htm
www.szcsm.gov.hu
www.nbh.hu
www.apvrt.hu
www.meh.hu/nekh/defhu.htm
www.htmh.hu
www.obh.hu/nekh/hu/index.htm
www.gm.hu/szechenyi/

Pártok, pártszervezetek

www.fidesz.hu
www.mszp.hu
www.mdf.hu
www.kdnp.hu
www.mdnp.hu
www.miep.hu
www.fkgp.hu
www.fidelitas.hu
www.mkdsz.hu
www.idf.hu
www.medgyessy.hu
www.iszm.hu
www.fiatal.hu
www.munkaspart.hu
www.szdp.hu
www.humanista.hu
www.homegy.hu
www.szdu.hu
www.rmdsz.ro
www.mkp.sk

Sport hírek, információk

www.ism.hu
www.sportonline.hu
www.sportonline.hu
www.sporthirek.hu
www.sportforum.hu
www.nemzetisport.hu
www.sportweb.hu
www.mozduljvelunk.hu
www.asport.hu
www.eurosport.com
www.sportsnews.com
www.fitline.hu
www.bodybuilding.com
www.skate.hu
www.siforum.hu
www.zoldpont.hu
www.sielok.hu

Sportszövetségek, szervezetek

www.mlsz.hu
www.icehockey.hu
www.ecosoft.hu/bridge/
www.fitnessakademia.hu
www.hunpower.hu
www.mountainbikesport.hu
www.snowboard.hu
www.hunbasket.hu
www.seldon.hu/regatta/
www.mkksz.hu
www.elender.hu/~marathon/
www.hunshooting.hu
www.tennis.hu
www.badminton.hu
www.mjsz.hu
www.hunsail.hu
www.aeroclub.hu
www.bszszsport.hu
www.rafting.hu
www.diaksport.hu
www.olympic.org

Szakszervezetek, színház

Szakszervezetek, szövetségek

www.konfoderaciok.hu
www.aszsz.hu
www.eszt.hu
www.liganet.hu
www.mszosz.hu
www.munkastanacsok.hu
www.szef.hu
www.ilo.org
www.etuc.org
www.icftu.org
www.szakszervezetek.hu
www.adoszt.hu
www.bdsz.hu
www.kszsz.org.hu
www.mkksz.org.hu
www.vdsz.hu
www.extra.hu/mosz/
www.extra.hu/mtszsz/
web.matavnet.hu/pdsz/
www.pedagogusok.hu
www.tudosz.hu
www.vsz.hu
www.vdszsz.hu
www.vd.hu
www.muosz.hu
www.albakor.hu

Színház

observer.szinhaz.hu
www.szinhaz.hu
www.lap.szinhaz.hu
www.ellenfeny.hu
www.zsollye.hu
www.sugo.hu
www.est.hu/szinhaz/
www.port.hu/szinhaz/
www.pestimusor.hu
www.dramafestival.hu
www.poszt.hu
www.americantheaterweb.com
www.uktw.co.uk
www.muveszetek.com/szinhmuv.htm
www.relax.hu/szinhaz.php

Szótár

szotar.sztaki.hu/angol-magyar
www.startlap.com
www.cab.u-szeged.hu/cgi-bin/szotarG
www.fordit.hu
people.inf.elte.hu/chaos/latin/
almos.vein.hu/~vonyoa/SZOTAR.HTM
www.tar.hu/frameset.phtml?path=/jozohor/
www.scriptum.hu/gibweb/
www.ebbemunk.dk/ordbog_iframes/ordbog.html
www.kzs.hu/szotar/
printcom.freeweb.hu/
www.jomagam.hu/shared/letolt/letolt.htm
szotar.cjb.net/
www.mfg.hu/almarium/szotar.html
home.iae.nl/users/nickl/mikrosz.html#A
tktrans.cjb.net
www.lib.uni-miskolc.hu/publ/ekszotar/

Térkép

www.carto.com
www.mapnet.hu
www.terkepcentrum.hu
www-hcl.harvard.edu/maps/
www.htmh.hu/terkep-h.htm
lazarus.elte.hu/hun/moterkep.htm
www.balatoninfo.net
www.freeweb.hu/sagacity/terkep/terkepek.html
www.pecs.hu
www.hungarytourism.hu
map.hungary.com
www.navicard.hu
www.terkep.net
www.theodora.com/maps/
pubweb.parc.xerox.com/map
www.maps.com
www.lorissoft.com/vme_budapest.htm
www.corvinph.hu/tm1m7.htm
www.fsz.bme.hu/hungary/budapest/terkep/
map.budapest.hu
bpterkep.index.hu
www.fsz.bme.hu/hungary/budapest/cgi-bin/search
kincs.elender.hu/hun/gisinfo/00001/mapsrvr.dll
www.webmap.hu/irsz/base.asp
www.esri.com/data/online/esri/wobmselect.html
www.shellgeostar.com/route/ptrROUTEPLANPAGE.asp?
www.viamichelin.com/viamichelin/gbr/dyn/controller/HomePage
www.old-maps.co.uk
www.davidrumsey.com
www.brocku.ca/maplibrary/
www.worldatlas.com
www.lib.utexas.edu/maps/
www.virgin.net/travel/world_maps/

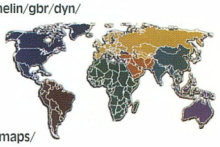

Tőzsde, utazás, utazási irodák

Tőzsde

www.bet.hu
www.gm.hu
www.bce-bat.com
www.mnb.hu
www.akk.hu
www.fese.be
www.fibv.com
dowjones.work.com
www.brokerkepzo.hu
www.ebroker.hu
www.agriportal.hu
monitor2000.fornax.hu/monitor
www.vilaggazdasag.hu
www.hvg.hu
www.mtieco.hu
www.fn.hu
www.fornax.hu
www.ksh.hu
www.hvca.hu
www.privatbankar.hu
www.bankestozsde.hu
online.tdc.hu
finance.yahoo.com
www.investipp.hu
www.portfolio.hu
www.bamosz.hu
www.cd.hu
online.equitas.hu
www.raiffeisen.hu/rsi/
www.quaestor.hu
www.nasdaq.com
www.ftse.com
www.amex.com

Utazás

ajanlatot.kapok.hu/utazas/
www.evip.hu
www.hungarycard.hu
www.vendeginfo.hu
www.turizmusonline.hu
www.utazas.com
www.udulesijog.hu/
www.utikonyv.com
www.utazasinfo.hu
www.travelport.hu
siutak.vilaglato.hu
szallashelyek.vilaglato.hu
www.lakoauto.hu
korutazasok.vilaglato.hu

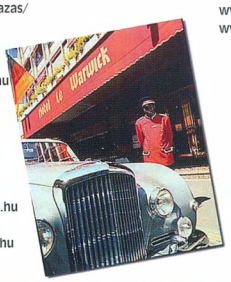

www.vilaglato.hu
www.hurra-nyaralunk.hu
www.azutazo.hu
www.utazasonline.hu
www.udulesinfo.hu
www.nu.hu

Utazási irodák

www.agotours.hu
www.air-porttravel.hu
www.american.hu
www.attilatours.hu
www.airtours.hu
www.balatontravel.hu
www.baraka.hu
www.car-tour.utazas.hu
www.ckplusz.hu
www.dalmaciatravel.hu
www.eurotours.hu
www.foreignerservice.hu
www.galathea-campus.hu
www.hawaii.hu
www.ibusz.hu
www.ikarosz.hu
www.lastminuteutak.hu
www.letsgo.hu
www.lenau-reisen.hu
www.locomotiv.hu
www.neckermann.hu
www.otptravel.hu
www.optimal.hu
www.parizstours.hu
www.panorama.hu
www.relaxatours.hu
www.tensitours.hu
www.tensiaviation.hu
www.kurreisen.hu
www.vista.hu
www.westtravel.hu

Zene

Kiadók (nemzetközi)

www.bmgentertainment.com
www.columbiarecords.com
www.wmg.com
www.emigroup.com
www.islandrecords.com
www.sonymusic.com
www.universalrecords.co
www.virginrecords.com
www.jiverecords.com
www.higheroctave.com
www.ministryofsound.com
www.ucmg.com

Kiadók (magyar)

www.1grecords.mentha.hu/
www.bmc.hu
www.bmg.hu
www.emimusic.hu
www.fono.hu
www.hungaroton.hu
www.partizanmusic.com
www.magneoton.hu
www.universalmusic.hu
www.sonymusic.hu
www.extra.hu/periferic
www.recordexpress.hu
www.bahia.hu
www.undergroundrecords.hu

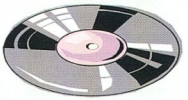

Zeneboltok

www.cdnow.com
www.amazon.com
www.cdquest.com
www.wom.de
www.cd-wow.com
www.ebay.com
www.musicland.hu
www.folio.hu
www.zenebona.hu
www.cdbt.hu
www.fotexnet.hu
www.numero7.com

Előadók, együttesek (magyar)

www.akos.hu
www.aftercrying.hu
www.animalcannibals.hu
www.aurora.hu
www.guards.hu/garazs/
brody.mediastorm.hu/
www.charlieworld.hu

cottonclubsingers.index.hu
www.demjen.dunantulinaplo.hu
underground.pcdome.hu/hiperkarma/
www.sterbinszky.hu
www.fresh.hu
www.edda.hu
fabrik.mentha.hu
www.kartel.hu
gerendas.my.hu
www.hs7.mentha.hu
www.hobo.hu
www.kft.hu
www.irigyhonaljmirigy.cc
www.lgt.hu
www.konczzsuzsa.hu
publo.mentha.hu
www.padodo.hu
neo.disp.hu/
www.pmpcomp.hu/~hamand/muszakihiba/index1.html
masfel.bahia.hu/
www.korai.hu
www.kimnowak.hu
kispal.mentha.hu
www.mood.hu
www.quimby.hu
www.republic.hu
www.royesadam.hu
www.solarismusic.com
www.sziami.hu
www.tankcsapda.hu
www.torokadam.mediastorm.hu
www.kispatak.hu/
www.united.hu
www.vtech.hu
www.venusnet.hu
www.mediastorm.hu/vhk/
www.zoran.euroweb.hu
www.zanzibar.hu

Zenei oldalak, hírek, szervezetek

www.mahasz.hu
www.artisjus.hu
www.hungarianjazz.com
www.ultrahang.hu
www.intersong.hu
www.zene.net
www.zeneforum.hu
www.zenehirek.hu
wanted.index.hu
www.music.hu/rockinform/
www.freeemagazin.hu/
underground.pcdome.hu
www.bravo.hu

Az elfelejtett jövő

Kiadványunk utolsó részéhez érkeztünk. Reméljük, sikerült megismertetni Önöket egy csodálatos világgal, az Internet lehetőségeivel, színpompás kavalkádjával.

Magazinunk 26 számát összegyűjtve talán már Ön is bátran barangol a hálón, ha valamilyen információra van szüksége.

Ugye ma már Ön is szeret elektronikus leveleket küldeni ismerőseinknek, játszani a világ más részein élő embertársainkkal. Lehet, hogy már új barátokat is talált a Hálón? Ha igen, akkor elértük célunkat, és megszerettettünk Önökkel egy olyan csodálatos dolgot, amit mi magunk is szeretünk, és amit igazán érdemes szeretni.

Reményeink szerint bemutattunk Önnek mindent, ami ennek a világnak a része. Persze az Internet hihetetlenül nagy és gazdag, ám ha ki is felejtettünk valamit, azt most már úgyis képes megtalálni a hálón. Az Internet pont erről szól, itt megtalálható minden, amit tudni érdemes, ráadásul könnyen, gyorsan, színesen és szórakoztatóan.

Ráadásul ingyen, hiszen a világhálón szinte valamennyi információhoz ingyen juthatunk. És ez jár is nekünk, hiszen a világháló létrehozói éppen mi vagyunk, a felhasználók, akik részt veszünk alakításában! Építjük mi is, mi töltjük fel hasznos vagy éppen haszontalan dolgokkal, gondolatokkal.

A rengeteg honlap révén – melyeket nagyon sokszor a hozzánk hasonló felhasználók készítenek – bepillantást nyerhetünk más kultúrákba, megismerhetjük vagy megismertethetjük gondolatainkat, felfedezhetünk számunkra ismeretlen dolgokat, és mindezt a szó szoros értelmében másodpercek alatt megtehetjük.

Utolsó számunkban ismét leporoljuk varázsgömbünket és megpróbáljuk megjósolni, hogyan fog tovább fejlődni ez a világ. Önt is érdekli, mi lesz az Internet szerepe az új évszázadban, miként fogjuk hasznosítani mindennapjainkban? A feladat nem könnyű, hiszen az Internetről kiderül már, hogy állandó változás alatt áll. Nehéz előre okosnak lenni. Naponta születnek cégek, új technológiák keletkeznek, izgalmas honlapok jelennek meg. Persze az ellenkezője is igaz, nagy nevek tűnnek el a feledés homályában átadva a helyüket az újnak, a még jobbnak, még érdekesebbnek. Jósolni tehát nagyon nehéz, de azért megpróbáljuk. Nézzük meg, mire megyünk együtt ebben a gyorsan változó világban.

Viszontlátásra a hálón.

Sok szerencsét és jó szórakozást kívánnak Önnek az Easy Internet alkotói.

Rohanó adatok

Mi kell ahhoz, hogy az Internet kihívhassa és legyőzhesse korunk legkedveltebb szórakoztató eszközét, a televíziót?

Napjainkban a technikai fejlődés hihetetlen mértékben felgyorsult. Igaz ez az Internetre is. A világháló rengeteg szolgáltatással áll a felhasználók szolgálatára. Ahhoz azonban, hogy olyan multimédiás és szórakoztató csemegéket kínáljon, amivel még a televízióval is versenyre kelhetne, szükséges néhány dolog.

Ezek a különböző multimédiás szolgáltatások ugyanis mozgó képeket, hangokat, zenéket tartalmaznak. Ha ezeket az Interneten akarjuk továbbítani, akkor ahhoz rendkívül gyors adattovábbító eljárásokra van szükség.

A kép- és hanganyagok ugyanis rengeteg információt tartalmaznak – gondoljunk bele, hogy egyetlen állókép hány millió képpontból áll – és ezek csak nagyon nagy sávszélességet biztosító eszközökkel továbbíthatóak gyorsan. A hagyományos modemes Internet-hozzáféréssel ez lehetetlen. A jövőt a nagy sávszélességet biztosító technológiák fogják uralni. Olyan ez, mint a sztráda, szélesebb autópályán több jármű tud gyorsan haladni.

DSL eljárások – avagy szabad a frekvencia

Az egyik legígéretesebb technológiai fejlődést a különböző aszinkron technológiák használata jelenti. A technológia legelterjedtebb eljárásai a különböző DSL szabványok. A DSL (digital subscriber line – digitális előfizetői vonal) egy olyan aszinkron eljárás, ami lehetővé teszi, hogy a normál telefonvonalon adatot továbbítsunk a nem használt frekvenciákon.

Az egyik legismertebb DSL eljárás az ADSL. Ez a már Magyarország sok részén igénybe vehető szolgáltatás akár százszor gyorsabb adathozzáférést is lehetővé tesz, mint a hagyományos telefonos-modemes elérés. Ennek még gyorsabb módja a BDSL vagy más néven VDSL. Ez az eljárás akár 26 Mb/másodperc adattovábbítási sebességet is lehetővé tesz. A jó hír ráadásul az, hogy a DSL szolgáltatások folyamatos kapcsolódást biztosítanak a hálóhoz, tehát a csatlakozásért és az Interneten töltött időért már nem kell fizetnünk. Így az ADSL technológiák néhány ezer forintos díja nemcsak nagyon gyors, de olcsó módja is a világhálón történő barangolásnak. Az idő pénz, ez ismét jól látszik.

TV-kábelen is jöhet Internet

Nagyon sok lehetőség rejlik a kábeltelevíziózásban is. A tv-jelet továbbító kábel ugyanis arra is használható, hogy adatot továbbítsanak rajta. A legtöbb kábeltelevíziós cég már kínál is Internet-hozzáférést. A csatlakozáshoz nem kell más, mint egy úgynevezett kábel modem. Ennek a segítségével a számítógépet a tv-kábelhez csatlakoztatjuk. Ez a megoldás is rendkívül gyors és kényelmes csatlakozást tesz lehetővé. Talán ez jelentheti az egyik lehetséges „tökéletes megoldást" az Internet szempontjából, hiszen így minden szolgáltatás, televízió, Internet és rádió is egyetlen vezetéken érkezhet a lakásba.

Szellők szárnyán

Az Internet egy másik lehetséges jövőjét a szakemberek a mobil telefóniában látják. Ahhoz azonban, hogy a mobil berendezéseket multimédiás adatok továbbítására lehessen használni, újfajta mobil adattovábbítási eszközökre van szükség. Nem kell azonban szemünket a ködös jövőre vetnünk. Ezek a technológiák már készen állnak! Az első lépés a HCSD technológiák bevezetése volt, ám ez a rendszer még nem volt gyorsabb, mint a hagyományos telefonos adattovábbítás. Az egyik újabb eljárás, a GPRS segítségével már akár háromszor ilyen gyorsan is lehet internetezni, és ezt az eljárást már a magyarországi mobilcégek is támogatják. Az igazi megoldást azonban az úgynevezett harmadik generációs mobileszközök jelentik. Az általuk alkalmazott eljárások a 2 megabit/másodperc adatátviteli sebességet is lehetővé teszik. Ezzel a gyorsasággal pedig már videót is nézhetünk a mobilon. Persze ehhez a grafikus kijelzőknek is fejlődnie kell, de már ebbe az irányba is elkezdődtek a kutatások. Már kapható olyan mobilkészülék, aminek nagyfelbontású, színes képernyője van. A zsebtévéfon megszületett.

Egy új világ képei

A legújabb adattovábbítási eljárásokkal az Internet is megváltozik. Lehetővé válnak az olyan szolgáltatások, mint a hálóról letölthető és megnézhető mozifilm, kedvenc számaink meghallgatása vagy az, hogy munkahelyünkről „hazanézhessünk" a lakásban elhelyezett webkamera segítségével. Attól fogva, hogy a háló képes lesz jó minőségű mozgóképek továbbítására, valószínűleg gyakrabban fogunk „videotelefonálni", és a távolság sem lesz többé akadálya a kommunikáció azon formájának, amikor beszélgető partnerünket láthatjuk is.

A jövő honlapjai

Vannak határai a fejlődésnek? Találjuk ki együtt, milyenek lesznek a közeli jövő honlapjai.

Napjaink leggyorsabban fejlődő tudományos területe a számítástechnika. Talán még a géntechnológia eredményei közelítik meg fontosságukban az itt elérteket, de azokat a kutatásokat olyan nagy titokzatoskodás övezi, hogy igazából semmi lényegeset sem tudhatunk róla. A számítógépes kultúra viszont szerves része lett mindennapjainknak. Az Internet segítségével sok gondunkra egyszerűen és kényelmesen találhatunk megoldást. Eltűnik a távolság, mint korlátozó tényező, és megnyílik előttünk az egész világ. A következő néhány évben újabb hatalmas eredmények várhatók. Mára már elmúlt az internetes aranyláz hangulata, a szerencselovagok és a spekulánsok kivonultak a világhálóról. A nagy pénzügyi válság után csak a legerősebb, legelszántabb cégek maradtak a hálón. Nekik elemi érdekük, hogy megteremtsék a fejlődés feltételeit. És ez a fejlődés mindannyiunk érdekeit szolgálni fogja. Tekintsük át közösen, milyen új honlaptípusok születése várható a közeli jövőben.

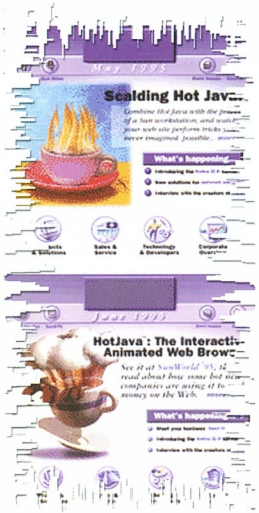

A kemény előfeltétel

Ahhoz, hogy a világ számítástechnikai kultúrája tovább fejlődhessen, két rendkívül fontos feltételnek kell megvalósulnia. Az Internet lényege, hogy sok ember tudja használni. Földünk sok milliárdnyi lehetséges internetezőjét olcsó és megbízható programokkal kell ellátni, hogy egyáltalán képesek legyenek feljutni a hálóra. Ha a program, a szoftver nem olcsó és nem megbízható, akkor a szegényebb országok lakói, de a gazdag államok kevésbé tehetős polgárai sem élhetnek a világháló előnyeivel, kimaradnak az oktatás, a tanulás és a korszerű gazdaság áldásaiból. A szegényebb diákok továbbra is lopni fogják a szoftvert, és emiatt az internetezés megmarad valamiféle félig legális, nem túl vonzó időpocsékolásnak. Ezt mindenképpen el kell kerülni. A másik feltétel a hardverre vonatkozik. PC és összekötő hálózat, például telefon nélkül nincs internetezés. Ez egy kemény előfeltétel, mert egy-egy nemzetet felruházni számítógépekkel dollár milliárdokba kerülhet. Másrészt egy ilyen vállalkozás hatalmasat lendíthet egy ország nemzeti iparán, és valósággal a korszerű közelgővőbe katapultálhatja az illető államot. Ha jól működő, megbízható és olcsó vonalak kötik össze az emberek olcsó és könnyen kezelhető, törvényesen vásárolt szoftverekkel felszerelt számítógépeit, akkor semmi sem állhat a fejlődés útjába. És az sem elhanyagolható szempont, hogy a világháló elősegítheti az egész Föld demokratizálódását. A régi hazugságokat könnyű lesz a Net segítségével megcáfolni.

Az én oldalam az én váram

Erős, nagy kapacitású számítógépekkel és gyors Internet-kapcsolatra képes berendezésekkel olyan pazarul felszerelt honlapokat alkothatunk, amelyek felülmúlják eddigi legmerészebb álmainkat is. Nem kell többé hosszú perceket várni egy kép letöltésére, és a saját személyes oldalainkat is úgy alakíthatjuk ki, ahogy az nekünk tetszik. Telepakolhatjuk képekkel, szép grafikákkal, filmekkel, kedvenc zenénkkel. A honlapok egyre okosabbá válnak. Már nemcsak virtuális fényképként mutatnak

be bennünket a nagyvilágnak, de ha akarjuk, a nap minden órájában segíthetnek minket. Már ma is létezik olyan technika, amelynek segítségével gépünk napi 24 órán át csatlakozhat a világhálóra. Honlapunk nemsokára tudni fogja mindazt, amit a legjobb mai menedzserkalkulátortól elvárhat az ember. Mesterséges intelligenciaként reggel ébreszthet minket, számon tarthatja megbeszéléseink, randevúink időpontját, összefoghatja mindazokat a dolgokat, amiket régebben az Internet sok száz oldalán, külön-külön műveltünk. Saját oldalunkon át levelezhetünk, vásárolhatunk, járhatunk moziba, könyvtárba. Még az is megtörténhet, hogy a pszichológusoknak új betegséggel kell majd megküzdeniük, mert néhányan függővé válnak saját virtuális képmásuktól. Különös szerelmi háromszögek alakulhatnak majd ki, amikor valaki igazából új kedvese honlapjába szeretett bele. A csevegőfórumokon sokkal nehezebb lesz hazudni, hiszen partnereink nemcsak hangunkat hallják, de élő adásban nézhetik szép vagy kevésbé szép ábrázatunkat. Vége a „1,90 magas, csokibarnára szoláriumozott, milliomos, nehézatléta atomfizikus vagyok, bébi" típusú kis füllentéseknek.

A kultúra fellegvárai

Valóságos reneszánszukat fogják átélni a könyvtárak és a filmtárak. Nemcsak a katalógusokban lehet majd böngészni, hanem teljes könyveket is letölthetünk a könyvtári honlapokról, mégpedig néhány pillanat alatt. Érdekelje Önt a szingaléz irodalom vagy a gaucsó népköltészet, néhány kattintás, és máris az Ön merevlemezén tárolja az adott terület legszebb gyöngyszemeit. Ugyanez igaz lehet a filmekre és a zenékre is. Egyszer lejátszható filmeket egy mozijegy árának átutalásáért másolunk majd gépünkre, hogy este levetítsük a PC-vel összekötött óriási plazmaképernyőn. Legyen szó lengyel, eszkimó vagy pápua alkotásról, a világ minden filmje csak Önt fogja várni.

Pénzt is kell keresni

Nagyon sok irodai munkát otthonról is el lehet végezni. Minek költséges ingatlant bérelni a belvárosban, ha a munkatársak saját kis szobájukból is mindent elintéznek egy megbízható összeköttetés segítségével. Sok cégnek lesz virtuális irodája a hálón. Itt lehet tárgyalni a többiekkel vagy éppen az üzleti partnerekkel. Természetesen mindenkit láthatunk a színes, lapos képernyőkön vagy a falra kivetített filmvászonnyi méretű képen. A hang minősége semmivel sem marad el egy mai CD-étől. Hétről hétre születnek majd új szakmák. A befektetési tanácsadók, az ügyvédek, a lélekbúvárok, de az egyházak is erőfeszítéseik mind nagyobb részét összpontosítják majd a hálóra.

Internet mindenhol

Az Internet akkor lesz mindennapjaink része, ha minden különösebb szaktudás nélkül, bárhonnan, bármikor, egyszerűen fel tudunk kapcsolódni a hálóra. Idősek és fiatalok, előre!

Bár az Internet az egész világot meghódította, mégse mondható el, hogy mindenkié. A világ számos országában luxusnak számít, de még hazánkban sem sikerült minden háztartásba bekerülnie. Pedig az Internet egyaránt a felemelkedés, a kiteljesedés lehetőségét kínálja szegénynek, gazdagnak. Mégsem élhet mindenki vele.

Ennek számos gazdasági és társadalmi oka van, amiknek megszüntetésén szerencsére rengetegen fáradoznak. Nem lehet elég sokszor elmondani, hogy az a nemzet, ami megtanítja az elkövetkező nemzedékeket az Internet biztos használatára, óriási fölényre tesz szert azokkal az országokkal szemben, amelyek elmulasztják ezt.

Akció indul! Magyarország az élre tör!

Hazánkban például sokak szerint még mindig viszonylag drága az Internet-hozzáférés. Ezt szerencsére a kormány is felismerte. Szeretnénk felhívni az Ön figyelmét is egy nagyon fontos dokumentumra! A Miniszterelnöki Hivatal vezetőjének a Magyar Közlöny 152. számában megjelent, 2002. január 1-től érvényes rendelete értelmében 2002. január 1-jétől nappal 30 százalékos, a kedvezményes időszakban pedig 10 százalékos rész illeti meg az Internet-szolgáltatókat a távbeszélő hálózaton történő internetezés telefondíjából. Ez óriási lépés lehet abba az irányba, hogy az Internet végre valóban mindenki által megfizethető legyen. Ezzel a figyelemre méltó rendelkezéssel lehetővé válik az is, hogy az Internet-csatlakozásért ne kelljen fizetni. Eddig az Internet használatáért távközlési díjat kellett fizetni a telefonszolgáltatónak, másfelől Internet-előfizetési díjat az Internet szolgáltatóknak. Ez után, mivel az Internet szolgáltatóknak a távközlési díjból is jár, van létjogosultsága az ingyenes Internet szolgáltatóknak is! Minek fizetnénk kétszer ugyanazért? Hazánkban már két cég is próbálkozik ilyennel, remélhetőleg az új szabályozás megszületésével mások is követik példájukat.

A levegő uraként, szabadon netezni!

Az, hogy az Internet viszonylag drága, még nem jelenti azt, hogy az egyetlen ok, ami miatt nem mindenhol tudott elterjedni. A hálóra kapcsolódás is nehézkes, és sok minden kell hozzá. A legtöbben még ma is otthonról kapcsolódnak fel számítógép, különböző szoftverek és telefonos modem segítségével. Ez így túl bonyolult!

Az Internet akkor lesz igazán a mindennapjaink része, ha minden különösebb szá-

mítógépes szaktudás nélkül, bárhonnan, bármikor, és másodpercek alatt fel tudunk kapcsolódni a hálóra. És ma már ez nem a jövő!

A különböző mobileszközök, laptopok, mobiltelefonok már képesek minderre! A nagy kijelzős mobiltelefonokból már kényelmesen hozzáférhetők az Internet különböző szolgáltatásai, ezekkel a pompás készülékekkel nem nehéz a böngészés és a levelezés. Nem kell számítógép, modem, szoftverek, monitor, itt minden egyben van! Ma még ez a csoda sajnos csak meglehetősen borsos áron érhető el, de ezen a területen az árak rohamosan csökkennek. Külön szerencse, hogy a szolgáltatások színvonala pedig ugyanilyen tempóban nő!

Sok szakértő szerint az Internet jövője a mobileszközökben van. Ráadásul ezek az eszközök mindenhol működnek, legyünk akár Thaiföldön a tengerparton vagy egy izgalmas afrikai szafarin!

Az Internetgeneráció

Az Internet globális elterjedéséhez az is szükséges, hogy mindenki tudja használni a hálót. Igen különös az, ahogy az idősebb nemzedékek tagjai az Internethez viszonyulnak. Sok esetben a kilencéves, három tantárgyból is bukásra álló Pistike sokkal magabiztosabban és ügyesebben használja az Internetet, mint a nyolc nyelven beszélő sebészprofesszor apukája.

A különböző számítógépes és információs szolgáltatásokat ugyanis leggyorsabban a fiatalok tudják megtanulni, annál is inkább, mert az Internet velük együtt született.

Ahhoz, hogy az Internet igazán mindenkié lehessen, rengeteg erőforrást kell arra fordítani, hogy a háló szolgáltatásainak használatát az idősebbek is megtanulhassák. Képzési programokat, felnőtteknek szóló oktatásokat kell szervezni, és olyan szolgáltatásokat kell indítani az Interneten, amelyek miatt az idősebb generáció tagjai is úgy érzik, hogy érdemes megtanulni az Internet használatát.

Persze a fiataloknak sem megy minden magától. Éppen ezért az Internetet az iskolákban is kötelezővé kell tenni, és folyamatosan oktatni kell. Ezt szerencsére Magyarországon is egyre többen ismerik fel. A hazai Sulinet is egy olyan kezdeményezés, amit ennek a célnak a szolgálatába állítottak.

Mindent a hálóról!

Az Internet kezünkbe adja, de nem helyettesíti a nagyvilágot. Használjuk okosan a lehetőségeket.

Az Internet egyre inkább mindennapjaink részévé válik. A szemünk láttára fejlődik, növekszik, alakul. Fontos azonban tisztában lennünk azzal, hogy a háló sosem fogja pótolni a való világot! Sokkal inkább kiegészíti és kényelmesebbé teszi azt. Használatától nem kell félni, nem idegeníti el, sokkal inkább közel hozza egymáshoz az embereket. A távolságot és az időt – mint üveggolyót – megkaptuk az Internet használatával, ha okosan használjuk, csak az előnyeit fogjuk élvezni, a hátrányait nem!

Nézzük most meg, mi mindenre fogjuk a jövőben használni a hálót:

Kommunikáció – gyorsabban

Az Internet segítségével rendkívül gyorsan kommunikálhatunk. A jövőben az üzleti és a magánlevelezés is áttevődik az Internetre. Egyre kevesebb lesz a hagyományos levél, hiszen az elektronikus sokkal gyorsabb és olcsóbb! Hiába fúj kint a szél vagy szakad a kegyetlen hózuhatag, ki sem kell tenni lábunkat a jó meleg szobából. Ráadásul bélyegre sem kell költenünk.

Ügyintézés – kényelmesebben

Nemsokára már ügyes bajos dolgainkat is elintézhetjük a hálón. Magyarországon a mostani számunkban részletesebben bemutatott, nemrég indult kormányzati portálon szavazhatunk, adóügyeket intézhetünk, és a hivatali ügyintézés a több órás sorban állás helyett csak néhány kattintás lesz! A bürokrácia napjai meg vannak számlálva.

Információszerzés – hatékonyan

Ha gyorsan és pontosan szeretnénk információhoz jutni, akkor erre a világháló lesz a legfontosabb eszköz. Ide minden hír felkerül, ráadásul a különböző kereső honlapok segítségével az információt több forrásból is megnézhetjük. Akár tanulni, akár szórakozni vágyunk, a netnél egyszerűbben és olcsóbban sehol sem juthatunk ismeretanyaghoz.

Vásárlás – kedvünk szerint

Már most is sokan használják vásárlásra a hálót, és ez a szám csak nőni fog.

Nemcsak a sorban állást kerüljük el az Internettel, de a különböző áruházak árait is villámgyorsan összehasonlíthatjuk. Természetesen vannak olyan dolgok, amiket érdemes és kell is élőben megnézni, de a közeli jövőben csak azokért a dolgokért fogunk majd boltba menni, amiknek a megvásárlása tényleg élvezet! Rózsacsokor vagy új CD lemez? A hálón mindent meg fogunk találni.

Tanulás – határok nélkül

A távtanulás, az e-learning egyre inkább divatba jön. Itt nincsenek kötöttségek, akkor vizsgázunk, amikor akarunk, olyan hosszan végzünk el egy tanfolyamot amennyire időbeli lehetőségeink engedik. Hála a háló-

nak, olyan embertársaink is tudnak majd tanulni, akiknek egyébként nem lett volna lehetőségük erre! A világháló mindannyiunkat műveltebbé és szabadabbá tesz. Érdemes belevágni a nagy kalandba, érdemes szétnézni a virtuális útvesztőben.

Munka – csak szépen

Az Internet segítségével egyre többen dolgozhatnak otthonról, főleg az olyan munkakörökben, amik csak számítógépet igényelnek. Sok szakmában előtérbe kerül majd az otthonról dolgozás, megspórolva ezzel egy csomó utazást. Ez a családok szempontjából is fontos lehet. Buszozás helyett az így nyert órákat gyermekeinkre vagy kedvesünkre fordíthatjuk. Emberi kapcsolataink egészen biztosan csak nyernek ezzel.

Szórakozás – mint a mesében

A szórakozás terén is rengeteg lehetőség adódik a hálón. Lehullnak a válaszfalak, szélesre tárulnak a kapuk. Sem a távolság, sem az idő nem akadály többé. Segítségével sokan játszhatnak együtt, akár távoli földrészekről is. Sok olyan játék és szórakozási forma jön majd létre, ami az Internet nélkül elképzelhetetlen lett volna. Már ma is léteznek olyan fantasztikus és népszerű szolgáltatások, amelyekben több tízezren vetélkednek egymással!

A Föld forog tovább

A fejlődés nem áll meg, de az információ még sokáig hatalom lesz. Nézzük meg, hol nyílnak aranybányák a hálón.

Az Internet jövője kifürkészhetetlen. Annál is inkább, mert nem néhány, hanem rengeteg emberen múlik. Percről percre születnek új szolgáltatások, hívnak életre olyan kezdeményezéseket, amikre előtte senki sem gondolt.

A világháló születésével véget ért a meg nem értett zsenik korszaka. Régebben hány nagy elme lángja hunyt ki a közönyös kortársak elutasítása vagy a hivatal packázása miatt. Ma, ha Önnek van egy zseniális ötlete, kidolgozott egy forradalmian új találmányt, akkor nem kell attól tartania, hogy egy közönyös hivatalnok elzárja Ön elől a felemelkedés útját.

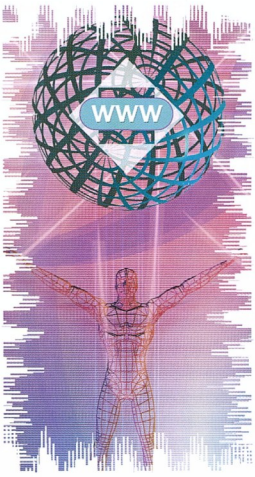

Hogyan legyen nagyon gazdag?

A kiút a világháló. A neten nem csupán rengeteg információhoz juthat – megtudhatja például, hogy ki érdeklődik az Ön találmánya iránt, hogy ki foglalkozik hasonló fejlesztéssel vagy hogy éppen hol keresnek ilyesmivel foglalkozó munkatársakat –, de a háló szabadságát és szinte korlátlan lehetőségeit kihasználva Ön is korlátok nélkül teheti közismertté elképzeléseit.

Ötletek mindenkinek

Rengeteg találmány vált már valóra az internetes kapcsolatok segítségével. Ami nem kellett Európában, azt nagyon várta már egy ausztrál befektető, amit nem lehetett felhasználni a magyar iparban, annak az ötletnek óriási keletje lett mondjuk Szingapúrban. Ez annak is köszönhető, hogy a virtuális közösségben mindenki megoszthatja gondolatait másokkal, és az igazán értékes ötletek pillanatok alatt közkinccsé lesznek. Itt tényleg a tehetség és nem a pénz vagy a hatalom dönt! E-mail segítségével pillanatok alatt meg lehet ismerkedni leendő partnereivel, és a vállalkozások fejlődése elé egyre kevesebb hivatal akar követ gördíteni. Ha pedig az Ön ötlete aranyat ér, akkor azt ott értékesítheti, ahol csak jól esik. A fizetség nemsokára már az Ön bankszámláját gyarapítja.

Mondja el, ami fontos

Az ilyen nagyszerű ötletek kitűnő példája a Slashdot.org honlap. Ez egy ingyenes hírszolgáltatás, ahol a híreket maguk az olvasók küldik, a honlap néhány szerkesztője csak rendszerezi és kiválogatja a legjobbakat. A szolgáltatást már lassan 1 millió ember veszi igénybe naponta. Hasonló elven működik a www.freerepublic.com, de itt minden beküldött hír megjelenik. Nincsen tehát mellébeszélés vagy az igazság elkendőzése. A virtuális közösségben mindenki véleménye olvasható. A legjobb ezekben a szolgáltatásokban, hogy ingyenesek és teljesen alulról jövő kezdeményezések, mégis óriási konkurenciát jelentenek a nagy médiacégeknek is!

KUKUCSKA & BORAYA

IBC net
Internet Business Center Network

SILVERBACK BOOKS